¶ Hier beghinnē al die Epistelen eñ Euangelien
mittē sermonen vādē gehelen iaer die een naeden
anderen volghende. En̄ oec die prophecien ghenō-
men vter bibelen volcomelike en̄ wel ouergeset wt
den latijn in duutschē. alsmen houdende is inder
heyligher kercken.

Epistel opten eersten zondach inden aduente ons
heren. dat Paulus bescrijt totten romeynen

Broeders weet dese nye tijt der
ewe wāt nu is de vre ons vādē
slape op te staen. wāt ons salic
hept is naerder dan wij geloeft
hebbē. ¶ Glosa. Alleen te gelo
uen en is niet ghenoch mer me-
de te doen. Of hoe wi lāgher leuen soe wi naerder
zijn der zalichept die wi nader doot ontfāghen sul
le. Die nacht is voerbij ghegaen ¶ Glosa. Dats
die oude wet is voerbij ghegaen. Mer die dach is
ghecomen. ¶ Glosa. dats die claerhept inder nij
er ewen is gheopenbaert. Laet ons daer omme af-
doen die werken der duusternissen. dat zijn die zū
den. en̄ andoen die wapen des lichtes. dat zijn die
doechden. als dat wi inden daghe des ordels eer-
like wanderen totter glorien. niet in werscappin-
ghe en̄ dronckenscap. Niet in traechept der came-
ren. en̄ in onschemelhept. Niet in twistinge en̄ in

.Der doet an den here ihesum xpm
'andert in allen dinghen als god ghe
zetr..

Euangelium opten zeluen dach. Mathei.

In den tijden doe ihesus nakende was die stat van
ihrl'm en̄ quam te bethfage totten berch van olyue
ten. Doe sende hi twe van sinen iongheren en̄ sey
de hem. Gaet in dat casteelken dat teghen v is. en̄
altehant sult ghi vinden een ezellinne ghebonden.
en̄ hoer ionck mit haer. ontbinse en̄ brenctse mi. en̄
ist dat v yemant wat seyt. soe segghet die heer be-
hoefse. en̄ te hant zal hijse laten. Dat is altemael
ghescheiet op dat veruult worde dat vanden pphe
te ghesproken is die seyt. Segt der dochter van sy
on. siet dijn coninck comet di zachtmoedich. sitte̅
de op eenre ezelinnen en̄ op hoer die noch dat iucke
draghet. Die iongheren ghenghen en̄ deden als
hem ihu̅s gheboet en̄ brochten de ezelinne mit haer
ionck. en̄ leyden hoer cleder daer op en̄ deden hem
daer op sitten. Veel scharen spreyden hoer cledere̅
inden wech. sommighe anderen snede̅ telghen va̅
den bomen en̄ stroydense inde̅ wech. Die scharen
riepen en̄ seyden. Ozanna. dat is .make ons ghe
sont dauids sone. Ghebenedijt is hij die comt in-
den naem des heren

Sermoen.

Lieue broeders huden soe begaen wij die to
comste ons heren ihesu xpi hoe dat hij qua̅

vten scoet zyns vaders ende nam menschelyke na tuer aen vander maghet marien. En hier omme leestmen dit euangeliū hoe dat hy mit groter eren ontfanghen was in iherusalem. als matheus be scriuet int. xxi. capittel ¶ In dezen hilighen euā gelio van huden worden cristo vier diensten ende eren bewyst van sinen iongherē ¶ Die eerste ere ende dienst was hem bewyst van sinen iongherē. Doe ihesus bekende dat die tyt naekende was zyn re passien doe wolde hy ghenaeken der stadt daer hy ghepassyt soude werden omme exempel te ghe uen dat zyne passie en̄ sine grote pyne die hy lyden soude onbedwonghen was En̄ doe hy quam aen den berch van olyueten doe sende hi petrum en̄ phi lippū. Deze twe sende hi te samen in bewisinghe der broederliker liefen. Want salomon sept. Het is beter twe te gader dan alleen op dat die een den anderen caritate bewysen mach Doe sprac hy tot hem. Gaet in dat casteelkē dat teghen v is. Ons here en woude niet iherusalem heten een stat want alsoe als een casteel ghewapent is teghen die vian den. alzoe waren si oec ghewapent mit alre quaet hept teghen onsen here Ihesum. Doe ghinghen petrus ende philippus. ende brochten die ezelinne tot ihesum en̄ hoer ionc ¶ By dezen twe ionghe ren zoe verstaen wy alle predickers die dat woort gods prediken en̄ leren dat volke. Deze sullen mit predicacien beestelike menschē dat zyn alle zunderē

tot gode brenghen want die zunder is ghelijck enen
beeste Want dat beest heuet altoes die oghen in dye
eerde. Hier bi verstaen wi die gierighe menschen.
die altoes hoer oghen eñ hoer begheertenten staen
op verganclike dinghẽ ¶ Den beesten en ghenoe
ghet oec niet in enen gade mer in velen. Hier bi ver
staen wij die oncuusche menschen die nummerme
re te vreden en zijn mit hoer ghetrude wiuen. mer
mit anderen wijuen te zundighen. Die beesten en
leuen niet bij regimenten van reden. mer si werdẽ
nochtans gheregeert. Hier bij verstaen wij die ho
ueerdighe menschen die niet en leuen na die redelic
heyt mer nae hoer quade houeerdighe natuer ende
wanneer deze zundighe menschẽ dat woert gods
horen prediken ende dan die zunden laten. ende pe
nitencie doen. dan werden si tot gode ghelept. eñ
ghebrocht. als die iongheren die ezelinne brochten
to ihesum. ¶ Die anderde ere eñ dienste wordt
ihesu ghedaen vander ezelinne ende hoer ionghe.
Want sommighe leerres willen segghẽ dat hij op
beyden reet. Hier bij verstaen wij creaturen die le
uen in penitencien. daer onderwijlen die duuel op
ruste ouermits hoer zunden. daer xp̄us ihesus nu
op rustet ouermits hoer penitencie. Ende aldusda
nighe creaturen hebben rechten vrede inder sielen.
Sunte Augustinus seyt. Als man eñ wijf in een
huus contrarie zijn. dan en is daer nummermeer
vrede. Eñ als dat wijf den man ōwint so is daer

vrede. mer tis verkeert vrede. En als man en wijf eens zijn dan is daer volcomen vrede ¶ Dit wijf is ons lichaem. die man is ons gheest. desse twee zijn altoes contrarie. Wãt die gheest wil op te gaē de ende dat lichaem wil ter eerden zijn. Wanneer ons lichaem regeert den geest so en is int huys der sielen nummermeer vrede. mer als die gheeste dat lichaem onder hout mit scerper penitencien eñ dat lichaem den geeste ghehoersaem is. zo is waerachtich vrede int huus der sielen. Want god rust dan op die siele mit sine ghenaden. ¶ Die derde eere eñ dienste was cristo ghedaen vanden scharen die hoer cleder sprepden inden wech. sommige nomē telghen vā oliuen. sommighe telghen vā palmen. ¶ Bi dezen creaturen verstaen wi menschen die snel eñ cloec zijn inden dienste gods eñ van die een doghet gaen in die andꝰ. Dezen hoert toe ontfermhertichept. eñ dat wort hem bewijst bijden telghē van oliuen daermen oli af maect die daer bernet in die lampen. Aldus doet oec die ontfermhertichept si maket al ons wercken doechdsaem. ende lichtet voer gode. eñ wie sonder hoer is die en mach xp̄m mit eren niet teghen gaen. Neemt hier exempel vā den vijf dwasen magheden Want si ghẽen olp en hadden in hoer lampen zoe waert die doze voer hē ghesloten. eñ die brudegom seyde. Voerwaer ic en kenne v niet. Dezen menschen hoert oeck toe ciericheyt van doechden. eñ dat wort ons bewijst bidē

cledeREN. Als die cledeREN zijn van veel verwen. aldus zal oeck die mensche sine siel vercieren mit meniger hande doechden die ihesum cristum willen teghen gaen. Caritaet maect een root cleet en̄ cledet ons siele mit roden cledeREN. Reynicheyt mit witte cledeREN. Godlijcke contemplacie mit gulden clederē Den menschen hoert oeck to harde volstandicheyt van doechdelijcken goeden wercken. en̄ dat wort ons bewijst biden telghen van palmen. Inden ouden testamente plachmen die hoer viande v̄wonnen hadden te cronen mit palmen. Aldus soe en sal oeck niemant die crone des ewighen leuens ōtfanghen dan die volstandich is in doechden. Hier af seyt iohannes in apocalipsi. Ick sal v gheuen die crone des leuens ghij hebt volstandich gheweest inden strijde. ¶ Die vierde eere en̄ dienste was cristo ghedaen vanden kinderen. die mit luder stemmen riepen. Ozanna in excelsis. Dat is te segghē. maect ons salich inden hoechsten. ¶ Bij dezen kinderē verstaen wi menschen van contemplacien die hier altoes gode louen en̄ dancken ende gheene becummeringhe en hebbē in eertschen dinghen. mer alleen rusten in hemelschen begheerten. Deze gaen cristo teghē mit grote begheerte vā hertē omme sine grote claerheyt te beschouwē Hier af seyt Augustinus Here ghij hebt mij gescha pen na v. hier om is mijn herte in onurede tot dat ick rustē mach in v

Epistel des woensdaghes. Jacobus int der-
de capittel.

Broeders weest lijdsaem totter toecomsten
des herẽ. Siet die ackerman verbeydet die
costelicke vrucht der eerdẽ v̄duldelicke lijdende tot
dat hi ontfanghet die eerste vrucht eñ die laetste
Weest oeck lijdsaem eñ stedicht v herten want die
toecomste ons heren is nakende. Brueders en v̄
suchtet niet op malcanderen. Glosa. Als die
een den anderen in lijden siet. mer troest malcāde
ren op dat ghi niet veroerdelt en wert. Glosa
Dat ghi onder malcander mit claghe niet in v̄lijd-
samheyt en valt. Siet die richter. Glosa. Xp̄s ihe
sus staet voer die doze. Broeders neemt die pphe-
ten die indẽ naem gods ghesproken hebbẽ to een ex
empel des arbeyts eñ lijdsaemheyt.

Euangelium opten zeluen dach. Matheus in
zijn. xiij. capittel

In den tiden quam iohannes baptista predi
ken in die woestine van iudea ende seyde.
Doet penitencie dat rijcke der hemelen is v naken
de. Dit is hij daer die prophete ysaias af ghesproe
ken heeft seggende. Een stemme des roepers inder
woestinen. Maect bereyt den wech den here. en-
de maeket sine toepade recht. Johannes had een
cleet van cameels hare ghemaect eñ een vellen gor-
del omme zijn leynden. Sijn spise was eenrehan-
de cruyt dat inder woestinen wyes ende wilt ho-

nich. Tot hem ghent wt al iherusalem eñ al iudea eñ al dat rike omtrent der iordanen eñ worden vã hem ghedoept eñ belijden hoer zunden

Euangelium des vridaghes. lucas in zijn. iij capittel

In den tiden seyde iohannes totten scharen die wt ghenghen omme ghedoept toe werden vã hem. Slanghen gheslachtẽ wie heeft v ghe openbaert toe vlien vanden toecomenden toerne. daer omme doet weerdighe vruchte der penitenciẽ eñ en beghint niet te segghen wi hebben abraham tot eenen vader. Ick seg dat god machtich is van desen stenen abraham mede te verwecken. Nu is die bijle aen die wortelen der bomen gheset. Daer omme alle bomen die gheen goede vruchten voert en brenghen die salmẽ ophouwen ende in dat vuer werpen. Doe vragheden hem die scharen eñ seydẽ Wat sullen wi dan doen? Hi antwoerde eñ seyde hem. Die twee rocken heuet sal gheuen den enen die gheen en heeft. Eñ die spise heuet die doet des ghelijckes. Doe quamen daer openbaer zunders omme ghedoept te werden ende seyden tot hem. Meister wat sullen wi oec doen? Eñ hi antwoer de hem. Niet meer dan v gheset is sult ghij doen. Doe vraechden hem die ridders ende seyden Wat sullen wi oec doen? Eñ hi seyde hem. En bedruct niemant noch en doet gheen onrecht. ende weest te vreden mit v soudije. Doe al dat volck meendẽ

dat hij bij auentuer cristus waer Doe antwoerde
hem iohannes en̄ seyde tot hem allen. Jc dope in-
den water. Want daer sal comen nae mi een sterc-
ker dan ick wes ick niet weerdich en bin die riemē
van sinen scoenen tontbinden. Hij sal v dopen in-
den heylighen geest en̄ in vuer. wes weyer in zijn
hant wezen zal en̄ reyn maken zijn delen. en̄ zal die
weyte in zijn schuer vergaderen. en̄ zal dat caf ver-
bernen in een vuer dat nummermeer lesschen zal.
Vele ander dinghen was hi hem lerende en̄ raden
de den volcke.

Epistel des tweden zondaechs inden aduent
Ad romanos .xv.

BRoeders alle dinghen die ghescreuē zijn die
zijn tot onser leringhe bescreuen. op dat wi
ouermits lijdsaemheyt en̄ troestinghe der scriftue-
ren hope hebben zullen. God des lijdsaemheyt en̄
des troestes gheue v dat te smaken in malcanderē
nae ihesum xp̄m Glo. Nae sine leringhe op dat
ghi eendrachtich wt enen monde eert gode en̄ den
vader ons heren ihesu cristi. Daer omme ontfan-
ghet v onder malcāder. Glo. Die cranck zijn
alsoe cristus ons ontfanghen heeft in die eer gods
Glo. doe ghi cranck waert op dat hi v ontsterfelic
mochte maken. Wāt ic segghe dat ihesus cristus
een dienre gheweest heeft der besnidenissen om die
waerheyt gods te vestighē die beloeften d̄ vaderen
Die heyden moeten gode eren vander ontfermher

tichept als ghescreuen is Daer omme sal ic dij here belijen inden heydenen. eñ dijnen name sal ick sin ghen. Eñ anderwerue sept hij. Ghij heydenen v blijdet mit sinen volcke Glosa Dat is mit den ioden. Eñ anderwerue. Alle heydenen louet den here eñ maket hem groet alle volcke. Eñ noch seyde ysaias Jesse zal wezen een wortel die zal op staen te regeren die heyden. in hem zullen die heyde nen hopen. Mer god des hopen moet v mit alder vrouden eñ vreden veruullen in te ghelouen. op dz ghij oueruloedet inden hopen eñ in die cracht des heylighen gheestes

Euangelium des zeluen daghes. Lucas in zijn xxi. capittel

In den tidẽ seyde ihũs sinen iongheren. Het zullen tekenen wezen inder zonnen ende in der manen ende inden steernen. Eñ inder eerden bedructhept des volkes van vreesseliken ghelude. van der zee ende van den vloeden. Ende die men schen zullen verdorren van anxt eñ van v̄beidinge die al die werlt ouercomen sal. want die crachten der hemelen zullen beroert werden. eñ dan zullẽ zij des menschen zoen sien comen in die wolcken mit groter macht ende moghentheyden. Als deze din ghen beghinnen te gheschien siet toe ende boert op uwe hoefden. wãt uwe verlossinghe naecket. Eñ hij seyde hem een ghelikenisse. Siet den vijghe bo me eñ alle bomen wãneer si vrucht voert brenghen

..oe weet ghij dat die zomer nae bij is Ic seg v voer
waer dat dit gheslachte dat is der ioden niet henē
en sal gaen. alle dese dinghen sullen gheschien. he
mel eñ eerde sal vergaen. mer mijn woerdē en sul
len nummermeer vergaen.

Sermoen

ERunt signa in sole ⁊ luna. luce. xxi. In dezē
ampte van huden begaen wi die toecomste
cristi dat hij comen sal ten oerdel. Hier omme lest
men dit heylighe euangeliū. In welcken ewange
lio ons bescreuen worden twee punten tot onse le
re ¶ Dat eerste is vanden teykenen die ghescyen
sullē eer die rechtueerdighe strenghe richter comen
zal ten ordel. Eñ doe seyde hi hem dit euangelium
dat welcke ghij gehoert hebt. des hem die ghoede
menschen moghen verblijden. eñ die quade men
schen zeer verueren van dat vreselicke ansichte des
strenghen richters. ¶ Dat eerste teiken sal zijn in
der zonnen. want die zonne sal hoer verdonckerē
bouē den loep der naturen. want die donckernisse
der zonnē en sal niet wezen eclipsis dats die zonne
en sal niet dalen alst dicwijl gheschiet is. mer dye
duusternisse sal gaen ouer alle die werlt. ende enen
langhen tijt duerende. Die mane sal verdonckerē
inden vtersten daeghe. Eñ en zal ghen licht noch
schijn van hoer gheuen. ende dat sal dueren bouē
den ghemenen loop ð naturen Inder nacht zullen

die steernen vallen vanden hemel. dit en sullē wij
alsoe niet verstaen alst ludet wāt ten viel nye steer
ne vandē hemel noch oeck nummermeer en sal.
Mer die leerders segghen dat soe groot tempeeste
inder lucht wezen zal dat schijnē zal of die steernen
vielē. ¶ Onder den menschen sal grote bedruckin
ghe wezen. want dat een conincrijc sal strijden te
ghen dander. eñ dit sal zijn ouer al die werlt.
Hier mochtmē vraeghen waer omme sal god desse
teykenē laten ghescien. Ic seg op dat ghij v leuen
sult beteren eñ vruchtē altoes dat strenghe oerdel.
Hier op seyt sinte Iheronimus. Slaep ic of wake
ic of wat ic doe altoes comt dat ouerlike ghelupt
in mijn oren. Staet op ghi doden comt ten ordel.
¶ Dat anderde punte is Als dese teykenen zijn
ghescÿet eñ veel meer dan hier ghescreuē staen soe
sal des menschē zoen comen ten ordel. dats ihesus
cristus deze sal comen mit groter macht dat is mit
den hemelschen ghesellschap int dal van iosaphat.
Eñ daer zal hi seynden den heylighen engel micha
el die in een oghenblick verwecken sal alle menscē
die ye lijf ontfinghen die zullen dan opstaen in dat
ouder van. xxxiij. iaren als cristus was doe hi an
den cruce sterf omme onsen wille. Die goede men
schen die zal hij zetten ter rechterhant mit hem in
die lucht bouen die eerde tot een teyken dat zij he-
melsche dinghen lief gehadt hebben. Die quade sel
len blijuen staen op die eerde zwaer als loet ō dat si

die werlt lieuer ghehadt hebben dan god. en daer omme sal cristus die sentencie ouer die goeden ghe uen. Comt ghi ghebenedide mijns vaders ontfan ghet dat rike dat v bereyt is van beghinne der we relt. Aldus sal cristus die sentencie der goeder mē schen gheuen op dat die quade bekennen die grote blijscap die si verliesen. Daer nae sal hi die senten cie gheuen ouer die quade segghende. Gat ghi ver maledide in dat ewighe vuer dat bereyt is den du uel mit sinen enghelen. Dan sal die enghel godes comen eñ scheyden die goede vten quaden. eñ wer pen die quaden int ewighe vuer. Eñ die goede sul len mit gode varen in die ewighe glorie.

Epistel des woensdaghes. Mala. propheet.

Dit sept ons here. Siet ick sal minen enghel senden eñ hi sal dinen wech bereyden voer dijn ansichte. eñ altehant sal hi comen tot sinē tem pel die grote heer die hi soect. eñ die engel des testa ments den ghi wilt. Siet ic sal comen sept ons he re van veel maniren van volcke. eñ wie sal moghē ghedencken den dach zijnre toecomste. eñ sal staen om hem te sien. Hi is als een vuer blasende eñ zuue rende dat siluer. want hi sal purgeren als gout. eñ siluer eñ gode wesen een offer in gherechticheyt eñ die offer van iuda eñ iherusalem sal den here beha ghen ghelijc den daghe der werlt als die oude iarē Eñ sal tot v comen inden ordel ende sal wesen een

..ciel ghetughe den ghenen die quaet doen eñ den õ
uerkienen. den verzworen luden eñ den ghenen de
dat loen lachteren der wercluden. die verdzucken
weduwen eñ wesen. ende die de pelgerims onder
duwen. noch si en hebbē mȳ niet ontsien. seyt die
heer der heren. siet ick sal v seynden heliam den ꝓ
pheet eer toecomen sal die dach des heren groot eñ
vreselick. eñ sal bekeren die herten der vaderē. seyt
ons almachtighe heer.

Euangeliū des zeluen daghes. Matheus int
xx. capittel

Dit ist beghin der euangelien ihesu xp̄i. des
soen gods als ghescreuen is in ysaia den ꝓ
pheet. Siet ic sende mȳnen enghel voer v ansichte
die dinen wech voer v bereyden sal. Een stem des
roepens inder woestinē. bereyt den wech des he-
ren. maect sinen wech recht. Johēs was indē wo
stinen dopende eñ predikende dat doopsel ō penitē
cien in ōlatenisse der zunden. Eñ iohēs was ghe-
cleet mit cameels haer mit een pelsen riem om zȳne
lenden. eñ at honich eñ eenrehande crupt eñ predic
te eñ seyde. Een die starcker is dan ick sal comen
wes ic niet weerdich en bin neder knielende die rie
men tontbindē van zȳn scoen Ic dope indē water
Hȳ sal dopen indē hilighen geest

Des vridaghes euangelium. Matheus in zȳn
ix. capittel.

In den tȳden seyde ihesus sinen iongheren.

ick segghe voerwaer onder die kinder der wiuē en
is niemant meerre opghestaen dan iohannes bap-
tista. Mer die de minste is int rijke der hemelē die
is meerre dan hi. Dat rijck der hemelen lijdet ghe
welt van iohānes baptisten daghen tot nu toe. eñ
die ghene die ghewelt doen die gripent. Al die pro
pheten eñ die eeuwe hebben ghepredicet tot iohan
nes toe. eñ wilt ghi dat ontfanghen hij is helyas
die toecomende is Die oren hebben te horen die ho
ren Wie sal ic dit gheslachte ghelijken: het is gheli
ke den kinderē die inden straten sitten de hoer spel
ghenoten toe roepen. Wi hebbē v ghezonghen. eñ
ghi en hebt niet ghesprongen Wi hebbē geweent
eñ ghi en hebbet niet ghehantslaghet. Johēs comt
noch etende noch drinckende eñ si segghen hi heeft
den viant in. Die zoen des menschen comt etende
eñ drinckende eñ si segghen. siet dit is een verslijn-
der eñ een wijndrincker. eñ der publicanen eñ der
zunderen vrient. die wijsheyt is gherechtueerdicht
van horen kinderen

Optē. iij. sondach indē aduent Ad chor. iiij.

Brueders alsoe moet elc mensche vermoedē
als dienres cristi ende scaffeners des dien-
ste godes. Hier soecketmen al nu onder den schaf
fenaers op dat emant ghetrouwe gheuondē wor-
de. ¶ Glo. Si maecten een v̄kiesinghe ond̄ den
scaffenaers eñ ordeldense dicwil te onrechte eñ eer
tijt was. Het is mi dat minste dat ick van v gheor

delt wort of van des menschelikē daghē Glo

des menschē licht en siet dat ōborghen niet. daer ō wortet bedroghē int ordel. Ick en ordel mij seluen niet want ic en ken mij niet schuldich mer daer in en bin ic niet gherechtueerdicht Glo. Wāt mi mach wesen dat ic niet en weet Die here ist dye mi ordelt daer ō en wilt mij niet ordelen eer god co met die die verborghen duusternissen verlichten sal eñ openbaer maken die rade der herten. eñ dan sal een eghelic lof van gode wesen.

Euangelium opten seluen dach. Matheus in zijn. xi. capittel.

IN den tijden doe Johannes inden banden lach horēde die werken cristi sende hi twe van sine iongheren eñ vraghede hem Bistu die da er toecomende is of ōbeiden wi een andˀ? Jhesus antwoerde hem. Gaet weder eñ ontbiet iohanni dat ghi ghesien eñ ghehoert hebt. Die blinden sien die crepelen wanderen. die melaetsen werden ghe sont. die douen horen. die doden staen op. die ar men werden inden euangelio gheleert. Eñ salich is hi die in mi niet ghescandalizeert en wort. Doe die en wech ghenghen beghan ihesus tot den scha ren te segghen van iohanne. Wat bistu wtgegaen in die woestine te sien een riete dat vanden winde gheiaghet wort? Mer wat bistu wt ghegaen om toe sien enen mensche mit sachten cleederen ghecle det? Siet die mit sachten ghecleedet zijn die zijn in

d' coningen husen Mer wat biſtu wtgegaen te ſië een pphe et? Ic ſeg mede dat hi is meere dan een pphete Dit is hi daer af gheſcreuen is. Siet ic ſende minen enghel voer dijn anſichte die dijnē wech bereyden ſal voer di.

SERMO

Cum audiſſet iohannes in vinculis opa xpi. Mathei. xi. In deſen euangelio werden ons gheleert twee punten ¶ Dat eerſte is dat herodes iohannem dede vanghen. Deſe herodes regeerde dat lantſchap van galileen eñ dede veel quader wercken. Onder welken hi nam zijns broeder wijf eñ ſat daer bij in ouerſpel. Van deſe grote zunde beriſpte hem iohannes daer omme dede hi hem vangen eñ legghen in enen kerker. Och wat vint men al herodes op eertrike huden des daghes. die niet beriſpt en wille weſen van hoer quaetheyden want ſi god niet en vruchten noch zijn ordel. ende dat ſi die zunden ſoe lief hebben dat ſi ſe niet laten en moghen. Deſſe ſlachten die van zodoma ende gomorra daermen af leeſt inden ouden teſtament die daer ſeer lief hadden die zunden dye teghen der natueren waren die zij oec niet laten en wolden al watmenſe beriſpede. Ende daer omme ſende god vuer ende zweeuel vanden hemel. ende zij verbranden ende verzoncken allen. in dat afgront vander hellen ¶ Aldus ſullen ſi varen die hoer quaetheit lief hebben. ende daer af oec niet beriſpet en willen

zijn ¶ Dat ander punt is dat iohannes vlen kerc‑
ker daer hij lach gheuanghen twee vā sinen iongh
ren seyde tot ihesum als ghi ghehoert hebt inden
euangelio. die sake waer omme was twyerhāde
¶ Ten eersten. want sinte iohannes iongheren
hielden hem voer cristo eñ seyden onder malcande
ren dat hi cristus was Eñ op dat si gheloouen sou‑
den dat hi cristus niet en was seynde hijse to xp̄m
op dat si in god gheloouen souden. Want doe si de
grote miraculen saghen die god dede gheloefden si
in hem ¶ Die ander sake. op dat wi doen dat sel
ue gheestelicke dat iohannes dede lijflijcke. Want
bi herodes verstaen wi den viant Eñ iohannes be
dudet als daer die graci godes mede is. Hier bi ver
staen wi alle goede kersten menschen. Nu wāneer
die mensche dootzunde doet dan wort hij gheuan
ghen vanden viant eñ inden kerker ghelept als hij
blijft in die zunden bij ghewoenten. ¶ Nu lyeue
broeders kennen wi ons seluen gheuāghen vāden
viant. laet ons twe boden wt senden to gode als
iohēs dede op dat wi vlost moghen werden vādē
kerker des viāns ¶ Die eerste bode sal zijn berou
van sunden. Hier af hebben wi exempel bij maria
magdalena. want ouermits berou van horen zun
den die si had worden seuen duuelen wt hoer ver‑
dreuen. Aldus salt oeck mit ons gheschien hebbē
wi waerachtich berou voer ons sunden. ¶ Die
ander bode sal zijn biecht eñ belidinghe van onsen

zunden voerden priester. Dese badē die oetmoedij
ghe publicaen to gode inden tempel daer hi lach en
bede eñ clopte voer zijn herte eñ sprack mit rouwi
ghen herte eñ seyde. God wes ghenadich ouer mi
zunder. Eñ god vergaf hem al sine zunden. eñ hij
ghenck gherechtueerdicht vanden tempel in sinen
huse. Aldus salt oec mit ons gheschien senden wi
dese boden to gode.

¶ Des woensdaghes naden derden zondach in
den aduente

Dit sprect god die here. v woerden zijn stere
op mi ghewoerden. ghi hebbet ghesept wat
hebben wi teghen v ghesproken? Ghi sept dat hi y
del is die gode dient. wat ōual comt ons daer we
der af dat wi sine gheboden houden daer wi droe
uich wanderden voer god den heer der heren?
Daer omme segghen wi dat di die ōmetene salich
zijn eñ dat si stichtich zijn die boeshept doen eñ tem
teerden sine behouden. Doe sproken si die goeden
ontseghen elc mit sinen naesten eñ die here nam zij
eñ hoerde si. Een boeck ō vermaninghe is ghescre
uen voer hem die den here ontsiet. eñ zijn naem be
dencken. Eñ inden daghe als ic dat doe sullen zij
mi een sunderlinghe volc wesen. sprac die heer der
heren eñ ic salse huden sparen als een man die zijn
soen spaert die hem dient eñ wort bekeert. eñ ghij
zult sien watter is tusschē den rechten eñ onrechtē
eñ die gode dient

Des woensdaechs quatertempter inden aduē te. Ysayas die prophete

IN den daghen seyde ysayas die pphete In den ionxten daghe zal bereyt zijn den berch des heren huus in dat hoechste der berghen. eñ zal bouen die berghen verheuen werden. die ludē zullen tot hem vlien. Veel volkes zullen gaen eñ seggē comt laet ons climmen totten berch des heren. eñ totten huse iacobs hi zal ons leren sine weghen eñ wi zullen wanderen in sine toepaden wāt de ewe zal wtgaen in sion. eñ dat woert des herē wt ihe rusalem. Hi zal die heyden ordelen eñ berispen vele volkes ende si zullen hoer zweerden versmeden in ploech yseren eñ hoer speren in zekelen. Eñ gheen volck en sal teghent volck zweert opheffen. noch si en zullen voertmeer niet gheoefent werden to den stryde. O iacobs huus comt laet ons int lichte dēs heren wanderen

Opten zeluen dach die anderde lesse. Ysayas die propheet

IN dē daghe sprac die here to Achas eñ seide Eyssche een teyken van god dinen here int diepe dēr hellen of bouen int hoghe Doe seyde achas Ic en sal niet eyssche noch den here niet tempterē Ende hi seyde. O dauids huus daer omme hoert en ist v niet cleyn die menscē lastelic te wezen. wāt

ghij lief hebt gode daer omme sal v die here een tey-
ken gheuen. Sich een maghet sal ontfanghen ende
baren een soen eñ sinen naem salstu hetē emanuel
hij sal botter eñ honich eten op dat hij proeuen can
dat goede vten quaden

Euangelium opten seluen dach. eñ op onser vrouwen dach.

In die seste maent waert die enghel gabriel van gode ghesent in een stat van galileē die nazareth ghenoemt was tot een maghet die enen man belouet was die Joseph hiet van dauids geslecht. eñ der maghet naem was Maria. Dye enghel seyde tot hoer. Weest gegruet vol vā gracien die heer is mit di ghebenedijt bistu ondē den wiuen Doe si dit hoerde was si versaghet inden woerdē eñ dochte hoe dese gruete waer. Eñ die enghel seyde hoer. Maria ontsie di niet du hebste ghenaede gheuonden bi gode. Sich du sulste in dijn lichaeme ontfanghen eñ voertbrenghen een kint. zijn naem salstu ihesum heten. dese sal groet wesen eñ een sone des alre ouersten sal hi heten. Eñ god sal hem gheuen dauid zijns vaders stoele. eñ sal in iacobs huus regneren inder ewichept. eñ zijns rijckes en sal gheen eynde wesen. Doe seyde maria dē engel Hoe sal dit wesen want ic ghenen man en bekem? Ende die enghel seyde. die heylighe gheest sal van bouen comen in di eñ die crachte des alre ouersten sal di ommeuanghen. Eñ daer omme dat van dij gheboren sal werden sal heten die sone gods. Eñ sich elizabeth v nichte si heeft oeck in hoer outhept een kint ontfanghen. eñ dit is hoer die seste maent der onurucchtbaerhept want al datter ghesproken is en sal bi gode niet ommoghelic wesen. Doe sey

de maria. Siet een deerne des heren mij ghescie
na dijne woerden.

Des vridaghes quatertemper inden aduente.

Ysayas die prophete.

Dit spreect god die here. een roede sal wtgaē vander wortelen yesse. eñ een bloem sal op gaen van hoer wortel. Eñ op die bloem sal rusten die geest des heren. die geest der wijsheyt ende der verstandenissen. die geest des rades eñ der sterch; die geest der wetenheyt eñ die geest der vresen des heren salse veruullen. hij en sal naden ghesicht der oghen niet ordelen. noch hi en sal niet berispen na horen der oren. Mer hij sal daer armen inder ghe rechtichept ende voer die oetmoedighen der eerden sal hi in ghelijchept argueren. ende hi sal die eerde slaen mitter roeden des mondes ende mittē geeste zijnre lippen sal hi die onghenadighe doden. ende die gherechtichept sal wesen een rieme zijnre lendē eñ dat ghelooue een gordel zijnre nieren

Euangelium des seluen daghes. Lucas in zijn eerste capittel.

Inden daghe stont maria op eñ ghenck mit haeste in dat gheberchte in die stat iuda. eñ ghinc in zacharias huus eñ gruete elizabeth. ende het ghescihede doe elizabeth marien gruete. hoer de si dat hem dat kint verblide in horen licharme.

eñ elizabeth is veruult vanden heylyghen geest. eñ riep mit groter stemmen eñ seyde. Du biste ghebenedyt onder den wiuen eñ ghebenedyt is de vruchte dyns lichaems En wan comt my dat die moeder des heren to my compt? siet doe die stemme dynre grueten in myn oren quam heuet dat kint hem vā vrouden verblijt in myn lichaem En salich is si die gheloefde want al dat daer ghesept is sal volbrochtet werden. Doe sprac maria Myn siel maect grote den here eñ myn geest verurouwet in gode myne zalicheyt

Des saterdaghes quatertemper die eerste lesse Ysayas die propheet

In dē daghen sullen si vāden ansicht des bedruckers ropen to gode eñ hi sal hem sendē een behouder eñ een voeruechter die si vloessen sal En die here sal bekent werden in egypten. die van egypten sullen den here bekennen indē daghe eñ si sullen in offer eñ in gauen den here loften belouen eñ betalen. eñ die here sal egipte slaen mit plaghen eñ hy sal si ghesont maken. si zullen wederkerē to den here eñ hi zal hem zacht werden. eñ god ons here zalse ghesont maken

Des seluē daghes die. ij. lesse

Dit sept die here Voer zal vurouwē de woestine die onwech eñ dye enicht zal vblijden ende bloyen als een leli Al groyende zal si groyen eñ al vol vrou

den sal si al louende ôbliden die glorie des berges libani is hoer ghegheuen ende die cierheyt des ber/ghes carmeli eñ sarons Sy sullen die glorie des he ren sien eñ die scoenheyt ons godes maket dye on ghebonden handen starck ende maket die crancke knyen crachtich. eñ die cleynmoedighen maecket sterck. En wilt niet ontsien seyt v god. god sal de wrake des wedergheldens brenghen god zal seluē comen ende zal v behouden dan sullen der verblijn der oghen op gheloken werden. eñ de oren der do uen sullen op werden ghedaen. dan sal dye crepel springhen als een hert eñ die tonghen der stommē sullen ontbonden werden want die wateren zijn verstoert in die woestine eñ die stroem der waterē in die enicheyt. ende dat droghe was is ghewor/den als een staende zee. ende dat dorstich was is ghecomen in die riuiren der wateren. Sprack dye almachtighe heer.

Des seluen daghes die derde lesse. Isayas de propheet.

Dit seyt god die here. Climmet op den ho ghen berch du sion die boetschapste die euā gelien. Verheffe in starcheyden dijn stemme du de dye euangelien boetschapste tot iherusalem. hef op ende en wilt v niet ontsien. segghet den stedē van iuda seyt v god. siet god die here sal in starcheden comen eñ zijn arm zal heerscappye hebbē. siet zijn

soen comt mit hem Ende zijn werck voer hem. hi sal zijn haue hoeden als een herde. In sinen armē sal hi sine lammeren vergaderen ende hij salse opheffē in sinen scoet die heer ons god.

ptẽn seluen dach die.iiij.lesse.Daniel.

Dit sept die heer.minen gezalfden cyro wes
rechterhant ick begrepen hebbe dat ic voer
zijn aenghesichte dat volcke soude onderwerpen.
eñ omme keren der coninghen rugghen.eñ ick sal
die doren voer hem opluken.eñ die poerten sullen
niet ghesloten werden Ic sal gaen voer di ende de
gloriosen der eerden sal ic vernederen.die metalen
poerten sal ick te wriuen.eñ die ysteren grundelen
sal ick te breken.Eñ ic sal die verborghen schatten
gheuen eñ dat verborghen der heymelicheyt.op dz
ghi wetet dat ick die here bin die sinen naem heyt
god van israhel omme iacob minen knecht ende is
rahel minen wtuercoren.Eñ ick riep di mit dinen
name.ic hebbe dij ghelijket eñ du en bekendeste mi
niet.Ick bin die here ende voertmeer buten mi en
is gheen god.Ick omme gorde dij ende du en ken
deste mi niet.op dat si weten die vanden opghan-
ghe der zonnen ende vanden nederghanghe der zō
nen zijn dat sonder mi gheen god en is Ick bin die
here ende het en is gheen ander.Ic formeerde dat
licht ic schoep die duusternissen Ic maecte den vree
de eñ ick schoep dat quade.Ick bin die here die al
le dese dinghen doe.Ghi hemelen douwet van bo
uen eñ die wolcken moeten reghenē den gherechti
ghen.die eerde sal hoer opdoen ende sal wtulopen
den behouder.die gherechtichtichept sal mit hē ge
openbaert wordē.Ic die here bin hebse ghescapen

Opten zeluen dach die . v . lesse . Daniel .

Die enghel des heren daelde mit azaria en zy
ne ghesellen neder inden ouen . en sloech de
vlam des vuers wt vanden ouen ende maecte dat
middel des ouens als een coel douwende wint en
die vlammen sloech wt neghen en veertich cubit9
bouen den ouen en verbrandense al die si biden ouen
vant vanden caldeesschen des conincs dienres die
den ouen gheheet hadden . mer die daer in waren
en ruerde dat vuer niet . noch en bedroefde si niet .
noch en dede hem gheen laster . Doe loefden die drie
als wt enen monde en glorificeerden en ghebenedi
den god inden ouen en seyden .

Ghebenedijt bistu here god onser vaderen en
louelic en vol glorien ind ewichept . Du bist
ghebenedijt inden heylighen tempel dijnre glorien
en louelic vol glorien in ewichept Gebenedijt bistu
opten heylighen throen dijns rijcs en louelick vol
glorien in ewichept . Gebenedijt bistu opten hiligen
zetel dijnre godheit ende louelick vol gracien inder
ewichept . Gebenedijt bistu bouen die coninclijcke
thronen dijnre godheyt ende louelick vol glorien in
ewichept Ghebenedijt bistu die daer sitste bouen che
rubin en anscouweste die afgronde en louelic ende
vol glorien inder ewichept . Ghebenedijt bistu die
daer wanderste op die vloghelen der winden ende
louelick ende vol glorien inder ewichept . Alle en
ghelen ende alle dijne heylighen moeten v louen en

glorificeren inder ewichheyt. Wij moetē ghebene
ꝫen hemel eñ eerde eñ dat mere. eñ al dat daer in
is eñ moeten di louen eñ glorificeren in ewicheyt.
Glorie si den vader eñ den soen eñ den hilighē geest
Eñ lof ere eñ mogentheyt ende ghebot. Alst was
inden beghin eñ altoes inder ewicheyt. eñ lof eere
eñ mogentheyt eñ ghebot

Epistel opten seluen sondach. Ad chorinteos
int twede capittel.

Brueders wi bidden v bij die toecomst ons
heren ihesu cristi eñ ons vgaderinghe in hē
Glo dat is in cristum ihesum daer al versament
dat hem toe hoert. want waer dat lichaem sal we
sen daer sal die aerne vergaderen. Dat ghi niet ha
stelic beweghen en wert van v sinnen Glo.
dat is van v puer verstandenisse Noch verueert en
wert noch ouermits den gheest Glo. dats ouer
mits den bosen gheest die hem ouerformet indē en
ghel des lichtes. noch ouermits leringhe Glo
sa der valscher apostelen. noch oeck ouermits
epistelen recht oft si van ons ghesant waren.
Glo inhoudende onder minen naem recht of de
dach des heren aenstaende waer. Niemant en be
drieghe v in gheenrewijs Glo want die here
en sal niet ten ordel comen. het en zij dat eerste een
afschepdinghe ghescheide Glo. Vā die gehoer
saemheyt des roemschen kercken. ende des roem-
schen rijcs Die apostelen wolden van dese afschey

dinghe niet openbaer spreken op dat hi die romeynen niet en vertoende eñ die kercke niet en destruerede. Eñ gheopenbaert wort den menschen die zō de der verdoemenissen die contrarie is cristo eñ zijnen leden eñ verheuen wort bouen al dat god ghe heten is of dat gheoefent wort Glosa. Afgodē Die heylighe drieuoldicheyt wort gheoefent. daer zal hij hem zeluen eñ die hem nauolghen bouen ver heffen. Als dat hij inden tempel gods sitte hem ō tonende recht of hi god waer. Eñ onthoudet ghi dat niet dat ick v deze dinghen seyde doe ic noch bi v was Eñ watter nu hindert weet ghi op dat hij in zijnre tijt gheopenbaert worde Glo Wāt alsulcke afscheydinghe als voer ghesept is de moet voergaen. want heymelicheyt der quaetheyt wor telt nu soe seer op dat die nu houdet een gheloue de houdet hent hij vanden middel worde. ende dan sal die bose gheopenbaert werden. welke die here ihesus cristus verslaen sal mit den gheest zijns mō des. ende sal hem vernielen mit die verlichtenisse zijns toecomstes

Euangelium opten seluen dach. Luce. int der de capittel

IN tvijftiende iaer doe tyberius keyser was. doe pontius pylatus regeerde. dat lant van iudeen ende herodes een prince was ouer galileen Ende philippus zijn brueder een prince was. ouer ytureen ende ouer dat rijcke van traconiten Ende

naia een prince ouer abilyen. ende doe annas ẽn
cayphas bisschopen waren doe quam twoert go-
des op iohannem zacharias soen in die woestyne.
ẽn hi quam in dat rycke der iordanen prediken dat
doepsel der penitencien in vlaetenisse der zunden.
Als ghescruen is in een sermoen boecke ysaye des
propheten. Een stemme des roepers inder woesti
nen. maect berept den wech des heren. maect oec
recht sine toepaden. Elck dal sal veruult werden
ẽn alle berghen ẽn houelen zullen vernedert werdẽ
ẽn alle houelen zullen gheslicht werden ẽn alle dat
oneffen in slechte weghen. Alle menschen sullen
sien die behoudenisse godes.

Epistel opten vierden zondach inden aduente
Ad philippenses.

Altoes verblydet inden here.. Anderwerue
segghe ick verblijt v. V salicheyt si alle men
schen openbaer. Glo. Dat daer die goeden ex
empel aen nemen. ẽn die quaden niet begrypen en
moghen Die here is nae by en weest niet sorchuou
dich. Mer mit alre bedinghe ende eyschinghe moe
ten v bedinghe mit danckbaerheyt der gracien ghe-
openbaert werden by gode. Ẽn die vrede godes
die alle sinnen bouen gaet die moet v herten ende v
verstandenissen behueden. In xpristo ihesu onsen
here. Amen.

Euangelium opten seluen zondach. Johan-
nes bescryuet.

In dien tiden senden die ioden vā iherusalem priester en eñ leuiten to iohannem om hem te vragē. Wie bistu? Hi lijdes eñ versaectes niet eñ lide dat hi xp̄s niet en waer. Si vraechden hem. Bistu dan helyas? Hi seyde ic bins niet. Bistu een ꝓpheet? Hij āt woerde. neen. Doe seyden si. Wye bistu? op dat wi antwoerde moghen den ghenen die ons wtgesent hebben. Wat segstu van di seluen? Hi seyde. Ic bin een stem des roepers in die woestine bereit den wech des heren. Als ysayas seyde. Eñ de daer ghesent waren die waren vanden pharizeen eñ vraechden hem eñ seyden. Bistu xp̄s niet waer ō doepstu dan? noch helyas of gheen prophete? Johannes antwoerde eñ seyde. Ick dope inden water. hij stont int middel den ghi niet en kent. hi is die nae mij comen sal. die voer mij ghemaket is. wes ick niet weerdich en bin die riemen van sinen schoenen tontbinden. Dese dinghen gheschieden in bethanien ouer die iordanen. daer iohannes dopende was Sermo

Miserunt iudei ab iherosolimis leuitas ad iohannē. etc. Johannis primo. In deze heylidhen euangelio van huden werden ons bewiset twee punten tot onser lere ¶ Dat eerste punt is. dat sinte iohannes hem seluen gheheten heeuet een stemme roepende in die woestine. wāt hi seyde ic bin een stemme roepende. Sinte iohannes heuet gheweest een stem dat bewise ic mit drie reden

¶ Ten eersten . dat ghelupt der stemmen ṽgaet
also wast oec mit iohanne want doe xp̄s beghon-
de te prediken ende miraculen te doen . doe ṽghenc
die nye mare alte mael vant sinte iohan ¶ Die ā
der reden is dit . bijder stemmen wort die mensche
bekent . Also waert xp̄s bekent van die predicacie
en̄ die leringhe van sinte iohan. ¶ Ten derden .
Sunte iohan was altemael een stemme dat is een
roepinghe. Want hi riep alle menschen tot penitē-
cien segghende . doet penitencie dat rijck der heme
len sal v naken . O salighe penitencie . sonder v en
is niemant salich . bij v werden alle menschen sae-
lich Want ghij slupt den mont der hellen en̄ opdo-
et die hemelsche poerte ¶ Ten vierden vermaent
ons sinte iohan dat wij sullen bereyden den wech
ons heren. Ghij hebt ghehoert van twe toecomste
des heren . hoe hij quam in eertrijke . en̄ hoe hij sal
comen ten oerdel . In dezen woerden wort ons ṽ
maent die geestelike toecomste xp̄i hoe hij begheert
in die siele des goeden menschen te rusten . Hier af
seyt iohannes . in apocal . Jck stae voer die duere
uwer herten ende cloppe . ende die mij opdoet zijn
herte . tot hem sal ic comen en̄ werscappen mit hē.
Nu lieue mensche wij sien als een groet coninck of
prince comen zal in een herberghe soe pleechmen de
herberghe zuuer ende reyn te maken . ende daer na
te vercieren mit schonen clederen . Dese coninc en-
de prince dats cristus ihesus die nu toecommende

is als een crist nacht. Die dezen coninc ontfangē wil mit eren die sal dat huus zÿnre sielen zuuer maken. dats mit bitteren rouwe voer ons zunden.

¶ Wi sien oec als een ioncfrou sal gaen voer een groet coninck soe pleech si hoer te spieghelen. ende bekent si enighe vlecken in hoer ansichte dat wast si af mit water. Aldus sal die mensche oeck doen eñ hem seluen spieghelen in sine consciencie. Ende vint hÿ sine siele beulect dat sal hi af wasschen mit dat waeter zÿnre tranen. Hier af sept dauid. Alle nachte wassche ick mÿn bedde mit minen bitteren tranen ¶ Dat anderde punt is biechte eñ belidinghe onser zunden. Want sonder biecht eñ belÿen der zunden en is die rouwe der zunden niet volmaket. ¶ Dat derde punt is daer wi die herberghe onser sielen mede moghen cieren. dat is ghenoch doen voer ons zunden. Want gheen zunde die en mach soe groet zÿn si wort vergheuen van gode bÿ waerachtighe penitencie. Eñ die hoer huus aldus bereyden die moghen ihm̄ xpum te crÿstnacht mit eren ontfanghen

Opten kersauont. Ysayas die pphеet

Dit sept die here. Omme sion en sal ick niet zwighen eñ omme ihr̄lm en sal ic niet rustē hent dat dÿn gherechtichept wtgae als een schÿnsel ende die behouder ontfanghen worde als eene lampe Ende die heyden sullen dÿn gherechtichept sien. ende alle die edel coninghen sullen di sien.

En sal ghenoemt werden enen nye naem. den die mont des heren ghenoemt heuet. En sult zijn eene crone der glorien in die hant des heren. en een croē des rijcs in die hant dijns gods Du sulste voertan niet woest gheheten werden. Vlant en sal voert aen niet onghetroest gheheten werden. mer du salste mijn wille gheheten werden in hem. En dijne lant sal bewoent werden. want die heer heuet di behaghet.

Epistel opten kersauont. Ad romanos.

Paulus een knecht ihesu cristi een gheroepē apostel totghesant. Glo. vand̄ leringhe der scriben eñ pharizeen eñ die contrarie der euāge lien leren. In gods euangelio die god te vorē doer die propheten in die heilige scrift belouet hadde na sinen soen de hem gheboren is van dauids geslach te nader menschelicheyt die van gode totuercoren is een soen gods inder moghentheyt vanden heyli ghen gheest uter verrisenisse der doden Glo die hi mit hem op dede staen vand̄ doet Ouermits wen dat wi ghenade hebben dats v̄latenisse d̄ zun den. En der apostelen waerheyt ontfanghen heb ben der ghelouen ghehoersaem te wesen om sinen name onder den luden. Mit wyen ghi gheroepen zijt ihesum xp̄m toe te horen

Euangelium opten seluen dach Matheus int eerste capittel

In den tiden doe maria Jhesus moeder ghetrouwet was ioseph eer si vergadert was si gheuonden hebbende inden lichaem vanden heylighen gheest. Joseph hoer man want hi gherechtich was en woudese niet wroeghen mer heymeliken verlaten. Doe hij aldus deze dinghen dochte. openbaerde hem die enghel in sinen slape en̄ seyde. Joseph dauids sone en ontsiet v niet marien dijne ghetroude te nemen. Want dat in hoer gheboren is dat is vanden hevlighen gheest. si sal voertbrenghen een kint ende sinen naem sulstu heten ihm̄. Want hij sal ghesont maken zijn volck van horen zunden.

Inder kersnacht totter eerster missen. Ysaye prophete

Dit seyt die here. dat heydensche volc dat in duusternisse wandde sach een groet lichte. den woenres int lantscap der schemen des doots hem is een licht op ghegaen Want ons is een kint gheboren een soen is ons ghegheuen. En̄ op sinen scholderen is die heerscappye ghemaect. en̄ zijn name sal gheheten werden wondlic. raetsman. god sterc. een vader d̄ toecomender werlt. prince des vredes Zijn ghebot zal ōmenichuoldicht werden. en̄ zijn vrede en sal gheen eynde hebben. op dauids stoel en̄ op zijn rijc zal hi sitten op dat hi vestige en̄ sterc make inden ordel en̄ inder gherechtichept voert aen in ewichepden.

Epistel opten kersnacht inder eerster missen. Ad Tytos

Aire liefste de graci gods ons gesontmakers heeft allen menschen gheopenbaert ons leerende dat wij verloghenen dat teghen die eere godes is ende weerlike begheerten. Laet ons soberlic ende gherechtelick ende goedertierlick in deser werelt verbeydende den heylighen hope ende dye toecomste der glorien des groten godes. ende ons behouders ihesu cristi die hem seluen voer ons ghegeuen heeft op dat hij ons verloste van alre onrechtueerdichept ende hem een ontfanckelicke volc reyn maket naeuolgher der goeder werken. Spreke dese dinghen ende vermaen si mit allen ghebodē dat v niemant en versmade. Glo. omme dijn simpelhept vermaent si die princen ende den moghenden onderdanich te wesen. Horen. segghen. ghehoersaem te wesen. Tot allen goeden wercken berept te wesen. niemant te blasphemeren Glo. Al werden si bedruct van hē. niet kijfachtich te wesen mer satich. Alle satichept bewijsende to allen menschen. Want wij waren oeck voertijdes onwijs onghelouich dwalende. die begheerte dienē de ende menigherhande weelde in quaetheden. ende in nidichepden werkende haestelike onder mal canderen hatende

Euangelium opten seluen nacht in die eerste misse Luce. ij. ca.

IN dē tiden ghenc wt een ghebot vandē keyser Augusto. datmē al die werlt bescrijuen de. Dese bescriuinghe gheschiede eerste van cirino den richter van sirien. Eñ si ghenghen als dat zij

hem belijen souden elck in zijn stat. En ioseph clam op van galileen vter stat nazareth in iudeen tot da uids stat die bethlehem ghenoemt was. want hij van dauids huus ghesent was op dat hi hem belij en solde mit maria zijn ghetroude wijf die mit kin de bezwaert was. Het ghescⱨiede doe si daer wa ren dat die daghen veruult zijn dat si baren soude. En si baerden horen eerstgheboren soen. eñ wont hem in doecken eñ leiden in die cribbe. want hem en gheboerde gheen stede in dat gemene huus. En in dat selue rijc waren herden waekende eñ hoede die wake des nachtes op horen beesten. En sich die enghel des heren stont beneuen hem eñ de claer heit godes omscheen si. eñ si waren verueert mit groten anxte. eñ die enghel sprac tot hem. Vrucht v niet. want ick boetscap v grote blijscap die alden volke wesen sal. want ons is huden gheboren een salichmaker cristus. die een here is in dauids stat En dat is v een teiken. ghi sult vinden een kint in doeken ghewonden eñ in die cribbe gheleit. En ha stelic was daer mitten engel een grote menichuou dicheit des hemelschen heers die gode louede. ende seiden. Claer eñ hoghe ere mit loue si gode inden oversten. eñ inder eerden vrede den menschen die van goede wille zijn

Die anderde misse indẽ dagheraet Ysaias

Dit seit die here. mijn geest is op mi wãt hi mij ghezalft heeft. hi sende mi om die sachtmoedigẽ te

...tscapte op dat ic die bedructe van herten soude ghezont maken eñ prediken den gheuanghen vlae tenisse. eñ een oplukinghe der besloten op dat ic pͣ diken soude dat behaghelike iaer den here. eñ den dach der wraken ons god. op dat ic wenende sol de troesten eñ setten den wenenden starchept van sion. eñ gheuen hem voer die asschen een crone oli der bliscappen voer dat wenen eñ een mantel des loeus voerden geest des rouwes. eñ in hoer sullen stercke gherechticheden ghenoemt werden. eñ die plantinghe des heren om blijde te wesen. Siet die here heuet dat horen ghemaect int vterste der erdē Segt den dochteren van sion siet dijn behoud co met. siet zijn loen mit hem eñ zijn werck voer hem Eñ si sullen heten heylich volck die van god onsen here verlost zijn.

In die selue misse epistel. Eñ op iaers dach eñ op dertien auont. Ad romanos

BRueders doe de goedtierenhept eñ die men schept godes ons behouders openbaerde. niet vanden werken der gherechtichept die wij ge daen hebben. mer nae sine grote ontfermherticheit heft hij ons behouden ghemaect ouermits dz doep sel die wederbaringhe eñ vernijnghe des heylighē geestes den hi oueruloedelic in ons ghestort heuet ouermits ihesum xp̄m onsen behouder. op dat wi sinre gracien rechtueerdighe erfghenamen zijn na den hope des ewighen leuens.

Ewangelium opten seluen dach. lu. ij.

Jnden tiden spraken die herder onder malcander. laet ons gaen te bethlehem. eñ sien dat woert dat ghescijet is dat ons die here bewijst heft. Ende si quamen haestende. eñ vonden ioseph eñ maria eñ dat kint ghelept inder cribben. Doe si dat saghen kende zijt uten woerden dat hem ghesept was vã den kinde. Eñ al diet hoerden v̄wonderden hem van den dat to hem ghesept was. Maria onthielt al dese woerden eñ verghaderdense in hoer herte. Eñ die herder keerden weder louende eñ dancken de gode in al dat si hoerden eñ saghen. alst gespro ken was tot hem.

Opten cristdach in die homisse. Jsayas die pheet.

Dit sept die heer. daer om sal dat volc inden daghe minen naem bekennen wãt sich dye plach te spreken bin selue hier. Hoe schoen zijn dye voeten des gheens die dat goede boetschapt eñ dẽ vrede prediket. boetschappende dat goede predikẽ de die salichept. segghende tot sion. Dijn god sal regeren die stemme zijnre schouwers Si heften de stemme op si sullen te gader louen. Want si sullen van oghe te oghe sien wanneer die heer sion heuet bekeert. Verblijt eñ louet te gad̃ woeste iherusalem want die heer heeft zijn volc getroest. hi heft iherm v̄lost. hi heeft sinen hilighen arm berept in de ogẽ alre luyden. Eñ oeck al die eynden der eerden heb

n ghesien die salicheyt ons godes.

Epistel in die zelue misse Ad hebreos

Brueders voermaels is god menichuoldelic ende in enigherwijs sprekende den vad' inden ppheten Ten laetsten in dezen daghe is hij ons to sprekende inden sone de hi erfghenaem gheset heft dats besitter alre creaturen. ouermits welcken hij die werlt heuet ghemaect want hi een sch'ijsel is v glozien eñ een figure zijnre substancien. Dit is een volcomen bewisinghe des vaderliken wesens Eñ al dinc draghende inden woerden zijnre moghentheyt makēde zuueringhe v zunden. so sit hi ter rechterhant der mogentheyt gods inden ouersten. so veel is hi dan te beter ghewozden dan die enghelē als hi ondscepdeliker voer hem die name des soēs heeft gheeruet. totten enghelen heeft hi voertijdes ghesept. du bist mijn kint huden heb ic dij gebaert Eñ anderwerue. Jc sal hem wesen tot een vader eñ hi sal mi wesen tot een soen Eñ als hi andwer ue inlept den eerstgheboren inder werlt sept hi. hē sullen aenbeden al die enghelen gods Eñ totten enghelen sept hij. hij maect sine enghelen geesten. eñ zijn dienres een vlam des vuers. Mer dē sone sept hi. god dijn troen is van ewicheyt tot ewicheydē die roede des gherechticheyts is die roede dijns rikes Du hebste gerechticheyt bemint eñ quaetheyt ghehaet. daer omme heeft dij god ghezaluet. dijn god mitten olije der schoenre vrolicheyt voer dijnē

heylighen. Eñ du here fundeerste die eerde inde be ghinne eñ die hemelen zijn werken dijnre hande. Si sullen vergaen mer du blijfste. eñ al sullen si vã ouderdomme te niete gaen als een cleet. eñ ghi sul se verwandelen als een omme cleet. Si sullen ver wandelt werden. mer du blijfste selue eñ dijn iarẽ en sullen niet vergaen.

Euangelium opten kersdach. Johannes int eerste capittel.

In den beghinne was dat woert. ende dat woert was bij gode. eñ god was dat wo ert. Dat was int beghin bi gode. Alle dinghẽ zijn ouermits hẽ gemaect. Dat in hẽ ghemaect is was dat leuen. eñ dat leuen is dẽ menschen licht. eñ dat licht luchtet in die duusternisse. eñ die duusternisse en begrepens niet. Het was een mensce van gode ghesent die iohẽs hiet. Dese quã in getughe op dz hi van tlichte een ghetuych gheue eñ si al ouermits hẽ geloefden. Hi en was dat licht niet mer op dat hi tuych vant lichte gheue. Het was een waerachtich licht dat alle menschen die in dese werlt comen ver licht. Hij was indẽ werlt eñ die werlt is ouermits hẽ gemaect eñ die werlt en kendes niet. Hij quã in zijn eyghen eñ die sine ontfenghen hẽ niet Hoe vele datter hem ontfenghen. den gaf hij macht kinder gods te werden den ghenen die in sinẽ naem gelo/ uedẽ. Die niet vanden bloede noch vandẽ wil des

vleys noch vanden wil des mans. mer wt god ghe
boren zijn. En dat woert is vleys ghewordē. eñ
heeft in ons ghewoent. En wij hebben sine glorie
ghesien als des eengheborens vanden vaď vol gra
cien eñ waerheyden

Op sinte steuens dach epistel. Int werck der apostelen.

In den daghen. stephanus vol ghenaden eñ sterctheits wrochte teykenen eñ wonder in den volc. Sommighe van die sinagoga stondē op die geheten zijn libertinoꝝ eñ cyrenētium eñ alexan drinoꝝ eñ die van cecilien eñ asien waren eñ disputeerde mit stephano. eñ en mochten die wijsheyt eñ den geest niet wederstaen die daer sprack.

Glo Dat was dat ghene dat ons here dē martelaren beloeft hadde. Ic sal v mont eñ wijsheyt gheuen die al v wederzaken niet wedersten en moghen. Doe si dit hoerden worden si ghesneden in hoer herten eñ knersten mit tanden tenghē hem. eñ want stephanus vol was vanden heylighen geest aendochte hij inden hemel eñ sach die glorie gods ende ihesum ter rechterhant gods staende. ende hi seyde. Siet ick sie den hemel open. eñ des menscē soen staende ter rechter siden der moghentheyt godes Glo. Dye doze des hemelschen rijcs wort opghedaen omme die lijdsaemheyt des heylighen merteleers te sterken. Ende god ende mensche ghecruust openbaerde hem ghecroent inden hemel. op

dat die ontschuldighe mensche niet en twijuelden doe hij ghesteent wort opter eerden. Doe riepen si mit luder stemmen eñ helden hoer oren toe. eñ maeden altemael een gheruchte teghens hem. eñ worpen hē vter stat mit stenen Glo. Xp̄s was buten der stat ghepassijt die ons vercoren heeft. ende stephan9 was buten der stat ghesteent als een pelgrim dezer werlt. Eñ die tughe leyden hoer cleder af beneuen een iongheliux voeten gheheten saulus eñ steenden stefanum. Eñ aenroepende seyde hi. Here ihesu ontfanc mijnen geest. Doe bughede hi sine knyen eñ riep mit luder stemmen. Here en eysche hem dese zunde niet wāt si en weten niet wat si doen. Doe hij dit ghesept hadde ruste hi indē here. Inden wtganc was saulus mede consenterende zijn doot Glo. Voer hem zeluen bat hij staende. mer voer sine viande bat hij knyelende. Want hoer boesheyt meerre was. Eñ het was een wonderlike doghet mit sulker herten ontfenghet te wesen dat hi hoer ongheloue coenlike lasterde daer hi omme gheuanghen was Eñ mit sulcker liefte bernede dat hij inden doot voer die bat daer hij af verslaghen waert

Euangelium opten zeluen dach. Marcus in zijn. xiij. ca.

In den tijden seyde ihesus toe den scharen der ioden eñ toe den princen der priesteren. Siet ick sende to v propheten ende wijsen ende scriben.

eñ van dien sult ghi doden eñ crucen Van hem sult ghi ghegeselen in v sinagoga eñ sult si vervolghen vã stede tot steden. op dat op v come al dat gherechti ghe bloet dat utghestort is op die eerde vande tijt dat abel die gherechtighe zijn bloet storte. al tot za charias bacharias soens bloede toe. den ghij doot sloecht tusschen den tempel eñ dat altaer. Ic seg v voerwaer. al dese zunden sullen comen op dit ghe slachte. Iherusalem iherusalem du dodeste die pro pheten eñ steenste die tot v ghesent zijn. Hoe dick begheerde ick dijn kinderen te vergaderen als een henne hoer kuken vgadert onder hoer vloghelen. eñ du en woldeste niet. Siet v huus zal woest ge laten werden Ic seg v ghi en sult mi voertaen niet sien hent ghi segt. Ghebenedijt is hi die comt indẽ naem des heren

Op sinte iohannes euangelisten dach Epistel uit tboeck der wijsheit

Die gode ontsiet die sal goede werken doen eñ die onthoudende is des gherechticheyts salse ommeuanghen. eñ si sal hem ghemoeten als een gheeerde moeder. Hij sal hem spisen mittẽ bro de des leuens eñ des vstandes. eñ vanden water der saligher wijsheit sal hi hem drincken gheuen. Eñ hij sal daer in ghesterckt werden. eñ niet ghe bughet. eñ hi sal hem onthouden eñ niet ghescen det werden. Eñ hi sal hem verhoghen bi sinen nae sten. Int middel der kercken heeft hij sinen mont

op ghelosen eñ hesten veruult mitten geest d̄ wijs-
heyt eñ verstandenissen. Eñ heeft hem aengedaen
die stole der glorien. eñ blischap heeft hij op hem te
samen vergadert. Eñ ons here god sal hem eruen
mitten ewighen naem.

Euangelium opten seluen dach. Jo. xx.

In den tiden seyde ihesus petro. Volcht mij
Petrus keerde hem om eñ sach den ionger
volghen die ihesus beminde. die oec ruste int auen
mael op zijn borst eñ seyde. Heer wie ist die v sal v̄
raden? Doe petrus desen sach seyde hi to ihesum.
Heer wat sal hi? Jhesus seyde hem. Ic wil dat hi
bliue hent ic come wat gaet v dat an? volghe mij.
Deze reden ghenc wt onder die broeders dat de iō
ger niet en steruet. mer also wil ic dat hij bliue hēt
ic come wat gaet v aen? Dit is die iongher de van
dezen dingen ghetuuch gheuet. eñ dit bescreuē heft
Eñ wi weten dat zijn ghetuuch waer is

Epistel op alre kinder dach. Apocalipsis. int
xiiij. ca.

In den tijden sach ic opten berch van sion een
lam Glo. dat was xp̄s stont om te helpē
die schouwende kercke. ende mit hem hondert eñ
vier ende veertich dusent. hebbende sinen naem in
horen voerhoefden ghescreuen Glo. int openba
re te sien. Ende ick hoerde een stemme vanden he
mel recht als een stemme des grotē donreslaghes

eñ die stemme die ick hoerde. was als een stemme der herpers herpende in hoer herpen. eñ si songen recht als een nije sanc voer die vier dieren eñ die olders. eñ niemant en mocht den sanc singhen dan die. c. ende xliiij. dusent die ghecoft zijn vande eerde Glo. enen nijen zanc te singhen is vanden onbeulecten des vleys mit xpo inder ewichept te v̄urouwen. die beulect zijn moghent hoē inder liefte. mer niet mede singhen inden ontfanghen der cronen. Dit zijn si die mittē wijuen niet beulect en zijn want si zijn maechden. deze volghen dat lam nae waer dattet gaet. Dese zijn wtden menschen vander eerden ghecoft. eñ zijn gode ende den lam die eerste vrucht. Ende in horen mont en is gheen loghen gheuonden. Si zijn sonder vlecke voerden throne godes.

Euangelium des zeluen daechs Matheus int derde capittel.

Jnden tiden openbaerden die enghel des heren Joseph in sinen slape eñ seyde hē. Stant op eñ neemt dat kint eñ sine moeder eñ vliet in egipten. eñ blijft daer hent ic v segghe. Want het is toecommende dat herodes dat kint sal soecken omme toe doden Hij stont op ende nam dat kint ende sine moeder des nachtes ende ghenck neder in egipten eñ was daer alsoe langhe dat herodes sterf. Op dat worde veruult dat vanden here ghesproken was doer die propheten die seyden. Out egipten heb ic mijnē

soen gheroepen. Doe herodes sach dat hi bedrogē was vanden coninghen waert hi toernich. eñ sen de zyne knechten eñ versloech alle dat van kinderē te bethlehem was ende in alle die eynden daer om trent van twe iaren out eñ daer beneden na de tyt als hi v̄nomen hadde vandē coninghen. Doe wa ert veruullet dat ghesproken is doerden propheete Ysayas die sept Die stemme veel wenens eñ screp ens is gehoert in rama dats int hoghe Rachel we nede om hoer kinder ende en wolde niet ghetroest wesen want si en zyn niet.

Epistel opten eersten zondach na kersauont. Ad gal. iiij. ca.

Broeders ick segghe hoe veel tydes die erfge naem een kint is soe en schelt hi niet vā een knechte al is hi een heer van allen. mer hi is onder mombers ofte voerhden toe der tyt die vanden va der bescheyden is. Alsoe wi oeck doe wi kind̄ wa ren dienden wi onder die wtwendighe settinghe der werlt. Ende nae dat die volheyt der tyt quā. sende die vader sinen soen ghewordē van een wi ues persoen ondergedaen der ewe op dat hi die ge ne die onder die ewe waren verloste dat wi d̄ kin der v̄kiesinghe ontfingē eñ wāt ghi kinder zyt soe heft god dē geest sins soēs in v herte ghesent roepē de. Aldꝰ en is niemant v knecht. mer een kint. eñ is hi een kint soe is hi oeck erfghename ouermits gode Glo. die knecht dient wt vruchte d̄ eewen

de der ewe die kind' wt liefte des vaders.

Euangelium in die selue misse. Lu. ij.

In den tiden waren ioseph en̄ maria die moeder ihe su v'wonderende vanden dingen de van hē gespro ken waren. En̄ simeon benedide se en̄ seyde to der moeder. Siet dese is gheset in enen val en̄ in verri senisse van veel menschen in israhel. in een teyken welck wedersproken sal werden. En̄ v siel sal een zweert doersnijden. op dat wt veel herten die ghe dachten gheopenbaert sullen werden. En̄ anna sa muels dochter was eene ꝓphetissa van azars ghe slachte. deze was in veel dinghen voert gegaen en̄ leuede mit horen man seuen iaren van hoer maech delichept. En̄ dit was een weduwe tot lxxxiiij. ia ren toe die niet en schepde vanden tempel. dienēde in vasten. in beden nacht en̄ dach. Dese quam op die selue vre belijende den here en̄ sprac van hem al den ghenen die de verlossinghe van israhel v'beydē En̄ doe si alle daghen verbeyt hadde nader eewen des heren keerde si weder in galileen in hoer stadt nazareth. Dat kint wies op en̄ waert starck vol wijsheyden. en̄ die graci goďs was in hem.

SERMO

Erant ioseph ⁊ maria mirantes sup his. Lu ce. ij. Wi zijn in die octaua van kerstdach so leestmen int euangelio hoe xp̄s ihesus dat liefli ke kint van maria sine moeder en̄ ioseph indē tempel gebrocht waert. ¶ In desen euangelio soe wort

.as bescreuen twee puntē to onser lere ¶ Dat eer ste is dat ihesus ghebenedijt waert van simeon die oude vader. Die euangelist secht. dat dese simeon rechtueerdich was eñ dat die heilighe geest in hem was. In dese punten wort ons bewesen. die gode eren ende louen dat si rechtueerdich moeten zijn ende sonder doot zunde. Want die wijse man Salomon sept. Het lof der zunders en is gode niet bequaem Hier omme willē wi dat ons lof ende ons bedinghe gode bequame si. so laet ons sien dat wi rechtueerdich zijn in onsen wercken. Hier om sept die propheet. God heeft altoes die oghen zijnre genaden op des rechtueerdighen menschen ghebet. ¶ Ten anderde propheteerde simeon van ihesu. dat hi gheset soude werden to enen tepken dat wedergheaproken soude werden. Ick vinde dat xp̄s ihesus van sinen hemelschen vader in eertrijke ghe set was in drierhande tepkenen. ¶ Ten eersten was hi gheset in een tepken der oetmoedichept. op dat alle menschen exempel aen hem souden nemen Want cristus sept selue. leert van mi want ic oetmoedich eñ sachtmoedich bin van herten. Dit tepken wedersprekē alle houeerdighe menschen. die hem voer gode ende horen priester niet en willen ō oetmoedighen in ware biecht. hier omme sept Augustinus. O du houeerdighe mensche schame dij houeerdich te zijn. Want god heeft hem seluen oetmoedich ghemaect omme dinen wille ¶ Ten an

deren mael waert xp̄s die soen gods gheset in een teyken der armoeden. Wãt hÿ was gheboren in een ghemeyn huus eñ in snoden doecken ghewon den. in armoeden leuede hi eñ starf aent cruce Hier op seyt xp̄s Die voghel in der lucht hebben ho re nesten. eñ die vossen hoer culen in der eerden Mer des menschen sone en heeft niet daer hÿ zÿn hoeft op rusten mochte aenden cruce. Dit teycken wedersprekẽ alle vracke ghierighe menschen diet goet liefhebben bouen god. Want xp̄s sprect selue Het waer mogheliker dat een camel crope doer ẽ naelden oghe. dan een rÿc vrac mensche te comen int hemelrÿcke. ¶ Ten derden mael waert xp̄s ghesetin eertrÿcke in een teyken der penitentien. Want inden cruce d̄ penitencien heft hÿ vrede ghe maect bi sinen vader. Dese teykenen wederspreec ken alle die versteende zunders die hier op eertrike gheen penitencie doen en willen. ende kiesen corte vroude voer die ewighe vroude. Ende hier omme sullen si die ewighe pÿne hebben voer die ongeual lighe corte vroude. Hier omme rade ick v penitenci te doen in dese tÿt. Want xp̄s sprect selue in sinen heylighen euangelio. Doet penitencie eñ dat rÿke godes sal v naken.

Epistel opten iaers dach to Thytum.

BRueders doe die goedertierenheyt en̄ men-
chelicheyt. Soeckt voer tgetal xxj

Euangelium opten zeluen dach. Lucas in zijn
derde capittel v nij

IN den tijden na dat veruult waren die acht daghen datmen dat kint besnijden soude. is zijn name gheheten ihesus dat ghenoemet was vanden enghel. eer hi inden lichaeme ontfanghen waert.

Epistel op dertien auont

BRueders doe die goedertierenheyt gods en̄ die menschept godes ons behouders openbaerde niet vanden werken der gherechticheyt die wi ghedaen hebben. mer na sine grote ontfermherticheyt heeft hi ons behouden ghemaect ouermits dat doepsel die wedbaringhe en̄ vernijnghe des hi lighen geestes die hij ouervloedelic in ons ghestort heuet ouermits ihesum xp̄m onsen behouder op dȝ wi zijnre gracien rechtueerdighe erfghenamen zijn naden hope des ewighen leuens

Euangelium opten seluen dach. Mar. ij.

IN den tiden doe herodes doot was vsceen die enghel ons heren Joseph in sinen slape in egipten en̄ seyde. Stant op nemet dat kint en̄ sine moeder en̄ gaet int lantscap van israhel. Si zijn begrauen diet leuen des kindes veruolchden. Hij stont op en̄ nam dat kint en̄ sine moeder. en̄ quam int lant van israhel. Doe hij hoerde dat archinus regnerende was in iudea voer herodes zijn vader ontsach hi hem daer te gaen. Ende hi waert in zijnen slape ghewect. ende seyde dat hi neder ghenck int lant van galileen so gheheten. en̄ hi quam ende

woende in een stat die nazareth ghenoemt was. op dat veruullet worde dat ouermits den propheeten ghesproken was. Want hi zal nazarenus gheheten werden.

Epistel op dertien dach. Ysayas pphet

Staat op iherusalem en̄ wert verblijt. wāt dijn licht is ghecomen. en̄ die glorie des heren is op di opghegaen. Want sich die duusternissen zullen die eerde bedecken en̄ die duusterheyt dz volcke. Mer op dij sal opgaen die here. Ende sine glorie zal in dij ghesien werden. En̄ die heydenen sullen in dijn lichte wanderen. ende die coninc int schijnsel dijns opganghes Heft op dijne oghen inden omme cirkel. en̄ sich al dese zijn vergadert ende op dij ghecomen. Die sonen zullen van veer comē ende dijn dochteren zullen opstaen van dijnre sidē Dan salstu sien ende toe vlien ende dijn here sal vwonderen ende ghebreyt werden als dye veelheyt der zee die to dij bekeert sal werden. ende die sterc heyt der heydenen sullen comen op die oeverulodic heyt der camelen sal di bedecken dromedaryen madian ende effra. Alle die van saba sullen comen en̄ brenghen gout ende wyeroeck. ende boetscappen den here lof

Euangelium des seluen daghes. Marcus int tiende capittel.

In dē tiden doe ihesus gheboren was in bethlehem iude in coninc herodes daghen Sich die coninghen quamē wt oestlant te ihr'l'm en̄ vraeghede. Waer is hi die gheboren is een coninc der ioden? wi hebben zijn steerne ghesien in oesten. en̄ zijn ghecomen mit gauen hem aen te beden. Doe

dat die coninc herodes hoerde waert hi bedroeuet
eñ al iherusalem mit hem. Eñ vergaderde alle dye
princen ende ondersocht van hem waer xp̄s waer
gheboren? Si antwoerde hem in bethlehem iude.
want alsoe ist ghescreuen vanden ppheten. Ende
du bethlehem lant van iuda du en salste die minste
niet wesen onder die heerscappie vā iuda wāt wt
di sal gaen een hertoghe die mijn volck van israhel
sal regeren. Doe riep herodes die coninghen hey-
melic to hem eñ vraghede na die steerne die hem o
penbaerde eñ sende si in bethlehem eñ seyde. Gaet
eñ vraghet vlitelic naden kinde. Eñ als ghijt hebt
gheuonden soe onbyedet mij op dat ick dan mach
comen ende aenbedent mede. Doe si den coninck
hadden gehoert ghenghen si hen. Eñ siet die steer
ne die si ghesien hadden int oesten ghenc voer hem
hent si quamen ende ghinc staen recht bouen daer
dat kint was Doe si die steerne saghen worden si
seer verblijt in groter vrouden. ende ghenghen int
huus eñ vondent kint mit maria sine moeder. Eñ
nederbughende aenbeden zijt. Eñ deden op hoere
schatten eñ offerde hem gauen. gout wyroec ende
myrre. eñ si ontfinghen een antwoert inden slape
dat si niet weder keren en souden tot herodem. eñ
ouermidts eenen anderen weghe zijn si wed̄ gheco
men in hoer rijcke

Op die octaue van dertien dach epistel
Ad hebreos

Bruederes Wij weten al dat die ewe spreket
dat spreect si den ghenen die inder ewen zijn
op dat elck mont ghestoppet werde ende al die we
relt gode onderdanich is Want vanden wercken
der ewen en wort gheen mensche gherechtueerdij
ghet voer hem. want ouermidts der ewen bekent
men die sundē. Mer nu is die rechtueerdichept go
des sonder ewe gheopenbaert eñ ghetughet vandē
ewen ende vanden propheten. Mer die rechtueer
dichept gods ouermits der ghelouen ihesu cristi is
ouer hem allen die ghelouen. Ten is gheen onder
schept tusschen die ioden ende heyden want si heb
ben al ghezundicht ende behoeuen die ghenade go
des. si zijn te vergheuens Glo. dat is sonder ee
we ende eyghen verdienste gherechtueerdicht ouer
mits sine ghenade. Eñ ouermits den scat die daer
is in cristo ihesu. den god to enen versoenre in dat
openbaer ghesent heeft ouermits der ghelouen. in
sinen bloede to enen bewise zijnre rechtueerdicheit
omme die verlatenisse der verledenre zunden inder
ophoudinghe godes Glo. dat is die gherechti
ghe die voer die toecomste cristi in dat voerborchte
der hellen waren die worden opghehouden vander
glorien tot bewisinghe zijnre gherechtichept in de
ser tijt. op dat ghij gherechtich zijt ende gherecht
ueerdich makende den ghenen die vanden gelouen
ihesu cristi is.

Euangelium des zeluen daechs Jo. i. ca

IN den tiden sach iohannes ihesum tot hem comen eñ seyde. Ziet dat lam gods ziet die der werlt zunden af nemet. Dit is hi daer ic af geseyt hebbe. Nae mij comt een man die voer mi ghe maect is Want hi was eer dan ick ende ick en ken

des niet mer ic bin ghecomen en̄ dope inden water op dat hi in israhel gheopenbaert worde. En̄ iohānes gaf een ghetuuch en̄ seyde. Ic hebbe den geest sien neder comen als een duue. en̄ hi bleef op hem. mer ic en wistes niet. Mer die mi sende int water te dopen seyde mi. op den du sieste den geeste dalēde en̄ op hem bliuende dat is hi de inden heylighen geest dopet. en̄ ick sach en̄ gaf ghetuuch dat dit de sone gods is

Octaua van dertien dach. En̄ indē vtoninge ihesu opten berch. Thabor.

Here myn god ic zal v eren en̄ uwen name lof gheuen. du werkeste wonderlike dinghē. dijn oude raet moet waer zijn. Here dijnen arm is hoghe. god sabaoth crone der hopen die mit gloriē verciert is. Die woestine zal vbliden en̄ de enicheit der iordanen zullen verurouwen. Myn volcke sal die hoecheyt des heren sien en̄ die moghentheyt godes en̄ tsal vgadert wesen en̄ verlost ouermits gode. en̄ si zullen mit bliscappen in sion comen. Ewighe vroude is op zijn hoeft lof en̄ vrolicheyt. en̄ ick zal riuiren opdoen in die berghen. Int middel der campen zal ic die fonteine wtstorten. en̄ die dorstighe eerde sonder water zal ic schencken Siet myn kint zal verhoghet werden en̄ verheeuen en̄ het zal zeer hoghe wezen. Ghi sult in vrouden die waterē scheppen vter fonteinen des behouders En̄ inden daghe suldi segghen Belijet den here en̄ roept aen

sinen naem. Maect den volke zijn nije doechden bekent. ghedenc dat zijn name hoech is Singhet dē here want hi heeft grotelic ghedaen. boetscapt dat in al dat lant.

Euangelium opten seluē dach Marcus int eerste capittel.

IN den tiden quam ihesus van galileen in die iordane to Johannem dat hi ghedoept soude werden van hem. Eñ iohannes seyde. Ic soude van di ghedoept werden eñ du comste tot mij. Jhesus antwoerde hem eñ seyde. laet dit nu zijn. Aldus behoert ons alle gherechticheyt te vuullen Doe leet hijt. Eñ doe ihesus ghedoept was. clam hi op vanden water eñ die hemelen worden op ghedaen: eñ hi sach den geeste godes neder comen als een duue op hem. Eñ daer was een stem vanden hemel ghehoert. Dit is mijn wtuercorē soen daer ic mi wel in behaghede.

Epistel optē eersten zondach na dertien dach. Ad romanos.

BRueders ic bid v bider ōtfermherticheyt godes dat ghi v lichaeme biedet een leuendich reyn offer gode behaghende. V dienste si redelick. eñ en wilt der werlt niet ghelijck wesen. mer weerdet vnijet in die nyheit dijns sins. op dat ghi proeuen moghet welcke die goede wille godes si Ende wel behaghende eñ volmaect want ic segghe bider ghenaden die mij ghegeuen is hem allen die onder

v zijn dat uwer gheen meer en smake Glo en ondsoeke van verborghen dinghen gods dant be hoert te smaken tot soberheyt. Glo. sonder ōme tenheyt een yeghelick. Glo. ghebiet te smaken als hem god die mate des gheloues ghedeylt heft wāt als wi in een lichaem veel leden mate hebben. mer al die leden en hebben niet een werck. also zijn wi veel in een lichaem in cristo. mer sunderlinghe zijn wij die een des anderen leden

Euangelium opten seluē dach. Matheus int twede cap.

In den tiden doe ihesus twaelf iaer out was. en si op clommen te ihrlm naeder ghewoenten der fest daghen. en doe die daghen ommecomen warē dz si weder keerden bleef dat kint ihesus in iherusalē en zijne ouders en wistens niet. Sij meenden dat hi int ghesélscap ware. en si quamen een dach rey se ende sochten hem onder die maghen ende onder die bekende. En doe si hem niet en vonden keerdē si tot iherusalem. Ende nae drien daghen vonden si hem inden tempel sittende int middel d leerders hem horende ende vraghende. Alle die hem hoerde verwondde van sine wijsheyt en van sine antwor de. en diet saghen vwonderde hem. En sine moe der sprac to hem. Kint wat hebstu ons aldus ghe daen? sich dijn vader en ick bedroeuende mit anxt hebben dij ghesocht. Ihesus seyde tot hoer. Wat ist dat ghij mij droeuich hebt ghesocht? En weete

ghi niet dat mi behoert te wesen inden dinghen de myns vads zyn? Hi vstonden dat woert niet dat hi sprac. Hi daelde mit hem neder en̄ quam te nazareth en̄ was hem onderdanich. En̄ die moeder ōthielt a' dese woerden en̄ ouerdachse in hoer herte. En̄ ihesus ghenc voert in outhept en̄ wijshept. en̄ in gracien voer gode en̄ den menschen

SERMO

Cum esset ihesus annoꝝ duodecim. Mat. ij

In dessen euangelio werden ons gheleert. drie dinghen. Ten eersten dat wi die heplighe daghen vieren sullen en̄ gaen te kerken. Dit exempel heeft ons maria ende ioseph ghelaten die in die festdaghen ghenghen in iherusalem inden tempel Dit ghebot hadde god ghegeuen inden oudē testamente en̄ verboet alle ambochten te laten des hepli ghen daghes Aldus moeten wi oec den heplighen dach vieren en̄ gaen te kercken. Want god sprect doerden ꝓpheet. Die mijnen heplighen dach vierē den sal ic gheuen een stat binnen mijne muerē daer si vrij sullen zijn voer alle vianden. ende hoer namē sullen bliuen ewelick. Mer lepder nu vintmen vele menschen de lieuer des zonnendaghes ende des heplighen daghes gaen in die tauernen. ende dobbelen ende spelen ende veel ander zunden bedrijuen dan si te kercken gaen ende bidden van gode gena de van horen zundinghen leuen. Mer wij sullen dat laten ende gaen des heplighen daghes ter kerc

ken ende versoenen ons mit gode van ons zundē.

¶ Ten anderen werden wij gheleert dat wij ōse kinderen mede ter kerken nemen sullen eñ stueren tot doechden. Want maria leyde ihesum iden tempel. Die wijse man salomon seyt. Nae datmen beghint inder ioghet. pleechmen gheerne te doen int ouder. Nu zijn veel menschen die des niet en doen mer si laten hoer kinder die quaetheyt bruycken Hier af hebben wij een exēpel Het was een dief ende het gheuiel datmen hem leyde ter galghen. daer sach hij sinen vader eñ sprac. lieue vader comt eñ laet mi v cussen. Die vader quam eñ meende gecust te werden. eñ doe beet die soen den vader zijn neze af. Eñ doe hi daer af berispet waert seyde hij hadde mijn vader mi ionc ghedwaghen ic en ware in dezen scandeliken doot niet ghecomen.

¶ Ten derden wort ons geleert. ist dat wi xp̄m hebben verloren mit die vrouden der zunden. Dat wi hem dan soecken sullen mit droeffenisse der penitencien. Want maria socht ihesum eñ vant hem in droeffenisse Niemant en mach xpristum vinden in ghenoechten deser werlt. mer wel in droeffenissen der penitencien. Aldus soe vant hem Maria magdalena. sinte Peter ende sinte Pauwels. veel meer heylighen. Hier op seyt sinte Bernardus O lieue gheminde ihesu v lieue moeder en conde v niet vinden ondˀ v vryenden. Hoe soude wij v dan moghen vinden mit vrouden in onsen zunden.

Hier om die xp̄m heuet verloren mit zunden de gae in die kercke eñ soecke hem daer mit bitteren tranē hÿ sal hem wel vinden.

Epistel des woensdaghes. Ad romanos int vierde capittel.

Brueders Wi weten al dat die wet sprect. Soect voer nae tghetal xxix.

Euangelium opten zeluen dach

IN den tÿden doe ihesus hoerde dat iohannes ghevanghen was ghenc hÿ en wech in galileen. ende liet die stat nazareth. Ende quam wonende in capharnaum bi die zee in die eynden van zabulon eñ van neptalim. Op dat veruult werde dat die prophete ysayas ghesproken heft. Dat lant van zabulon ende van neptalim. den wech der zee ouer dye iordanen van galileen. Dat volck der heydenē sat in duusternissen ende sach een groet licht. Eñ dye saten inden rÿcke des schemes der doot. Een grote licht is hem op ghegaen. Daer na quam ihesus predikende eñ segghende. Doet penitencie dat rÿc der hemelen sal v naken

Euangelium des vridaghes. lucas int eerste

INdē tiden gaf iohannes een ghetuych van cristo eñ riep eñ seyde. Dit is hi dē ic seyde. die na mi comēde is. hi is voer mÿ gemaect want hi was eer dan ic. eñ wi hebben al van sinere volheyt ontfanghen ende gracie om gracie. want die

ewe is bi moysen ghegeuen. graci eñ waerheyt is bi ihesum ghescbiet. Niemant en heft gode ye ghe sien den eengheboren soen die inden schoet des va ders is Eñ des is iohẽs een ghetuuch

Epistel opten anderden zondach naeder octauẽ van dertien auont. Ad romanos

BRueders wi hebben ghiften na die graci de ons ghegeuen is onderschepdende na rede lichept des gheloefs. of dienst in denstlicheit. of de leert in leringhe. of die troest in troestinghe. of die gheuet in menichuoldicheden of die daer voer is in besorghinghe. of die daer ontfermt in vrolicheden Die liefte sal zijn sonder beuensinghe. hatet quade eñ anhanghet dat goede Glo. want wi al on der malcander in xp̃o leden zijn so sal een yeghelic lit den anderen dienen na dattet ontfanghen heft in allen leden als voerscreuen is. die liefte der broe derlicheit weest malcander liefhebbende in eersam heyt malcander voergaende in alre dienstechtichz In sorchuoudichept. niet traech inden geest. mer bernende. Glo. of ghijt mitten werken niet en ṽmocht. den here dienende. In hope ṽblidende. In lijdẽ verduldich In ghebede neerstich In noot druftichept der heylighen alle dinc ghemeen makẽ de. Die herberghinghe oefenende. Ghebenedijt se die v anuechten. Spreket wel eñ en wilt niet qua lijcken spreken. Glosa Alle dit leert hij te ghen die ghemene ghewoenten. Verblijt v mitten

bliden. weent mitte wenenden. Weest eens ende malcander al eens. voelende hoghe dinghen. niet smakende. mer eendrachtich mit den oetmoedighe dinghen

Euangelium opten zeluen dach. Jo.ij.

In dien tijden worden bruloften ghemaect in chana galileen Ende ihesus moeder was daer Jhesus ende sine iongheren waren oec ter bruloften ghenoet. Ende doe daer wijn ghebrac seyde ihesus moeder to hem. Si en hebbe ghenen wijn Jhesus seyde. Wijf wat is di ende mij? mijn vre en is noch niet. Doe seyde sine moeder den dienres So wat hij v sept dat doet. Daer waren ses stene cruken nader ioden zuueringhe. ende elc hielt tweuoudighe mate of drieuoldich. Jhesus seyde hem. Vult die cruken mit water. Hij vuldense al to den ouersten. Ende ihesus seyde he. Schencke nu ende brenget den ouersten schencker. ende si brochtent. Doe hi den wijn die vanden water ghemaect was smakede. ende niet en wiste van wan hij quam. mer dye dienres wistent diet water gheschept hadden Doe riep die ouerste schencker den brudegom ende seyde hem Elck mensche settet eerste den goeden wijn. ende als die luden droncken zijn dan settet hij die quaet is. ende du hebste den goeden wijn ghehouden to noch toe. Dit beghin ende teyken dede ihesus in chana galileen ende openbaerde sine glorie. Ende sine iongheren loueden hem

Nuptie facte sunt in chana galilee. Jo. ij.
Dit heylighe euangelium seyt als ghij ghe-
hoert hebt van een bruloftte die ghescdiede in chana
dat was een cleyn vriheyt ende lach int lantschap
van galileen. Die brudegom was iohannes euan
gelista als sommighe leerres segghen. En daer om
quam xps daer omme dat hi iohannem vand bru-
loften roepen wolde toe sinen iongher. Nu vander
bruloften die is tusschen man ende wijf die mit der
heyligher kercken versamenen zoe wil ick een wee
nich segghen. Den echten staet zal een yeghelijcke
in eren hebben ouermits vier punten. ¶ Dat eer
ste punte is dat ihesus xpus god ende mensche hey
lich heeft ghemaect. Ander oerden hebben die hey-
lighen ghestichtet. als sinte Benedictus oerden.
sinte Bernardus oerden. sinte Franciscus oerdē
Mer den echten staet heuet gheconfirmeert en ghe
maect alleen god ons here. Och hoe zalich zijn si
die aldus groten abt hebben want onder dye seuē
sacramenten daer is die echte staet dat eerste af dz
van gode ingheset ende ghemaect is. ¶ Dat an
derde punte is dat dien echte staet ghemaect was
inden salighen tiden eer adam ende eua zundichdē
Daer om wort ons te kennen ghegeuen. dat man
ende wijf inden echte staet moghen sonder zunde
leuen. ¶ Dat derde punt is want die echte staet
ghemaect was in die salichste stat die op eertrijke

is dat was int eertsche paradijs. Hier in worden ons bewesen dat die ghene die den echten staet be waren alst behoerlick is zullen comen inden para dise. dats int ewighe leuen. ¶ Dat vierde punt is want cristus zelue dezen echten staet gheeert he uet. Want daer waren sommighe heyden die seg ghen wolden dat die echscap niet bequaem en wa re. Ende dit wedersprack cristus ihesus eñ quam mit zijnre lieuer moeder ter bruloften. Want waer die echte staet gode niet bequaem cristus ihesus en waer ter bruloften niet ghecomen. noch en hadde soe schonen mirakel niet ghedaen. Die desen staet te rechte zal houden die moet hebben twe punten. ¶ Ten eersten man eñ wijf zullen malcanderen lief hebben eñ trou zijn mit malcander. die manne sal zijn wijf lief hebben als dat hi noch om schoen re noch omme riker noch om wat saeken dat hem gheboren mochte zijn wijf laten sal. Ende weder omme dat wijf horen man. Hier op sept sinte pau lus. Ghi mannen hebt lief v wiuen als xp̄s die hy lighe kerke lief heeft ghehadt ¶ Dat ander punt is. dat si hoer kinderen onderwisen eñ leeren goe de wercken te doen. als Thobyas dede sinen soen daer wij af lesen inder bibelen. Hij leerde hem dat hi gode ontsien soude ende bewaren hem voertan voer zunden. eñ wesen gode onderdanich ende al den menschen.

Epistel des woensdaghes Ad chorinteos int eerste cap.

Brueders ic bin ghewordē een dienre des lic haems xp̄i nader scaffinghe die mi ghegeuē is in v. op dat veruult werde die vborgenheyt dat

verborghen was van beghinne der werlt ende vā allen gheslechten . mer nu ist sinen heylighen gheopenbaert den dat god openbaer maken wolde die rijchept zijns sacramentes inden heyden . Welcke sacramente xp̄s is in v hope der glorien . welck in xp̄o wij v boetschappen berispende elck mensche .

Glo . die wederspreken . Eñ leren elcken mensche in allen wijsheyden . Glo . dat xp̄s te kennen is . op dat wij alle menschen volmaect moghē offeren in xp̄o.

Euangelium opten zeluen dach . Mar . xi.

In dē tiden ghenc ihesus wt eñ ghenc in zijn lant eñ sine iongheren volchden hem. Des zaterdaechs began hi in die sinagoga te leren . Eñ veel diet hoerden verwonderden hem in sine leringhe eñ seyden . Wan comet desen dit dat hij doet? ende welc is die wijsheyt die hem ghegeuen is . eñ alsulcke doechden die ouermits sinen handen werden ghewrocht? Ist niet die timmerman marien soen iacobs brueder eñ iosephs eñ simeons? Sijn sine susteren oec niet mit ons eñ si werden ghescandalizeert in hem? Eñ ihesus seyde hem . Gheen ꝓpheet en is sonder ere dan in sinen lande eñ in sine maechschap eñ in sinen huse . Eñ hij en dede daer niet veel miraculen . dan op sommighen leyde hi sine hant eñ maectese ghesont.

Euangelium des vridaghes . Marcus in zijn xx . capittel.

In dien tiden seyde ihesus den princen d̃ prie
steren eñ den ouden des volkes dese gelijke
nisse. Het was een mensche een huus weert eñ plã
te enen wijngaert eñ maecte daer een tuyn om. eñ
groef die perse daer in eñ stichte enen toern eñ ver-
pachten den ackerluden eñ hi voer pelgrimaedsie.
Doe die tijt der vruchten quam sende hi sine knech
ten totten ackerluden dat si die vrucht ontfenghen
Die bouluden venghen sine knechten. eñ sommich
sloeghen si doot eñ sommich steenden si Andwerf
sende hi ander knechten meer dan te voren eñ dien
deden si des ghelijcs. Ten laesten sende hi wt sinẽ
enighen soen eñ seyde. si zullen minen soen ontsiẽ
Doe die bouluden den zone saghen seyden si onder
malcander. Dese is erfghenaem neemten eñ laten
ons ṽslaen dan zullen wi sine erue nemen. Sij no
men hem eñ worpenen uten wijngaert eñ versloe-
ghen hem. Wanneer die here des wijngaerdes co
met wat sal hi dan den ackerluden doen? Si seidẽ
Die quaden sal hi qualick handelen eñ sinen wijn
gaert and̃ ackerluden ṽpachten die hẽ die vruchte
betalen in sinen tijden. Ihesus seyde hem. en heb
di niet ghelezen ind̃ scriften? den steen die de werc-
luden verworpen is ghewrocht int hoeft der hoer
nen. dats vãden here ghesept. ende het is wonder
lic in onsen oghen. Hier omme segghe ic v dit. dat
het rijc gods van v zal werden ghenomen. eñ men
zalt gheuen den volke die sine vrucht werken. Eñ

wie op dezen steen valt die zal te breken. en op wē
hij valt die zal hi quetsen. Doe die princen d̄ prieste
ren deze parabole hoerden bekenden si dat hijt van
hem seyde. ende si hadden hem gheerne gheuangē
mer si ontsaghen die scharen want si hielden hem
als een propheet

Epistel opten derden zondach nader octauen
van dertien dach.

Ad romanos. xij.

BRueders wilt niet wijs zijn bi v seluē. En
gheuet niemant quaet om quaet. Voersiet
dat goede niet alleen voer gode mer oeck voer allen
menschen Glo. dat goede salmē voersien niet al
leen int heymelike der herten voer gode. mer op dz
ongheorlofde dinghen niet ghescien daer iemant
in ghescandalizeert mach werden. of mach gesciē
alsoe veer alst in v is. Hebt vrede mit alle menschē
Niet v zeluen beschermende alre liefste. mer gheuet
den toerne stede Glo. die gheeft den toerne stede
die den wedersaken niet wederstaet mer laet hem
doen wat hij wil. Het is ghescreuen. laet mij dye
wrake eñ ic zal wreken. Yongheit emant geuet hē
teten. dorst hē geeften drincken. want dat doende
saltu colen des vuers op zijn hoeft v̄gaderē Glo
dats mitten brande d̄ liefsten salstu sine ghemoede
ontfoncken. Wilt niet v̄wonnen werden vāden
quaden. mer v̄winnet quade mit den goede.

Euangelium des seluen daghes

Matheus . viij.

IN den tyden doe ihesus clam vanden berghe
volchde hem die schaere . Eñ sich een mala
sche mensche quam hem anbedende eñ seyde. Here
wilstu du mogheste mij ghesont maken . Jhesus
roerde hem mit zijn hant eñ seyde Ic wil wes ghe
zont. Rechteuoert was sine malaetschept gherepni
ghet . Eñ ihesus seyde hem . sich dattuut niemant
en segste . mer gae eñ toen dij den priester eñ brenct
v offerhande dye moyses gheboet in een ghetuuch
Doe ihesus in capharnaum ghenc quā to hem cen
turio eñ bad seggende. Here mijn kint lept gichtich
inden huse eñ wort qualicke ghequelt . Eñ ihesus
seyde hem Ic sal comen eñ makent ghezont Ende
centurio antwoerde hem . here ic en bin niet weer
dich dattu ingaetste onder mijn dake . mer segget
een woert eñ mijn kint sal ghezont werden . Wāt
ic bin een mensche onder ander menschen hebben/
de onder mij ridders eñ ic segghe dezen gae . eñ hij
gheet . eñ den anderen comet . eñ hij comt . eñ mij-
nen knechte doet . eñ hij doedet . Jhesus hoerden
dit ende verwonderde hem vtermaten seer. Eñ sey
de den scharen die hem volchden . Voerwaer seg
ghe ick v . Aldus grote gheloue en hebbe ic in isra-
hel nye gheuonden . Jck segghe v dat der veel van
oesten ende van westen zullen comen eñ nedsitten
mit Abraham ysaac eñ iacob int rijc der hemelen .
die kindͤ des rijcs zullē wtgeworpen werdē in dye

uterste duusternisse daer sal zijn wenen ē knersin ghe der tanden. Ē ihesus seyde to centurio. Gae ē alstu gheloeft ghescyede di. ē dat kint is ghe sont ghewordē in dier uren

SERMO

Cum descendisset ihesus de monte. Mathei viij. In dezen heylighen euangelio werdē ons bewijst twe punten. ¶ Ten eersten de ont fermherticheyt xpi ihesu doe hij daelde vanden ber ghe omme die malaetschen ghesont te maken. Bi dezen berghe verstaen wi den hemel daer alle gra cie af ghecomen is. Hier af sprect dauid. Ic hebbe mijn oghen gheslaghen inden berghe daer mij hul pe af quam. Van desen berghe is xp̄s gheedaelt in dese bedroefde werlt omme die malaetsche menscē ghesont te maken. dat was van horen zundē Dit bewise ic mit een exēpel ¶ Het was een ioncfrou die seer schoen was ende edel. ē daer nae waert si malaetsche ē en conde niet ghesont werden. zij most eerste baden in eens coninx bloede. Dit dusī een coninck ē quam wt zijn rijcke toder ioncfrou wen ende maecte hoer een bat van sinen bloede da er si in ghenas. ¶ Dese coninck is die eenghebo ren soen gods die een coninck is vanden berch des ewighen leuens. In dezer werlt heeft hij een bat ghemaect van sinen duerberen preciosen bloede an den cruce daer hij dat menschelijcke gheslachte me de ghesont heeft ghemaect. Hier op sept die apostel

Hy heeft ons ghewasschen van onsen zunden in si-
nen bloede ¶ Dat anderde punt is wat wy ver-
staen by desen lazarisschen mensce. Hier bi v̄staen
wy die zundighe menschen die voer god en̄ voerdē
enghelen stincken. als die malaetschept doet voer
ons ende veel meer. Dese melaetschept der zunden
maect den mensche also zwaer dat hi bi gode indē
hemel niet comen en can. Als die lazarissche men-
sche lach onder den berch in dat dal. en̄ verbeyden
xp̄m want hi opten berch niet climmen en conde.
Aldus sal die zundighe mensche oeck doen ende ro-
pen segghende. Here wilstu ick mach ghezont wer-
den. Dat is lieue here het staet al in uwer machtē
doet mit my uwe grondelose bermhertichept.

¶ Bidden wi aldus mit innigher herten soe be-
wyst cristus sine ghenaden aen ons. en̄ spreect tot
ons. Gaet ende toent v den priester. Ons here en
seyde niet beyt tot morghen of tot ouermorghen.
mer gaet rechteuoert. Hier bi wort ons te kennen
ghegeuen dat wy die zunden niet legghen en sullē
noch oeck laten rusten. Mer te hantes als wy in
die zunden gheuallen zyn so zullen wi gaen totten
priester en̄ tonen hem ons melaetschept dat is ons
zunden. en̄ soe moghen wi dan ghesont werden.
en̄ salichlike steruen

Epistel des woensdaghes tot Thymotheū.
ca. i.

Bruders dit is een waerachtich woert. en̄

alre ontfancliceden weerdich. Wāt ihesus xpūs
is in deze werelt ghecomen die zunders ghesont te
maken welker zunderen ic die voerste bin Glo
Wāt niemant en was stercker veruolgher dan ic.
mer daer omme hebbe ic bermhertichept ōcreghen
omme dat ihesus xp̄s in mij den voerbaersten zun/
der alle liden voer openbaerde ter leringhe die ghe/
louen in hem dats int ewighe leuen Glo. Die
sake des lidens xp̄i was des menschen zunden dat
hi in paulo wel openbaerde. op dat niemāt in mis
troest en valle omme groethept d̄ zunden. Gode al
leen den onsienlikē eñ onsterfeliken coninc d̄ werlt
si eer eñ glorie in ewichept Amen wtganc

¶ O kint Thymothee dit ghebot beuele ic di na
die voergaende ꝓphecien in dij Glo. dats nae
die verstandenissen der ꝓpheten scriften datstu da
er in strideste een goede ridderschap Glo. Die
te ontbinden ende den anderen voert te leren. Ge/
loue te hebben ende een goede conscientie. die som
mighen te weghe wijsen ende benemen den ghelo
uen schipbrokich te werden daer hi menende of is
Eñ alexander den ic den viandē ouergheleuert heb
be Glo. dat is te banne ghedaen. eñ in de[illegible]
des macht gheset hebbe te quellen mit siecte[illegible]
mit anderen drucke. Op dat si leerden go[illegible]
laster te doen.

Euangelium des zeluen daechs M[illegible]
vierde capittel.

In dē tiden ghenc ihesus in galileen in der si
nagoga eñ predicte dat euangelium des ry
kes eñ maecte alle quellinghe eñ siecte ghesont indē
volcke. Eñ een nye gheruchte ghenc van hem ouer
al sirien eñ brochten voer hem allen die onghesont
waren van menigherhande qualen eñ in pinen be
grepen. Eñ die vanden duuel beseten waren ende
die nader manen beloep cranc waren eñ die ghich
ticht waren Eñ hij maectense al ghesont. Eñ veel
scharen van galileen eñ vanden tien steden van ihe
rusalem eñ van iudea eñ ouer dye iordane volchde
hem nae.

Euangelium des vridaghes. Jo. i.

In den tijden wolde ihesus wtgaen in galileen. eñ
vant philippum. Eñ ihesus seyde hem Volghe mi
Philippus was van een stadt die bethsayde was
ghenoemt daer andreas eñ petrus af waren. Phi
lippus die vant nathanael eñ seyde. Wi hebben io
sephs soen van nazareth ghevonden de moyses eñ
die pphēten in die wet bescreuen hebben. Ende na
thanael seyde hem. Van nazareth mach wat goe
des wesen. Doe seyde philippus to hem Comt eñ
[illegible] Jhesus sach nathanael toe hem comen eñ sey
[illegible]ch waerlick een israhels man daer gheen be
[illegible]en is. Doe seyde nathanael tot hem Wa
[illegible]tu mi? Jhesus antwoerde hem. eñ seyde
[illegible]lippus riep doe du waerste onder den vi
[illegible]ch ic dij. Nathanael antwoerde hem.

Meister du biste godes sone. du bist die coninc van
israhel. Jhesus antwoorde hem eñ seyde. Om dat
ghi ghelooft want ick v seyde ick sach v onder den
vigheboem. so salstu meer sien dat dese. Eñ hi sey
de hem. voerwaer voerwaer seg ick v ghi sult den
hemel open sien eñ die enghelen gods op climmen
op des menschen sone.

¶ Epistel opten .iiij. zondach nader octauen vã
dertien dach. Ad romanos

Brueders niemant en zijt ghi yet sculdich dã
ghi malcand' onder een liet hebt. Die sinen
naesten lief heeft die heuet die ewe vuult. want de
se gheboden. Du en salst gheen ouerspel doen. du
en salst niet dodē. du en salst niet stelen. du en salst
gheen valsch ghetuuch segghen. du en salste niet be
gheren. Of is oec anders enich ghebot die werden
in desen woerden veruult. Du sulste dijn euen mē
sche lief hebben ghelijck v zeluen. Hebt lief dijn nae
sten eñ en wercket gheen quaet. Daer om is liefte
volheyt der ewen.

Euangelium opten zeluen dach. Mat. viij.

IN den tijden clam ihesus in een scheepken.
eñ sine iongheren volchden hem. Eñ daer
quam een groet storm inder zee soe dat het scheepe
ken bi nae onder dat water ghenck. ende hij sliep
Doe quamen tot hem sine iongheren ende wecke
den hem eñ seyden. Here behoude ons wij verder
uen. Eñ hi seyde hem Wat bistu verueert cleyn vã

ghelouef? Doe stont hi op eñ gheboet den wint eñ der zee stil te staen. eñ daer waert een grote stilh;.
Eñ die menschen ōwonderden hem eñ seiden. Ho danich is dese want die wint eñ die zee zijn hem ō derdanich

Sermo.

Ascendente ihesu in nauiculam. Mat. viij
In dezen euangelio werden ons beweesen twe punten ¶ Ten eersten dat wi tot allen tijdē in anxte sullen zijn. Want waren die ionghere ī anxte daer xp̄s teghenwoerdich was. zo moghen wi wel vruchten inder zee dats in dese werlt wāt wi veer van gode zijn omme onse zunden ¶ Hier omme secht Bernardus Waer is sekerheit? wāt lucifer viel uten hemel eer hij gheconfirmeert was inder gracien gods Adam eñ eua vielen uten para dise Judas viel uten gheselschap xp̄i. Hier in wort ons bewijst dat niemant en is in sekerheit voer de tijt dat des menschen siele mit gode verenighet is. Want altoes sal hem die mensche ontsien hoe wel dat hi leuet. want hoe die mensche beter is hoe hij meer vanden duuel becoert wort. Hier af leestmen een exempel van eens coninghes kint dat te parijs lach ter scholen ende leerde utermaten seer. Ende dat kint waert sieck ende lach langhe tijt te bedde Die meister des kindes ghenck tot enen gheestelije ken man. ende liet hem comen to den kinde om te biechten. Het gheuiel doe dat kint ghebiecht hadde spraeck die priester to den meister. danck hebbet sie

ne meister dat ghi desen ionghelinck in reynichept
hebt behuedet ic hope dat hi behouden sal zijn
¶ Doe et kint doot was . want die meister tkint
seer lief hadde bad hi god dat hi hem vtonen wou
de vanden kinde Doe openbaerde hem dat kint in
een verueerlic habijte eñ seyde . Meyster wat wil
stu? Die meister seyde . datstu mi segste van uwen
staet . Eñ dat kint sprac . och ic bin verdoemt ewe
lic . doe seyde die meister . Hoe mach dat zijn . wāt
v biechtuader seyde ghi soldet behouden wesen?
Dat kint sprac . Meister dat was soe . hadde ick
gebleuen als hi mi liet . mer daer na quam de duuel
eñ sende in mi gierighe ghedachten . dat ick waert
denckende omme dat coninctrijcke mijns vaders .
als dat mi dat leet was dat ict moste laten . Ende
want ic gode vergat omder ghierichept willen soe
bin ic ewelick verdoemt . Doe die meister dit hoer
de zoe liet hi die werlt eñ waert een gheestelic man
¶ Dat anderde punt is . Als wi in enighen no
de zijn dat wi dan op gode zullen dencken roepen
eñ bidden omme sine hulde als die iongheren dedē
die toe xp̄m riepen inder noot . Hier op sechte sinte
Augustinus . Daer omme laet god die goede men
schen liden aen comen op dat hi to hem roepen sal
ende dat hij in sinen roepen van gode ghehoert sal
werden eñ daer gode van dancken sal
¶ Nu sind oeck veel menschen als si enighe noet
saken hebben . soe lopen si toden waerseggheres .

eñ betrouwen noch gode noch sinen heilighen De se zijn cranc int gheloue. laet ons sien dat wi vast int gheloue zijn eñ dat wi gode dan bidden op dat ons nut si het sal ons ghegeuen werden. wãt ihe sus sprack tot sinen discipulen eñ seyde Bidt eñ v sal ghegeuen werden.

Euangelium opten vijften zondach. Mathe us int. xiij. ca.

IN den tijden sprack ihesus een ghelijkenisse den volcke. Dat hemelrijcke is ghelijc enen man die goet saet sayde in sinẽ acker Eñ des nach tes doe die mensche sliep quam zijn viant eñ sayde oncruyt van bouen in den seluen acker onder den weyte. Daer na alst coern wiesch eñ vrucht soude brenghen soe vscheen onderden coern dat oncruyt Doe ghenghen die knechten ende sproken tot den vader des huus ghesindes En sayde ghi niet goet saet in uwen acker waer af wast dit oncruyt? Doe antwoerde die vader des huus ghesindes eñ sprack. Een viantlic mensche heuet ghedaen. Doe sproken die knechten. Wilt ghi wi gaen ende trec ken dat oncruut wt mitten wortelen? Ende de va der des huus ghesindes antwoerde. Neen ic. ghi mocht oeck den weyte wt trecken ende verderuen laet si beyde wassen totten oeste eñ als die oeste co met soe sal ic segghen den sniders Vergadert eerste dat oncruut ende bint si te gader omme datmen si werpen mach in dat vuer. eñ bernense. Ende den

weyte vergadert in een schuere.

SERMO

Simile est regnum celoꝝ hoi qui seminauit. &c. Ma. xiij. Bi desen vader des huusge sindes die goet zaet seyeden in sinen acker wordet ons bewijst god die vader die zijn goede zaet zeyet in drien ackeren. ¶ Die eerste acker is dat hemel rike In desen acker zeyede god die edele enghelsche creaturen doe hij die enghelen maecte. In d sen edelen zade zeyede lucifer dat oncrupt. dat was de houeerdichept. doe hi sinen stoel setten wolde ghe lijck god. Ende daer omme waert hi gheworpen wt den edelen acker ende viel int ewighe vuer. Al dus sullen alle houeerdighe menschen gheworpen werden ten laetsten oerdel vanden enghelen in dz ewighe vuer. ¶ Die ander acker is dat eertsche paradijs In desen acker zeyede god een zuuer zaet dat was die menschelike natuer die ewelic sonder arbeyt sond sorghe sonder steruen souden hebben ghebleuen hadden si gehoersaem ghebleuen. Mer die duuel seyeden inden edelen acker zijn oncruut. dat was die ongehoersaemhept eñ hij brocht daer toe dat eua ath van die vruchte die hoer verboden was eñ gasse oec voert horen man te eten. Eñ hier omme waert dat edel zaet wtgheworpen in allen bedructheyden dezer werlt. Aldus sullen oeck die ongehoersame quade menschen die op eertrijcke. die gheboden godes versmaden wt dat ewighe le-

uen ghewozpen werden ¶ Die derde acker is dz herte der menscen. In desen acker sayt god goede ghedachten. als verduldichept. reynichept. oetmo dichept ende veel ander doechden die alle spruyten ende wassen vter herten.. Mer nu comt die viant onser sielen ende verderuet dat goede zaet mit qua den ghedachten der houeerdichept ende nidichept. Ende leyder dit quade zaet is in menighen mensce meer dan dat zaet der doechden. ¶ Nu mercke die grote ghenade godes die dit quade zaet laet wassē onder dat goede. Dat doet hi daer om of dat qua de zaet mochte verbeteren ouermits dat goede zaet Want so langhe als een mensche leuet so mach hÿ hem beteren ende bekeren. Mer als die oeste comt dat is die doot dan ist te late. want dan wozt die goede weyte dat zÿn die goede mensceu vergadert in die hemelsce schuere. Ende dye quade zunderen werden ghewozpen int ewighe vuer

Epistel opten sondach alsmen allelupa leyt..

Ad corintheos. ix.

Broeders en weet ghi niet dat dese die enen wedlope lopen. Alle lopen si. mer een dye ontfanghet dat loen. lopet alsoe dat ghi begripet Want alle die inden strÿde strÿdet. die behoedet hem van allen dinghen. ende dat doen si op dat si vergancliké crone ontfanghen moghen. Mer wy die onuerghanlike. Daer om liep ick. niet als dye

cnseker Glo. mit twiuelende hope. Alsoe en vecht ic niet als lucht slaende mer ic castij mijn lich ame eñ wederbrenghet inden dienste. op dat ic lich te ander menschen predicte dat ic nyet selue weder proeuet en werde. Broeders ic wil datstu weetste dat ons vaders onder die wolken gheweest hebbē eñ al zijn si die zee ouergegaen eñ in moyses ghedo pet inden wolken eñ inder zee. Eñ si aten een geest telike spijs ende droncken enen gheestheliken dranc Si droncken vanden gheesteliken dranc. eñ een ste ne volchde hem na. mer die steen was xp̄s

Euangelium des seluen daghes. Mat. xx.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren de se ghelikenisse. Het rijc der hemelen is ghelijc enen mensce een huuswEert die des morghens vroe wtghinc werclude te hueren in sinen wyngaerde. Doe vorwaerde ghemaect was mittē werclu den van enen penninc des daghes. seynde hijse in sinen wyngaerde. Ende ghinck weder wt ter der der vren ende hi sach ander luyden ledich staen op die merct. Ende den seyde hi oeck. gaet in mijnen wyngaert eñ dat recht is sal ic v gheuen. Si ghin ghen en wech. Anderwerue ghinck hij noch wt. ter sester vren eñ ter neghender vren eñ dede des ge lijcs Omtrent der elfter vren ghinc hi noch wt. eñ vant andˀ werclude staende eñ seyde. Wat staestu hier aldē dach ledich? Si seiden wāt ons niemant

ghehuert en heuet. Hi seyde hem. Gaet in mijnen wyngaert. Doet auont ghewordem was seyde de here des wyngaerts to sinen rentmeyster. Roepet die werluden eñ gheuet hem hoer loen. ende begin net vanden laetsten to den persten. Eñ die doe ter elfter vre quamen ontfinghen si yeghelic enen pe ninc. Doe die perste quamen worden si te rade dat si meer ontfanghen souden. eñ si ontfinghen oeck yeghelick enen penninck. Eñ al nemende murmu reerden si teghens den huusheer eñ seyden. Deese laesten en hebben mer een vre ghearbeyt. eñ du heb ste hem ghelijc ons ghedaen die de borden ghedrae ghen hebben inden daghe eñ inder hetten. Eñ hi antwoerde enen van hem. Vrient ic en doe v geen onrecht. bistu niet mit mi ouerdraghen mit enē pē ninc? Neemt dat v is eñ gae. Ic wil desen laetsten gheuen ghelijck v. En is mi niet gheorloft te doen dat ic wil? of dijn oghe is schalck want ick ghoet bin. Aldus zullen die perste die laetste wesen ende die laetste die persten. Veel zijn der gheroepē. mer wenich wtuercoren

SERMO

Simile est regnum celorum homini patrifami lias. Mathei. xx. In desen heylighen euangelio moghen wy mercken drye dinghen tot onser leringhe. Dat perste is wat wy verstaen bi dezen vader des huus gesindes? Hier bi võstaen

wi god die vader. Deze heeft drierleye dientes. die een is inden hemel. die ander is int veghevier. dye derde leeft op eertrijcke. Die in die helle zijn die en zijn niet van zijn huusghesin. mer vandes duuels huusghesin den si ghedient hebben.. Dit bewijst ons die priester inder missen als hijt lichaeme ons heren breect in drien ¶ Dat een stuc is te loue alle den hemelschen here. Dat ander deel is te verlossen alle die ghene die inden veghevuer bernē. Dat derde deel is tot zalichept alre ghelouigher menschen.

¶ Ten anderde plante dese vader des huus ghesindes enen wijngaert. Bi desen wijngaerde verstaen wi die werlt. die god die vader plante doe hi die werlt maecte van niet. Bi die planten des wijngaerts verstaen wi die menschen der werlt. Dezē wijngaert heeft god besloten mit een vaste muere. dat zijn die engelen gods die ons behoeden voerdē viant. Hier af sept Augustinus Ten waer dat die engelen die menschen behoeden die duuel soude dē sundaer doden eñ den hals breken so gheringe als hi dootzunde dede. Hier omme laet ons god danc ken van dese vaste muere. ¶ Ten derden is dese vad' des huusghesins wtghegaen om wercluden te hueren in sinen wijngaert Want vanden eerstē mensche die god schoep totten laetsten soe sijn si al gheroepen tot desen wijngaerde te arbeyden ¶ Te prime tijt was gheroepen die lieue moeder maria die to horen drien iaren gheroepen waert indē

tempel. Te tercie tijt was gheroepen Johannes baptista. Te sexte tijt was gheroepen Johannes euangelista. Te noen tijt worden gheroepen dye ander apostelen. Ter elfter vren waert gheroepen die schaker anden cruce dye beneuen xp̄o hinck ter rechter siden. Dese was int laetste gheroepen. en̄ ontfinc den yersten penninck. Hier in moghen alle zunders hopen. Mer want wi al gheroepen zijn. ionc en̄ out so en sullē wi niet ledich gaen. mer vro melic arbeyden in desen wyngaert d' werlt. mit goden wercken. Want god heeft groot loen bereydt den ghenen die hier arbeyden in penitencien. Wāt hi seyt selue. Comt to mi al die ghene die arbeyt en̄ borden ghedraghen hebt om minen wille. ick sal v lonen. Saghen wi dat grote loen an wi en soudē niet aflaten goede wercken te doen. Tot welcken loen ons moet brenghen die vader. die soen. ende die helighe geest. Amen

Epistel des woensdaghes. Ad hebreos. iiij.

BRoeders daer omme laet ons haesten in te gaen in die ruste. op dat niemant van ons in dat selue exempel der onghelouichheyden en valle Glosa Daer v vaders in die woestinen in waren. Want dat woert godes is leuendich. en de crachtigher ende doerdringender dan enich snydende zweert ende raeckende al totter scheydinge der sielen ende des gheestes Glosa Dat is

die sinlichept. Totter schepdinghe der gaderuoe ginghe. Glo. daer die sinlichept eñ redelichept te gader hanghen. eñ die morghen dat ist binneñste eñ dat subtijlste der sielen eñ een onderschept ḋ ghe dachten eñ der meninghe des herten. Eñ het en is gheen creatuer die niet ghesien en is in sine teghen woerdichept. mer alle dinghē sien zijn oghen bloot eñ openbaer tot welken ons die redē is. Glo. Dats wpen wi reden moeten gheuen van ons ge dachten. woerden eñ werken. Want wi en hebbē gheen enen biscop die ons cranchept niet medelidē en mochte. Hi was ghetempteert om die ghelijchz der zunden Glo. Inder ghelijchept ons exem pel te geuen. Daer omme laet ons toe gaen mit be trouwen totten trone zijnre gracien. op dz wi ont fermhertichept vercrighen eñ ghenade vynden der bequamer hulpen.

Euangelium des seluen daghes Mar. ix

In den tiden ghinc ihesus wt eñ ghinc voer bi galileen. Eñ en wolde niet dattz yemant wiste. Hi leerde zijn iongheren ende seyde hē. Dat die sone des menscheliken geslachtes ouergeleuert sal werden inder menschen handen. ende si sullen hem doden. Ende des derden daghes sal hi verry sen. Ende si en verstonden dat niet. Ende si onsa ghen hem toe vraghen. ende si quamen tot caphar naum. Doe si int huus waren vraechde hij. wat si inden weghe gesproken hadden. Eñ si zweghē.

Sommighe hadden inden weghe onder hem ghe-
disputeert. wie die meeste waer onder hem Eñ hi
ghinc weder sitten eñ riep die twaelf iongheren eñ
seyde hem. Soe wie die eerste wil zijn dye sal dye
achterste zijn van hem allen eñ hoerre alre knecht.
Doe nam hi een kint eñ sette dat int middel van hẽ
Doe hijt ombeuanghen hadde. seyde hy tot hem.
So wie dat een van dustanighen kinderen ontfã
ghet in minen naem die ontfanghet mij. Ende so
wie mi ontfanghet die en ontfanghet mi nyet mer
die mi ghesent heeft

Euangelium des vridaghes. lu. ix.

IN den tiden doe die daghen van ihesus aen
neminghe veruult waren ghesciede dat hy
zijn ansichte keerde tot iherusalem te gaen. Eñ hi
seynde boden voer voer zijn aensichte. Eñ si ghin-
ghen eñ quamen in een stat der samaritanen datsi
hem teten souden bereyden. Eñ si en ontfinghens
niet. want zijn ansicht was als eens ghanghers
ansichte in iherusalem. Doe dat iacob eñ iohãnes
sine iongheren saeghen seyden si. Heer wiltu wy
segghen dattet vuer nedercome vanden hemel. eñ
dese verderue. Hi keerde hem omme eñ berispedese
eñ seyde. Weet ghi nyet van wat geeste ghy zijt.
die sone des menschen en is nyet ghecomen omme
die sielen te v̄liesen mer om te behouden. Eñ si gin
ghen in een ander casteel

Epistel des zonnendachs na datmen alleluya

neder secht. Ad corintheos

Brueders ghi lijdet gheerne of willichlic die onwijsen Glo. die hem naden vleysche vheffen want ghi selue wijs sult zijn Glo Waert ghi wijs ghi en leden si niet. Ende dat ghi niet wijs en zijt dat merctmen hier inne want ghi lijt ist dat v yemant eyghen maect Glo. wt de vrihept xp̃i te trecken totten gheseten der ewen Ist dat yemant dat uwe ontrecke. Ist dat emant dat v is neme. Ist dat emant hem verheffe Glo. van zijn edel ghesl achte Ist dat emant v int ansich te slaet Glo. dien slaetmen int ansicht diemen in teghenwoerdichept onrecht biedet als die bedro ghen ioden pleghen die heyden honden te heten Ic spreke nader onedelhept Glo. die si v ṽwijten Want si van abrahams gheslechte zijn. Recht soe wi in dezen dale des niet machtich warẽ Glo. ons oeck te verheffen vanden seluen gheslechte de ghi bouen ons trecket. Waer af derf hem yemant verheffen in onwijshept te spreken Glo. dats onwijshept iemant hem zeluen te prisen. Mer die apostel en dede dat om sinen wille niet. Sijn si he breeuschen alsoe bin ic oec. Sijn si van abrahams gheslechte soe bin ick oeck. Ick spreke als een die niet wijs en is. Ick bin meer een dienre cristi dan si Glo. daer in waren si bedroghen. want die valsche apostelen scheenen xpristo te dienen. Mer zij dienden allen hem seluen. Nu voert bewijst die

apostel waer in en̄ so dat hi xp̄o meer ghedient he
uet dan die ander. In veel meer arbeydes ouerulo
deliker dan si In kerckeren In slaghē bouē maten
na menschelic ōmoghen te liden In vreesen des do
des stadelic. Vandē ioden ontfinc ic veerich slagē.
enen min toe vijf malen toe.. Driwerf bin ick mit
roeden ghestaghen Glo. dat was vanden hey
den. Ic bin eens ghestenicht dat ic voer doot bleef
ligghen. Driewerf heb ic schipbrekinghe ghiledē.
dach en̄ nacht heb ic int diepe der zee gheweest
Glo. Ic heb oec gheleden inden dienste cristi.
inden weghe van vreesen der riuiren. In anxt der
moerdenaren In anxte van mijn gheslachte. Glo
dat was vanden ioden In ante vanden heydenen
om dat ic enen god predicte In anxte inder stat vā
anxte ind' enichept. vanden serpenten of vandē ge
breken d' noetdruften Van anxte ind' zee. van anxt
inden valschen broeders In arbept der handē In
siecheden der ghebreken. En̄ des ghelijcs in veelen
wakinghe In hongher en̄ dorst. in veel vasten. in
couthept en̄ naecthept. Sonder dat liden dat van
buten is soe is mij aenstaende daghelicsche sorghe
alre kerken sorchuoldichept Glo. daer ick niet
een vre vry af en bin. Wie wort cranck inden ghe
loue of inden doechden en̄ ick niet mede cranck en
worde? In medelijden op hem als op mij seluen.
Wie wort daer ghescandalizeert en̄ ick mi niet en
scame? Ist dattet noot is te glorieren soe zal ic mij

verbliden inden dinghen die mijn cranchept to ho
ren. God die vader ons heren ihesu xpi die inder
ewichept ghebenedijt is weet dat ic niet en lieghe.
Die proueste vanden volc van damasco des conin
ghes arethen die behueden die stat van damasco.
op dat si mi solden vanghen In een mande waert
ick wt een venster ghelaten bijder mueren. ende so
ontulo ick sinen handen. Ist dat ic mi noch meer
bouen datter ghesept is moet verheffen dat en vor
dert niet. soe sal ic al vertellende comen to den visi
oen eñ der hepmeliker openbaringhe ons heren
Glo. hi spreect van hem zeluen als van een an
der omme die ōmetenhept te schuwen. Alsoe dede
oec sinte matheus. sinte iohan ende mopses. Ick
weet een mensche in xp̄o. Glo. medeformich
mit xp̄o. Ouer. xiiij. iaer hier te voren of ick inden
lichaem was of niet ick en wetes niet god wetet.
ick was inden derden hemel ghetoghen Ende ick
weet dat dustanighen mensche ontrucket was in
den paradise. weder inden lichaem of bupten den
lichaem ick en wetes niet god wetet. Eñ ick hoer
de verborghen woerden. die niet ongheoerloft en
waren Glo. dats niet moghelick den men
schen te spreken. Omme alsulcke dinghen sal ick
mi seluen prisen. mer om mijns selues wille niets
niet dan in mijn cranchepden. Want al ist dat ick
glorieren sal willen. Ick en sal niet onwetende

wesen want ic sal die waerheyt segghē. Ic onthol de mi. ¶ Glo. dat ic niet zo veel en segghe als ick weet. want het al cranchept is ons zeluen te louē. Om dat niemant en vermoede te staen bouen dat hi in mi siet. of yet dat hi van mi hoert. Ēn op dat die groetheyt der openbaringhe mi niet en v̄heffe. zoe is mij die prijkelinghe des vleysches ghegeuen die enghel des viants dat hi mi halslaghet ¶ Glo dat hij mi afdoe alle beweghinghe der ydelre gloriē Want wanneermen die temptacien niet en volbo ert zoe en ist gheen zunde. mer een bereydinghe ter doghet al zijn si lastelic te draghen. Daer om badt ic driewerue den here. dat is dicwil dat si van mij ghenghen. Ēn hij antwoerde mi. Mijn gracie is di ghenoch. want die doghet of mogenthz wordt volmaect inder cranchept. Daer om wil ic gheern verbliden in mijn cranchept. op dat die doghet xp̄i in mij wone

Euangelium des zeluen daechs. Lu. viij.

In dien tiden doe een grote schare vergaderde. ende uten steden quamen tot ihesum. seyde hi bij ghelij kenisse Hi ghinc wt seyen die zijn zaet seyet Ēn als hi dat seyt zo vallet sommich biden weghe. ēn het wort vertreden ēn die voghelen des hemels etent. Sommich viel opten stenen ēn doe dat opghegaen was verdordent. want ten hadde gheen vuchtich heit. Ēn sommich viel ond̄ die doernen ēn die dor nen wiessen op ēn verdructen dat. Sommich viel

in een goet lant en̄ het wies op en̄ brochte hondert
fout vrucht. Doe hi dit seyde riep hi. die oren heb-
ben te horen die horen. Syn iongheren vraechden
hem welc die parabole waer? Hij seyde hem. U is
ghegeuen te kennen die v̄borghenheyt des rijcs go
des mer den anderen in parabolen op dat die sien
de niet en sien en̄ die horen niet en v̄staen. Dits de
parabole. Dat zaet ist woert godes mer die bijdē
weghe zijn die zijn diet horen. Daer na comt die vi
ant en̄ doet dat woert af van hoer herten op dat si
niet en ghelouē noch beholden en werden Mer dz
opten steen viel die horent en̄ mit vrouden ontfan-
ghen si twoert. dese en hebben gheen wortelē wāt
op een tijt ghelouen si en̄ inder tijt der penitencien
gaen si af. En̄ dat inden doernen viel dat zijn si de
dat horen en̄ van sorchuoldicheyt en̄ rijcdom ende
weelde des leuens gaen si en̄ worghen dat en̄ si en
brenghen gheene vrucht. Mer dat in die goede eer
de viel dat zijn si die mit enen goeden en̄ alrebesten
herten twoert godes horen. en̄ brenghen vruchte in
ghelatenheyden

Sermo

Exijt qui seminat seminare semen suū. luce
xviij. Dit heylighe euangelium expone
ret hem seluen als ghij ghehoert hebt. Hier omme
wil ick een cort sermoen maken. Mer twee dingē
wil ick ontbinden Dat eerste is. die goet zaet
seyet die meyet oeck goede vruchten. In desen soe
wordt ons bewijst. als wij aelmissen gheuen den

armen omme gods wille so zullen wi gheuen van den besten goede dat wi hebben. Die dit nyet en doen die verliesen dat zaet dat si seyen. Dit is tus bewijst inden ouden testamente in Abel ende Chaym sinen broeder Adams kinderen. Abel offerde gode dat beste schaep dat hi hadde onder zijn schapen. ende Caym offerde die snodeste gherue die hi hadde onder al zijnē coern. Hier omme sloech god zijn oghen op abels offerhande want si was hem bequaem. Hier op seyt die glose den armen salmen gheuen dat goet is soe ist gode bequaem. wāt god sloech zijn oghen op abels offerhāde. mer nyet op cayms zijns broeders offerhande want si was hē onbequaem ¶ Ten anderen die seyet die werpet zaet voer hem eñ niet achter hem Aldus ist oec mit onse goede wercken de wi hier in dese werlt seyen die sullen wij hier nae meyen ende sullense ghebruken nae desen leuen. Want die hem verlatē op hore kinder eñ op hoer vrienden eñ selue niet en seyen die werden dicke bedroghen. ¶ Men leest een exempel van enen helighen vader. die sach veel sielē in menigerhande staten. Ond al sach hi een sitten eñ voer hem stont een tafel ghedect mit spyse ende dranc van al datmen begheren mochte. Eñ teghē hem soe stont een tafel daer spyse noch drancke op en was. Doe vragheden hem die heylighe vader wat dat was Doe sprack hij ende seyde hem. doe ick leuede doe plach ic aelmissen te gheuen waer ic

conde of mochte. Ende hier af leue ic nu in groter vrouden. mer doe ic soude steruen beual ick minen kinderen eñ minen wyue dat si myn siel gedochtē in enighe goede wercken. mer si hebben mijnre al vergheten. eñ dat is die tafel die noch ledich staet. Hier om laet ons sepen in onsen leuen. op dat wy hier naemaels als wi van hier moetē scheyden die vruchte dan moghen vinden.

Epistel des woensdaghes Ad hebreos int. xij capittel.

Brueders ghedencke des gheens die teghen hem seluen alsulcke wederseggheu vanden zunders gheleden heeft op dat ghy inde ghemoede niet vermoyet en werdet eñ af laet. Noch en hebt ghi niet wederstaen to den bloede toe weder vech tende teghen die zunden eñ hebt des troestes al ver gheten des gheens die spreken als kind segghende Myn kint en wil die castijnghe des heren niet ver sumen. en wert nyet vmoyet alstu van hem wert berispet. Want den die heer lief heeft den castijt hi eñ gheyselt elken sone die hi ontfanghet. Volherdt in die castijnghe. die heer offert v hem seluen recht als die kinderen. Wie is die sone den die vader ni et en berispet? Ende ist dat ghij buten die castidin ghe zijt. welcker castijnghe alle kinderen deelach tich ghewozden zijn. Daer omme so zijt ghi knech ten ende gheen kinder daer na Glosa bewi set hy noch een redene Waer omme dat wy inder

altyinge zullen bliuen. Wi hadden vaders ons vlei
sches die ons leerden en wy eerden si mit ontsien.
Wy sullen veel billiker den vader d geesten gehoer
saem zijn en louen.

Euangelium opten zeluen dach. Matheus in
zijn. xij. ca.

In dē tiden seyde ihesus den pharizeen. Die
niet mit mi en is die is teghen mi. eñ die niet
mit mi en v̄sament die verstroyt. Daer om seg ick
v dat alle zunden eñ alle blasphemye die menschen
vergheuen werden. mer die geest der blasphemyē
en sal nummermeer v̄gheuen werden. Eñ die een
woert sprect teghen den soen des menschen het sal
hem vergheuen werden. mer dye teghen den hyli-
ghen geest sprect een woert dat en sal hem niet ver
gheuen werden. noch in deser werlt noch ind̄ toe
comender werelt. Een goet boem brenghet goede
vrucht. eñ een quaet boem brenghet quade vruchte
Van die vruchten kentmen den boem. Slanghen
ghesllechten hoe moghet ghy goet spreken ende ghi
quaet zijt. Want van ouerulo edichept des herten
sprect die mont. Een goet mensche brenghet van
eenre goeder scharen goede dinghen voert. Ende
een quaet mensche brenghet vander scharen quade
dinghen voert. Ick segghe v. Van elcken ydelen
woerden die dye menschen spreken. sullen si reden
gheuen inden daghe des oerdels Vt dijnen woer
den werdestu gherechtueerdicht. Ende vut dinen

woerden werdestu veroordelt.

Euangelium des vridaghes lu. xvij.

In den tiden was ihesus gheuraecht vanden pharizeen wanneer dat rike gods quame? Hi antwoerde hem en̄ seyde. Dat rycke godes en comt niet mit waernemen. Of si en sullen niet seg ghen. siet hier ist. of siet daer ist. Want siet dat ry ke gods is in v. Ende hy seyde to sinen iongheren Die daghen zullen comen dat ghi den dach des soe nes des menschen zult begheren te sien Ende si zul len v segghen. Siet hier ist. siet daer ist. En ghaet daer niet noch en volghet hem. Want ghelyc des blixems schyn nyet dan onder den hemel en blyket inden dinghen die onder den hemel zyn. Alsoe sal wesen die sone des menschen in sinen daghe. mer perst moet hi veel lyden ende verworpen werden. van desen gheslachte. Ende als gheschieden inden daghe Noe. alsoe zalt wesen inden daghe des men schen soens. Sy aten ende droncken ende namen wyuen ende worden ghegeuen totter echtschappe tot inden daghe toe dat Noe in die arke ghinck. en̄ die diluuie quam ende verderfse alle. Des ghelyck is gheschiet inden daghe loth. Si aten en̄ dronc ken en̄ costen en̄ vercosten en̄ planten en̄ timmerdē opten zeluen dach doe loth wt zodoma ghinc. het reghende zweuel ende vuer vanden hemel ende ver derfse al. Ghelyc dezen zalt wesen indē daghe als des menschen soen gheopenbaert sal werden. So

wie dan wesen sal inden dake eñ zijn vaten inden huse die en climme niet neder om die vã daer te dra ghen. Eñ die inden acker is des ghelijckes en keer niet weder achterwaerts Ghedenck loths wyue. Ic seg v. Wie zijn siel begheert te behouden die sal se verliesen. Ende diese verliest dye salse leuendich maken. Ic seg v. in dier nacht sullen daer twe we sen in enen bedde. dye een sal opghenomen werdẽ eñ die ander ghelaten. Twee sullen daer malende zijn in een molen. dye een sal opghenomen werdẽ eñ die ander ghelaten. Twee inden acker. die een sal opghenomen werden die ander ghelaten. Si antwoerden hem. Eñ waer here? Eñ hi seyde hẽ. So waer dat wesen sal dat lichaem daer sullen de arnden vergaderen.

Epistel des zondaghes voer vastelauont. Ad corintheos. xiij.

Broeders al sprake ic mit tonghen der men schen eñ der enghelen hadde ic ghene liefte. Glo. Sonder welcke liefte wi niet en heb ben ende mit welcker liefte wi alle dinck hebben. So bin ic ghewordẽ als een ludende metael of eẽ clinckende belle die hoer seluen slaet ende ander lu den dient. Ende al hadde ick oeck die prophecien. Glo. der toecomender dinghen als balam cay phas eñ saul. Ende ick alle verborgenheyt kende ende alle const. Glo. godlijc eñ menschelic als die schryben ende pharizeen sonder liefte. Ende al

hadde ic alle ghelove also volmaect. dat ic berghen versette. Dats dat ic die quade berghen der houer dijn vten besetenen menschen verdreve. hebbe ick ghene liefte ic en bin niet. Ende al gave ic inder ar mer spijsen al mijn goet. Al gave ick mijn lichaem ouer also dat ic bernde. hebbe ic gheen liefte ten hel pet mi niet. ¶ Glo. Dat overgheven inden bran de of inder doot ghescheet dicwil wt vermetenheit want die ioden eñ ongheloviighen laten hem bran den. mer si en hebben gheen liefte daer om en batet hem niet. Die liefte is verduldich. goedertieren. die liefte en benydet niet ¶ Glo. Want si lief heft dz eens anders is oft hoers selves is eñ indien seluen wordet hoer. si en werct nyet verkeerdelic. si en ô heft hoer niet allt hoer welgaet. Si en acht gheen ydel ere. si en soecket die dinghen niet die hoer zijn want dat hoer ghenomen wort en eysschet si nyet weder. Si en wort niet vertoernt eñ si en dencket gheen quaet. si en verblydet nyet op die quaetheyt mer si verblidet mitter waerheyt. Alle dinck lijdet si ¶ Glo. dat hoer omme die waerheyt hoert toe liden. Alle dinc ghelovet si dat dye waerheyt raet te ghelouen. Al dinck hoept si dat ons inder gelo uen belovet is Al dinck verdraghet si. Die lieft en valt nummermeer wt. noch in dese werlt noch in der ander en eyndet si. weder dye prophecyen sullē te niete ghaen. wanneer aldinck teghenwoerdich al wesen. Yet si ofte die tonghen sullen swyghen

daer si alle een sullen zijn. En of die conste ghedesf trueert sal werden als wi ouermidts die liefte alle dinc bekennen sullen. Want uten dele kennen wy en uten dele propheteren wi. Dat is onuolcomelic Mer als daer comt dat volmaect is dan sal te niet gaen dat onuolmaect is. Doe ic als een kint was sprac ic als een kint. Ic smakede als een kint. Ick dochte als een kint. Mer nu ic een man ghewordē bin hebbe ic wtghedaen die dinghen die den kinde toe horen. Wi sien ouermits den spiegel in een dōc ker ghelikenisse. Dan zullen wi van ansicht to an sichten sien openbaerlic alsoalst is. Donckerlic of onuolcomelic. mer dan sal ic bekennen als ic bekēt bin. dat is als ic voersien bin te bekennen. mer nu bliuen mede totter kennisse te comen. hope. ghelo ue en liefte. Mer dat meeste van desen is die liefte.

Euangelium des seluen daghes. lu. xviij.

In den tiden nam ihesus die twaelf op ende seyde hem. siet wi climmen op te iherusalē Ende alle dinghen zullen veruult werden dye ghe schreuen zijn vanden propheeten vanden sone des menschen. Want hi sal den heyden ouergheleuert werden en gheghepselt en bespeghen werden. En als si hem gheghepselt hebben soe zullen si hem do den. en des derden daeghes sal hi verrisen. Sij en vstondes niet want dit woert was hem vborghē

eñ en verstonden niet datter gheschiet was. Het ge
sciede doe hi iherico ghenaecte zat een blint man bij
den weghe eñ bat. Eñ doe hi die schare hoerde ver
bi gaen. vraechde hi wat dat ware. Si seyden hē.
dat ihesus nazarenus voerbij ghinc. Eñ hi riep eñ
seyde. Jhesu dauids sone ontferme di mijnre. Eñ
die voerbij ghinghen berispten hem dat hij zweghe
Mer hi riep veel meer. dauids sone outfermt mijn
re. Jhesus bleef staen eñ gheboet datmen den blin
de to hem brochte. Doe hi ghecomen was vraghe
de hi hem eñ seyde. Wat wiltu dat ic di doe? Eñ
hi seyde. Heer dat ic sie Jhesus seyde. siet dijn ghe
loue heuet di ghezont ghemaect. Rechteuoert sach
hi eñ volchde hem eñ groet maecte gode. eñ al dat
volc diet saghen gaf gode lof.

Sermo

Ecce ascendimus iherosolimā. lu. xviij. In
desen euangelio verstaen wi twe punten.
Ten eersten van die passy ons heren die hij sinen
twaelf apostelen voerseyde. Nu mochtmen vragē
waer omme datmen nu leest vanden liden xp̄i ihū
wānt die werlt hoer nu verblijt? Dats daer om op
dat wi de vroude d̄ werlt menghen zullē mit droef
heyden. Eñ oec daer omme dat wi dat liden cristi
altoes voer ogen hebben sullen. Want dat kint en
heuet niet lief den vad̄ dat hem verblidet alst hoert
segghen dat die vader om sinen wille ghedodet is
Aldus verblijden wi ons nu seer mitter werlt dat

wi dat lijden ons heren ihesu cristi vergheten. soe en hebben wy cristum niet lief. ¶ Hier omme sept sinte paulus. Mi en behoert in ghenen dinghen te verblijden. dan alleen inden cruce cristi. ¶ Dat ander punte is van desen blinden mensche die xp̄s siende maecte. Bi desen blinde mensche verstaen wi die menschelike natuer de meer dan vijf dusent iaer blint was. die xp̄s ihesus verlichte eñ maecte siende anden cruce doe hi zijn heilighe bloet wtstor te. Tot desen teyken der waerheyt. so waert lon ginus siende doet bloet cristi wt zijn heylyghe side quam op zijn oghen. Mer na gheestelike verstāde nisse so wort ons bewijst bi desen blinden mensce. een yeghelic zundich mensche die blint is ind̄ sielen Hier op sept salomon. Hoer quaethept heefse blint ghemaect. Dit wort ons bewijst inden ouden tes tamente int boec der coninghen. Dat die coninck van babilonien quā eñ venck zedechiam den conic eñ stac hem beyde zijn oghen wt eñ leyde hem indē kercktr. Biden coninc zedechias verstaen wi den zunder. Bidē coninc van babilonien verstaen wy den duuel die den zunder vanghet als hij doot zun de doet. Eñ worpt hem inden kerker. dats in dye ghewoente der sunden. Eñ steect hem die oghen d̄ sielen wt. dat is dat die zunder niet en siet die vrou de gods die hij verliest. noch niet en kent die pijne der hellen die hem is nakende. Hier omme rade ic alle zunders die blint zijn inder sielen dat si to xp̄m

roepen als die blinde dede. eñ dat si hem biddē dat hijse ghesont make.

Epistel opten asschen woensdach Johelis

Dit seyt god die here. Wert to mi in al uwe herten bekeert. in vasten in schreyen eñ weenen. Snydet v herten eñ niet v cleder eñ werdet bekeert tot uwen here god. want hi is goedertieren. ontfermhertich. lijdsaem eñ seer rechtueerdich. lonende ouer al die quaetheyt. Wie weet of hij bekerede eñ god vergaue eñ hi achter liete de benedixie? Offer een offerhande to onsen here god. Blaest mitten basunen in syon. Heylighe die vastē. Roepe die schare. v̄gaderet volc. heylicht die kercke. v̄samet die ouden. eñ vergadert die cleynen. ende de borsten sughen. die brudegom gaet van sinen bed. eñ die brupt tot hoer bereytcamer. Tusschen de bereytcamer eñ dat altaer sullen die priesteren wenē. eñ des heren dienres eñ si sullen segghen. Bespaer here bespaer here dijn volc. eñ gheue dijn erue niet inden laster datse dye heyden verheren. Waer om segghen si inden volcke? Waer is hoer god? Die here heeft zijn lant liefghehadt eñ zijn volck ghesparet. Syet ic sal v weyte senden eñ oly. eñ ghij sult daer af veruult werden. Eñ ic en sal v den heyden tot ghenē laster gheuen. sprecket god die almachtighe heer.

Euangelium des seluē daghes. Mathe. viij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē Wā
neer ghi vastet en wilt niet als die ypocritē
droeuich werden. Si ōmaken hoer aensichten. op
dat si voerden menschen schijnen te vasten Ick seg
v voerwaer si hebben hoer loen ontfanghen. Als
du vaste dan zalue dijn hoeft eñ wassce dijn ansich
te datstu den luden niet en schijnste vastende. mer
dinen vader die inden hemel is Eñ v vader dye dit
siet int verborghen salt v lonen. En wilt v schatte
inder eerden niet gaderen. daer hem die schimmel
ende motten verteren eñ dye dyeuen wtgrauen eñ
stelen. Vergadert v schat inden hemel daert roeste
noch motte en verteert. eñ die dyeuen niet opgrae
uen noch en stelen. Want daer dijn schat is. daer
is dijn herte

Epistel des donredaghen. Ysaye.

IN den daghe was ezechias ter doot siec. eñ
Ysayas amos sone die propheet ghinck. eñ
seyde. Dit seyt die heer. Bereyt dijn huus. want
du zulste steruen. Eñ ezechias keerde hem ter wāt
waert eñ bad den heer eñ seyde Ic bid here ick bidt
ghedenc hoe ic voer di in die waerheyt ghewādert
heb in volmaecter herten. Eñ dat in dijnen oghen
goet is heb ic ghedaen. Ezechias weende mit gro
ten wenen. ende dat woert des heren sprac to ysa
iam ende seyde. Ghanck ende segghe ezechie. Dit
seyt die heer dauids dijns vaders god. Ick hebbe
dijn ghebet verhoert ende heb dijn tranen ghesien.

Siet ic sal to dinen iaren toewerpen. xv. iaren. En sal di van des coninghes handen van assyrien ver lossen eñ dese stat. eñ ic sal hem beschermen spreect dye almechtighe heer

Euangelium des seluen daechs Ma. viij.

IN den tyden doe ihesus neder clam Soect voer nae tghetal xxxvij.

Epistel des vridaghes Ysaye pphete

DIt seyt god die heer. Roept eñ en laet nyet af. Hef op dyn stemme als een basune. eñ boetscappet myn volck hoer ondaden. eñ den huse iacob hoer zunden. Want van daghe to daghen soecken si my eñ willen myn weghen weten. Als volc dat gerechtichept ghedaen heeft eñ dat het or del gods niet ghelaten en heft. Si vraghen my die ordelen der gerechtichept eñ willen god ghenaken Waer omme hebben wi gheuast eñ du dat niet an ghesien en hebste? wi hebben ons sielen veroetmoe dicht eñ du en wistest niet. Siet inden daghe uwer vasten sal v wille gheuonden werden. eñ al dye v sculdich zyn maent ghy. Siet to stridinghe eñ toe kyuinghe vastu eñ slaet ongenadelic mit der vuyst En wilt niet vasten als ghy to desen daghen hebt gheuast. op dat v roepinghe inden hoghen v̄hoert moet werden. Alsulke vasten ist die ick vercorē heb be des daghes des menschen siele te quellen. Ende zyn hoeft te samen persen als een cirkel. Ende in den sacke ende inder asschen zyn bedde toe maken

Heb ic dit vasten gheheten eñ enen dach die den he
re behaghelick is. En is dit niet billiker die vasten
die ic vercozen hebbe. ontbint die samenknopinge
der borden eñ laet vry die ghene die ghebroken zyn
eñ ontladet alle last. Breket den hongherighen di
ne broet. eñ leydet die armen eñ dye dwalen in dy.
nen huse. Alstu den naecten sietste soe decket hem
ende en versmaet v vleysche niet. Dan sal v lichte
wtbersten als een morghenstonde. Eñ v ghesont
heyt zal haestelick opstaen. eñ v gherechticheyt sal
voer v aensichte gaen. Eñ die glorie des heren sal
v bewaren. Dan zulstu bidden eñ dijn here sal dat
verhoren. Du zulste roepen. ende hy sal segghen.
ick bin hyer. want ic ontfermhertich bin dyn here
dijn god.

Euangelium des seluen daechs. Marcus int
vijfte capit.

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ. Gi
hebt ghehoert dattet den ouden ghesept is
Hebt lief dijn naeste. eñ haet dijnen viant. Ic seg
hebt lief v vianden. eñ doet goet die v haten Ende
bidt voerden ghenen die v veruolghen. ende laster
doen op dat ghy zijt uwes vaders kinderen die in
den hemel is Die sine zonne laet schynẽ op die goe
den ende op die quaden. diet reghenen doet op die
rechtueerdighen eñ onrechtueerdighen Ist dat ghi
lief hebt die v liefhebben wat loen sult ghi hebben?

en doen die publicanen dat niet? En of ghy allene
uwen brueder gruetet. doen oec des die heydē niet
Hier omme weest volmaect als v hemelsche vader
volmaect is. Hoedet v dat ghy v rechtueerdicheyt
niet en doet voerden menschen dat ghi vā hem yet
ghesien wert want soe en sulstu gheen loen hebbē
bi uwen vader die inden hemel is Alstu aelmissen
doetste en wilt niet mit basunen blasen voer v als
die ypocriten doen in sinagoghen eñ in steghen op
dat si gheeert werden vanden menschen. Jc seg v
voerwaer si hebben hoer loen ontfanghen. Als du
aelmissen doetste laet v luchterhant niet weten dat
v rechterhant doet op dat v aelmissen int vborghē
zijn Ende v vader die dat siet int verborghen. dye
salt v lonen

Epistel des saterdaghes. Ysaye pphete.

Dit seyt god die here. Jst datstu af doet die
ketene vant middel van di. of laetstu dinen
vingher wt steken eñ laetstu te spreken dat niet en
vordert als du den hongherighen dyn siele wtstor
teste ende veruullen zulste die verpijnde siele. Dan
sal inden duusternissen dijn licht op rijsen. eñ dijn
duusternissen sullen wesen als die middach. Ende
god die here sal v altoes ruste gheuen. ende hij sal
mit schynenden lichte dijn siele halen. Ende hi sal
dyn siele verlossen. Ende du sultste wesen als een
ghewatert hof. Ende als die fonteynen der wae-
teren wes wateren niet ontbreken en zullen. eñ in

di sullen ghetimmert werden de woestijn ō werlt
eñ int fundamente der gheslechten eñ die gheslach
ten sulstu verwecken. Du sulste gheheten werden
der tuynen stichter afkerende die toepaden der on
rechtueerdicheyt. Ist datstu dinen voet keerste vā
den sabotħ dinen wille te doen in minen hylighen
daghen. Eñ ist datstu den wellustighen eñ glorio
sen heylighen saboth des heren heeten zulste eñ glo
rificeren zulste alstu dinen wech niet en doetste. of
dinen wille niet gheuonden en werde datstu spree
keste dye leringhe. Dan sulstu vernoecht werden
vanden here eñ sal v opbueren ouer die hoechheyt ō
eerden. Eñ ic sal v spijsen mit iacob dijns vaders
erue Want die mont des heren heftet ghesproken.

¶ Euangelium opten zeluen dach. Marcus in
zijn. ix. ca.

IN den tiden doet auont waert was dat schip mid
den in die zee. Eñ ihesus was allene opt lant. Eñ
hy zach zijne iongheren arbeyden inden royen. eñ
die wijnt was hem teghen. Eñ omtrent die vier-
de wake vander nacht quam hy to hem wāderēde
op die zee eñ wolde si verby ghaen. Eñ doe si hem
saghen gaen op die zee meenden si dat een schyeme
of een fantesie gheweest hadde eñ riepen van anxte
si saghen hem alle. si worden ōueert. eñ te hantes
sprack hy hem toe eñ seyde. Ghelouet of hebbet be
trouwen Ic bint en ontsie v niet. Hy clam to hem
int schip eñ die wint hielt op eñ so veel te meer ver-

wonderde si hem zunderlinghe. Sy en verstondē niet vanden brode want hoer herte was verblijnt Eñ doe si ouer voeren quamen si int lant van genazareth eñ daer ghinggh en si op. Doe si uten scepe ghegaen waren doe kenden si hem. ende liepen al dat lant omme ende begonden alle die sieck warē inden bedde omme te draghen waer zij hoerden dz hij was. Ende waer hij gheuck in steden in dorpen in steghen in straten. seyden die siecken eñ boden hem dat zij doch dye zonne van sinen cleederen mochten rueren. Ende wye hem ruerden worden alle ghesont

Epistel opten eersten zondach inder vasten Ad chorinteos

Brueders wi vmanen v helpende dat ghi de gracie godes niet ydelick en ontfanct. wāt hy seyde. Inder ontfanckeliker tijt hoerde ick dy ende inden daghe der zalicheyt. Wi en gheuen nie mant enighe vertoerningde. op dat onser apostelē dienste niet ghelastert en werde. Mer laet ons in allen dinghen ons seluen bewisen als dienstknechten godes. In veel verduldicheyden In druckelicheyden. in behoeflicheyden. in slaghen. in kerkerē In wederweerdicheyden des volkes In arbeyde der wercken. in waken. in vasten. in reynicheydē In wetenheyt. in lancmoedicheyt. in sueticheydē inden heylighen geest. in ongheuensde liefte inder

woerden der waerheyt · inder mogentheyt gods ouermits die wapen der gerechticheyt to der rechterhant ende toe der luchterhant · in eeren in oneeren · in quaet gheruchte ende in goet geruchte Als bedrieghers ende waerachtighe menschen Als onbekende ende bekende · Als die ghene die steruen · ende siet wy leuen · Als die ghestaghen zijn · ende niet ghedodet · Als bedroeuet · ende altoes verblijdende · Als behoeuende · mer in veel dinghen rijck Als niet hebbende ende alle dinck besittende ·

I Euangelium opten zeluen dach. Ma. iiij. ca
In dē tiden waert ihesus ghelept ind̄ woestinē
vandē geest dat hi becoert worde vādē duuel En̄
doe hi gheuast hadde veertich daghen. en̄ veertich
nachten daer na hongherde hem. Doe quam dye

tempteerre of anuechter to hem eñ seyde. biſtu die soen godes / soe segt dat dese stenen broet werden Hij antwoerde eñ seyde. Het is ghescreuen. Nyet alleen en leuet die mensche inden brode. mer in die woerden die comen uten monde gods. Doe nam hem die duuel eñ voerde hem in die heylighe stat eñ setten hem opten pynakel des tempels ende seyde Biſtu gods sone so laet di van achter neder het is ghescreuen sinen engelen heeft hi gheboden van dy In horen handen zullen si di op bueren datstu dijn voet niet en stoetste aenden steen. Doe antworde hi anderwerf. Du en sulste niet becoren dijnen here dijnen god. Noch voerde hem die duuel in enen hoghen berch eñ toende hem alle dye rijcken d' werelt eñ hoer glorien eñ seyde hem. Alle deze sal ick di gheuen ist datstu neder valste eñ anbedeste mij. Doe antwoerde hem ihesus. Gant sathanas het is ghescreuen dijn heer dijn god salstu anbeden eñ hem alleen dienen. Doe liet hem dye duuel eñ dye engelen quamen eñ dienden hem

SERMO

Ductus est ihesus in desertum a spū. Mat. iiij. In dezen euangelio wort ons bescreuē drie punten toe onser leringhe. ¶ Dat eerste is. dat ihesus vanden hylighen geest ghelept was in die woestine omme ons exempel te gheuen dat wy hem nauo'ghen souden in die woestinen d' penitencien Als gregori9 seyt. die werken die ons here ihe

su zijn ons een leringhe. Want ist dat wi die hey lighe. xl. daghen aen nemen mit vasten ẽn peniten cien. so zullen wi cristum nauolghen in die woesti ne der penitencien. Bij die woestijne verstaen wi penitencie In die woestijne is qualiken teten ẽn te drincken. ẽn der en is gheen rijcke blijschap. Aldus salt oec zijn mitten ghenen die waer penitencie do en voer hoer zunden. deze zullen soberlick leuen ẽn vasten. niet alleen van spijse. mer oec van zunden Si en zullen oec gheen blijschap soecken indꝰ werlt mer wenen voer hoer zunden. Ende dan zal hoer wenen verkeert werden in ewighe blijschap.

¶ Dat ander punte is dat ihesus vastede in dye woestijnen. xl. daghen ẽn nachten. Want als hij omme ons gheboren was ẽn sterf. So heeft hi ghe vastet op dat wi oeck nae souden vasten. Nu sindꝰ twe gracien die ons comen van vasten ¶ Die eer ste is dat wi daer ons zunden mede quijt werden. Dit bewijst hi ons inder coninghen bocke. doe dz volcke van nyniuien zundichden teghens god. ẽn verzoncken souden hebben. ẽn zijt vernomen ende vanden propheten hadden ghehoert. deden si gro te penitencie. Ende die coninck vastede ẽn alle dat volc vander stat. ẽn si deden die beesten oec vasten Ẽn god vergaf hem al hoer zunden. Aldus zal hij ons doen vasten wij bequamelic voer ons zunden Want die duuel wort ghedodet in waerachtighe vasten. Hier op sept. Ambrosius Dat die nuchtere

spekel des menschen dodet die serpenten. Aldus dō
se nuchter spekel onser vasten dodet den duuel

¶ Ten derden waert ihesus naden vasten beco-
ret vanden duuel. Die duuel tempteerde hem in dry
en zunden. Ten iersten in gulsicheyt doe hi seyde.
maect van desen stenen broot. Ten anderen male
in ydele glorie. doe hij seyde. laet dy achter rugghe
werpen. want die duuel meende dattet cristus ghe
daen soude hebben. Ten derden in ghyericheyden
doe hi seyde. valt hier neder eñ aenbedet mi ick sal
v gheuen alle dat ghij hier siet. In dese drye zundē
beroert die duuel alle menschen. eñ hier omme sul-
len wi altijt in ons hoeden eñ den duuel vromelick
wederstaen. Want gregorius sept. Als wij den
duuel wederstaen soe is hi cranck. eñ als wy hem
niet wederstaen soe is hij sterck ghelijkerwijs als
een leeuwe

Epistel des manendaghes. Ezechiel

Dit sept god die here. Ic sal selue mijn schae
pen weder soecken ende ic salse vandē. Als
die heer zijn vee vandet inden daghen als hi sal we
sen in dat middel zijnre verstroyder schapen. alsoe
sal ic mijn schapen visiterē. ende salse verlossen wt
allen steden daer si inden daghe des volckes eñ der
duusternissen in v̄stroyt waren Ic salse leyden vā
den volcke ende vergaderen vten lande. eñ ic salse
leyden in hoer lant. Ende ick salse weyden in dye

berghen van israhel. in riuiren eñ in alle ghesetten der eerden Jc salse weyden in die alre beste weyde eñ hoer weyde sal zijn in die hoghe berghen van israhel. Daer sullen si in groyende cruden rusten eñ in vette weyde op die berghen van israhel gheuoedet werden. Jc sal mijn schapen hoeden eñ salse te samen doen eten seyt god die here. datter vergaen is sal ic weder soecken. Eñ datter v̄worpen is sal ic weder brenghen. eñ dat te broken is sal ick te samen binden. Ende dat cranck was sal ic vast maken. eñ dat vast eñ sterc is sal ic onthouden. Eñ ic salse weyden inden oerdel der gherechticheyt. seyt die almachtighe heer

Euangelium des seluen daghes. Mathei.xxv.

IN den tiden seyde ihūs sine iongheren Wā neer dye sone des menschen comen sal in sine moghentheyt eñ al die enghelen mit hem. Dan sal hi sitten opten stoele zijnre grootheyt. Voer hē sullen vergaderen alle menschen. hij salse van malcander scheyden als die herde zijn schapen wt den bocken. eñ die schapen sitten ter rechter siden ende die bocken ter luchter siden. Dan sal die coninc segghen die ter rechter siden wesen sullen. Comt ghij ghebenediden mijns vaders. ende besit dat rijcke dat v bereyt is van beghinne der werelt. Mij ij hongherde en de ghi gauet mi eten. Mi dorste ende ghi

gauet mi drincken Jc was vremde ende ghi herber
ghede mi Jc was naect eñ ghi clede mi Jc was siec
ende ghi vande mi Jc was inden kercker ende ghi
quaēt toe mi ¶ Dan zullen die gherechtighen ant
woerden eñ segghen. Heer wanneer saghen wi di
hongherich ende spijsede v niet. dorstich eñ gauen
v te drincken. of wanneer saghen wi v vremde eñ
herbeerghede di. of naect eñ bedecte dij. of wāneer
saghen wi v siec ende inden kercker ende quamen
totti. Eñ die coninc zal hem antwoerden eñ seggē
Voerwaer segghe ick v. alsoe langhe als ghi enen
ghedaen hebt van desen minen minsten broederen
so hebdijt mi ghedaen. Dan zal hi segghen den ghe
nen die ter luchter side zijn zullen. Schept van mij
ghi ōmaledide int ewighe vuer dat den duuel ende
sine iongheren berept is. Mi hongherde eñ ghij en
gauet mi niet teten. Mi dorste eñ ghij en gauet my
niet drincken. Jck was vremde ende ghi en herber
ghede mi niet Jc was naect eñ ghi en clede mi niet
Jc was siec inden kercker eñ ghi en visiteerde mij
nyet. Dan zullen si hem antwoerden ende segghē
Heer wāneer saghen wij v hongherich eñ dorstich
of ongeherbercht. oft naect. of sieck. of oeck inden
kerker eñ wi v niet en diende. ¶ Dan zal hi hem
antwoerden eñ segghen Jc seg v voerwaer. alsoe
langhe als ghi een van dezen minsten nyet gedaen
en hebbet. en hebt ghij mij niet ghedaen. Ende de
se zullen gaen in dye ewighe pijne. Ende dye ghe-

rechtighe int ewihhe leuen.

Epistel des dinxdaghes Ysayas

IN den daghen sprac Ysayas die pphეet. eñ seyde. Soect den here die wile dat hi gheuõ den mach werden. roepten an die wile dat hÿ bÿ v is Die onghenadighe late sinen wech eñ die bose man laet zÿn ghedachten eñ keer weder tottẽ here eñ hi sal zÿnre ontfermen. Keert weder tot onsen gode want hi is harde groet te vergeuen. wãt mÿ ne ghedachten en zÿn v ghedachten niet. Noch mi ne weghen en zÿn v weghen niet sprect die here Want als die hemelen vanđ eerden ỏheuen zÿn eñ mÿn ghedachten van v ghedachten. Ende hoe die douwe eñ die snee vanden hemel neder valt. Ende voertmeer derwaert niet weder en keert. mer dat lant nat eñ droncken maect eñ doet dat groyen. eñ gheeft den sayenden zaet eñ den etende broet. Hoe sal mÿn woert wesen dat wt minen mont sal gaẽ Ten sal niet ydel tot mÿ weder keeren. mer het sal doen al dat ic wil. Eñ het sal ghelückich wesen in den dinghen daer ict to ghesent hebbe. seyt dye al‑moghende heer

Euangelium des zeluen daghes Matheus int xxi. ca.

IN den tiden doe Jhesus in iherusalem ghenc waert alle die stat daer beroert ende seyden. Wie is dit? Tfolc seyde hier is een pphეet van na

zareth tot galileen. Eñ ihesus ghenc inden tempel
eñ werp uten tempel die coften eñ vercoften eñ die
wisselers tafelen eñ der gheenre stoelen dye duuen
vercoften werp hij omme. Eñ seyde hem. Het is
ghescreuen mijn huus zal een bede huus hetē. Mer
ghi hebter af ghemaect een moerdenaers cule. Eñ
toe hem liepen inden tempel crepelen ende blinden
eñ hij maectese al ghesont. Die princen d̄ priesterē
eñ die scriben saghen die miraculen die hi dede. eñ
die kinderen roepende inden tempel segghende. da
uids sone beholde ons. si zijn ghekeert in onweer
den ende seyden hem. Hoerstu wat dese segghen?
Ihesus antwoerde hem. Ja ick. En hebdi ghele
sen? Du hebste dijne lof volmaect uten monde der
kinderen ende der gheenre die melck sughen. Eñ
doe liet hij die ende ghenck en wech buten de stadt
in bethanyen ende daer bleef hij ende leerde dat rij
ke godes.

Des woensdaghes Exodi.

INden daghe seyde die here to moysen. Clim
opten berch to mij eñ weest daer. eñ ick sal
v twe stenen tafelen gheuen eñ die ewe eñ dye ghe
boden die ic ghescreuen hebbe. op dattu die kinder
van israhel mogheste leren. Doe stonden moyses
eñ yosue zijn dienre Eñ moyses seyde den olderen
doe hij opten berch clam. Verbeyt hier ten wij we
der keren tot v. Ghi hebt aaron eñ hur mit v. Ist
datter yet vraghens opstaet dat brenct voer hem.

Doe moyses opghecommen was bedeckede een wolcke den berch eñ die glorie godes woenden op sinay. eñ bedecten ses daghen mitter wolkē. des seuenden daghes riep hi een uten middel der duusternissen ende die ghedaente der glorien des heren was als een bernende vuer. opt hoechste van den berghe in dye teghenwoerdicheyt der kinder van israhel. ende moyses ghenck midden inden neuel ende clam opten berch ende was daer. xl. daghen ende nachten.

Epistel des seluen daghes int coninghe boeck

Inden daghen quam helyas in bersabee. int lant van iuda. eñ liet daer zijn kint eñ toech een dachreys in die woestyne. Eñ doe hi ghecomē was eñ zat onder een damberen boem. ende bat sine siele dat hi storue eñ seyde. Here mi ghenoeghet neemt mijn siel want ic en bin niet beter dan mijn vaders. Eñ hi lede hem seluen soe neder eñ waert ontslape onder die scheme des damberen boems. Eñ siet dye engel godes roerde hem eñ seyde. staut op eñ eet. Hi sach op. eñ siet bi sinen hoefde was eē broet in asschen ghebacken eñ een vat waters doe at hi eñ dranc eñ wart andwerf slapende. eñ de engel godes quam anderwerue eñ roerde hem eñ seyde hem. staut op eñ eet want du hebste enen groeten wech voer hādē. Doe hi opghestaen was at hi eñ dranck. ende wanderden in die sterchept der

spyse veertich daghen eñ veertich nachten. toe den
berch gods oreb

Euangelium des seluen daechs Matheus int
xij. ca

IN den tyden ghingen die pharizeen wt eñ ma
keden enen raet teghen ihm̄. hoe sien mochten
doden Jhesus wistet eñ ghinc van dan. eñ veel vol
ghede hem. hij maecten si al ghesont eñ v̄boet hem
dat sijt niet en openbaerde. op dat v̄vult wort dat
ysayas die p̄pheet sept. Sich myn kint dat ic v̄co
ren heb myn gheminde daer myn siel in behaghet.
Ic sal mynen gheest setten op hem. Eñ hi sal boet
scappen den heyden dat oerdel. Hi en sal niet stry
den noch roepen eñ niemant en sal sine stemme ho
ren in straten. dat gheiagede riet en sal hi niet bre
ken eñ dat rokende hout en sal hi niet wtdoen. ten
hi uutwerpe dat oerdel d̄ victorien. in sinen name
sullen die heyden hopen Des donredaghs

~~Des vridaechs~~ epistel. Ezechiel.

IN den daghe geschiede dat woert des heren to my
eñ seyde. Wat ist dat ghi ond̄ v die parabole keert
in desen byspele int lant van israhel eñ segt: Ons
vaderen eten die zuere druuen eñ der kinder tandē
werden egghich. Lieue dit sept god die here. Dpe
ghelikenis en zal voertan to ghenen byspele zyn in
israhel. siet al deze sielen zyn mi Als die siel myns
vaders oeck myn is. alsoe is oeck die siele des so
ens myn. Ende die siele die daer zundighet die sal

steruen. Ist dat een man gherechtich is en̄ ordel en̄
gherechtichept doet en̄ inden berghe niet en eet. en̄
zijn oghen niet op en heffet to den afgoden des hu
ses van israhel. Ende zijns naesten wijf niet en v̄
craft. en̄ to den besiecten wyue niet en gaet en̄ ghe
nen mensche en bedrucket. En̄ den sculdenaer dat
pant weder gheuet. En̄ mit ghewelde niemant en
rouet. en̄ zijn broet den hongherighen gheuet. ende
die naecten bedecket mit cledinghe. en̄ to den woec
ker niet en leent. en̄ niet en ontfanghet. en̄ zijn hāt
vander boesheyt keert. En̄ tusschen den man ende
den man waerachtich ordel doet ende wandert in
mijn gheboden. en̄ mijn ordel behoet op dat hi wa
rachtichept doe. Deze is gerechtich en̄ sal leuen in
den leuen sprac die almoghende heer

Euangelium des seluen daechs Jo. viij.

In den tiden seyde ihesus to den ghenen die
in hem gheloueden vanden ioden. Ist dat
ghij bliuet in mijn leringhe ghy sult waerlic mijne
discipulen wezen. ende ghy sult die waerhept ken
nen ende die waerhept sal v vryen. Sij antwoer
den hem Wy zijn van abrahams gheslechten ende
wy en hebben nye yemant gedyent. Hoe seggestu
ghy sult vry wesen? Jhesus antwoerde hem Voer
waer voerwaer segghe ick v dat een yghelick dye
zunde doet is een knechte der zunden. die knechte
en blijuet inden huse niet inder ewichept. Die sone
blijuet inder ewichept. Ist dat die sone v sal vryen

ghi sult waerlic vry zijn Ic weet dat ghi abrahās
kinder zijt. Mer ghi wilt mi doden wāt mijn lerin
ghe en vanghet in v niet. dat ic biden vad' ghesien
heb spreke ic eñ ghi doet dat ghi by uwen vader ge
sien hebt. Si antworden eñ seyden hem Abraham
is ons vader. Jhesus zeyde hem. bistu abrahams
kinder so doet abrahams werken. mer du soecste
mij te doden enen mensche die v die waerheyt seyt
die ic van gode gehoert hebbe. dat en dede abrahaz
niet. ghi doet uwes vaders wercken. Si seyden.
Wi en zijn van gheen oncuuscheyt ghebozen. Wij
hebben god to enen vader Daer om seyde hem ihe
sus Waer god v vader en trouwen ghy soldet mi
lief hebben want ic bin vut gode voert ghegaen eñ
gecomen. van my zeluen en quam ic niet Hij heuet
mij ghesent waer om en kendi mijn tale niet? ghij
en moghet mijn leringhe niet hozen. Ghi zijt van
den duuel uwen vader eñ die begheerten uwes va
ders doet ghi. Hy is manslachtich van beghinne.
eñ hi en stont inder waerheit nye want in hem en
is ghene waerheyt. Als hi vut hem zeluen spreket
so sprect hi loghen want hij is logenachtich eñ een
vader der loghenen Mer nu ic de waerheyt spreke
en gheloefstu my niet

Epistel des vridaghes Ezechiel.

Dit seyt god die here. dye siel der zundigher
zal steruen. Die sone en sal die boescheyden
des vaders niet draghen. Eñ die vader en sal dye

boesheyt des soens niet draghen. Die gerechtichz des gerechtighen sal op hem zeluen wesen. Ende die boesheyt des bosen zal op hem wesen. Mer ist dat die bose penitencie doet van allen zunden de hi ghewrocht heuet. ende al mijn gheboden behoet. ende oerdel ende gerechtichept doet. dye zal inden leuen leuen ende niet steruen. Alle die boesheyt dye hij ghedaen heuet en sal ick niet ghedencken. ende in dye gerechtichept die hij ghedaen heuet sal hij le uen. Ende ten is mijns vaders wille niet die doot des ongerechtighen spreket god die here. ende niet van sinen weghen en bekere ende leue. Mer is dz sake dat hem die gerechtighe afkere van zijnre ghe rechtichept ende boeschept doet nae alre ommense lichept die de onrechtighen pleghen te wercken sal hi leuen. Alle dye gerechtichepden die hy ghedaen heeft en sal niet gedacht werden in die ouertredin‑ ghe daer hi in ouer ghetreden is En in sine zunden die hij ghezundighet heuet daer sal hij in steruen. Ghij hebt ghesept des heren wech en is nyet gelijc Daer om hoert ghi husen van israhel. En is mijn wech niet ghelijck. en zijn uwe weghen niet meer quaet? Want als hem dye gherechtighen afkeeret van sine gerechtichept eñ doet boeschept soe sal hij daer in steruen In dat quaet dat hi ghedaen heuet sal hi steruen. Ende so wanneer die bosen hem af keert van die boeschept die hi ghedaen heuet. ende oerdel ende gherechtichept doet. soe heeft hij zijne

siele leuendich ghemaect want al werckende eñ al
afkerende van al sine boesheyden die hij gedaen he
uet soe sal hij inden leuen leuen eñ niet sterue. seyt
die almoghende heer

Euangelium des seluen daechs. Jo. v.

IN den tiden was der ioden festdach. eñ ihe
sus clam op te iherusalem. In ihrlm is een
pbatica piscina. die in hebreeusche bethsayda heet
eñ heeft vijf hallen. In dese lach een grote menich
te van siecken van blinden van crepelen. eñ die ver
dorret waren. verbeydende des waters beroerin
ghe. Eñ een engel quam neder nader tijt ind piscy
nen eñ dat water waert beroert. Eñ die eerste ne
der clam in die piscine na die beroeringhe des wae
ters de waert ghezont van wat siecte dat hi hadde
Doe was daer een mensche die. xxxviij. iaer in zijn
siecte ghelegben hadde. Doe ihesus dezen sach lig
ghen eñ bekende dat hi nu veel tijdes hadde. seyde
hi. Wilstu ghezont zijn? Die siecke antwoerde he
re ic en heb ghenen mensche die mi in die piscine hel
pet als dat water beroert wort. Want als ick co
me is daer een ander voer mi neder gheclommen.
Doe seyde hem ihesus Stant op eñ neme v bedde
eñ wander Alte hantes is die mensche ghezont ge
worden eñ nam zijn bedde eñ wanderde Het was
een saboth inden daghe. daer omme seyden die io
den den ghenen de ghezont was Het is een saboth
ten is dij niet gheorloft dijn bedde op te boren. hij

antwoerde hem. die mi ghezont gemaect heeft die seyde to mi. Neemt op dijn bedde en̄ wander. Doe vraechden si hem. wie is die mensche die dij seyde hoer op dijn bedde en̄ wander? Die ghezont gemaket was en wist niet wie hi was. Jhesus ghenck vanden scaren in die stat. Daer na vant hem ihūs inden tempel en̄ seyde hem. Siet du biste ghezont ghemaect en wilt voertmeer niet zundighen. op dz v niet erghers en ghesciede. Die menschen ghengē en̄ seyden den ioden dattet ihesus was die hem ghenesen hadde. daer om veruolchden die ioden ihm̄ want hi dit opten saboth dede.

Des zaterdaghes quatertemper inder vasten de eerste lexe. Ezechielis.

IN den daghe sprac moyses den here en̄ seyde. Here siet op van dinen heylighen huse. en̄ van die hoghe woninghe d̄ hemelen. gebenedie v volc van israhel en̄ dat lant dattu ons ghegeuen hebste alstu onsen vaderen zwoerste dat vlopende lant van melke en̄ van honich. Hoer israhel. hudē heeft v god v here gheboden dattu doen soldeste sine gheboden en̄ ordel ende behoedenisse. en̄ veruullense van al dijn herte en̄ van al dijnre sielen Hudē hebstu vercozen den here op dat hi dijn god si ende du in sinen weghen wanderste ende du behoedest dijn besittinghe. die gheboden en̄ die ordelen ende ghehoersaem biste sinen gheboden. Ende die here heeft di huden vercozen datstu hē een zunderlinghe

volc biste als hi v ghesept heuet en du alleen sine ge
boden behoedeste. op dat hi v hogher make dan hi
alle volc ghemaect heuet to sinen loue en name. to
zijnre glorien. op datstu een heylich volc dijns herē
biste als hi di ghesproken heeft.

Die anderde lexe Deutronomij.

In den daghe seyde moyses den kinderen van isra
hel. Ist datstu die gheboden houdet die ic v ghebie
de en ghise doet. Dat ghi god lief hebt uwen here
en hem anhanghet en in sine weghen wandert. so
sal die here alle heydenen voer v aensichte v̄storpē
Ghi sult besitten die groter en rijcker zijn dan ghij
Alle steden die v voeten betreden zullen v zijn. van
die woestine van lybano en effrate der groter riui
ren. totter woester zee sullen v termynen wesen.
Niemant en sal teghens v staen. god sal v vrese, en
ontsien gheuen ouer al dat lant dat ghi betredē sul
let. als v god dye here ghesept heeft.

Die derde lexe Machabeor.

In den daghe deden die priesteren bedinghe
doe si offeren souden die offerhanden voer
den volcke van israhel Ionathas was beghinnen
de ende dye ander antwoerden ende seyden. Dye
here moet v weldoen ende moet ghedencken zijns
testamentes dat hij toe abraham. ende toe ysaac.
ende toe iacob sinen ghetrouwen knechtē ghespro
ken heuet. Ende hi moet v allen dat herte gheuen
op dat ghi hem oefent ende sinen wille doet. uwe

herten moet hi opdoen in zijn ewe. eñ in sinen ghe boden vrede maken. eñ moet horen v ghebeden eñ moet mit v v̄soent werden eñ en moet v niet laten inder quader tijt die heer uwe god

Die vierde lexe Sapiencie

O God alre dinghen ontfermet onser. eñ siet ons an. v̄toent ons dat lichte der ontferm herticheyt eñ sent die vrese op die heyden die v niet ghesocht en hebben. op dat si v moeten kennen dat daer gheen god en is dan du. op dat si v wonder- licheyt bekennen eñ vertellen moeten. Hef op uwe hant ouer die vremde luden. op dat si v mogenthz moghen sien want du in horen ansichte in ons ge- heylighet biste. Also moetstu in ons ansicht groot ghemaect werdē in hem op dat si v moeten kennē Als wi v bekent hebben Want daer gheen god en is sonder di. Vernye dye teykenen eñ verwandelt die wondere. Glorificere die hant eñ den rechterē arm. Verwecke dye verwoetheyt eñ stort wt den toerne. Werpet wt die wedersake eñ pijnighet dē duuel. haeste die tijt eñ ghedenc des eyndes op dat si dijne wonderlike dinghen vertellen moghen. he re onse god

Epistel des seluen daghes Ad thesso.

GRoeders wi bidden v castijt die onrustighe troest die cleynmodige. ontfanct die cranckē

Glo. int gheloue ende maket si ghezont.

Weest lijdsaem tot hem allen. Siet dat nyemant

quaet om quaet yemant te gheuen Mer altoes vol
ghet dat goede zonderlinghe in allen menschē. Al
toes verblidet inden here. bidt sond ophouden In
allen dinghen dancket gode. want dit is die wille
godes in xpo ihesu in v allen. En wilt den gheeste
niet doden. en versmae die pphecien niet. Proeuet
alle dinghen. datter goet is behoudet. Wachtet v
van alle quade ghedaente. Eñ god des vredē moet
v heylich maken ouer al op dat v siel eñ lichaem ge
heel behouden moet werden sonder claghinghe in
die toecomste ons heren ihesu xpi

Euangelium opten seluen dach. Ma. xvij

In den tiden nam ihesus tot hem peter. iacob. ende
iohannes zijnē broeder eñ leydese opwaerts in enē
hoghen berch. Eñ waert voer hem ouergeformet
eñ zijn aensicht blinckede als die zonne eñ zijne cle-
deren zijn wit ghewordē ghelijck als die sne Eñ
daer verscheen moyses eñ helyas mit hem spreken
de. Petrus antwoerde eñ seyde tot ihesum. Here
hier is ons goet te wesen. laet ons drie tabernacu
len maken. Di een. moyses een. eñ helyas een Eñ
doe hi noch sprekende was Siet een licht schijnen
de claer wolcke ombeuenc si. Eñ een stemme sprac
wt die wolcke. Dit is mijn gheminde soen in wel
ken ic mij wel behaghet hebbe. hoert hē. Doe dit
die iongheren hoerden vyelen si neder in hoer aen-
sichten eñ vreseden hem zeer. Ihesus quam tot hē

eñ ruerdense eñ seyde hem. Staet op ende ontsie v
niet. Doe si hoer ogen op sloeghen en saghen si nie
mant dan ihesum allene Doe si neder clommen vā
den berghe gheboet hem ihesus eñ seyde. Niemant
en segghe dat ghi ghesien hebt tot der tijt dat des
menschen soen opstaet vander doot. Sijn ionghe
ren vraechden hem eñ seyden. Wat seggen dan de
scriben dat helyas ierst comen moet? Hi seyde hem
Helyas zal comen eñ zal aldinc weder keren Ic seg
ghe v dat helyas nu ghecomen is eñ si hebben in hē
ghedaen alle dat si wolden eñ en hebbens niet ghe
kent. Alsō zal die zone des menschen liden van hē
Doe vstonden die iongheren dat hijt van iohanne
baptista ghesept hadde

Epistel opten anderden zondach ind vasten.

Ad tessolonicenses. iiij.

Broeders voertaen bidden wi v eñ vmanen
v inden here ihesu cristo dat als ghij ontfā
ghen hebt van ons hoe v behoert te wanderen. op
dat ghij te meer ouerulopet. Want ghij weet dye
gheboden die ick v ghegeuen hebbe ouermits onzē
here ihesum. Want dit is die wille godes. v hey
lichept. dat ghij v hoedet voer oncuuscheyden. op
dat een yeghelic van v zijn vat besitten mach in hei
licheyden ende in eren. Niet in quetsinghe der be-
geerten als die heydenen die gode niet en kenden.
ende niemant bouen treden mit ghewelde. Noch
en verschalcke sinen broeder in enighe sake. Want

antwercket neerstelic god is een wraker van desen als wi te voren seyden en̄ ghetughet hebben want god en heeft ons niet in onrechticheyt gheroepen. mer in heylicheyden.

Euangelium des seluen daechs Ma.xv.

IN den tiden ghinc ihesus wt inden lande van tyri en̄ sidonis. eñ een chananeus wijf quam uten eyn de en̄ riep segghende. Here dauids sone. ontferme di mijnre. want mijn dochter wort qualicke van den duuel ghequelt. Hi en antwoerde hoer niet een woert. Doe quamen sine iongheren en̄ baden hem ende seyden. laetse want si roept nae ons Hi ant woerde en̄ seyde Ic en bin niet gecomen dan tottē scapen des huus van israhel die verloren zijn Noch quam si en̄ anbede en̄ seyde. here helpt mi. Hij sey de. Ten is niet goet den kinderen broet te nemen. en̄ voerden honden te werpen. En̄ si seyde Tis al so here. mer die cleyne hondekens eten vandē cru men die vander heren tafelen vallen. Doe sede ihe sus O wijf groet is v ghelooue di ghesc hiede als du willste. En̄ hoer dochter is in die vre ghezont ghe maect.

SERMO

MUlier chananea a finib9 illis egressa. Ma.xv
In desen euangelio wort ons geleert twee punten Ten yersten male wat wij verstaen bi den wyue. en̄ bij hoer dochter. Bijden wyue ver staen wi den zunder Bid dochter verstaen wi die

siele der zunderen die mitten duuel bezeten ende ge-
bonden is also langhe als die mensche in doot zun-
den leuet. Nu dit euangelium sept als ghi gehoert
hebt. dat dit wijf quam uten lande van chananea
to xp̄m. Chananea bedupt een vanderinghe. Hier
bi verstaen wi die sine siele vlossen wil uten zundē
die moet zijn quade leuen vanderen in een ghoet le
uen. Hier op sept die apostel. do t van v den oudē
rock eñ doet een nye cleet aen. Desen ouden rock
dat zijn ons oude quaede sunden dye wi van ons
werpen sullen mit berou. mit biechte. eñ mit penitē
cien. Ende sullen den nyen rock andoen. dats een
nye leuen van doechden.. Ende aldus mach ons
siele verlost werden vanden duuel ¶ Dat ander-
de punte is bi wat saken dat dit wijf was ghebo-
ret van cristo in hoer bedinghe ofte roepinghe
Ic vinde drye puntenin dezen wijue. waer mede
dat si vercreech dat ihe sus hoerre ontfermden
¶ Ten eersten grote oetmoedichept. Eñ dit be
wijsede si doe si sepde. Here die clepne hondekens
eten doch vanden crumen dye daer vallen vander
tafelen hoers heren. Of si segghen woude. Leue
here ghi hebbet ghesept dattet niet goedt en is dat
men den kinderen hoer broet nemet eñ gheuet dat
den honden Ic beken dat ic een hont bin ende niet
weerdich en bin des brodes dats uwer gracien eñ
ghenaden. mer laet mi ghenieten die crumen dats
v bermhertichept. ¶ Dat anderde punte is hoer

vaste ghelouē. want hoe herdelic dat hoer cristus antwoerde. Si bleef vaste int ghelouē en̄ sprac. here dauids sone ontferme di mijnre. Sij ghelouede dat hi god was Want si seyde here en̄ si geloude dat hij een waerachtich mensche was Want si se de dauids sone. ¶ Dat anderde punt is hoer vol standichept Want si en liet niet af eer si vercreghe daer si om badt. Dese drie punten zijn oeck allen menschen noet die van gode willen hebben daer si om bidden. dat is oetmoedichept. vaste ghelouē. ende volstandichept. Want onse here secht inden euangelio. Die volstandich is tot inden eynde die sal zalich werden.

Epistel des manendaechs Daniel

IN den daghe bede daniel en̄ seyde Here ons god die daer wtghelept hebste dijn volc vtē lande van egipten in sterker hant en̄ hebste dij nae dezen daghe een name ghemaect. Here wi hebben ghezundighet wi hebben boesheyt ghedaen in alle dijn gherechtichept Ick bidde di dat dijn toerne af ghekeert moet werden en̄ dijn v̄nwoethept vā dijn heylighe stat iherusalem en̄ van dinen heylighē ber ghe. want omme onse zunden en̄ om onser vader boesheyt so is iherusalem en̄ al zijn volc in lasterin ghe alre menschen die omtrent ons zijn. Daer om onse god verhoer nu dijns knechtes ghebet. ende sine bedinghe. En v̄toerne dijn ansichte niet ouer dyn heylighe huus dat verwoest is om di seluen.

soe neyghe v oren myn god eñ hoer. doet op v ogē
eñ siet ons mistroesticheyt eñ die stadt daer uwen
name ouer gheroepen is want wi en stortē ons be
dinghe niet voer v aensichte in ons rechtueerdichz
Mer in dyn ontfermherticheyt. Here v̄hoer. here
weest v̄noeghet. siet an eñ doet. eñ niet en merre v̄
di seluen o myn god wāt dyn name is angeroepē
ouer die stat eñ ouer v volc heer ons god.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tyden seyde ihesus den schaeren v̄ io
den Ic gae eñ ghy soect my eñ in v zunden
sult ghi steruen. Daer ic gae en moghet ghi niet co
men. Eñ seyde hem. ghi zyt van beneden ic bin vā
bouen. Ghi zyt vander werlt Ic bin vander werlt
niet. Daer om heb ic v gheseyt dat ghy in v zunden
steruen zult. Want gheloefdys nyet dat icket bin
In uwen sunden sult ghy steruen. Doe seyden si
hem. Wie bistu? Ihesus seyde hem Het beghinne
eñ ic spreeke mit v. Veel heb ic mit v ghesproken eñ
te oerdelen. Mer die my ghesent heeft is waerach
tich. eñ dat ic van hem ghehoert hebbe dat spreeke
ick in die werelt. Eñ si en kendens niet want hy
god hiet sinen vader Daer omme seyde hem ihūs.
Wanneer ghi v̄heffen sult des menschen sone dan
sulstu kennen dat ict bin. eñ ick van mi seluen
en doe. Mer alsoe my die vader gh
spreke ick. Ende die my ghesen
ende hy en laet my niet alleen

dat hem behaghet. Doe hi dit seyde geloefden veel
menschen in hem.

Epistel des dinxdages Int boec ð coninghen

IN den daghen ghescieden des heren woert
to helyam eñ seyde. Stant op eñ gae in sa
rapta des landes van sidonyen eñ daer sultu bly-
uen want ic heb daer een weduwe gheboden dat
si di voede. Hi stont op eñ ghenc in sarapta. Ende
doe hi quam to der poerten vander stat. ghemoete
hem een wijf die een weduwe was hout lesende.
Eñ hi riepse eñ seyde hoer. Gheue mij een wenich
waters in een vat dat ick drincke. Eñ doe si wech
ghenc dat zijt halen soude riep hi hoer nae eñ seyde
Ick bidde v brenct my oeck enen mont vol brodes
in v hant. Si antwoerde. Lieue god dyn here. ic
en heb gheen broet dan alsoe veel meels als een vin
ger begripen mach in een cruke eñ een wenich oly
in een olycanne. Siet ic lese twe houtkens dat ick
in mach gaen eñ myn kint dat make op dat wy dz
eten eñ dan steruen. Doe sprac helyas to hoer En
ontsie v niet. mer gae eñ doet als du geseyt hebste
eñ make mi eersten van uwen meelken een asschen
broet. eñ brenct dat my. mer di eñ dynen sone sult
ghyt daer nae maken. Want dit seyt god die here
van israhel. Die cruke des meels en sal niet minde
ne des olys en sal niet werden v̄min
daer die here reghen geuen sal op
rden. Eñ si ghinc hen. eñ dede

na helyas woerden. en hi at. En van dyen daghe en ontbrac hoer huus vanden meele niet en die can mitten oly en is niet vermindert naden woerden des heren dat hi sprac in helyas hant

Euangelium des seluen daechs. Ma. xxiij.

In den tiden seyde ihesus toden scaren ende to sine iongheren en seyde. Op moyses stoele saten die scriben en phariseen. Al dat si v segghen dat hout en doet. na horen wercken en wilt nyet doen. Si segghen en doen des niet. si binden swa re borden en ondraechlick en legghense opter menschen scouderen. mer mit hoer vingheren in willen si se niet rueren. Alle hoer wercken doen si op dat si gesien moghen werden vanden menscen. Si ma ken brede lijsten en grote zomen. si soeckent voer sitten aender tafelen. en die yerste stoelen inder sy nagoga. en grotinghe inder merct. en vanden men schen meister te heten. En wilt niet meister ghehe ten wezen. want een is v meister en ghi zijt al broe ders En wilt v niet vader laten heten. Want een is v vader die inden hemel is. Ende en wilt gheen meisters geheten wesen. want een is v meister dat is cristus. Die dye meeste is onder v dat sal v dien re wesen. So wie hem verheffet die sal vernedert werden. Ende dye hem veroetmoedighet sal verheuen werden.

Epistel des woensdaghes. Hester

In den daghe bat hester den here ende seyde heer god almachtich coninck in v ghewelt zijn alle dinghen gheset. Niemant en is die v wille mach wederstaen Ist datstu te rade werdeste ons te behouden wy werden haest verlost. Want du here hebste hemel en̄ eerde ghemaect en̄ al dat inden ommerinc des hemels onthouden wort. Du biste alre dinghen een heer. en̄ niemant en is die v groet heyt wederstaet. En̄ nu here coninc d̄ coninghen abrahams god ontferme dijn volcke. Want ons vianden willen ons verderuen en̄ v offer wtdoen En versmae niet dijn deel datstu v̄lost hebste. mer verhoer ons ghebeden. en̄ weest genadich den lo te en̄ den deel dijnre erfenissen. en̄ keer omme ons weninghe in vrouden op dat wi dinen naem moe ten louen. En verliese niet die monden der gheen re die v louen heer onse god.

Euangelium des seluen dages. M a. xx.

In den tiden clam ihesus op toe ihr̄m. ende nam al heymelick bij hem zijn twaelf iongheren. ende sey de hem. Siet wi climmen op te iherusalem en̄ des menschen soen sal ouergheleuert werden den prin cen der priesteren en̄ scriben. en̄ si sullen hem veror delen ter doot. en̄ sullen hem den heyden ouer leue ren te bespotten en̄ te gheysselen en̄ te cruycen en̄ te doden. Ende des derden daghes sal hij verrysen. ¶ Doe quam to hem zebedeus kinder moeder mit horen kinderen en̄ gruete hem ende badt wat van

hem. Hi seyde hoer. Wat wilstu? Hy seyde. Dat deze twe myn kinderen moeten sitten. dye een tot v rechterhant eñ die ander to v luchterhant in v ryke. Jhesus antwoerde eñ seyde. Ghi en weet niet wat ghy bidt. Mogestu den kelck drincken den ic drincken sal? Si antwoerden hem. Ja wi moghẽ Hi seyde. Mynen kelck sulstu drincken mer te sittẽ tot myn rechterhant of totter luchter. dat en is mi niet v te gheuen. mer den ghenen die dat bereyt is van mynen vader. Die .x. worden onweerdich op die twe broeders Jhesus riepse to hem ende seyde Weetstu niet dat der luyden princen heerschappye hebben ouer die hore? Eñ die meeste zyn hanteren de die mogentheyt onder hem. Also en sult ghi onder v niet wesen. Mer wie onder v die meeste wil zyn die zal v dienre zyn. Ende wie onder v die eerste wil wesen die zal v knechte wesen. Als dye sone des menschen niet ghecomen en is om gedyent te werden mer om te dienen. eñ zyn siele te gheuen voer veel menschen in verlossinghe

Epistel des donredaghes Jheremye.

Dit seyt god die here. Vermaledyt is die mẽsce die inden menschen betrout eñ dat vleys set tot sinen armen eñ zyn herte vanden here scept. Want si zullen zyn als die heyden inder woestynen eñ inden onwoenberẽ lande der souticheit. Ghebenedyt is die man vie inden here betrout. eñ dye here zal hem trouwelic wesen. Eñ hy zal wezen als

dat hout dat op die wateren gheplant wort dat si
ne wortelen totter vochtichept sendet. En ten sal
niet ontsien als die hette comt. en zijn blat sal groe
zijn. en inder tijt der droechepden en sal hi nz sorch
uoldich zijn. noch ten sal gheen tijt af laten vruch
te te brenghen. Des menschen herte is quaet ende
niet ondervindelic. wie salt bekennen? Ic die here
bin ondersoeckende dat herte en proeuende die nye
ren. die een yeghelic gheue na sinen weghe. en nae
die vruchte zijnre vindinghe. spreect die almachtige
heer..

Euangelium des seluen daghes. Jo. v.

In den tijden seyde ihesus den schaeren d' io
den Ic en mach va mi seluen niet doen Als
ic v oerdel. mijn oerdel is gherechtich. Want ic en
soecke mynen wille niet. mer sinen wille die mi ge
sent heuet Ist dat ic een ghetuuch gheue van mij.
mijn ghetuuch en is niet waer. Tis een ander dye
ghetuuch van mij gheuet en ic weet dat tghetuuch
waer is dat hi van mi gheuet. Ghi hebt hem tot io
hannem ghesent. en hi gaf der waerhept getuuch.
Ic en ontfanghe vanden menschen gheen getuuch
Mer dit seg ic op dat ghi behouden zijt. Die was
een lanteerne bernende en luchtende. mer ic heb ee
meerd getuuch dan iohannes want mijns vaders
wercken volbrenghe ic. Die wercken die ick doe.
gheuen ghetuuch van mi. dat my dye vader heuet
ghesent. Ende die zelue vader die mi ghesent heuet

gheuet ghetuuch vā mi. Ghij en hebt sine stemme niet gehoert noch sine ghedaente nye ghesien. Eñ zijn woert en hebdi niet in v bliuende. Wantu en gheloueste den ghenē niet die mi ghesent heeft On dersoeket dye scrifturen. want ghi meent ewich le uen daer in te hebben. Eñ dit zijn si die van mij ge tuuch gheuen. eñ ghi en wilt to mi niet comen. op dat ghi leuen mocht hebben. Vanden menschen en ontfanghe ic die claerheyt niet. mer ic kenne v dat ghi die liefte godes in v niet en hebt Ic bin gecomē in mijns vaders name eñ ghi en ontfenct mij niet. mer comt een anđ in sinen naem den sulstu ontfan ghen. Hoe moechdi ghelouen die glorie van malcā der ontfanghet? En meent niet dat ic v wroeghen sal biden vader. Moyses is die wroghet daer ghy in hopet. Want gheloefstu moyses. du gheloefste mi oec. want hi heeft van mi ghescreuen. Gheloef stu zijnen letteren niet. hoe soudestu dan ghelouen minen woerden?

Epistel des vridaghes Genesis.

In den daghe seyde Joseph tot sinen broede ren. Hoer minen droem den ick sach. My dochte dat wi gheruen vergaderden indē acker eñ mijn gherue op rees eñ stont. eñ v gheruen omme staende anbeden mijn gherue. Sijn broeders ant woerden hen. Sulstu ons conint wesen? of sullē wi v v gheboden onderdanich wesen? Deze saeke

der dromen en̄ der woerden maecten daer om een voetsel der nidicheyt en̄ des toerns Oeck sach hi eē ander droem die hij sinen broederen vertelde en̄ seyde Ic sach ouermits den drome recht als die zonne en̄ die mane en̄ elf steernen mi anbeden. Doe hi dz zijn vader en̄ zijn broeders vertelt hadde. berispte hem die vader en̄ seyde. Wat beduudet datstu ghesien hebste. sal ic en̄ v moeder en̄ v broeders v aenbeden opter eerden? Hier om benyde hem zijn broeders. mer die vader mercte die dinghen al zwigende. Doe die broeders des vaders vee hoedē. woenden si in sichem en̄ israhel dat was iacob hoer vaē seyde tot hem. V broeders hoeden dye schapen in sichem. com ic sal v tot hem senden. Hij antwoerde. Ic bin bereyt. Doe seyde hi tot hem. gae en̄ besiet of alle dinghen gheluckich zijn bij v broeders. en̄ biden vee en̄ segt mij weder watmen doet. Hij is ghesent vanden dale van ebron en̄ quam in sichem. en̄ een man vant hem dwalende inden acker. en̄ vraechde wat hi sochte? Hi seyde. ic soeck mijn broeders wijst mi waer si die beesten hoeden ¶ Doe seyde die man. si zijn ghescheyden van dezer stede. want ic hoer si segghen. gaen wij in dothaim Doe toech hi na zijn broeders en̄ vant si in dothaī. Doe si hem van veers saghen eer hi tot hem quam dochten si hem doot te slaen. en̄ seyden onderlinge Siet die dromer comet. Coemt ende laet ons hem dootslaen. ende laet ons hem werpen in die oude

cisterne en̄ wi zullen segghen die wilde beesten heb
ben hem v̄slonden. Besiet dan of hem sine dromē
gheuordert heeft. Doe dat ruben hoerde pijnde hi
hem vut horen handen te verlossen. en̄ seyde. Niet
en laet ons sine siel dootslaen noch zijn bloet stortē
Mer werpt hem in deze cisterne die inder woesty
nen is en̄ hout v handen onbeulect. Mer dat seyde
hi en̄ wolde hem vut horen handen verlossen en̄ le-
ueren sinen vader weder

Euangelium des seluen daechs Ma. xxi.

In den tiden seyde ihesus sinen iongeren. So wat
ghi eyschet inder bedinghe en̄ gheloue dat sult ghij
ontfanghen. En̄ doe hi quam inden tempel quamē
to hem die gheleerden die princen der priesteren en̄
die ouden des volckes en̄ seyden. In wat machte
doetstu deze dinghen. en̄ wie heuet v die macht ge
gheuen? Ihesus antwoerde hē Ic sal v een woert
vraghen. ist dat ghijt mij segt. ick sal v segghen in
wat machte ic dit doe. Wan was iohēs doepsel.
vanden hemel of vanden menscen? Si dochten on
der hem en̄ seyden. Segghen wi vanden hemel hi
sal ons antwoerden. Waer ō en geloefdi hem dan
niet? Segghen wi vanden menscen. so vruchte wi
die scaren wāt alle hielden si iohēm voer een pphe
te. En̄ si antwoerden ihesu. Wij en wetens niet.
En̄ ihesus antwoerde hem Noch ic en seg v niet in
wat machte ic dit doe.

Des zaterdaghes Genesis.

In den daghe seyde rebecca iacob horē soen Ic hoer
de v vader spreken mit ezau v broeder. eñ hi seyde.
Brenghe mij van v iaghinghe eñ bereydt mi spyse
dat ic ete. eñ di voerden here ghebenedije eer ic ster
ue. Mijn kint hoert nu minen raet. eñ ga tottē vee
eñ brenct mi die twee beste scaepkens daer ick dijn
vader spyse af make daer hi af gheuoedet wort Al
stu mi dit ghebrocht hebste eñ hi ghegheten heuet.
dat hi v ghebenedije eer hi sterue. Hi antwoorde ho
er. Du weetste wel dat ezau mijn broeder ru is eñ
ic bloet bin Ist dat mijn vader mi handelt eñ voelt
so vrucht ic dat hi menen sal dat ic hem bedrieghen
wil. ende dat hi dan die maledixie op mi brenghen
mochte voer die benedixie. Doe seyde die moeder.
Mijn kint. op mi si die maledixie. hoer alleen mijn
stemme eñ gae eñ brenct dat ick ghesept hebbe. Hij
ghinc hen eñ haeldent eñ ghaft der moeder. Sy be
reyde die spijs als si wiste dattet syn vađ begeerde
Ende si dede hem aen ezaus beste clederē die si had
de te huus. ende si dede vellikens om zijn handen
van bocken eñ bedecte dat blote van sinen halse eñ
si gaf hem den bry. eñ dat ghebraden dat si gecoect
hadde. Doe hijt inghebrocht hadde seyde hij. Va
đ mijn? Hi antwoerde. Ic hoert. Wie bistu mijn
kint? Eñ iacob seyde Ic bin ezau v eergheboren so
ne. Ic hebbe ghedaen alstu mi gheboedeste. Stant
op eñ sit eñ eet van mijn iaginghe op dat v siele mi
ghebenedije. Anderwerue seyde ysaac tot zijnen

sone. Myn kint sprac hi. hoe moghestu dat so ha
stelic vinden? Hy seyde. Het was die wille godes
dat ic haestelic venc dat ic wolde. En ysaac seyde.
Come hier dat ic v mach tasten en proeuen ofstu
Ezau myn soen biste of niet. Hi ghenc to sinen va
der. Doe hi hem ghetast had. seyde ysaac Die stem
me is iacobs. mer die handen zyn ezaus. En hi en
kendes niet. want die ruwe handen beduden dye
ghelikenisse der meesten. Al benedyende seyde hi.
Bistu myn soen ezau? Hi antwoerde Ic bint. doe
seyde hi. Brenct mi die spys dynre iaginghe myn
kint. dat myn siel v ghebenedye. Doe hi die spys
gheten hadde. brocht hi hem oec wyn. Doe hi den
wyn wt hadde seyde hi hem. Com en cusse my so
ne myn. Hy quam ende cussede hem. Altehantes
doe hi den soeten roke der clederen voelden. sprac
hi al benedyende. Siet die roke myns soens is als
een roke des vollen ackers den god ghebenedyt he
uet. God moet v gheuen den douwe des hemels.
van die vetheyt der eerden. Oueruloedicheyt van
weyte. wyn en oly. Die luden moeten v dyenen.
en die gheslechten moeten v anbeden. Wes dynre
broeder here. dyns moeders kinder moeten dy bu
ghen. Die v vmaledyt die zyn vmaledyt. Die v be
nedyt moet mit benedixien vuult werden. Doe hi
nauwe dye woerden ghesproken hadde. en iacob
wtghegaen was. quam eezau en brochte den vader
ghecoecte spys van sine iaginghe en seyde. Vader

mijn. Stant op eñ eet van mijn iachte op dat v siel mij ghebenedije. Doe seyde ysaac. Wie bistu? Hij antwoerde Ick bin ezau v eerstgheboren zoen Ysaac v̈wonderde hem vtermatē seer. eñ meer danmē ghelouen mach. hij seyde. Wie is die ghene die mij van die geuanghen iachte hier te voren brocht? eer du quaemste heb ic van allen gheeten. Eñ ic hebbe hem ghebenedijt eñ hij sal gebenedijt wesen. Doe ezau des vaders woerden hoerde. breyenstchede hi mit groten roepen eñ was al ondaen. ende seyde. Vader benedije mij oec. Hi seyde. V broeder is bedriechelic ghecomen eñ heeft v benedixie ontfangē. Eñ ezau seyde. Mit recht is zijn name iacob geheten. want siet hij heeft mi twewerf verscalket hij heeft mijn eerste gheborenscap hen. Eñ nu anderwerf heeft hi mijn benedixie ontnomen. Noch seyde hi sinen vader. En hebstu mi gheen benedixie gehouden? Ysaac seyde. Ic heb hem v here ghemaect eñ al zijn broedēs heb ic sinen dienste ondḡheworpē Ic heb hē in weyt eñ wyn vast gestichticht. Wat sal ic di mijn kint nu doen? Ezau seyde. Och vadē en hebstu mi niet een benedixie gehouden? Ic bid v datstu mi oec benedijeste. Doe hij dus mit groten mijlbaer screyde. waert ysaac beweghen eñ seyde In vetheyt der eerden eñ van bouen inden douwe des nemels sal v benedixie wesen

Euangelium des seluen dagheß. lu. xv.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē deze ge

likenisse. Een mensce had twe kinder. eñ die ionx ste van dyen seyde sinen vad. Vader gheeft mi dat mi boert van minen goede. Eñ hij deelde hem dat goet. Na niet veel daghen doe dat die ionxste soen al v̄gadert had ghenc hi uten lande. eñ daer v̄dede hi zijn goet boefelic leuende. Doe hijt al v̄teert had leet hij groten hongher. eñ began armoede te heb ben. eñ ghenc eñ voeghede hem aen eenen borgher des landes eñ die sende hem in een dorp die verken te hoeden. Hi begeerde sinen buyck te vuullen van draf dat die verken aten. eñ niemant en gaft hem Doe keerde hi weder in hem seluen. eñ seyde. Hoe veel huerlinge zijns oueruloedich van brode in mij nes vaders huse eñ ick bederue hier van hongher. Ic wil gaen to minen vad eñ seggen hem. Vad ick heb ghezundicht inden hemel eñ voer di. Eñ nu en bin ics niet weerdich dijn kint te heten. make mij een van dijn huerlinghe. Hi stont op eñ quam tot sinen vad. Doe hi noch veer was sach hē die vad. eñ waert beweghen mit bermherticheyt eñ quā to loepen eñ viel hem omden hals eñ custe hem. Doe seyde die sone tot hem. Vad ick hebbe gezundighet inden hemel ende voer dij. nu en bin ick niet weer dich v kint te heten. Doe sprac die vader tot sinen knechten. Haestelic brenct voert dat beste cleet. en de dat doet hem an. Ende geeft hem enen rinc an die hant. eñ scoene aen sine voeten. ende brenghet hem een ghemest calf eñ slaet dat eñ laet ons eten.

en̄ werscappen. want deze mijn sone was doot en̄ is weder leuendich ghewo:den. hi was v̄lozen en̄ is gheuonden. En̄ si begonden te werscappē. Die outste soen was inden acker en̄ doe hy thuus quā hoerde hi vedelspel en̄ zanc hi riep een vandē knech ten en̄ v:aechde hem wat daer ware? En̄ hy seyde hem. V b:oeder is comen en̄ v vader heuet een ghe mest calf ghesla ghen en̄ heeften te ghenaden ontfā ghen. Doe waert hi onweerdich en̄ wolde niet in comen. Sijn vader ghenc to hem en̄ bat hem. En̄ hi antwoerde en̄ seyde. Siet menich iaer heb ick v ghedient. en̄ nye en heb ic v ghebot ouer ghetreden Nye en gaueſtu mi een scaepken. dat ic mit mijnen v:ienden ghewerschapt hadde. Mer doe deze dyn sone quam die al zijn goet mit ghemeynen wyuen verslonden heuet. hebstu een vet calf ghesla ghen. En̄ die vader seyde hem. Sone du bist altoes myt mi. en̄ al dat mijn is is dijn. men moet werscappē en̄ blide syn. want deze v b:oeder was doot en̄ is weder leuendich ghewo:den. hi was verlozen en̄ is gheuonden.

Epistel opten. iij. zondach inder vasten.

Broeders weest gods nauolghers als alder liefste kinder. Ende wandert in die liefte alsoe oeck ons cristus liefghehadt heeft. Ende hem sel- uen ouergheleuert heeft voer ons Ende tot eender offerhande gode in een roocke der soeticheyt. On cuuscheyt ende alle onreynicheyt of ghiericheyt en

moet in v niet ghenoemt werden als den hilighen betamet. of lelicheyt of ghecke spreken of onnaer-dicheyt die niet en betaemt. Mer lieuer danckbaer-heyt vā gauen sal in v ghenoemt werden. Mer dat verstaet. dat gheen oncuusch mensche of onreyne mensche of gyerichept dat een dienste der afgoden is en heuet gheen erfnisse int rijke godes. Niemāt en moet v bedrieghen mit ydelen woerden Glo Dye v segghen dat god ouermits zijn barmhertic heyt die zunden niet wreken en sal. of die v natuer like dinghen leren. dat en gheloeft niet. Want het zijn ydel reden. want daer om is die toerne gods ghecomen op die kinder des mistrouwens. Daer om en wiltse niet deelachtich werden. want ghij waert voertijdes duusternisse. mer nu bistu lichte inden here. Wandert als kinder des lichtes: wāt die vrucht des lichtes is in alre goetheyt eñ gerech ticheyt eñ waerheyt

Euangelium des seluen daghes. lu. xi.

In den tiden was Jhesus wtwerpende den duuel ende die was stom. Ende doe hij den duuel wtge worpen hadde sprac die stomme. eñ die scharen vā wonderden hem. Sommich van hē seyden In bel sebub een prince der duuelen werpt hij die duuelen wt. Ende sommighe andere tempterende. eyssche den van cristo een teyken vanden hemel. Doe hi hoer ghedachten sach. seyde hi hem. Alle rijcke in

hem zeluen ghedeelt zal v̄ggaen eñ deen huus sal op dander vallen Ist dat die duuel in hem zeluen is ge deylt hoe zal dan staen bliuen zijn rijc? want gi segt dat ic in belsebub den duuel wtwerpe. Werp ic in belsebub den den duuel vut. In wien werpense v kinder vut? Hier om zullen si v richters zijn. Eñ ist dat ic inden vingher gods den duuel vutwerp son der twiuel te hantes comt dat rijke gods in v Wan neer een sterc ghewapent zijn huus behoet soe zijn alle dinghen in vreden die hi besit. Mer comt hem een sterker ouer ende verwint hem dan sal hi sine wapen afnemen daer hi in betroude eñ zijnen roef zal hi delen. Die niet en is mit mi. is teghens mij. Eñ die niet mit mi en vergadert die v̄strojt Als de onreyne geeste vten mensche gaet zoe gaet hij ouer droghe stede ruste te soecken. Eñ als hi gheen en vint seyt hi Ic zal wederkeren totten huse daer ick vut ghenc. Als hi comt vint hi mit bessemen ghezu uert dan gaet hi eñ neemt to hem seuen geesten die boser zijn dan hi eñ gaen daer in eñ wonen daer. eñ die laetste dinghen des menschen zijn ergher dan die yerste. Het ghescchiede doe hij dit seyde dat een wyf vter scaren hoer stem ophief eñ seyde. Salich is die buyc de v droech eñ die borsten die du sokeste Eñ hij seyde. Tis alsoe. Salich zijn si dyet woert gods horen eñ dat bewaren

Erat ihesus eijciens demoniū Sermoen
Luce. xi. In dezen heylighen euangelio

tot onzer leringhe werden bescreuen twe punten. ¶ Ten eersten wat wij verstaen bi deze mensce hier bij ōstaen wi den zunder die stom is inder sie len ouermits sine zunden. Die duuel vander hellē is ghelijc enen wolf dyet schape neemt byden hals om dattet niet roepen en zal. Aldus doet oeck dye duuel. hi laet die zunders te kerken gaen eñ almisse gheuen den armen eñ vasten eñ pelgrimaedsē gaen Mer hi grijpt hem bijden halse op dat hij nyet en roepe voerden priester in biechten. Eñ waer om is dat? Mer trouwen daer omme. want hi in ghe nen dinghen meer is bedroeft dan bij ghewarighe biechte die wi doen ¶ Hier af hebben wi exempel van enen heylighen vadē die den duuel bezwoer dz hi hem seyde wat hi aldermeest hatede inden men schen? Doe seyde die duuel. dat is daghelicsche bi echte. hier omme willen wi den duuel leet doen so laet ons dicwyl biechten. ¶ Dat ander punte is die grote ghenade ons lieues heren ihesu xpi. wāt hij altoes blidelick ontfanct die zunders Ende dit wort ons bewijst in dyen dat hij den duuel ŭdreef uten stommen mensche. ende waert sprekende Nu vinden wi dat die duuel wt die sielen der men schen gheworpen wort in dryen dinghen ¶ Dat eerste is in berouwe van zunden. dit wort ons be wijst in maria magdalena die seuē duuelen in had de. dat waren dye seuen dootzunden. Mer ouer mits hoer grote berou dat si hadde doe si lach voer

die voeten ons heren ihesu cristi. En si sine voeten wiesch mit horen traenen. worden hoer die seuen duuelen wtghewo rpen. Aldus salt mit ons ghescie den hebben wi berou voer ons zundē ¶ Dat ander is ware biechte. want als die padde vliet vten wyngaerde als hi bloyet want zij den edelen roke niet liden en mach Also vliet die duuel vanden mēsche want hi die biechte niet liden en mach. Hier af zeyt Paulus Belijt v zunden onder malcander op dat een yeghelic sine siel zalich make. ¶ Dat derde punt is ghenochdoen voer die zunden. Hier om seyt sinte matheus. Hebben wy ghezundicht in houeerdicheden dat zullen wi beteren mit bedinghe. Hebben wy gezundighet mit ghenoechte ons vleysches. so zullen wi vasten. Hebben wi ghezundyghet in gyericheden. so zullen wy aelmissen gheuē den armen

Des manendages epistel Int boec d̄ coningē

IN den daghe was Naaman dye prince der ridderscap des conīnghes van. Cyrien een groet man bi sinen heren ende gheeert. want ouermits hem hadde die here cyrien zalicheyt ghedaen. Het was een sterc man ende rijcke. mer malaetsce Ende van cyrien waren verraeders wt ghegaen. die vten ghesłechte van israhel een cleyne maechde ken gheuanghen brochten dat in Naamans wyfs dienste was Deze seyde to hoer vrouwe. Och oft mijn here totten propheten gheweest hadde die in

samarien is hi soude hem te hants ghezont ghema
ket hebben van sine malaetschept. Naaman is inge
gaen to sinen here. eñ boetscapte dat eñ seyde. Al
dus eñ aldus heuet dat maechdeken van israhel ge
sproken. Doe seyde hem die coninc van cyrien. Ga
eñ ic zal brieuen senden den coninc van israhel Do
hy gheuaren was eñ mit hem ghebrocht hadde. x.
pont siluers eñ vi. dusent gulden. eñ x. maniren vā
cledinghe so brocht hi den coninc van israhel breuē
in dezen woerden. Alstu deze epistele ontfanghen
hebt. so weet dat ic mijn knechte naaman heb ghe
sent to di dattu hem van sine malaetschept gezont
maken zulste. Doe die coninc van israhel die breuē
gesien had. sneet hi zijn cleder eñ seyde. Bin ic god
dat ic doden mach eñ leuendich maken? deze seynt
enen mensche to mi den ic ghezont maken solde vā
sine malaetschept. Merct eñ siet hoe veel oersaken
soect hi teghens mi. Doe helizeus die man godes
gehoert hadde dat die coninc van israhel sine clede
ren ghesneden hadde. sende hi to hem ende seyde.
Waer omme hebstu dijn cleder gesneden? laet hez
to my comen op dat hi wete datter een prophete in
israhel is. Doe quam Naaman mit peerden ende
mit waghenen eñ stont voer die dore van helizeus
huse. Helizeus sende een bode to hem eñ seyde. gae
ende werde seuen werue ghewasschen in die iorda
ne. ende dijn vleysche zal ghezonthept ontfanghē.
eñ du zulste gereynicht werden. Naaman ghenck

toernich hen ē seyde. Jc hadde ghemeent dat hÿ
to mÿ ghecomen soude hebben. ē staen ē roepen
den name zÿns heren godes ē mit sine hant de ste
de der malaetschept rueren soude ende my ghezont
maken. En zÿn niet beter riuiren abna ende phar
phar vā damasce dan al deze wateren van israhel
dat ic daer in ghewasschen mochte werden ē ghe
reynighet? Daer om doe hi hem afkeerde ende on-
weerdelick hen ghenck quamen zÿne knechten tot
hem ē seyden. Vader al hadden die ꝓpheten een
groot dinck ghesept. seker du hadste schuldich ghe
weest te doen veel billiker. Want hy di nu ghesept
heuet. worde ghewasschen ē du sulste ghereynÿ-
ghet werden. Hi daelde neder ē wiesch hem seluē
anderwerf ind̄ iordanen na die woerde des mans
godes. Ē zÿn vleys is gheworden als dat vleys
eens cleynen kindes ē hi is ghereynicht vand̄ ma
laetschept. Ē hi keerede weder totten huyse des
mans godes mit al sine gheselscap ē quam staen-
de voer hem ē seyde. Waerlic ic weet datter geen
god anders en is in alle die landen dan alleen god
die here van israhel

Evangelium des seluen dages. lu. iiij.

IN den tiden seyden die parizeen tot ihesum
hoe veel dat wi gehoert hebben datstu ghe
daen hebste in capharnaum dat doet oeck hier in v
lant. Ē hi seyde Jc segghe v dat. dat nye prophe
te ontfanghen en is in sinen lande. Jck segghe v.

waerheyt datter veel weduen waren in israhel in helyas tijden doe den hemel ghesloten was drie ia ren ses maende. eñ in allen landen groetẽ hongher was Eñ to ghenen van dien was helyas ghesent dan in sarapta sydonoꝝ to enen wyue dye een we duwe was Het waren veel malaetschen in israhel onder helizeo den ꝓpheet. Eñ niemant en was ge⸗ zont ghemaect. dan naaman cyrus Eñ al dye indē sinagoga waren diet hoerden waren veruult mit toerne. eñ stonden op eñ worpen hem uter stat eñ leyden hẽ totten ouersten vanden berghe daer hoer stadt ghetimmert was dat si hem souden verwer pen. Mer hi ghinc doert middel vā hem.

Epistel des dinxdaghes Regum

IN dē daghe riep een wijf vandē ꝓpheten wi uen to helizeum den ꝓpheet eñ seyde. Dijn knecht mijn man is ghestoruen eñ du weetste wel dat hi dijn knechte was eñ god ontsach. Siet nu is hier een ghecomen die ons gheborcht had dat hi mijn twe sonen nemē wil om hem te dienen. Doe seyde hoer helizeus Wat wilstu dat ic di doe. segt mij wat hebstu in dijn huus? Si seyde Ic v deerne en heb niet in mijn huus dan een luttel olys daer ic mede ghezaluet mach werden. Hij seyde hoer. Ga eñ bidt al v nabueren te lenen leghe vaten niet cley ne. eñ ganck eñ slupt die dore. Alstu daer binnen biste mit dijn kinderen. soe doet in allen die vaten

vanden oly. Mer als si al vol zijn so doetse wech.
¶ Dat wijf ghenc hen althantes eñ sloet dye dore op. Eñ die kinder brochten den oly eñ storten den oly daer in. Doe die vaten vol waren. seyde si to hoer kinder. Brenct mij noch een vat. Hi antwoorde. Ic en hebbes niet. Eñ die oly stont. Doe quam si eñ dedet den man godes te weten. Eñ hij seyde Ghanck eñ vercope den olye eñ betaelt die dij ghe- borcht hadden. Mer du eñ dijn sone leuet vanden anderen.

Euangelium des seluen daghes Ma. xviij.

IN den tiden siende ihesus op sine iongherẽ sey- de hij petro. Ist dat dijn broeder zundicht in di. ganck eñ berispe hem tusschen v eñ hem allene. Ist dat hij v hoert soe hebstu dijnen brod' ghewon- nen. Hoert hij v niet so neem een of twe mit v. op dat in tweer luden monde of in drye dye woerdẽ staen. Ende ist dat hij v niet en hoert dan segghet der kercken. Eñ ist dat hij der kercken nyet en ho- ret soe laet hem di wesen als enen publicaen. ende een ethnicus. dat is een die vanden ghelouen niet en is. Ick segghe v voerwaer. Hoe wat ghij bin- det opter eerden. dat zal inden hemelẽ ghebonden wesen. Ende so wat ghij ontbyndet opter eerden zal ontbonden wesen inden hemel. Noch segge ic v. Ist dat si twe van v opter eerden te gader ouer een draghen. Van wat dinghen dat zij bidden het

sal hem ghescien van minen vad' die indē hemel is Waer twe of drie vgadert zijn in minen naem. da er bin ic int middel van hem. Doe quam petr9 tot hem eñ seyde. Here hoe dic zal mijn broed' misdoen in mi? Sal ic hem seuen werf vergheuen? Jhesus seyde hem. Ic en seg v niet seuen werf. mer seuen eñ tseuentich werf

Epistel des woensdaghes Exodi

Dit seyt god die here. Eert vader ende moeder op datstu lanclivich moechste zijn opter eerden die v gheuen zal god die almechtighe heer. Du en zulste niet doden. du en zulste gheen oncuusheyt doen. du en zulste niet stelen. du en zulste tegē dijn naeste gheen valsch ghetuuch spreken. Du en zulste dijns naesten huus niet begheren. Noch du en zulste niet begheren zijn wijf. noch knecht noch deerne noch osse noch ezel Noch gheen dinghen dat zijn is Eñ al dat volcke hoerden die stemme. ende sach die lampen ende dat ghelupt der basunen. eñ den berch rooken. Ende stonden van verres ver veert ende van anxte te gader ghestaghen. Eñ sey den to moyses Spreke du ons toe. ende wi zullen dat horen. Die here en spreke toe ons niet. op dat wij niet en steruen. Ende moyses die sprack tottē volcke. En wilt v niet ontsien. Want die here is ghecomen op dat hi v allen proeuen soude ende op dat zijn anxte in v soude wezen. Ende datstu nyet zundighen en zoutste. Eñ dat volck dat stont van

verre. Mer moyses ghenck totter woestinen daer god in was En die here seyde to moyses. Dit zul stu den kinderen van israhel segghen. ghij hebt ge sien dat ick v vanden hemel ghesproken heb. Ghij en zult gheen siluren goden maeken. noch gulden goden en zult ghij niet maken. Du zulste mi vand̄ eerden dat altaer maken. eñ daer op v offerhande offeren eñ v vreedsamighe gauen. V schapen ende ossen in elcke stede daer mijns name gedenckenisse sal wesen.

Euangelium des seluen dagheS Ma. xij.

IN den tiden quamen die scriben eñ pharizeē to ihesum van iherusalem eñ seyden. Waer om treden dijn iongheren van die ouersettinghe si en wasschen hoer hande nyet als si broot eten? Hij antwoerde hem ende seyde. Waer omme treder ghi ouer dat ghebot godes? omme uwe settinghe wille? want god heeft ghesproken. Eert vad̄ eñ moeder. Soe wie zijn vader eñ moeder qualikē toesprect die sal inden doot steruen. Ende ghi segt Soe wie zijn vader of zijn moeder toesept. so wat gaue van mij ghesciet comt dy te baten. Ende en sal zijn vader of zijn moeder niet eren. Ende hebt dat ghebot godes te vergheues ghemaket. omme uwer settinghen willen. Ypocriten hoe wel heuet ysayas van v gheprofiteert daer hij seyde. Dit volke eert mij mitten lippen. mer hoer herte is ver vā mij. sonder saeken oefenen si mi eñ leren dye lerin

ende die ghebode den luden. Hi riep die scarē te ga der to hem eñ seyde. Hoer ende verstae. Dat indē mont gaet en besmet den mensche niet. mer dz vtē monde gaet besmet den mensche. Doe quamē sine iongheren to hem eñ seyden. Weetstu dat die pharizeen ghescandalizeert zijn. want si twoert hebbē Doe antwoerde hi Alle plantinghe die mijn hemelsche vader niet en plant sal wtgerodet werdē. Latese. si syn blynt. Ist dat die een blinde den anderē leyt. si vallen beyde inden graue. Doe antwoerde petrus Ontbint ons dese parabole. Ende hi seyde hem. Noch bistu luyden sonder verstant. Verstaet ghij niet dat al dat inden mont gaet dat dat inden buyc gaet eñ woꝛt onder gheseynt. Mer dat vten monde comt dat gaet vter herten. eñ beulecket den mensche. Vter herten gaen quade ghedachten. mā slachte. ouerspel. oncuuschept. diefte. valsche tugē blasphemie. Dit zijn si die den mensche besmetten Mer mit onghewasschen hādē te eten. en besmet den mensche niet

¶ Epistel des donredaghes Iheremyas die pꝛopheet.

IN den daghen gheschiede dat woeꝛt des heren to mi eñ seyde. Staet inder poerten vāden huse des heren ende pꝛedict daer dit woert. eñ segghe Dit seyt die heer der heren. God van israhel. make dijn weghen goet. ende ic sal mit v wonen in dese steden. En wilt niet betrouwen inden woerdē

der loghenen. eñ segghen die tempel des heren dat is des heren tempel. Want ist dat ghij v weghen ghebenedijt eñ v neersticheyt. eñ ist dat ghij ordel doet tusschen den man eñ zijn naesten. eñ den incomelinck eñ den weezen. Noch den weduen gheen onrecht ghewelt en doet. noch inden steden dz onnosel bloet niet wt en stort. Ende naden vremden goede v zeluen int quade niet en wandert. so zal ic mit v wonen in deze steden inden lande dat ic v vaders ghegeuen heb van ewicheyt to ewicheyden. seyt die almachtighe heer

Euangelium des seluen dagheS. Jo. vi.

In den tiden seyde ihesus den scharen. En werket na die spijse niet die vergaet. mer die duert int ewighe leuen dye v die sone des menschen gheuen zal. want god die vad heeft deze ghetekent. Doe seyden si hem. Wat zullen wi doen op dat wi de werken gods werken? Jhūs antwoerde hem eñ sede Ghelooft den hi ghesent heeft. Doe seyden si hem Wat teykenē doetstu dan hier om dat wy sien eñ di glouen. wat werctstu? Ons vad eten hemels broot inder woestijnen eñ si zijn doot als voerscreuen is. Hij gaf hem vanden hemel broet te eten Daer om seyde hem ihesus. Voerwaer voerwaer seg ick v. moyses en gaft broet vanden hemel nyet mer mijn vader gheuet v waerachtich broet inden hemel. Wāt dit ist broet godes dat vanden hemel

ghedaelt is eñ dˀ werlt leuen gheeft. Si seydẽ. Here gheeft ons dat broot altoes Jhesus seyde hem Jc bin tbroet des leuens dat vanden hemel nedgheco men is Die to mi comt en zal niet hongheren eñ de in mi ghelouet en zal niet dorsten

Epistel des vridaghes . Numeri . xx .

In den daghen quamen die kinder van israhel to moyses eñ to aaron . Ende waren ghekeert in partynghe eñ seyden . Gheeft ons water dat wy drincken. Doe lieten moyses eñ aaron die veelheyt des volkes eñ ghinghen inden tabernakel. eñ vielẽ al beruoets neder op de eerde eñ riepen totten here eñ seyden. Heer god verhoer die roepinghe dyns vol kes eñ luke hem op dinen schat die fonteyne des le uendighen waters op dat si verzadet werden eñ ho re murmureringhe ophouden . Eñ dye glorie des heren scheen op hem . Eñ die here sprac to moysen eñ seyde . Neemt die roede eñ vergadert dat volcke Eñ du eñ aaron dyn broeder spreeket totten steen voer hem allen . du sulste water gheuen . Eñ alstu water uten steen ghebrocht hebt dan zal drinckẽ al die menichte des volkes eñ hoer beesten. Daer om brochte moyses die roede dye in dat aensichte des heren was als hy hem gheboden hadde . eñ verga derde alle die menichte des volkes voerden steen . eñ seyde hem . Hoert ghi wedˀstortighe eñ onghelo vighen. Moghen wy wt dezen steen gheen water breughen? Ende doe moyses die hant ophief ende

den steen twewerf mitter roeden sloech ghenghen die wateren mildelic vut dat allet volc dranc en̄ de beesten. Doe seyde die here to moysen en̄ to aaron Wantu mӱ̈ niet ghelouet en hebbet datstu mi voer die kinder vā israhel geheylicht sout hebben. so en zulstu dit volc niet inleyden int lant dat ic hem ghe uen zal. Dit ist water des wedseggHens daer die kinder vā israhel stonden teghen gode. en̄ hӱ̈ is ge heylighet in hem luden.

Euangelium des seluen daechs Jo. iiij.

In den tiden quā ih̄s in een stadt van samarien. die sichar hyet. beneuen den erue dat iacob ioseph sinen sone ghegeuen had. daer was iacobs fontey ne. Jhesus was vermoyet vāden weghe ende sat op die fonteyne. Het was bӱ̈der sester vren. Een wyf quam vā samarien om water te putten. Jhe sus seyde hoer. gheue mi drincken. Sӱ̈n iongherē ghenghen in die stat om spӱ̈s te copen. Doe seyde dat samaritaensche wyf. Hoe comet datstu drinc ken eysschet vā mi. wantu een iode biste en̄ ick een wyf vā samarien. Want dye ioden en vermoghen niet die samaritanen. Jhesus antwoerde hoer Waert datstu die gauen godes kendeste en̄ wie hi is die v sept. gheeft mi drincken. du soldeste lichte van hem ghebeden hebben. en̄ hӱ̈ soude v licht leuē dich water ghegeuen hebben. Doe seyde hem dat wyf. Here du en hebste niet in te putten. ende den

put is diep. Van wan bistu dan leuendich water? bistu meerre dan ons vader iacob die den put gaf. eñ dranc daer vut eñ zijn kinder mit sinen beesten? Jhesus antwoerde eñ seyde hoer. Elc dye vã dezẽ water drinct zal anderwerf dorsten. Mer die van den water drinct dat ic hem gheuen zal. Die en zal niet dorsten indẽ ewichheyt. Mer dat water dat ick hem zal gheuen zal zijn in hem een fonteyn des spri ghenden waters int ewighe leuen. Doe seyde dat wyf to ihm̄. Here gheuet mij dat water op datmi niet en dorste. noch dat ic hier niet en come putten Jhesus seyde. Gae eñ roep dijnen man eñ comme hier. Het wyf antwoerde eñ seyde Jck en heb ghe nen man Jhesus seyde hoer. du hebste dat wel ge seyt. du en hebste ghenen man. Wãt du hebste ge hadt vijf mãnen. eñ den du nu hebste en is v man niet daer omme hebstu waer ghesept. Doe seyde hem dat wyf. Here als mi dunct du biste een pphe te. Ons vaders hebben aengh̄ebedet inden berch. eñ du segste dat te iherusalem die stede is daermen anbeden moet Jhũs seyde hoer. Wijf gheloet mij dat die vre comen zal datstu te ihr̄lm noch in dezen berghe anbeden en zult. Ghij anbedet dat ghij niet en weet. Wi anbeden dat wi weten. want salich heyt is di vanden ioden. Mer die vre comt eñ si is nu wanneer die weerdighe broeders den vad̄ aen beden zullen inden geeste eñ inder waerheyt. Wãt die vader soect alsulcke die hem aenbeden Doe sey

de to hem dat wijf. Jc weet dat messyas comt die xp̄s hept. Als hi comt dye zal ons alle dinghen seg ghen. Doe seyde hoer ihesus Jc bint die mit v spre ke. Doe quamen daer zijne iongheren eñ verwon derden hem des want hi mitten wyue sprac. noch tans en seyde niemant. Wat doetstu of wat spreec stu mit hoer? Doe liet dat wyf hoer can. eñ ghenc in die stat eñ sept den luden. Commet eñ siet enen mensche die mi al ghesept heeft dat ic ghedaen heb be. En is hi niet xp̄s? Si ghinghen wt die stadt eñ quamen to hem. Sijn iongheren vraechden hem. eñ seyden. Meister eet. Hi antwoerde hem Jck heb een spijs toe eten die du niet en weetste. Doe seydē die iongheren onder malcander of hem yemant te ten ghegeuen had Jhesus seyde hem Mijn spijs is dat ic des gheens wille doe die mi ghesent heft. eñ volbrenghe zijn werc. Segstu niet datter noch vi er maende zijn eñ die bouwe comet. Siet ic seg v hef op v oghen eñ besiet dat rike want si zijn te hants wt totten bouwe. Die meyet ontfanghet dat loen ende vgadert die vruchten int ewighe leuen. Op dat hi oec die seyet mede verblidet ende die meyet. Jn dezen ist woert waer. Want het is een ander diet seyet. ende het is een ander diet meyet. Jc heb v ghesent te meyen dat ghij niet bearbeyt en hebt. ander luden hebbent bearbeyt. eñ du biste in horen arbeyt ghetreden. Wt die stat gheloefden veel sa maritanen in hem om dattet wyf ghetuuch gaf hi

heeft mi al dinghen ghesept die ic gedaen heb. Doe baden hem die samaritanen dat hi daer bleue. En hij bleef daer twe daghen en om sine leringhe gelo ueden daer veel meer. en sepden den wpue. Om v tale en ghelouen wp niet. want wij nu hebben ge hoert. En wi weten dat dit een waerachtich ghe zontmaker d werlt is.

Des saterdaechs epistel Daniel.

In den daghen was een man in babilonien. en zijn name was ioachim. En hij nam een wpf dpe su sanna hiet helchien dochter zeer scoen. en den here ontsiende. En want hoer ouders gherechtich wa ren zo hadden si hoer dochter na mopses wet ghe leert. En ioachim was zeer rijck en hem was een boemgaert omtrent sinen huse. En die ioden v̄gae derden to hem want hi die eerbaerste was van hez allen Inden iaer waren twe oude richtes gemaect daer die here af ghesproken had. dat die boescheyt vutghegaen was van babilonien vut die olde rich ters diet volc schenen te regeren. Deze oefenden ste delic ioachims huus. ende alle die ordel hadden te doen quamen toe hem. En als dat volck wederge comen was naden middaghe. soe ghenc susanna in hoers mans boemgaerde en v̄wanderde hoer. En die ouden saghense daghelix ingaen. en v̄won derden en worden onsteken in hoer liefte. ende zij verkeerden horen sin. ende nepgheden hoer oghen neder dat si den hemel nyet en saghen noch oec der

gerechtighe oerdel niet en ghedochten. Het ghescie de doe si enen bequamen dach gheuonden hadden dat sise alleen mochten vinden. dat si inghenc also si ghisteren en̄ daer te voren dede mit twe maechdē alleen en̄ wolde ghewasschen zijn inden boemgaer de wantet heet was. Daer en was nyemant son der die twe ouden verborghen dyese saghen. Doe seyde si den maechden. Haelt mij olp en̄ zalue. En̄ sluyt op die dore vanden boemgaerde dat ic werde ghewasschen. Doe die vrouwen vutghegaen wa ren. stonden dese twe ouden op en̄ liepen tot hoer en̄ seyden. Siet die dore vanden boemgaert is ghe sloten en̄ niemant en siet ons. daer om doet onsen wille. Wilstu dat niet doen. soe zullen wi getuuch teghens v segghen dat daer een ionghelinck mit v was. en̄ datstu omder saken willen die maechden van v senden. Doe versuchte susanna ende seyde. Banghichept is mi in allen siden. Wāt doe ic dat so is mijn siel doot. en̄ laet ict so en zal ic v handen niet moghen ontulien. Mer het is mi beter zonder daet inder menschen handen te vallen. dan int an sichte gods te zundighen. En̄ si riep mit luder stem men. Doe riepen oec die ouden teghens hoer. En̄ doe die knechten vanden huse dat roepen hoerden inden boemgaerde. broken si in doer een achterpo erte om te sien wat daer was Ende als die ouden spraken scaemden hem die knechten zeer. wāt van susanna en was nye alsulken woert gehoert. En̄

Het ghesciede des anderen daghes doe tfolc quam to ioachim horen man. Doe quamen die twee ouden vol boser ghedachten teghens susanna õ hoer te doden. Eñ si seyden den volc. Sendet to susanna helchien dochter ioachims wyf. Eñ si seynden om hoer. Eñ si quam mit hoer ouders eñ mit kinderen eñ mit maghen. Doe weende hoer vrienden eñ alle die hoer kenden. Doe stonden die twee ouden te gader op int middel des volckes. eñ leyden hoer handen op susannen hoeft. Si weende ende sach inden hemel. ende hoer herte was betrouwẽde inden here. Eñ die ouden seyden. doe wi alleen inden boemgaert waren is dese ingegaen mit twe maechden eñ sloet die dore vanden boemgaerde eñ liet die maechden wt. Doe quam daer een ionghelinc to haer die daer verborghen was. eñ misdede mit hoer. Eñ doe wi inden winckel vanden boemgaert waren eñ die boesheyt saghen. liepen wy to hem eñ saghense te samen misdoen. Den ionghelinc en mochte wi niet vanghen. want hi was sterker dan wi. Hij dede die duer op eñ sprang der wt. Doe wi dese begrepen hadden. eñ vraechden hoer wie die ionghelinc was en wolde zijt ons niet segghen. Van dezen dinghen zijn wi tughen. Eñ die menichte vãden volcke gheloefden hem als ouden ende richters ende võrdeldense ter doot. Doe riep susanna mit luder stemmẽ ende seyde. O ewyghe god die der võborghenre dinghen een bekenre biste.

eñ alle dinghen eer si gheschien bekent hebste. Du weetste dat si een valsch ghetuuch ghegheuen hebben. siet ic sterue eñ en hebbe in dezen dinghen niet ghedaen. deze boesheyt hebben si teghen mi gedichtet. Die here verhoerde hoer stemme. Doe si uut ghelept waert ter doot. verwecte god den gheeste vā enen ionghen kinde dat daniel hiete. eñ het riep mit luder stemmen eñ seyde Ic bin reyn vā des wyues bloede. Doe keerde alt volc omme ende seyden Wat is die reden die du sprekeste? Doe hÿ int middel vā hem stont seyde hi aldus. Dwaes zÿt ghÿ kinder vā israhel niet ordelende ofte kennende dat waer is Mer du hebste die dochter vā israhel voerdelt. Keert weder ten oerdel. wāt si valsche ghetughe ghedraghen hebben teghens hoer. Doe keerde dat volc mit haeste weder. Ende daniel seyde hem Schept si veer van malcanderen ende ick sal si ondsoecken. Doe si ghescheyden waren die een vāden anderen. Doe riep hi den enen vanden tween ende seyde hem. Du die veroudet biste inden bozen daghen. ordelende onrecht oerdel. Die onnoselen bedruct ghÿ. eñ dye sculdighe laetstu quÿt. Die here is noch sprekende. Den onnozelen eñ den gherechtighen en zulstu niet doden. Nu oftuse ghesien hebste zoe segghe mÿ. Onder welken boem saghestuse mit malcanderen spreken? Hÿ antwoerde hem. onder den mispelboem. Doe seyde daniel. du hebste recht ghelogen in dÿn hoeft. Want siet die en

ghel godes heeft dat vonnis van dÿ ontfanghen. eñ zal di middes ontwee schoren. Doe dede hÿ hē van dan eñ liet den anderen comen eñ seyde hem. Du zaet van chaan eñ niet van iuda. die ghedaente heeft dÿ bedroghen. eñ die begheerlicheyt heeft v herte verkeert. Aldus doet ghÿ den dochteren vā israhel. Al ontsiende spraken si v. mer die dochtere van iuda en leet v boesheyt niet. daer om segge my Onder welken boem vonstuse samen spreken? Hi seyde onder den pruym boem. Doe seyde danyel. du hebste onrecht ghelogen in dÿn hoeft. Wāt de engel gods blÿft eñ heeft dat zweert dat hÿ di middes ontwe houwe eñ verslae. Ende al dye vgaderinghe des volkes riep mit luder stemmen. eñ ghebenedyden gode die de ghene behuet die in hem hopen. Eñ si resen te gader op teghen die ouden wāt danyel hadse wt horen monde verwannen dat zÿ vals ghetuuch ghegeuen hadden. Eñ si deden hem als si boefelick teghen god misdaen hadden. eñ dodense. Eñ dat onnosel bloet is behouden in dyen daghe

Euangelium des seluen daghes Jo. viij.

In dyen tÿden toech. Jhesus inden berch van olyueten. Ende alst laet was quam hÿ weder inden tempel. Ende alle dat volc quam toe hem. Ende hi zat ende leerdense. Doe brochten dye scriken ende die pharizeen een wyf in ouerspel begrepen. ende settense in dat middelde. ende

seyden hem. Meyster dit wyf is geuondē in ouer
spel. Moyses heeft ons gheboden aldustane te ste
nen. wat segstu hier om? Dit seyden si en temptee
rede hem op dat si hem mochten wroeghen Jhūs
neyghede hem neder. eñ screef mittē vingher inder
eerden. Doe si bleuen vraghende. richte hi hem op
eñ seyde. Die sonder zunden is van v dye werp op
hoer den persten steen. Andwerf neyghede hi hem
eñ screef in die eerde. Doe zijt hoerden ghengen zij
wt die een naeden anderen beghinnende vandē ol
sten. Jhūs bleef alleen int middel staende Do rich
te hij hem op eñ seyde hoer. Wijf waer zijn si die v
besculdichden? heuet yemant v ōdoemt? Sy seyde
Neent here. Noch ic en sal v verdoemen. Gant en
wilt niet meer zundighen.

Epistel opten. iiij. zondach indē vasten Ad gal

Broeders tis ghescreuen dat abraham twee
kinderē hadde. een vander maghet. eñ een
vander vryer. Mer die vander maghet. is naden
vleysche gheboren. mer die vander vryer. is ouer
mits die wederbeloefte. Deze zijn doer enen geeste
liken sin ghesproken. want dit zijn twe testamen
ten. dat een is vanden berch syna in knechscap ge
boren. dats agar. Syna is een berch in arabien de
den togeuoecht is die nu iħrlm is. eñ dient mit ha
ren kinderen. Mer dat iherusalem dat opwaerts
is die is vry welke ons moeder is ¶ Glo. want
si mit woerden eñ exempelen gheleert zijn. Eñ niet

niet en dienē tot dienstaftichept mer tot liefte wāt het is ghescreuen. Verurouwe di onuruchtbare de gheen vruchte voert en brenct. scoer op eñ roepe du die niet en winste. Want die kinderē der v̄latenre vrouwe is meer dan d̄ gheenre die man heuet. mer wi broederen na de beloefte van ysaac zijn wi kin deren der beloeften. mer hoe dat doe die ghene die naden vleysche gheboren was den ghenen v̄uolch de die naden geeste gheboren was also ist nu. Mer wat sept die scrifture? Werp tot die maghet eñ ho ren soen. want dat kint der maghet en zal geen erf ghenaem zijn mitten kinde der vryer. Broeders aldus en zijn wy niet kinder des dienstmaechdes mer der vryer. In welker vryheyt ons cristus ver lost heuet.

Euangelium des seluen daechs. Jo. vi.

In den tiden ghenc Jhūs ouer dat meer van galileen dat tiberiadis hiet. eñ hem volchde een grote scare. want si saghen die teykenen die hi dede ouer die siecken. Doe ghinck ihesus in enen berch eñ daer zat hi mit sine iongheren. Die naeste paeschen was der ioden festdach. Doe ihesus zijn oghen opsloech eñ sach dat een grote scare to hem quam seyde hij philippo. Waer zullen wi broot co pen dat deze moghen eten? Dit seyde hi hem temp terende want hi wiste wat hi doen soude. Philip pus seyde. Dat broot van twehondert penningē en is hem niet ghenoch dat een yeghelick een luttel

neme. Doe seyde hem een van sinen iongherē ghehe ten Andreas simonpetrus broeder. Hier is een kit dat heuet vijf ghersten broden eñ twe visschē. Mer wat is dat onder dus vele? Doe seyde ihūs. doet dye luden sitten. Daer was veel hoys in die stede daer ghinghen si sitten mannen bi getale byna vijf dusent. Doe ihesus graci gedaen had. nam hij dat broet eñ deyldent den ghenen die saten eñ des ghelijcs vāden visschen so veel als hi wolde Doe si zat waren seyde hi sine iongheren. vgadert die stuckē die ouergheblenen zijn dat si niet vderuen. Hi vergaderden eñ veruulden. xij. korue stucken vā vijf gersten broden eñ twe visschen dat den ghenē ouer liep die daer aten. Doe die menschen dat teyken sa ghen dat hij dede seyden si. Dit is weerlic een pro pheet die toecomende is in dye werlt

Sermo

Est puer hic qui habet quinq; panes ꝛc Jo. vi. ¶ Na gheestelic vstant wort ōs bewijst bi desen kinde cristus. Van welken kinde wi singgen inden crist nacht. Een kint is ons ghe boren. een sone is ons ghegheuen. Dit kint heuet vijf broden ende twe visschen die wi bidden zullen want si ons noet zijn. ¶ Dat eerste broet is daer wi bi leuen. om dit broet bidden wij daghelix indē pater noster. daer wi segghen. Here gheeft huden ons daghelicse broet. ¶ Dit hebben wy inder bi

belen. dat Thobyas sprac to sinen zone doe hi ster uen soude. Ghi zullet een broet eten mitten armen menschen die hongher hebben. dats teghents dye vracke menschen die lieuer den honden die crumen gheuen dan den armen. Deze zijn ghelijc den rijkē man de lazarum niet en gaf. eñ begrauen waert in die helle ¶ Dat ander broet is dat woert gods. Want ghelijckerwijs dat die mensche leuet biden natuerlijcken brode. alsoe leuet die siel des goeden menschen van die leringhe eñ woerden godes. Hier af sept xp̄s Niet alleen en leuet die mensche in den broede. mer in die woerden die comen wt dye mont gods. ¶ Dat derde broot is dat broot der penitencien. Hier af sept Augustinus O here gheeft mi dat broot der penitencien in desen armen leuen want ict begheer bouen alle broet d̄ werlt ¶ Dit wort ghemaect mit water eñ vuer. Want tot wa rachtinher penptencien soe behoert dat water der bitterre tronen. eñ dat vuer der liefsten ¶ Dz vier de broet ist heplighe sacrament dat lichaem ons he ren ihesu cristi. Die van desen brode et weerdelick die zal leuen inder ewichept. Hier om sullen wi ōs des weerdich maken mit waerachtighe penitenci in deze heplighe vasten. dat wij te paeschen oec dit heplighe broet weerdelic ontfanghen moghen

¶ Dat vijfte broet is die gracie godes die wij al toes begheren sullen. Dese gracie geeft onser sielē dat leuen ende si stercket onse lichaem. ¶ Hier

af gheeft ghetuuch die apostel en̄ seyt Die graci go
des dats dat ewighe leuen. Dats te segghen. die
gracie gods gheuet leuen onser sielen. en̄ brenghet
ons int ewighe leuen. Deze twee visschen. dat zijn
die exempelen cristi. Want hij seyt. leert van mij.
want ic sachtmoedich bin en̄ oetmoedich vā herte
Deze twe visschen doen dat broot wel smaken. en̄
dit zullen wi altoes begheren van dezen ghebenedi
den kinde

Epistel des manendaghes Regum

IN den daghen quamen twe wyuen to den coninc salomon en̄ stonden voer hem. daer dye een van seyde. Here mij ic bidde. ic en̄ dit wyf wonen in een huus en̄ ic vercreech een kint bi hoer in die camer. En̄ des derden daghes na dat ic vercreghen had. vercreech si oeck een. En̄ wij waren te gader en̄ niemant anders mit ons inden huyse. wtghenomen ons twe. des wyfs kint is te nacht ghestoruen ende al slapende heeft si dat verdrucket Ende in die heymelijcke stilheyt des nachtes is zij opghestaen. ende heeft mijn kint van mijnre siden ghenomen dijnre maghet die daer sliep. ende leyde dat in horen schoet. Mer hoer kint dat daer doot was heeft si in minen schote ghelept. Ende doe ic des morghens opghestaen was. ende soude mijnen soen melck gheuen scheen hi doot. ende doe ic hem inden claren lichte neerstelijcken besach onderuant ic dat die mijn niet en was. die ic ghewonnē

hadde. Doe antwoerde dat and' wyf Ten is niet also. mer v soen is doot en̄ die mijn leuet. Daer te ghens seyde die yerste. du liechste. mijn sone leuet en̄ v soen is doot In dezer manieren keuen si voer den coninc. Doe seyde die coninck. dese sept mijn kint leuet en̄ dijn kint is doot. deze antwort mijn kint leuet mer dijn kint is doot. daer omme seyde die coninck. Brenghe mi een zweert. Doe si dat zweert ghebrocht hadden voerden coninc seyde hi Deylt dat leuende kint aen twe delen en̄ gheft een elck van desen tween een deel. Doe sprac dat wyf wes dat leuende kint was totten coninc want ho re inghedoemten zijn beweghet op hoer kint. Here gheuet hoer dat leuende kint. en̄ en willes niet do den. Daer teghens seyde die ander. Noch dijn of mijn en zijt mer latet ghedeylt werden. Doe seyde die coninc. Gheuet deze dat leuende kint en̄ en do des niet. want deze is die moeder. Al israhel hoer de dit ordel dat die coninck aldus gheordelt hadde en̄ ontsaghen den coninc seer. Want die wijscheyt godes was in hem ordel te doen

Euangelium des seluen daghes. Jo. ij.

In den tiden was bider ioden paeschen Jhe sus clam op te iherusalem. en̄ hi vant inden tempel die ossen ende schaepen en̄ duuen costen en̄ vercoften ende wisselers sittende. Ende doe hi ge maket hadde recht als een gheyssel van reepkens. Jaghede hij vten tempel die schapen de ossen ende

wisselaers dat ghelt storte hi. eñ werp die tafel om me. eñ den ghenen die de duuen vercoften seyde hÿ Draghet dit van hene. ende en wilt van mÿns vaders huus gheen huus van neringhe maken. Hÿne iongheren worden denckende dat ghescreuē is. Dat loen des huses eetmen. daer omme antwoerden die ioden. Wat teyken bewÿstu ons alstu dit doetste? Jhesus antwoerde eñ seyde Breke dezen tempel eñ in dryen daghen sal icken weder maken Doe seyden die ioden In. xlvi. iaren is dezen tempel ghetimmert. eñ du salste hem weder in dren daghen maken. Mer hi seyde vanden tempel des lichhaems Do hi opgestaen was vand' doot ghedochten sine iongheren dat hi vanden tempel zÿns lichaems ghesproken hadde. Eñ si gheloefden de scrifture eñ leringhe die hem ihesus seyde. Doe hy des paesschens te iherusalem was opten festdach. gheloefdender veel in sinen name doe si die teykenē saghen die hi dede. Mer ihesus en gheloefdense nyet want hi wiste dat hem gheen noet en was dat yemant vanden menschen ghetuuch gheue want hÿ wiste wat inden mensche was.

Des dinxdaghes epistel Exodi.

Jndē daghen sprac die here to moysen eñ seyde Gaie neder vanden berch. want dÿn volck datstu uut egipten leydeste heeft ghezundicht. Si sceydē haestelic vanden weghe den die here hem wÿsede. eñ si hadden een ghegoten calf aenghebedet. Eñ offer

den hem offerhande. eñ seyden israhel. Dit zijn v goden die v ghelept hebben uten lande van egipteñ. Anderwerf sprac die here to moysen. Ic sie dattet volck ongelouich is. laet mijn toerne quaet weder teghens hem op dat ic si verderue. Eñ ic zal v maken to enen groten volcke. Doe badt moyses den here eñ seyde. Here waer omme vertoernt dijne toernichept teghens dit volke/ datstu ghelepdt hebste uten lande van egipten in groten crachten. eñ in sterker hant/ Ic bidde op dat dye van egipteñ niet en moghen segghen. hi heefse schalkeliken wt egipten ghelept op dat hijse inden berghe verslaen soude eñ verderuen inder eerden. Here laet rusten dijnen toerne eñ weest versoenlic ouer die boesheit dijns volckes Ghedenck dijnre knechten Abrahā Isaac eñ Jacob den du ghezworen hebste by di zeluen eñ ghesept Ic zal v ghestechte vermenichuoldijghen als die steernen des hemels Eñ al dit dat ick ghesproken hebbe zal ick uwen ghestechte gheuen. eñ ghi zullet altoes besitten. Eñ die here is vernoeghet. dat hij dat quade niet en dede dat hij ghesept hadde. eñ ontfermde zijns volkes onse heer.

Euangelium des seluen daghes Jo. vij.

Inden tiden doet midden was inden festdaghe clam ihesus inden tempel eñ leerden. eñ die ioden v̄wondden eñ seyden. Hoe weet deze die

scrifte eñ hyse nyet gheleert en heeft? Jhesus seyde
hem. Myn leringhe en is myn niet. Mer des ghe-
nes die my ghesent heeft. So wie sinen wille doen
wil die zal bekennen of si van gode zyn. of icse van
my zeluen spreke. die soect zyn eyghen glorie. mer
die des gheens glorie soect die hem ghesent heft. de
se is waerachtich eñ in hem en is gheene ongerech
tichept. Moyses heeft v een ewe ghegeuen eñ nye
mant van v en doet die ewe. Waer omme soecstu
mi te doden? Doe antwoerden die scharen. Du
hebste den duuel binnen. wie begheert v te doden?
Jhesus antwoerde eñ seyde hem. Een werck heb
ic ghedaen eñ ghi verwondert v allen. daer omme
gaf v moyses die besnydinghe. niet dat si van moy
ses is. mer vanden vader. Ende inden saboth be-
snyt ghi die menschen. dat een die besnidenis ont
fanghet optē saboth. eñ wort die ewe moyses niet
ghebroken? Eñ ghi zyt mi onweerdich dat ic enen
sicken mensche opten saboth ghezont maecte. En
wilt na die ansichten niet ordelen. mer oerdelt een
gherechtich oerdel. Sommich van iherusalem sey
den. En is hi dit niet die de ioden verslaen wolde?
Siet hy sprect openbaerlic eñ si en segghen hē niet.
En hebben die princen nyet waerlic bekent dat dit
xp̄s is? Mer dezen weten wy wan hi is. mer als
xp̄s comen zal en weet niemant wan hy is. Daer
omme riep ihesus inden tempel eñ leerde eñ seyde.
Eñ ghi kent mi eñ wan ic bin weet ghi. eñ van mi

seluen en bin ic niet ghecomen. mer die mij ghesent
heeft is waerachtich den ghi niet en kent Ic weet
hem. eñ seg ic dat ics niet en kenne so bin ic loghen
achtich ghelijc v. Want ic bin van hem eñ hi heuet
mi ghesent. Si woldenen vanghen eñ en sloeghen
gheen handē an hem. want die vre en was niet ge
comen. Vand scaren gheloefden veel in hem.

Des woensdaghes. Ezechiel

Dit seyt god die here Ic sal minen naem hey
lighen op dat dye heyden weten dat ic here
bin. als ic voer hem in v geheylicht werde. Ic sal v
nemen vten heyden eñ zal v vergaderen vut alle lā
den eñ leyden v in v lant Ic sal reyn water wtstor
ten op v. eñ ghi sult ghereynicht werden van allen
vlecken eñ van allen uwen afgoden zal ick v reyni
ghen. Eñ ick zal v een nye herte gheuen. eñ setten
een nye gheeste recht int middel van v. Ic sal afdo
en dat stenen herte van uwen vleysche. eñ ic sal v
een sterc herte gheuen. Eñ int middel van v sal ick
setten minen geest. eñ ic sal doen dat ghi in mijn ge
boden wanderen zult. eñ mijn ordel behoet op dat
ghijse doet. Eñ ghi sult wonen int lant dat ic uwē
vaderen ghegheuen heb. eñ ghi sult mij wesen tot
een volke. eñ ic sal v wesen tot enen god. secht die
almachtighe heer.

Opten zeluen dach epistel Ysayas

Dit seyt god die here. Werde ghewasschen. eñ
weest reyne. . Doet en wech dat quade uwer ghe

dachten van minen oghen. laet verkeerde werken leert weldoen. Soecket oerdel. Comt den bedruc ten te hulpen. richte die weezen. beschermet die we duwen. eñ berispt mi seyt die here. Al ist dat v zu den gheweest hebben als ghele varwe. si zullen nu wit werden als die snee. eñ ist dat zÿ root hebben geweest als besprenkelde verwe. si zullen wit wer den als wolle. Ist datstu wilt eñ mi hoert soe zult ghi die goede dinghen der eerden eten. Seyt die al machtighe heer

Euangelium des zeluen daechs. Jo. ix.

In den tiden doe ihesus verby ghenck. sach hi enen mensche die blint gheboren was Ende die iongheren vraechden hem. Meyster wie heeft ghezundyghet. weder deze of sine olders. dat hi blint is ge boren? Jhesus antwoerde. Noch deze noch zÿn ol ders Mer dat die wercken godes in hem gheopen baert souden werden. Mi behoert zÿn werken te werken die mi ghesent heeft die wil dattet dach is Die nacht commet wanneer niemant werken en mach. So langhe als ick inder werlt bin. soe bin ic der werlt licht. Doe hi dit ghesept hadde speech hi inder eerden. ende maecte slijc vander spekelen. ende smeerde dat slijc op zÿn oghen. eñ seyde hem Gae eñ wassche v in natatoria syloe. dats soe vele te segghen als ghesepnt. Doe ghinck hi ende wie sche hẽ eñ sach Doe seyden die naburen eñ die hem

te voren ghesien hadden wāt hi een bedeler was. En is dit niet die sat eñ bad? Sommich seyden hÿ ist. Sommich seyden hi en ist niet. Mer een zÿns ghelÿc seyde Ic bint selue. Doe seyden si hem. hoe zÿn v oghen opghedaen? Hi seyde. die mensche die ihesus heyt maecte slÿc eñ besmeerde mÿn oghen. eñ seyde mi. Ganck in natatoria syloe eñ wassche di. Eñ ick ghinc eñ wiesch mi eñ sach. Hÿ seyden hem Waer is hi? Hÿ seyde ick en wetes niet. Doe brochten si dye blint gheweest hadde totten phari ze n. Het was een saboth doe ihesus dat slÿck ma kede eñ zÿn oghen oploeck. Anderwerf vraechden hem die pharizeen hoe hÿ siende waert Hi seyde hē hi dede slÿc op mÿn oghen eñ ic wiesschet eñ ic sie. Doe seyden zommighe vanden pharizeen. Dese mensche en is van gode niet die den saboth niet en viert. Sommighe anderen seyden. Hoe mach een mensche die een zunder is deze teykenen doen? Eñ een twistinghe was onder hem. Doe seyden si noch den blinden. Wat segstu van hem dye dÿne oghen op dede? Hi seyde. Tis een ppheet. Doe en woldens die ioden niet ghelouen van hem dat hÿ blint gheweest had eñ sach. tot dat si sine ouders riepen ende vraechden hoer ende seyden. Is dat v sone ende v kint den ghÿ segghet dat blint ghebo ren was hoe siet hi dan nu? Syn ouders antwor den hem ende seyden. Wi weten dattet ons kint is eñ hÿ blint gheboren was. Mer hoe dat hÿ nu

sept en weten wi niet. Wie zijne oghen gheopent heeft en weten wi niet. vraecht hem zeluen. hi heft zijn ouder hi spreect voer hem zeluen. Dit seyden zij ne olders want si die ioden ontsaghen. wāt si had den ouerdraghen soe wie belijde dat hi xpus waer. den soudemen wt die sinagoga doen. Glo men soude hem te banne doen. Daer omme seydē zijne ouders. hi heeft zijn ouderdom vraghes hem seluen. Doe riepen si noch den mensche die blynt gheweest hadde eū seyden. Ghif gode die ere Wij weten dat deze mensche een zunder is. Doe seyde hi. Is hi een zunder dat en weet ic niet Ic weet dz ic blint gheweest hebbe eū nu sie. Doe seyden si hē Wat dede hi v doe hi v oghen op dede? Hi antwor de hem. Ick sept v nu ghij hebbet ghehoert. Wat willstu anderwerf horen? Wilt sine iongherē wer den. Si sproken qualiken eū seyden hem. du biste zijn iongher. mer wy zijn moyses iongheren. wy weten dat god moyses toe ghesproken heeft. mer dezen en weten wy niet wan hi is. Hij antworde In dyen is wonderlic. dat ghi nyet en weet wan hij is ende hi mijn oghen opghedaen heuet. want wi weten dat god den zunder niet en hoert. Mer die een oefener gods is eū sinen wille doet. die ver hoert hij. Het en is vander werlt nye ghehoert dat enich creatuer vanden menschen oghen op dede of loec die blint was of blint gheboren. En waer dee se van gode niet hi en hads niet mogē doen Hi ant

woerden hem eñ seyden. du biste te mael in zundē gheboren eñ du leerste ons. eñ si worpen hem wt. Doe ihesus hoerde dat si en wtghewoʒpē hadden eñ doe hi hem gheuonden hadde. seyde hi. Gheloeuenstu inden soen godes? Hi antwoerde eñ seyde. Here wie ist op dat ic in hem gheloue? Ihesus sede hem. Du hebste hem ghesien. eñ dye mit v spreket hi ist selue. Hi seyde Ick gheloue herr. eñ hi viel neder eñ aenbede hem. Ihesus seyde hem Ic bin ghecomen in deze werlt tot een oerdel Glo. des ōderscheyts op dat die ghene di niet en sien siende worden. eñ die sien blint worden. Dit hoerdē dye pharizeen die mit hem waren eñ seyden. Eñ zijn wi oec blint? Ihesus seyde hem Waerstu blint du en hadste gheen zunde. Mer nu seg ic ghi siet. daer om bliuet v zunde.

Des donredaghes epistel. Regum.

In den daghe quam een sunamitis wyf to helyzeū den pphete inden berch carmeli. Doese die man godes sach comende. seyde hÿ tot Iesi sinen iongher Siet die sunamitissche comt. loept in hoer gemoete ende segghet hoer. En wort mi ende di ende dijnen man mit dÿnen kinderen niet te rechte gheda en? Si seyde. rechtelic. Doe si ghecomen was tot den man godes inden berghe begreep si sinen voet Ende Iesi quam daer mede dat hÿse afkeren soude. Ende die mensche godes seyde. laetse. want

hoer siel is in bitterheyden. eñ die here heuet mij v holen eñ mi niet gheopenbaert. Si seyde: Hebbe ic van minen here een kint gheeysschet? En seyde ick v niet datstu mi niet en bespotste? Doe seyde hij to iesi. Gorde v lenden eñ neem minen stoc in v hant eñ gae. Ist dat v ymant ghemoet en gruetes nyet Ende ist dat v ymant gruet. en antwoort hem nyet Ende legt minen stoc optes kindes ansichte. Doe seyde des kindes moeder. leuet die here eñ leuet v siele dat ics niet laten en sal. Doe stont hi op ende volchde hoer. Eñ iesi ghinc voer hem beyden eñ ley de den stoc optes kindes ansicht. Eñ hem en was noch stemme noch sin. Eñ iesi keerde wedern om hem int ghemoete. eñ boetschapte hem segghende. Dat kint en is noch niet verresen. Doe ghinc hely zeus int huus ende si seydẽ dat kint lach int bedde doot. Doe hi inghegaen was sloet hi die dore. eñ blies ouer hem ende ouert kint. ende badt den here ende clam op ende lach opt kint. ende leyde zijnen mont optes kindes mont eñ sine oghen optes kyn des oghen. zijn handen optes kindes handen. eñ hi bughede hem opt kint. eñ des kindes vleysch is warm ghewoorden. Eñ hij keerde weder eñ wan derde eens inden huse hier eñ daer. ende ghinc ech ter ende cromde hem seluen opt kint. Ende tkynt ghewede. vij. mael ende loeck op zijn oghen. Doe riep hi iesi ende seyde hem. roep dese sunamitẽ Do si gheroepen was ghinc si to hem in. eñ hij seyde.

heem kint. si quam en̄ viel op sine voeten en̄ aen beden opter eerde. Doe nam si hoer kint en̄ gheng wt en̄ helizeus keerde weder in galgata.

Ewangelium des seluen daechs. Jo. v.

In dien tiden seyde ihesus to den scharen der ioden. Myn vader werket to noch toe en̄ ic werke Daer omme begheerden die ioden hem te meer te doden want hi niet alleen den saboth en brac. mer dat hi oec seyde dat god zijn vad' was en̄ makede hem ge lijck gode. Doe antwoerde hem ihesus ende seyde Voerwaer voerwaer segge ic v. dye sone en mach niet van hem seluen doen. dan hem die vader heyt doen. Want wat hi doet dat sal dye sone des ghe lijcs doen. want die vader heeft lief den sone en̄ al le dinck dat hi doet toent hi hem. en̄ meerre werkē dan dese sal hi hem tonen op dat ghij v v'wondert Want alsoe als die vader die doden verwect en̄ le uendich maket. alsoe des ghelijcs maecse die sone leuendich die hij wil. Noch die vader en ordelt nie mant. mer alle ordel heeft hi den sone ghegheuen. op dat si alle den soen eren ghelijc dat si den vader eren. Die den soen niet en eert. die en eert den vad' niet die hem seynde. Voerwaer voerwaer segghe ick v dat die mijn woert hoert. ende ghelouet den die mi sende die heeft ewich leuen in hem. en̄ en co met in dat oerdel niet. mer hi gaet vander doet int euen. Voerwaer voerwaer segghe ick v. dat dye

vre comt eñ si is nu. als die doden horen zullen dye stemme des soens gods Eñ diet horen. zullen leuē Want als die vader dat leuen in hem zelven heuet alsoe gaf hi oec den sone dat leuen in hem seluen te hebben. Eñ hij gaf hem die machte oerdel te doen. want hi is des menschen soen Wilt niet ōwonde ren dat die vre comt in welker alle die inden graue zijn horen zullen sine stemme. Eñ die dat goede ge daen hebben sullen voertgaen in die ōrisenisse des leuens Mer die quaet ghedaen hebben in die verri senisse des oerdels.

Epistel des vridaghes. Regum.

In den daghen was eens wyues sone sieck dye een moeder was vanden ghesinde. eñ dye siecte was seer sterc als dat gheen ademtochte in hem en bleef Daer om seyde si to helyam. Man goods wat is v eñ mi. du biste to mi ghecomen dat mijn boesheyt ghedocht soude werden eñ mijn kint solste doden Doe seyde hoer helyas Gheue mij v kint. Ende hi namt wt horen scoet. eñ droecht in die camer daer hi woende eñ leyt op zijn bedde. eñ riep totten here eñ seyde. Here mijn god. en hebstu oec deze wedue niet bedroeft daer ic bi onthouden worde. dat ghij horen soen soudeste doden. Ende hij streckede hez wt ende mat hem ouer dat kint drywerf. eñ riep totten here eñ seyde. Here mijn god ic bid v dz des kindes siel moet weder keren in zijn inghedoemte Die here ōhoerde helyas stem. eñ des kindes siele

keerde wed in hem en waert wed te liue. Doe nā helyas tkint en dedet vter camer int ondste huus. en gaft sine moeder en seyde hoer. sich v sone leeft Doe seyde si to helyam. Nu beken ick datstu biste een man godes en dat woert des heren is waer in dynen monde.

IN den tiden was een siecke die hiete lazarus van bethanien. van maria en martha zijnre suster casteel Maria was die hem zaluede mit zaluen. ende sine voeten droechden mit horen hare. welkes broeder lazarus sieck was. Doe seyden sine susteren to hem. Here die du lief hebste is sieck en doot Jhus hoerde dit ende seyde. Dese siecte en is niet tot der doot. mer omme die glorie godes. op dat die sone godes in hem glorificeert werde. Jhesus had martha lief ende maria hoer suster ende lazarum. daer omme doe hi hoerde dat hi siec was. doe bleef hy twe daghen na dien in die stat. Daer na seyde hy sinen iongheren. laet ons weder gaen in iudeen. Doe seyden sine iongheren. Meister die iodē wolden v stenen. wilstu daer nu weder gaen? Jhesus antwoerde hem. ende seyde. En zijnt niet twaelf vren inden daghe. ende wie inden daghe wandert die en sal hem niet stoten. als hi dat licht siet deser werlt. Mer wandert hi inder nacht hi zal hem stoten. want dat licht en is in hem niet. dit sprack hij en daer na seyde hi. lazarus ons vrient slaept mer ic gae dat icken vanden slape verwecke. Doe seidē die iongheren. Heer is dat hi slaept hi sal ghenesen Mer hi seyde van zijnre doot. en si meendē dat hijt vāder slumeringhe zijns slaeps ghesept had. Doe seyde hem ihus openbaerlic. lazarus is doot en ic

verblyde mi. op datstu gheloefste want ic daer niet en was mer laet ons gaen to hem. Doe seyde tho mas die didimus hiet totten mede iongherē Gaen wy oeck ē laet ons mit hem steruen. Eñ doe quā ihesus eñ vant hem te hantes. eñ hi hadde ghelegē vier daech inden graue. Bethanien was bi iheru salem als op. xv. stadien. Veel ander ioden waren ghecomen tot martha eñ maria. omme hem te tro sten. Daer omme doe martha hoerde dat Jhesus quam liep si hem te gemoete. Maria bleeft te huus sitten. Doe seyde martha tot ihm̄. Here haddestu hier gheweest myn broeđ en waer niet ghestoruē. Mer nu weet ick wat ghi van gode biddet dat sal di god gheuen Jhesus seyde hoer. V broeder sal op staen. Doe seyde hem martha. Jc weet dat hy op zal staen inđ verrisenisse ten iouxten daghen. Jhe sus seyde hoer. Jc bin die verrisenisse eñ dat leuen Die in mi ghelouet al waer hi doot hi sal leuen. eñ soe wie dat leuet ende in mỹ ghelouet dye en sal in der ewichept niet steruen. Gheloefstu dat? Si sey den. En ymmers ia ic. ic gheloue datstu xp̄s biste die leuende godes sone die inder werlt ghecommen biste. Ende doe si dit ghesept hadde ghinc si hen. ende riep hoer suster maria hepmelick ende seyde. Die meister is hier. ende hi roept v. Doe zỹt hoer de stont si haestelick op ende quam to hem. Noch so en was ihesus in dat casteel niet ghecomen mer hi was in die stede daer hem martha toe ghemoette

quam. Die ioden die mit hoer waren inden huus om hem te troesten. doe si saghen dat maria haste lic opstont eñ hen ghinck. volchden si hoer. eñ sep den si gaet totten graue omme daer te wenē. Doe maria quam daer Ihesus was eñ hem sach. viel si to sine voeten neder eñ sepde hem Here hadstu hier gheweest myn broeder en waer nyet ghestoruen. Ende doe ihesus hoer wenende sach. eñ die ioden oec weenden die mit hoer quamen. doe verbeuede hi inden gheeste eñ verschudde hem zeluen eñ sepde Waer hebstu hem ghelept? Si sepden hem. Here comt eñ siet. Eñ ihesus weende. Daer omme sep den die ioden. hoe lief heeft hi hem. Eñ sommighe sepden. En mocht hi oeck niet die des blint ghebo rens menschen oghen op dede? doen dat deze nyet en hadde ghestoruen? Do verbeuede ihesus ander werf in hem zeluen. Ende hi quam totten graue. Daer was een spelunke eñ een steen op ghelept. eñ ihesus sepde. Boert op den steen. Doe sepde mar tha zyn suster des gheens die daer doot was Here hi ruket nu al. want hy is van vier daghen. Ihe sus sepde hoer. En heb ick v niet ghesept is datstu ghelouestе du zulste die glorie gods sien. Doe boer den si den steen af Ende ihesus boerde zyne oghen opwaerts eñ sepde. Vader ick dancke dy. Want du mi ghehoert hebste. ic wist dattu mi altyt hoer deste. mer om dat volck dat hier omtrent staet sep de ict omme dat si ghelouen. dat ghi my ghesepnt

hebste. Doe hi dit ghesept had riep hi mit luds stem men. Lazare comt wt. En̄ rechteuoert quam hi die daer doot was handen en̄ voeten ghebonden myt banden. En̄ zijn aensicht mit een zweet doec. Jhesus seyde hem luden. Ontbint hem en̄ laet hē gaen Veel vanden ioden die to marien ghecomen warē. en̄ zaghen dat ghene dat hij ghedaen hadde gheloueden in hem.

Epistel des zaterdaghes Ysayas

DIt seyt god dye here. Inder behaghelijcker tijt verhoerde ic dij. en̄ inden daghe d̄ zalicheyt holp ic di en̄ ic hielt di, ende gaf di in een voerwaerde des volkes datstu v̄wecken soulste die eerde en̄ besitten die bequame erfnisse. en̄ segghen den ghenen die gheuanghen zijn. gaet wt. En̄ den ghenen die in duusternissen zijn. werde ondecket. op die weghen zullen si ghewepdet werden. En̄ hoer wepden in alle slechte steden. hem en zal voertmeer niet hongherē of dorsten. noch hem en zal die hette of die zonne niet quetsen. want die ontfermer salsi regeren en̄ doen drincken vter fonteynen der waeteren. ende ic zal mijn berghen setten indē weghe Ende mijne voetpaden zullen verhoghet werden. Siet deze zullen van verre comen. en̄ siet van noorden ende die vander zee. ende van desen suytlande Louet ghij hemelen ende verblijdet v ghi eerde ende iubileert den lof ghij berghen. want die here heeft zijn volck ghetroest ende zijnre armer ontfermet.

Eñ syon seyde hi heeft mi ghelaten. eñ die here he uet mi vergheten. Nach een wijf hoer kint vgheten sept die almechtighe heer

Euangelium des seluen daghes Jo. viij.

IN dyen tiden seyde ihesus totten scriben eñ den pharizeen. Ic bin der werlt licht. de mi volghet en wandert niet in duusternissen. mer hij sal dat licht des leuens hebben. Doe seyden hẽ dye pharizeen. Du gheuest ghetuuch van dij seluen. dijn ghetuuch en is niet waer Jhesus antwoerde eñ seyde Ist dat ick ghetuuch gheue van mij seluen mijn ghetuuch is waerachtich want ic weet wan ic ghecomen bin eñ waer ic ga. mer ghi en wetes niet wan ic come of waer ic gae. Ordelt nyet nae den vleysche. ic en ordel niemant. Eñ ist dat ic oer del. mijn ordel is waerachtich. want ic bin alleen mer ic kenne die vader die mij ghesent heuet. Ende het is in v ewe ghescreuen. Dat tweer menschen ghetuuch waerachtich is Ic bin die ghetuuch van mi selue gheue. eñ die vad' de mij sende gheuet ghetuuch van mi. Doe antwoerden si. Waer is v vader? Jhesus seyde. Ghij en kent noch mi noch mijnen vader. Waert dat ghi mi kende. ghi solt oeck licht mijnen vader kennen. Dese woerden sprack ihesus in gasophilacium lerende inden tempel. eñ niemant en greep hem hem. want zijn vre en was noch niet ghecomen.

Opten vijften zondach inder vasten. Epistel. Ad hebreos .ix.

BRoeders xps is een bijstande biscop der toe comender goedē Glo. dats hij staet bidē vader omme ons te trecken totten tocomende goe den. Js een meerre eñ volmaecter tabernakel mit handen ghemaect. dat en is nyet van dusdanigher scheppenisse. Noch ouermits der gheyten eñ calue ren bloede. mer ouermits zijn eyghen bloet ingaen de in die heylighe ewighe gheuonden verlossinghe Want oft bloet der bocken eñ die besprenckelde as schen vanden calueren diet beulecte reyn maect to der zuueringe des vleysches. Veel meer heuet bloet cristi dye ouermits den heylighen geest hem zeluen gode onbeulect offerde. v conscientie ghereyniget vanden doden werken den leuenden god te dyenē Eñ hier om is hi een middeler des nyen testamēts op dat sine doot biddende waer in dye verlossinge der ouertredinghe die onder den yersten testamen te waren. die int ewige erue gheroepen zijn die we derbeloeften te ontfanghen.

Euangelium des zeluen daghes Jo. viij.

IN dyen tijden seyde ihesus den scharen der ioden ende den princen der priesteren. Wie van v allen zal mi berispen van zunden? of ic v dye waerheyt segghe. Waer om en ghelo eftdi mi niet?

die van gode is hoert die woerden gods Daer om
en hoerstuse niet wantu van gode nyet en biste
Doe antwoerden hem die ioden. En segghen wy
niet datstu een samaritaen biste ende den duuel in
hebste? Jhesus antwoerde. Jc en hebbe den duuel
niet. mer ic eer mijnen hemelschen vader. den ghij
niet en kent Jc en soecke mijn glorie niet. die soecse
die oerdelen zal. Voerwaer voerwaer segghe ick v
So wye mijn leringhe houdet die en zal den doot
inder ewichept niet sien. Doe seyden die ioden Nu
kennen wy datstu den duuel hebste. Abraham is
doot eñ die propheten. eñ du segste. so wie mijn le
ringhe houdet die en zal den doot niet smaken indẽ
ewichept. Bistu meerre dan ons vader abraham
die doot is eñ die ꝓpheten zijn doot. Wien maec
stu dij zeluen? Jhesus antwoerde Js dat ic mij zel
uen eer so en is mijn ere niet. het is mijn vader die
mi eert. die ghi segt dat v god is eñ ghij en hebt hem
niet ghekent. ic heb hem ghekent. eñ seg ick dat ics
niet en kenne so bin ic ghelijc v loghenachtich. mer
ic ken hem eñ houde zijn leringhe. Abraham v vadẽ
verblide hem dat hi mynen dach sien soude. hi sach
hem eñ waert verblijt. Doe seyden die ioden to hẽ
Du en hebste noch gheen vijftich iarẽ hebstu abra-
ham ghesien? Jhesus seyde hem. Voerwaer voer
waer seg ic v. eer abraham was bin ick. Doe hael
den si stenen om hem te werpen. Jhesus verberch
hem eñ ghenc vten tempel.

SERMO

Tulerunt lapides iudei vt iacerent in eū Jo.
viij. ¶ Dezen zondach van huden heyt die
zondach vander passyen ons heren. Want doe dē
ioden saghen dat veel menschen in cristo gheloefdē
omme dat hij lazarum verwecket had vand doot.
So ghinghen si te rade ende seyden. Wat sullē wi
doen mit dezen? laten wi hem aldus regneren. hy
zal verkeren alle die werlt. ende so zullen die romey
nen comen eñ vanghen ons ende ons kinkeren eñ
wyuen zullen si nemen eñ ons steden. Hier omme
laet ons besien wat wi best mit hem doen moghē.
Ende want die ioden als huden begheerden sinen
doot. Soe leestmen in dit euangelio als ghi gheho
ret hebt dat si stenen namen omme hem te stenen.
Eñ dit doet ons moeder die heylighe kerke hier ō
me. want wi op enen dach xp̄m ihesum niet en mo
ghen voldancken. hier omme zullen wy nu zijn ly
den ouerdencken. want wijt opten goeden stillen
vridach niet al ouerdencken en moghen.

¶ In desen heylighen euangelio zijn twe puntē
bescreuen to onser lere. ¶ Dat eerste is die grote
verkeerthept der ioden. want si cristum niet en ge
loefden die hem die waerheyt was predijkende eñ
lerende. Ende hier omme seyde cristus tot hem
Of ick v die waerheyt segghe. Waer omme en ge
loefstu mi niet? ¶ Aldus zijn noch veel menschē
die mit horen quaden wercken wederspreken dye

leringhe ons heren ihesu cristi. Veel menschen heb ben ghehoert dat god seyt. Vergheeft. en̄ v zal ver gheuen werden. nochtās en willen si des niet doē Hier omme en ghelouē si niet volcomelic. Veel men schen zijn oec die ghehoert hebbē. die logenachtige mont dodet die siele. nochtans en laten si niet dat quade achtersprekē. valsche ghetughē te gheuē. en̄ hier omme en ghelouen si niet volcomelick ¶ Veel menschen zijn oec die ghehoert hebben dat god dye zundē niet en vergheuet dat onrecht goet moet we der ghekeert zijn. nochtants en doen zijt niet. ende hier omme en ghelouen si niet volcomelijcke. Deze menschen ghelijken den ioden die in xp̄o niet en ge loefden. ¶ Dat ander punt is die grote ghenade cristi ihesu. want hy ghinck vter ioden handen die hem stenen wolden. en̄ verdroech dat oetmoedelic Aldus doet hi oec alle daghen mitten zunderen en̄ verbeyt goedertierlic of si hem yet beteren wolden Hier af seyt hi doerden ꝓpheet Ick en wil niet den doot des zunders mer dat hi hem bekeer ende leue Hier omme die hem niet bekeren en willen vanden zunden die zullen xp̄m sien als een strenghe richter inden daghe des ordels

Des manendaghes Epistel

In den daeghen ghescheden dat woert des heren anderwerf to yonas den propheete. ende seyde. Stant op ende ghanc in nyniuien der

groter stat. eñ spreke daer inder predikinghe eer ick
totti spreke. Ende yonas stont op eñ ghenc in ny-
niuen naden woerden ons heren. Ende nynyuen
was een grote stat van drie dachuaerden. Eñ yo
nas begonde in dye stat te gaen den wech vã enen
daghe. eñ roepende seyde hi. Het zijn veertich dae
ghen. eñ nyniue sal verderuet werden. Eñ de mã
nen van nyniue gheloefden inden here. eñ predike
den die vasten. eñ belijden die saeken vanden mee
sten totten minsten. eñ dat woert quam totten co
ninck van nyniue. eñ hi stont op van sinen stoele.
eñ werp zijn cleet van hem. eñ dede een sack aen eñ
sat neder inder asschen. eñ riep wt sinen monde eñ
wt zijnre princen monde segghende. En laet dye
menschen. dye beesten eñ die ossen niet eeten noch
ghewepdet werden. noch water drincken. Ende
laet die menschen sacken andoen. ende laet veel in
sterchepden roepen tot god den here. Eñ die man-
nen bekeerden hem van horen quaden weghen eñ
vander boesheyt die in horen handen was. Wie
weet of hi bekeert worde eñ god hem vergaue. eñ
ghi wederkeerde vãder verwoetheyt zijns toerns
eñ wi niet bederuen en sullen Eñ god sach hoer
werke dat si van horen quadẽ werken bekeert zijn
eñ ontfermede hoerre god ons here.

Euangelium des seluen daghes. Jo. vi.

IN dẽ tiden senden die princen eñ dye pharizeen

knechten om ihesum toe vanghen. Doe seyde Jhe
sus. Noch bin ic een luttel tijts bij v eñ ic gae tottē
ghenen die mi ghesent heeft. Ghi soect mi: eñ ghij
en zult mij niet vinden. eñ daer ic bin en moghestu
niet comen. Doe seyden die ioden tot hem zeluen.
Waer zal deze gaen eñ wi hem niet vinden en sullē
Sal hij in die verstroyinghe der heydenen gaen. eñ
sal hi die heydenē leren? Wat is dit woert dat hij
sept. ghi soect mij eñ ghi en zult mi niet vinden. eñ
daer ic bin en moechdi niet comen? Inden laetstē
groten festdach stont ihesus ende seyde. Soe wi
dorstet comt to mi eñ drincket die in mi gheloeft al
se sept die scrifture. Riuiren des leuenden waters
zullen vlopen wt sinen buyck. Doe sprack hij van
den geeste die si ontfanghen souden die in hem ghe
loefden

Epistel des dinxdaghes. Daniel

IN den daghe zijn die van babilonien verga
dert totten coninc ende seyden. leuert ons
daniel die bel ghedestrueert heeft. eñ den drake ver
slaghen. of wy sullen dij in dijn huus dootslaen.
Doe sach die coninc dat si crachtelic teghens hem
te ghader liepen. eñ van node bedwonghen leuer
de hi daniel ouer. Hy worpen hem inden hole der
leeuwen daer was hi ses dagen Inden hole warē
seuen leeuwen diemen daghelix te gheuen plach. ij
lichamen ende. ij. schapen. doe en waren si hē niet
ghegeuē op dat si daniel v̄slindē soudē. Doe was

abbacuc dye ppheet inden lande van iudeen. eñ hij had zelue een pulment ghecoect eñ broet in een cork ken ghedaen eñ ghinc te velde om dat hijt dye mey ers brenghen soude. Doe sprack die enghel des he ren to abacuc. Brenghet daniel dat prandijs dat du hebste in babilonien die inden spelunkē der leeu wen is. Ende abbacuc seyde. Here ick en hebbe ba bilonien nye ghesien. eñ ick en kenne die speluncke niet. Eñ die enghel des heren greep hem bydē top pe ende droech hem byden hare zijns hoefdes ende brochten in babilonyen op die speluncke indˀ crach tigher snelheyt zijns geestes. Doe riep abbacuc eñ seyde. O daniel knecht gods neemt dit eten dat v god ghesent heuet. Daniel seyde. Mijn here mijn god du ghedenckes mijnre. du en hebste niet gela ten die di lief hebben. Doe stont daniel op ende hij at. Eñ die enghel des heren setten abacuc weder in zijn stede. Doe quam die coninck des seuenden daghes omme dat hi daniel soude bewenen. ende quam totten hole eñ sach daer in eñ sach daniel sit ten int middel der leeuwen. Eñ dye coninc waert zeer roepende mit luder stemmen eñ seyde. Here da niels god du biste groet. Eñ hi toech hem vter spe luncken. eñ hi worpse daer in die de sake zijns ver lies hadden gheweest. eñ in corten stonden wordē si voer hem verslonden. Doe seyde die coninc. die woenachtich zijn in allen landen. moeten daniels god ontsien. want hi is een verlosser eñ een behou

der. Teykenen eñ wonderlike dinghen doende in den hemel eñ inder eerden. die daniel vter leeuwen kule verlost heuet.

Euangelium des seluen daghes Jo. vij.

IN den tijden wanderde ihesus in galileen. want hij en wolde in iudeen niet wãderen om dat die ioden hem sochtẽ te doden. Der ioden festdach die scenophegia hiet was na bij. Doe sey den sine maeghen tot hem. Ganck van hier. ende gae in iudeen op dat dijn iongheren oec dijn werc ken sien die du doetste. wãt niemant yet int heime lic en doet. eñ selue begheert int openbaer te zijn. Ist datstu dit doeste. so openbaerstu di seluen der werlt. Glosa. Sijne maghen en gheloue den nyet in hem. Daer omme seyde hem ihesus. Mijn tijt en quam noch niet. mer uwe tijt is alto es bereyt. Die werlt en mach v niet haten. mer mi haetse. want ic ghetuuch van hoer gheue dat hoer werken quaet zijn. Climt du niet optẽ festdach. eñ ick en sal niet opclimmen op desen festdach. Wãt mijn tijt en is noch niet veruullet. Doe hy dit ghe seyt hadde doe bleef hy in galileen Doe zijn broeds opghegaen waren. doe ghinck hy oec selue op tot den festaghen niet opẽbaerlic mer als int heymelic Die ioden sochten hem inden feestdaghe. ende sey den. Waer is hy? Ende inder schaeren was veele

murmurerens van hē Sommich seyden hi is goet
sommich ander seyden hi en is niet. mer hi v̄leydt
die scaren. Nochtās en sprac nyemāt openbaerlick
van hem omden anxte der ioden

Epistel des ~~manendaghes~~. wonsdages

In den daghe sprac die heer to moysen. ende seyde Ic bin v here v god. du en sulste geen diefte doen. Du en sulste niet lieghen. of niemāt en sal sinen naesten bedrieghen. du en zulste minē name niet v̄zweren. En̄ du zulste den name dÿns godes niet besmetten. Ick bin die here. Du en sulste dÿnen naesten gheen onrecht ghewelt doen. noch oec mit ghewelde verdrucken. Het wercke mÿns huerlincs en sal des morghens niet bÿ dÿ blÿuen. Du en sulste den douē niet qualic spreken. noch du en sulste voerdē blynden gheen stoetsel setten. mer gode ontsien Ick bin die here. Du en sulste niet doden. Du en sulste gheen onrecht oerdel doen.. Du en sulste des armen personen niet mercken. Noch dat aensichte des mechtighen niet eren. Oerdel dinen naesten rechtelick. du en sulste gheen schande maken. noch achterspreker wesen indē volke. Du en sulste niet staen teghens dat bloet dÿns naesten Ic bin die here. du en sulste dÿnē broeder in dÿnre herten niet haten. mer berispet hem op datstu van hem gheen zunde en hebste. du en sulste gheen wrake begheren. noch dÿnre borgher onrecht dencken

Du zulste dinen naesten liefhebben als di zeluē. Jc bin die here bewaert mijn ewe. want ic bin v here v god

Euangelium des seluen daghes. Jo. x.

In den tiden warent festdaghen toe iherusalem vandes tempels wijnghe. eñ het was winter Eñ ihesus wanderde inden tempel in salomons halle. Doe omghenghen hem die ioden ende seiden. Hoe langhe zalstu ons siele ōhanghen bistu xp̄s so segghet ons openbaerlic? Jhesus seyde hē. Jc segghet v eñ du en gheloefste mi niet. Die werken die ic doe in mijns vaders name die gheuē ghetuuch van mi. Mer du en gheloefste mi niet. wāt du en biste van minen schapen niet. Mijn scapen horen mijn stemme eñ ic kense eñ si volghen mij eñ ic gheue hem ewich leuen eñ si zullen indē ewichept niet ōlozen zijn. eñ niemant en salse grypen wt mine hant. Dat mi mijn vader ghegeuen heeft is mere dan al dander. ende niemant en macht grijpen wt mijns vaders hant. Jck eñ die vader zijn een. Doe brochten die ioden stenen om hem te stenē Jesus seyde hem. Veel goeder werken heb ic v ghetoonet van minen vader. om wat werkē steenstu mi? Die ioden antwoerden hem. Vanden goedē werc ken en stenen wy v niet. Mer vander blasphemiē. Want du een mensche biste ende maecste di zeluen god Jhesus antwoerde hem. Jst niet ghescreuen in v ewe dat ick seyde? Ghi siet gode of ghij gode

hier daert woert gods toe ghesproken wort en̄ die scriften niet ghesproken en werden den die vad̄ ge heilicht heuet en̄ ghesent ind̄ werlt. Ghi segt ic spreke blasphemie. want ic die soen gods bin. Doe ick mijns vaders werken niet so en gheloeft mi nyet. En̄ ist dat icse doe en̄ ghi mi niet en ghelouet. so gelouet die werken. op datstu kent en̄ gheloeft dz die vader in mi is en̄ ic inden vader.

Des donredaghes epistel

In den daghe bede daniel. O god en̄ grote v̄ueerlike heer. du holdeste voerwarde en̄ ontfermhertichept den ghenen die v liefhebben en̄ dijn gheboden bewaren. Wi hebben ghezundicht ende boesselic ghedaen en̄ onghenaedelic ghewrocht. en̄ wi zijn ghescheyden en̄ gheneyghet van dinen gheboden en̄ ordelen. Wi en waeren den knechten en̄ ppheten niet gehoersam die in dinen naem gesproken hebben. ons coninghen en̄ princen ons vaderē en̄ den volke des landes. Here di is gerechtich. mer ons is schaemte des ansichtes als die van iuda en̄ den woners van iherusalem. en̄ israhel. den genē die nae bij v zijn. en̄ den ghenen die veer zijn van allen landē daerstuse toe gheworpen hebste om hoer boesheyt daer si in ghezundicht hebben. teghen de schaemte dijns ansichtes en̄ onsen coninghē ende princen en̄ ons vaders die ghezundicht hebbē. mer die heer onse god is ontfermhertich en̄ ghenaedich Want wy van di ghescheyden zijn en̄ en hebbē die

ctemme des heren ons gods niet ghehoert. op dat wy souden wãderen in zijn ewe die hi ons setten ouermits die pphheten zijn knechten. op dz wi we derkeren solden vã ons boelheyt eñ ghedenckẽ die waerheyt. Die heer wakede eñ brochse op ons on se here god is ghererechtich in allen wercken. die hij ghedaen heeft ons god.

Euangelium des seluen daghes. Jo. vij.

IN den tijden seyden sommighe vter scharẽ Dit is een pppheet. Sommighe anď seyden Dit is cristus Eñ sommighe seyden. comt xp̄s vã galileen? En sept de scrifture niet dat cristus comt van dauids gheslechte vanden casteel vã bethleem daer dauid in was? Aldus waert daer een twisti ghe om hem inder scaren Sommighe vã hem wol den hem vanghen. mer niemant en sloech hant op hem. Die knechten quamen totten biscoppen. eñ totten pharizeen. eñ seyden. Waer omme en hebt ghijs niet ghebrocht? Die knechten antwoerden. Nye en heeft mensche ghesproken als deze mensce Doe antwoerden hem die pharizeen. Sijt ghi oec bedroghen? Niemant vanden princen ende phari zeen en heeft in hem ghelouet. mer die scare die die ewe niet en bekent is vermaledijt. Doe seyde hem nycodemus die des nachtes to hem quam eñ vã hẽ niet en was Verordelen wi dezen mensche die wer ken moeten wi yerst horen. Ofte siet wel an wat

ghi doet. Si seyden. Bistu een galileus man ondē soec ende sich want wt galileen nye pphect op en stont. Een yghelic keerde wed in zijn huus.

Des vridaghes epistel Jheremye

IN den daghe seyde Jheremyas Here si zullē confuus werden die di laten. die vā v schey den zullen inder eerden ghesceyden werden want si hebben die eerde der leuender wateren ghelaten Heer maect mij ghezont eñ ic zal ghenesen. maecke mij behouden eñ ic zal behouden zijn. Wantu biste mijn lof. Si segghen waer is dijn here laetē voert comen. Ic en bin niet versaghet die den here volge Des menschen dach en hebbe ic niet begheert. Du weetste dat in mijn lippen ghegaen is dat in dijnē aensichte recht was. En wees du mi gheen anxt mijn hope indē daghe des gheyselens. Ghescepnt moeten si werden die mi veruolghē. Beuen motē si van vresen. eñ ic nyet eñ brenghe op hem dē dach der castijnghe. mit tweuoudigher droefenis moet se plaghen ons heer

Euangelium des seluen daghes. Jo. xi.

IN dyen tiden verghaderden die bischoppen eñ die pharizeen ende maecten enen raet eñ seyden. Want sullen wi doen? dees mensche doet veel teykenen. lijden wy dit. si sullen al in hem ge louen. Eñ die romeynen zullen comen eñ doen af ons stede eñ ons volc. Een van hem die cayphas hiet want hi biscop was vā dyen iare seyde. Ghij

en weet niet dat beter is dat een mensche sterue vo
er die luden op dat alle volc niet en bederue. Dat
en seyde hi van hem seluen niet. Mer om dat hi bis
cop was vanden iare. ppheteerden hi dat ihesus
voert volc soude steruen. eñ dat hy die kind̃ godes
die verstropt waren by een vergaderen soude. Vā
dien daghe dochten si dat si hem v̄slaen soudē Ihe
sus en wanderde niet openbaerlic biden iodē. mer
hi ghinc in een lant bider woestinen in een stat die
effem hiet. daer bleef hi mit sine iongheren

Opten palm auont Iheremyas

IN den daghen seyden die onghenadighe ioden toe
malcander. Comt laet ons teghen den gerechtigē
ghedachten bedencken. want die ewe en sal vāden
priester niet gaen. noch raet vādē wizē of sermoen
vanden pphetē. Comt laet ons ind̃ tonghen slaen
en laet ons nyet achten zyn woerden. Here siet to
mi. hoer die stemme mynre wedersaken. Geeftmē
quaet voer goet weder. dat si mynre sielen een gra
ue ghegrauen hebben. Ghedenck dat ic ghestaen
heb in dyn ansichte dat ict goede soude sprekē voer
hem eñ onweerdicheyt afkeren van hem. hier om
gheue hoer kinderen inden hongher. eñ leyde se in
den zweerden. Weduwen moeten hoere wyuen
werden ende sonder kinder. eñ hoer mannen moe
ten verslaghen werden ind̃ doot. hoer iongelingē
moeten inden stryde mitten zweerde doergraeuen
werden. eñ in hoer huus moet roepinghe werdē.

wantu sulste haestelic den moerdenaer om hē bren ghen om dat si sinre sielen een graue ghegrauē heb ben op dat si mi souden vanghen. Ēn mijn voeten hebben si stricken verborghē. mer du here weetste al horen raet teghen mi inder doot. En weest ho re boesheyt niet ghenadich. eñ hoer zunden moetē niet afghedaen werden van dijn ansichte. Neder moeten si vallen in dijn tegenwoerdichept indē tijt dijnre gramscap. heer ons god.

Euangelium des seluen daechs Eñ op ons he ren hemeluaerts auont. Jo. xvij.

In dien tiden sloech ihesus zijn oghen op ten hemel eñ seyde. Vader die ure is ghecomen verclaer dijnen sone op dat hi di verclare. Also als du hem ghegeuen hebste moghentheyt alles vleys sches op dat hi hem ewich leuen gheue dattu hem ghegeuen hebste. Dits ewich leuen dat si v beken nen als een waer god eñ ihesum xp̄m den du seyn deste Jc heb v verclaert op die eerde eñ dijn werckē heb ic volbrocht. Vaď verclaert mi nu mit die claer heyt die ic hadde bi di eer die werlt was Jc heb dij nen naem den menschen gheopenbaert dye du mij gaefste indē werlt. Si waren dijn eñ du gaefse mij Ende si hebben dijn leringhe behouden. Nu hebbē si bekent alle dinghen die du mi ghegheuen hebt de van di zijn. Want die woerden die du mij gaefste hebbe ick hem ghegeuen. ende si hebbense van mij

ontfanghen eñ waerlick bekent dat ick van dij wt
ghinck datstu mi ghesent hebste ick bidde voer hē.
Ick en bid niet voer die werlt. mer voer die ghene
die du mij ghegeuen hebste want si dij zijn. Eñ al
dat mijn is. is dijn. eñ dat dijn is is mijn. Eñ ick
bin verclaert in hem. eñ te hantes en bin ick in die
werlt niet. eñ dese zijn inder werlt Ic come tot dij
heylighe vader behoutse in dijnen naem die du mij
ghegeuen hebste. op dat si een zijn alsoe als wi
Doe ic mit hem was behielt icse in dinen name Ic
behoedese die du mi gaefste. eñ nyemant van hem
en waert verloren. dan die sone der ōdoemenissen
op dat die scrift ōuult worde. mer ic come tot dij.
eñ dit spreke ick inder werlt. op dat si mijn vroude
in hem veruult hebben. Ic gaf hem mijn leringhe
ende de werlt hatese. want si niet vander werlt en
zijn. als ick vander werlt nyet en bin. Ick en bid
de nyet datstuse vander werlt neemste. mer dattu
se vanden quaden behoedeste. Sij en zijn vander
werlt nyet alsoe ick vander werlt niet en bin. Hey
lichse in die waerheyt. alsoe du mij in die werlt ge
seynt hebste. ende ick hebse inder werlt gheseynt.
Eñ om hem heylighe ic mi seluen. op dat si oeck in
mij gheheylicht zijn. Ick en bidde niet alleen voer
dese. mer oeck voer die gheene die ouermits horen
woerdē ghelouen zullen in mi op datse alle een zijn
Als du in mi ende ic in di. op dat si in ons een zijn
Omme dat die werlt ghelooue wantu mi gheseynt

hebste. En dye claerheyt die du mi gegeuen hebste
heb ic hem ghegeuen dat si een zijn als wi een zijn.
Ick in hem. du in mi. op dat si volbrocht werden
in een. en dat die werlt kenne datstu mi ghesepnt
hebste. En du hebse lief ghehadt alstu mi lief ghe
hadt hebste. Vader ic wil die du mi ghegeuen heb-
ste. dat daer ick bin dat si daer oec mit mij zijn. op
dat si mijn claerheyt sien die du mi gegeuen hebste
Wantu mi lief hadste eer de werlt ghemaect was
Gherechtighe vader die werelt en heuet v niet ghe
kent. mer ic hebbe v bekent. en deze kenden datstu
mi ghesent hebste. en ic hebbe dijnen naem condich
ghemaect. en ic zal hem condich maken. op dat die
liefte daer du mi mede lief hebste ghehadt in hē wo
ne. en ick in di.

Epistel opten palmdach. Ad phil. ij.

B Roeders beuoelt dat in v. datter is in xpo
ihesu doe hy was int wesen oft inder ghe
lijcheyt gods en heeft hi hem zeluen niet gherekent
gode ghelijck te wesen. ende roef ghedaen. mer hi
heft hem zeluen wt ghedeylt. en aenghenomen een
forme des knechtes en is ghewozden inder ghelijc
heyt der menschen en inden habijt gheuonden als
een mensche.

Vanden heylighen cruus

H Ij heuet hem seluen veroetmoedicht gehoer
saem te werden totter doot. niet totter ghe

meynre doot mer ter doot des cruces. En daer om heeften god vͦheuen en̄ hem een naem ghegeuen de bouen allen namen is. Op dat inden name ihesu alle knyen buyghen der hemelen der hellen en̄ dͤ eerden. en̄ alle tonghen belijen dat de here ihesus xp̄s inder glorien des vaders is.

Dits die passye ons heren ihesu xpi als die vier euāgelisten bescriuen in een ghetoghen Lucas

IN den tiden nakede den festdach. Mathe us Het ghesciede doe ihesus al dese leringe volbracht had sprac hij sine iongheren toe en̄ seyde. Weet dat na twee daghen paesschen sal zijn en̄ des menschen soen salmen ouer leueren om ghecruust te werden Marcus. Twe daghen hier na was paesschen. en̄ men at gheen broot dat ghegeuen was Mathe. Doe waren vergadert de princen der priesteren en̄ die ouden des volckes in een hof eens princen der priesteren de cayphas hiet en̄ maecten enen raet hoe si ihm̄ mit bedroch mochten vanghen en̄ doden. en̄ seyden. Niet inden fest daghe op dat inden volke gheen gherucht en come Doe ihesus in bethanien was in des malaetschen simons huyse quam een wyf to hem mit een busse mit duerbaer zalue en̄ stortese op zijn hoeft daer hi sat. Marcus Doe waren daer sommighe dye dat benyden. en̄ sproken in hem seluen. Waer om is

dit verlies van deser zaluen ghedaen? men mochte
dese zalue vercoft hebben meer dan om drie hōdert
penninghen. eñ den armen ghegeuen hebben? Eñ
al grimmeden si op hoer Johannes. Eñ dit en
seyde hi niet om dat hem yet bestont te sprekē voer
die armen. mer omme dat hi een dief was. eñ den
budel droch. ende datmen den iongheren gaf. be-
waerde hi Mat. God wistet wel. eñ seyde to
hem. Waer omme bistu desen wyue aldus lastelic
si heuet een goet werck in mi ghewrocht. Wāt de
armen suldi altoes mit v hebben Marcus als
ghi wilt moghet ghi hem goet doen. mer mi en sul
stu altoes niet hebben. dat si had heeft si ghedaen
Matheꝰ In dien dat si dese zalue op mi gestort he
uet. so heeft si mi bereyt ghemaect te grauen. Mar
cus Ic seg v voerwaer. so waer dattet euangeliū
ghepredict wort in al die werlt. so salmen segghen
dat zijt inder ghedenckenisse der begrauinghe ghe-
daen heuet Mat. Doe ghinc een vanden twa
leuen ewech die iudas scarioth hiet totten princen
der priesteren eñ seyde tot hem. Wat willstu mi ge
uen ic sal hem v ouer leuerē Marcꝰ Doe si dat
hoerden worden si blide lucas. eñ hi verseker
dent. Matheus. Si loueden hem dertich pen
ninghen. Van dier tijt voert sochte iudas stonde.
daer toe dat hi hem ouer leueren soude. Des eerstē
daghes doe hoer hoechtijt aen stont Marcus
Doe si den paesschen offerden. seyden sine iongere

to hem. Waer wilstu dat wi gaen eñ bereyden dy
dinen paesschen te eten? Lucas Het quam een dach
vander hoechtijt in welken datmen most des pae
schens slaen. Eñ hi sende petrum ende iohannem
eñ seyde. Gae ende bereyt ons den paesschen. dat
wi moghen eten. Eñ si seyden. Waer wilstu dat
wy hem bereyden? Hi seyde to hem. Siet als ghy
indē stat gaet sal v een mensche ghemoeten dragen-
de een canne waters volghet hem inden huse daer
hi ingaet eñ segghet den weert vanden huse. Dye
meyster seyt di. Matheus Myn tijt is hier nae bi
mit di make ic mynen paesschen. Lucas. Waer is
dye camer daer ic mit myn iongheren den paesschē
eten mach. Eñ hi sal v tonen een grote auontmael
camer ghemaect eñ bereyt al daer. Doe ghenghen
si eñ vonden als hi hem gheseyt hadde eñ bereiden
den paesschen. Eñ doe tijt was ghenck hy sitten
eten eñ die twaelf apostelen mit hem. Eñ hi seyde
Begerende heb ic begeert desen paesschen myt v te
eten eer ic lide. want ic segghe v dat ick van desen
nyet eten en sal tot dat veruult werde inden rijcke
godes. Ende hi nam den kelck ende dede graci en
de seyde. Neemt eñ deylt onder v. want ic segghe
v. dat ick vander vruchten des wyngaerdes nyet
drincken en sal tot dattet rike gods comt. Mathe
us. Doet auont was ghinck hi sitten myt synen
twaelf iongheren. eñ doe si saten seyde hi to hem
Ick segghe v voerwaer. dat een van v my verr.

den sal. Doe worden si zeer bedroeft en̄ een yegheli
ke begonde te segghen. Heer bin ict? Hij antwoer
de en̄ seyde. Die zijn hant mit mi in die scottel ste
ket. dat is hi die mi verraden zal. Die sone des men
schen gaet als van hem ghescreuen is Wee dye mē
sche ouermits welcken des menschen soen verraden
zal werden. Het waer hem beter dat die mensce nz
gheboren en waer. Judas antwoerde die hem ver
riet en̄ seyde. Meyster bin ict? Hy antwoerde. du
hebstet ghesept. Doe si hoer auontmael deden. so
nam ihesus dat broot en̄ benedident ende bracket
ende gaft sinen iongheren ende seyde. Neemt ende
etet dit is mijn lichaem. Den kelck nam hi oeck en̄
danckede sinen vader. ende gaffen hem en̄ seyde.
Drincket al wt dezen. want dit is mijn bloet des
nyen testaments dat wtghestort zal werden voer
veel menschen in verlatenisse der zunden. Jck seg
ghe v voerwaer dat ick niet drincken en zal van de
ser vrucht des wijngaerts tot dyen daghe toe. als
ic mit v drincken zal in mijns vaders rijke. Lucas
En̄ doe waert daer een twistinge onder hem. wie
van hem die meeste scheen te wesen. Doe seyde hi
hem. Die coninghen des volcs zijn heer ouert hoer
en̄ die machte hebben ouer hem die zijn weldadich
gheheten. mer ghi also niet. mer die dye meeste is
onder v die werde als die minste. En̄ dye een voer
gangher is die is als een dienre. Wie is die meeste
die sit of die dient. en ist niet die sit? Jc bin die mid

del van v als een die dient. Ghi zijt die mit mij ge
bleuen zijt in mijn temptacie. Jc ordineer v dat rij
ke alst mijn vader mi gheordineert heuet. dat ghij
moghet eten eñ drincken op mijn tafel in mijn rijc
Ende moghet sitten ordelen ouer die twaelf stoelē
der twaelf gheslechten van israhel. Doe seyde die
heer tot simon. Sich simon die duuel heeft di bege
ret te siften als tarwe. mer ick hebbe voer di ghebe
den dat dijn gheloue niet en ontbreke. Eñ als du
bekeert biste so sterke dijn broeders. Hi seyde. heer
ic bin bereyt mit v te gaen inden kerker ende inder
doot. eñ seyde hem. Als ick v sende sonder scarp
eñ sonder zac eñ gheschoyet ontbrac v yet? Sij sey
den. niet. Doe seyde hi hem. Mer nu die een zack
heuet dieñ nemen op. eñ des ghelijcs dat scherp. eñ
dies nyet en heuet vercope den roc eñ cope een zwe
ert. Want ick segghe v. dat ghescreuen is moet vol
uult werden in mi. eñ hi is mitten bosen ghereketē
want wat van mi is heuet eynde. Ende si seyden
Siet heer twe zweerden hier. Eñ hij seyde. Het is
ghenoch Mathe9. Doe si hoer gracie ghesept
hadden ghinghen si wt inden berch van olyueten
Johan. Int riuier cedron daer een hof was
daer ghinc hi in mit sine iongheren. Ma. Doe sey
de ihesus to hem. Alle sulstu in mi scāde liden in de
se nachte Tis ghescreuen Jc sal den herde slaen eñ
die schapen sullen verstroyt werden Na dat ic ver
resen bin soe sal ic v voergaen in galileen. Petrus

antwoerde ende seyde hem. En al worden si al ge
scandalizeert in v. ic en zal nummer gescādalizeert
werden Jhesus seyde hem. Voerwaer voerwaer
seg ic v. in deser nacht eer die hane kreyet salstu mi
driewerf loechenen. Petrus seyde. Al waert oeck
dat ic mit v steruen moste ic en sal dyns niet versa
ken. En des ghelijcs seyden al die iongheren Doe
quā ihesus mit hem in een dorp dat getsemani hiet
en sprac to sine iongheren. Sitte hier. tot ick gaen
sal en aenbeden. En nam petrum mit hem en twe
zebedeus kynderen. en begonde te bedroeuen ende
swaermoedich te wesen Doe seyde hi to hem Mi
ne siele is bedroeft totter doot. lydet hier en wake
mit mi. En hi ghinc een wenich vā daer Lucas.
So veer almen werpen soude mit enen steen. En
bughede zijn knyen Matheus En viel nēder in
zijn aensicht. Mar. op die eerde. en bad oft mo
ghelic waer dat die vre voerbij hem lede. en seyde.
Vader. al dinc is dij moghelic. neem desen kelc vā
mi. nochtans niet als ic wil. mer alstu wilste
Mathe. doe quam hi to sine iongheren. en vantse
slapen. ende seyde to peter. ist aldus en moechstu
niet een vre mit my waken? Waecket en biddet op
dat ghi in gheen becoringhe ōwonnen en werdet.
Die geest is bereyt. mer dat vleysche is cranc Andʼ
werf ghinc hi van daer en bad en seyde. Vadʼ myn
En mach desen kelck nyet van mi gaen ic en drinc
hem. soe ghescie dyn wille. En hi quam weder.

eñ vantse slapende want hoer oghē warē bezwae
ret. Marcus. si en wisten niet wat si hem ātwoꝛ
den souden. Lucas Hem openbaerde een enghel vā
den hemel hem troestende. Eñ hi waert indē vter
sten stride ghelept eñ bad langhe. dat zijn zweete
waert als dꝛopelen bloets lopende ind' eerden
Doe hi opstont vāden ghebeden ende to sinen ion
gheren quam vant hyse slapende vā bedꝛuctheydē
Matheus. Noch liet hise eñ ghinc wech ende badt
derdewerf dat zelue ghebet. Doe quam hi tot sinē
iongheren segghende. Slaept nu eñ rust. siet dye
tijt zal naken eñ des menschē soen sal ouergeleuert
werden inden handen der zunderen. staet op ende
laet ons gaen. Marcus. Siet die mi verraden sal
is hier bi. Eñ doe hij noch spꝛekende was. quam
iudas scarioth een vanden twaleuē. eñ mit hem eē
grote schare mit zweerden eñ mit stocken ghesent
vanden ouersten pꝛiesteren. ende vāden scriben eñ
vanden ioden Jo. Ende iudas die hem verradē
hadde wiste die stede daer ihesus dicwil mit sinen
iongheren quam. Doe iudas een vergaderinghe
vā gheselscap ghemaect had. ende die dienres van
den bisscopen ende vanden pharizeen quamen daer
bi mit lanteernen ende vackelen ende mit wapenē
Jhesus wiste al dat op hem toecomende was. hi
tradt voert ende seyde hem. Wien soeket ghi? Hij
antwoerden hem Jhesum nazarenum Jhesus sey
de hem. Jc bint. Eñ iudas dien v'raden hed stont

oer mit hem̄ luden. Daer omme doe hi seyde. Jck
bint vielen si neder op die eerde. Doe vraechden hi
anderwerf. Wie soecstu? Si seyden Jhesum naza
renum Jhesus antwoerde ic bint. Jst dat ghij mij
soect so laet dese wech gaen. op dat veruullet wer
de dat hij sprac. Die du mi ghegeuen hebste vā he
en hebbe ic niemant verlozen Marcus Die ver
rader gaf hem een teyken. eñ seyde. Soe wye dat
ic cusse die ist vanghet hem eñ leyt hem wijsselijcke
Eñ doe hi quam rechteuoert soe ghinc hij tot hem
eñ seyde Ma. Ghegruet zijstu meyster. Ende
hem cussende seyde ihesus. Vrient waer toe bistu
ghecomen? lucas O iuda. mit een cussen vra
destu des menschen soen. Mar. Doe quamen zij
toe ende sloeghen hoer handen an ihesum eñ vingē
hem. Jo. Doe hadde simonpetrus een zweert dat
toech hi wt. eñ sloech des bisscops knechte eñ hou
wede zijn rechter oer af. Ende des knechtes name
was malcus Doe seyde ihesus tot petrum. Steke
dijn zweert in dijn schepde. Die kelck die mi mijn
vader ghegeuen heeft en sal ick die nyet drincken?
lucas. Ende hy roerde des knechtes rechter oer.
ende maectent ghezont. Matheus Doe sprack ihe
sus tot petrum. En wilt niet mitten zweerde wre
ken. Alle die ghene diet zweert nemen. sullen mit
ten zweerde vergaen. Oft meenstu dat ick mijnen
vader niet bidden en mach. ende hi sal mij gheuen
meer dan twaelf legionen der enghelen. Hoe sul

len dan die scriften veruult werden. Want aldus
moet gheschien In dyer uren seyde ihesus tottē sca
re. Ghi zijt wtghegaen mit zweerden en̄ mit stoc-
ken als tot enen moerdenaer om mi te vanghē Al
den dach zat ic bij v inden tempel lerende en̄ ghi en
vinghet mi niet. Dit is al ghescheit op dat alle der
propheten scrifturen veruult souden werden Doe
vloen al zijn iongheren en̄ lieten hem Marcus
Een iongelinck die mit een sindael ghecleet was
op zijn blote huut volchde hem. en̄ den grepen si en̄
hi werp dat cleet van hem en̄ ontuloe naect. Doe
brochten si ihesum totten ouersten priesteren en̄ de
scriben en̄ ouden quamen te samen Jo. si broch
ten hem perst to Annam. want hij was cayphas
zwagher die doe biscop was. Het was cayphas
die den ioden raet gaf dattet orbaer waer een men
sche voer dat volc te steruen Lucas Mer Pe
trus volchde van verre na. Ma Tottē ho
ue des princen der priesteren en̄ ghinc en̄ sat mit dē
dienres om dat eynde te sien. Lu. zij maecten
vuer midden inden houe en̄ satē daer om. Mar
cus En̄ petrus warmde hem bijden vuer Johā
nes Doe seyde die dienre die de duer wachte. En
bistu o ck nyet vandes menschen iongherē? Ende
hi seyde. ic en bins niet Ma. Doe hi wt de dore
ghinc sach hem een ander deerne en̄ scyde den ghe
nen die daer warē. Dese was mit ihesu nazareno
Ende doe verzakede hi hem mit enen eede dat hij

den mensche niet en kende. En corts hier nae qua
men si to petrum eñ seyden. Waerlick du biste een
van desen. want dijn sprake di openbaert. Doe be
gonde hi te versaken eñ te zweren dat hij hem nyet
en kende. lu. Doe hi noch sprekende was. kreyde
die hane. En ihesus keerede hem omme eñ sach pe
trum. En petrus dochte des heren woert. als hij
ghesept hadde. eer die hane kreyet. sulstu mij drye
werf versaken. hi ghinc wt eñ weende bitterlick.
Io. Doe vraechde die bisschop ihesum van sine iō
gheren eñ van zijn leringhe Ihesus antwoerde Ic
sprac in die werlt openbaerlic: ic heb altijt gheleert
inder sinagogen inden tempel daer al dye iodē ver
gaderden. ic en heb niet int heymelic ghesept. wat
vraechstu mi? vraghet hem diet hoerden wat ic ge
sept hebbe. sich dese wetet wat ic hem seyde. Doe
hi dit seyde een vanden dienres die daer bij stont.
gaf hem een kinbac slach. eñ seyde. sulstu dus den
bisscop antwoirden Ihesus seyde. Heb ic qualic ge-
sept ghif ghetuuch vanden quaden. mer heb ic wel
ghesept waer om slaestu mi? Annas sende hem ge
bonden to cayphas den biscop. Ma. Dye princen
der priesteren ende alle die raet sochten valsche ghe
tughe teghen ihesum omme hem te doden. ende en
vondens niet. al wast datter veel valscher tughen
quamen. Ten laetsten quamen daer twe valssche
tughen eñ seyden. Dese seyde Ic mach den tempel
gods destrueren eñ den nae dryen daghen wedma

ken. Doe quam een der priesteren ende seyde Ant-
woerstu hier niet toe dat dese tughen? Jhūs zwe-
ghe. Eñ de princen der priesteren seyden Jc bezwe
re v biden leuenden gode. datstu ons seggeste oftu
xp̄s biste die leuende gods sone? Jhesus antwoer-
de. du hebstet ghesept. Nochtans seg ic v. dat ghy
die sone des menschen zult sien sitten ter rechter zy
de der mogentheyt gods eñ comen inden wolken
des hemels Doe scoerde die prince zyn cleder. ende
seyde. Hi heeft blasphemie ghesproken. wat behoe
uen wi meer tughen? siet nu hebdi blasphemie ghe
hoert. wat duncket v? Hy antwoerdē. Hy is scul
dich der doot. Doe spoghen si in zyn ansicht ende
sloeghen hem mit halslaghen mit horen handen in
zyn ansichte eñ seyden. Propheteer ons xp̄e. Wie
is hi die v sloech? lu. Doet dach was quamē
te gader die ouden des volkes eñ die princen eñ sey
den in horen rade. eñ seyden. bistu xp̄s so segt ōs
Hi seyde. Alst dat ict v segghe ghi en loeft mi nyet
Eñ ist dat ic v vraghe ghi en antwoert mi niet
Ma. Des morghens vroe ghinghen al die princen
der priesteren eñ die ouden des volkes in enen raet
teghen ihesum hoe si hem mochten doden. eñ gebō
den brochten si hem eñ leuerdenen pylato den rich
ter Jo. si quamen in die vierscare. om dat si ombe-
vlecket bleuen eñ den paesschen souden eten. Ma.
Doe iudas sach die hem verraden had dat hy ver-
delt was hadde hys rouwe. eñ brochte die dertich

penninghen weder den princen der priesteren ende
seyde. Jc heb ghezundicht. dat ick dit gherechtighe
bloet verraden hebbe. Sij seyden. Wat gaet ons
dat an? Ghi zullet sien. Doe werp hi die penningē
inden tempel eñ ghinc eñ verhenc hem an een stric.
Die princen der priesteren nomen dye penninghen
eñ seyden. Ten is niet gheoerloft datmense inden
schat des tempels werpe. want het is een loē des
bloedes Doe nomen si enen raet eñ costen daer me
de eens potbackers acker die pelgrims in te grauē.
Daer om is die acker gheheten acheldemach. dats
een acker des bloets tot huden des daghes Doe is
veruult die ꝓphecie die sept. Eñ si nomen dertich
penninghen eñ costen een stat vanden kinderē van
israhel eñ gauense in eens potmakers acker als mi
die heer ghesept heeft Jo. Doe ghinc pylatus wt.
eñ seyde. Wat wroeghen hebstu in dezen mensce?
Sij antwoerden. En hadde hij niet quaet gheda-
ne. wy en hadden hem niet ouergheleuert Doe sey
de pylatus. Neemten eñ ordelt hem na v wet Doe
seyden hem dye ioden. op dat ihesus woert soude
veruult werden dat hij seyde eñ teykende. vā wat
dode hij steruen soude. lu. Doe stont alle dye
schare op. . Marcus. Ende die ouerste priesteren
wroechden hem in veel dinghen eñ seyden. lu. deze
hebben wy vonden verkerende ons volc. ende ver
boet den keyser tribuyt te gheuen. Ende seyde dat
hij waer xpristus coninck der ioden. Doe vraghede

hem pylatus. Bistu der ioden coninc? Jhesus sey de. Segstu dat wt di seluen. of hebbent v ander lu den van mi gesept? Pylatus seyde. bin ic een iode dijn volc en̄ bisscoppen hebben mi dij geleuert wat hebstu ghedaen? Jhesus seyde. mijn rijc en is van deze werlt niet. waer mijn rijcke van dezer werlt. mijn dienres souden trouwelic voer mi ghestreedē hebben dat ic den ioden nyet overgheleuert worde mer mijn rijc en is van hier niet. Doe seyde pilat9 bistu een coninc? Jhesus antworde. du segstet. ick bin een coninc. in dien bin ic gheboren. en̄ daer toe bin ic in die werlt ghecomen dat ic die waerheit ge tuuch gheue So wie vander waerheyt is de hoert mijn stemme. Doe seyde pylatus Wat is die waer heyt? Mat. Doe ihesus vanden princen d̄ priesterē en̄ vanden ouden des volckes gheuraecht waert. en antworde hi niet. Doe seyde hem pylatus. Ho restu niet hoe veel ghetughen dat deze segghen? Hi en antworde niet een woert. als dat die richter hē zeer verwonderde. Lu. Doe seyde pylatus den prin cen en̄ den scharen. Ic en vinde gheen sake in dessē mensche. Hij worden stercker roepende en̄ seyden. Hij heuet alle dat volck beroert doer alle iudeen. en̄ het beghint van galileen hier toe. Doe pylatus ga lileen hoerde. vraechde hy of hij een galileus ware en̄ doe hi hoerde dat hij van herodes machte was sende hij hem to herodem die te iherusalem was. In dien daghe doe herodes ihesum sach. wort hij

zeer verblijt. want hi begheerde langhe tijt om hez
te sien omme dat hi van hem veel ghehoert had. eñ
hoepte enich teyken van hem te sien. Herodes vrae
ghede mit veel reden. eñ hi en antwoorde niet. Die
princen stonden stadelic wroegende hem. herodes
versmade hem eñ bespotte hem eñ dede hem an een
wit cleet eñ sende hem weder to pylatum. Eñ van
dien daghe zijn si vrienden gheworden herodes eñ
pylatus want te voren waren si vianden. Pylat9
riep te gader die priesteren eñ die meysterschap. eñ
dat volck eñ seyde. Ghij hebt mi dezen mensce ge
brocht als een verkeerder des volckes. siet ic hebbe
hem voer v gheuraghet eñ ic en vinde gheen saecke
in dezen mensche daer ghij hem in wroeghet. noch
herodes oec. want icken ghesent heb to hem. ende
siet daer en is nyet ghewroeget datter doot weert
is. daer om zal hijt beteren eñ ic zallen quijt laten.
Alle fest most hijen enen qijt laten Ma. Wye
si wolden. Eñ hij hadde doe enen vernaemden ge
uanghen die barrabas hiet. die om manslachte in
den kerker ghelept was Mar. Doe dye schare op
clam begonde si te bijten als si altoes plach te doen
Ma. doe si al vergadert waren seyde pylat9 Wie
wilt ghi dat ic v quijt late. weder barrabam of ihe
sum diemen xp̄s heyt? Mar. Want hi wiste dat
die auerste priesteren vā nidicheyden hem geleuert
hadden. Mat. doe hi zat ter vierscaren. seyde zijn
wijf to hem Ten gaet v niet aen van dezē gerechty

ghen man Ic heb huden een visioen ghesien inden
slape daer ic pijn om lide. Die princen der priesterē
eñ die oudē begeerde. dat si barrabā baden. eñ ihm
te dode Iu. Doe riep die schare te gader eñ sep
de. Doet desen hen. eñ laet ons barrabam. Mat.
Pylatus sepde. Wat sal ic doen mit ihesu diemē
xp̄s hept? Mar. die coninc der ioden. Iu. hi wou
de ihesum laten. Ma. Sij sepden men sallen crucē
Doe sepde die richter. Wat heeft hi quaets gheda
ne? Al so veel te meer riepen si. men sal hem crucen
Iu. Eñ hi sepde driewerf to hem Ic en vinde geen
sake der doot in hem. laet mij hem een correxie ghe
uen eñ quijt laten. Si pijndent doe mit grote stem
men eñ begeerden hem te crucen. eñ hoer stemmen
worden gheweldich. Mat. Als pylatus sach dat
hi niet vorderen en mochte. mer veele meer geruch
tes waert. nam hi water eñ dwoech zijn handen
voert volcke eñ sepde. Ic bin onnosel vā desen ghe
rechtighen mans bloede. siet ghi toe. Glo. watstu
doetste. Dat volc antwoerde eñ sepde. Sijn bloet
com op ons eñ onsen kinderen. Io. Pylatus nam
ihesum eñ gheppselde hem. Mar. hi wolde den vol
ke ghenoch doen. eñ liet hem barrabam. eñ gaf ihe
sum ouer te crucen. Mat. Des richters knechten
nomen ihesum in die vierschaer eñ verghaderdent
volc. si ontcledenē eñ dede hem an een purpur cleet
Een doernē croen vlochtē si en settēse op zijn hoeft
en een riet in zijn hant. mit gheboghen knyen voer

hem bespotten en̄ seyden. Ghegruet bistu coninck der ioden. en̄ gauen hem kinbac slaghen. Doe sey de hem pylatus Siet ic brenghen op datstu kenste dat hi ontsculdich is. Jhesus droech dye doernen crone en̄ een purpur cleet. En̄ pylatus seyde hem Siet enen mensche. Doe hem die biscopen en̄ dien res ghesien hadden. riepen si. Cruusten cruusten. Pylatus seyde Neemten en̄ cruusten. ic en vinde in hem gheen zake. Die ioden riepen. Wi hebben een wet en̄ daer na sal hi steruen. want hi hem seluen god maecte. Doe pylatus dese reden hoerde vreese de hi te meer en̄ ghinc in die vierschaer. en̄ seide ihe su. Wie bistu? Jhesus zweech. Doe seyde hem py latus. Spreecstu mi niet toe? weetstu nyet dat ick macht heb di te crucen. en̄ dat ic oec macht hebbe di quijt te laten? Jhesus antwoerde. Du en hadste gheen macht teghen mi. ten waer di vā bouen ghe gheuen. daer omme dye mij ouerleuerde heeft dye meeste zonde. Daer na sochte hem pylatus te latē Mer die ioden riepen. Is datstu desen laetste. du en biste des keysers vrient niet. mer so wie hem sel uen coninc maect die wederspreect den keyser. Doe pylatus dese reden ghehoert had. brochten si ihm̄ buten ende zat te rechte in de vierschaer in een stede die lichostratos hiet. mer in hebreeuschen galgata Het was des daghes voer paesschen. als ter sester vren. En̄ hi seyde den ioden. siet dijn coninck. En̄ si riepen. doet ewech doet ewech. cruusten Pilat9

seyde hem. Sal ic v conint cruten? Die bisscoppen seyden. Wi en hebben ghenen conint dan den keyser. Doe gaf hi hem ouer datmen hem cruycen soude. Mar. Nae dat si hem bespot hadden toghen si hem wt dat purpur cleet eñ deden hem zijn cleder̄ weder aen. eñ leydenen wt omme te cruten. Eñ si dwonghen een die daer voerbij ghinck eñ quam van een dorp dat hi zijn cruce droech. Deze hiet symon sireneus eñ was ruphi eñ alexanders vader. eñ si leyden hem in golgata. Math. Het was een stede daermen die misdadighen in plach te doden.

Lu. Een grote schare vā volke eñ van wyuen volchden hem beschreyende eñ wenende. Doe keerde hem ihesus omme eñ seyde. Dochteren van iherusalem en wilt niet wenen op mi. mer op v seluen eñ op v kinder. Wantet zullen daghen com̄ daer si in zullen segghen. Salich zijn die onurucht baren eñ die niet ghewonnen en hebben. eñ die borst̄ die niet ghesoken en hebben. Dā zullen si die berghen beghinnen te segghen. valt op ons. eñ den houel̄ bedecket ons Of si dit inden groenen houte doen. wat zal hem inden dorren gheschien? Math. Doe cruusten si mit hem twe moerdeners die een d̄ rechter siden eñ die ander ter luchter siden. Mar. Die scriftuer is veruult die seyde. Eñ mitten bosen is hi gherekent. Ma. Die voerbij ghinghen bescempten eñ schudden hoer hoefden eñ seyden. Vach die den tempel gods destrueert. eñ in dryen dagh̄ we

der maecte. behout di zeluen. bistu die soen godes
clim vāden crucen. Des ghelijcs bespotten hem de
princen mitten scrijben eñ die ouden seyden. Ando
luden heeft hi behouden. hem zeluen en mach hi nz
behouden. Ist een coninc vā israhel so clim hij nu
neder vāden cruce. eñ wi ghelouen in hem. Hij be
troude in gode. hi verlossen nu of hi wil. wāt hi sei
de. ic bin die sone gods Jo. Pylatus screef den ty
tel. eñ setten opt cruce. eñ was dit ghescrifte Jhūs
nazarenus coninck der ioden. Veel der ioden lasen
deze tytel. wāt die stede daer mē ihūs cruusie was
bider stat. Het was ghescreuen in hebreeuschen in
grieken. eñ in latijn. daer omme seyden dye biscop
pen der ioden. En scriuet niet der ioden coninck.
Pylatus seyde. Dat ic ghescreuen heb heb ick ghe
screuen. Doe die ridders ihm̄ ghecruust haddē. no
men si zijn cleder eñ maecten vier delen. Den rock
was onghenayet. mer ghebreyet. daer om seydē si
laten ons niet snyden. mer laet ons lot werpē op
hem. op dat die scrifture veruult werde die seyt.
Mijn cleder hebben si gedeylt. eñ op mijn cleet heb
ben si lot ghewozpen. Dit deden die ridders. lu.
Jhesus seyde. Vader vergif hem wāt si niet en we
ten wat si doen. Een vāden moerdenaer dye daer
hinc blasphameerde in hem. eñ seyde. Bistu xp̄s.
so maec di ghesont eñ ons Eñ die ander berispten
eñ seyde. Du en ontsiestu god niet datstu ind selue
v̄doemnisse biste. en trouwen wi te rechte. want

wi ontfanghen recht loen na ons werken. mer de
se en heuet gheen quaet ghedaen. En hi seyde ihū.
Here ghedenc myns alstu comeste inden paradise.
Daer waren veel wyuen ihm gheuolghet vā galy
leen. onder welken was maria magdalena eñ ma
ria iacobi iosephs moeder eñ zebedeus kind r moe
der. Jo. Biden cruce ihesu stont zijn moeder. en
maria cleophe zijns moeders suster. en maria mag
dalena. Doe ihesus zijn moeder sach staende ende
den iongher. seyde hi sinre moeder. Wijf siet dijn
kint. Den iongher seyde hi. siet dijn moed. Glo.
Hoetse. Mar. Te noen tijt riep ihesus. Help help
lamazabathani. Dit is te segghen. mijn god myn
god. waer toe hebstu mi ghelaten? Sommich die
daer bi stonden hoerdent eñ seyden. siet hij roepet
helpā. Jo. Daer na want ihesus aldinc wiste. op
dat die scrifturen veruult worde seyde hi. Mi dor
stet. Een vat vol edics was daer gheset. si deden
een spongi vol edics aen een riet eñ brochtent sinen
monde. Doe ihesus den edic ontfāghen had seide
hi. Het is volbrocht. lu. Het was bijnae dye seste
vre. eñ het worden duusternissen ouer al dat lant.
totter neghender vren toe. Ende die zon is vdonc
kert. Marcus. Eñ dat cleet des tempels schoerde
ontwee van bouen tot beneden. lu. Ende ihesus
riep myt luder stemmen eñ seyde. Vader in dijnen
hāden beuele ic minen gheest. Eñ doe hij dit seyde
gaf hi den gheest

¶ Doe centurio sach datter ghesciet was glorif
ceerde hi̾ gode eñ seyde. Waerlic dits een gherech
tich mensche. Mar. Weerlick die mensche was
die gods sone. Lu. Ende al die scharen die te ghad̾
daer waren tot desen wonder eñ saghen dat daer
gheschiede. sloeghen hoer borsten. ende keerde we

der. Doe stonden al zijn bekende van verre eñ dye
vrouwen die hem vā galileen gheuolget waren: eñ
saghen dit. Jo. Die ioden wāt bi paesschen was
op dat die lichamen aenden cruce niet en bleuē des
sabothes. wāt tis een groot dach. Des sabothes
boden si pylatum datmen dye benen breke eñ af de
de. Doe quomen die ridderen eñ broken des eens
benen eñ des āders die mit hem ghecruust waren:
Doe si to ihesum quamen eñ hem doot vonden: en
broken si zijn been niet. mer een vāden ridders de
de hem op zijn side mit een spere. eñ daer ghinc wt
water eñ bloet. Eñ diet sach gaft ghetuuch eñ zijn
ghetuuch is waer eñ hi weet dat hi waer sept. op
dat ghi oec ghelouet. Deze dinghen zijn ghescyet
op dat die scrift vuult worde. Een been en zult ghi
niet breken van hem. Een ander scriftuere sept.
Sij saghen in wyen si doersteken hebben. lu. Eñ
sich een man die ioseph hiet dye ouer tien ridderen
gheset was een goet man eñ gherechtich. eñ was
vander stat van aromathien int lant van iudeen.
dese en consenteerde horen raet eñ werken nyet
Jo. want hi ihesus heymelic iongher was om die
vrese der ioden. lu. Eñ hi verbeyde dat rijc gods
Mar. Deze ghinc stoutelic in tot pylatum eñ eysse
de het lichaem ihesu. Pylatus verwonderde hem.
dat hi doot was Ende doe hi centurio tot hem ge-
roepen hadde. vraghede hi hem of hij nu doot wa
re: Ende doe hijt wiste gaf hi ioseph den lichame

Jo. Doe quam hi eñ dede af dat licham ihesu. Ny
codemus quam oec die ierst des nachtes to ihm ge
comen was eñ brocht hem myrre eñ aloes vã hon‹
dert ponden. Marcus. Joseph coft een sindael Jo
hannes Doe nomen si ihesus lichaem eñ bondent
in linnen doeckẽ mitter zaluen als der iodẽ gewoẽ‹
te is te grauen. Sider stede daer hi ghecruust wa‹
ert was een hof. eñ inden houe een nye graft daer
noch niemant in begrauen en was. omder ioden
paesschen. eñ wantet graft daer bi was. leyden si
ihesum daer in

Des maendaechs na palm dach Epistel Ysay
as die propheet

In den daghe seyde ysayas die ꝓpheet God de
here heef mijn ore opgheloken eñ ick en weder
segghes niet. ic en bin nyet achterwaerts ghegaen
Jc heb mijn lichaem den slaghers ghegeuen eñ my
nen waghen den ploeghers Jc en heb mijn ansicht
niet afghekeert vanden berispers eñ vanden bespu
wers op mij. God die heer is mijn hulper. eñ daer
om bin ic onghescheynt. daer õ heb ic mijn ansicht
gheset als die hertste leye. eñ ic weet dat ic niet con
fuus en zal werden. Hi is na bij die mi gherechtuer
dicht heuet. Wie zal dit wederspreken: laet ons te
gader staen. wie is mijn wed'sake: laten to mi co
men. siet god is mijn hulper. Wie ist die mi v̄doe
men zal: siet si zullen al toe wreuen werden als een
cleet dat die motten eten. Wie ontsiet vã v dẽ here

eñ horende die stem zijns knechtes. Wie heeft indẽ
duusternis ghewandert eñ hem gheen licht en is?
die hopet inden naem ons heren

Euāgelium des zeluen daghes Jo. xij.

IN den tiden quam ihesus ses daghe voer paes-
schen in bethanien daer lazarus doot was die
hi verwect hadde. Sij maecten hem daer een auēt
mael eñ martha diende. lazarus was een vādyen
die daer athen. Doe nam maria van nardipistico
ghemaect duerbaer zalue. eñ zalfde ihesus voeten.
eñ droechde ihesus voeten mit horen hare. ende dz
huus veruulde vanden roke der zaluen. Do seyde
iudas scarioth die hem v̄radende was een vanden
ioungheren. Waer om en is dese zalue niet vercoft
om. iij. c. penninghen eñ den armen ghegeuē. Dat
en seyde hij niet omme der armer hulpen wil. mer
omme dat hij een dief was eñ den budel droech hij
van datter ghegeuen waert. Doe seyde ihesus Ghe
dencket hoer dat si doet inden daghe mijnre begra
uinghe. Die arme zulstu altoes mitti hebben. mer
mij niet altoes. Een grote scare vanden ioden dye
wisten doe dat hi daer was. ende en quamen niet
alleen om ihesum. mer dat si lazarum saghen die hi
verwect hadde. Dye princen der priesteren dochtē
dat si lazarum wolden v̄slaen. wāt veel iodē ghin
ghen daer omme eñ gheloefden ihesum. Des ande
ren morghens doe quam een grote scare tottē feest
daghe. deze hoerden dat ihesus te iherusalem quā

Doe namen si telghen van palmen eñ ghinghen hē
te moete eñ riepen. Ozanna. behout ons Ghebene
dijt is hi die comt inden naem des heren coninc vā
israhel. Eñ ihesus vant een ezel eñ sat op hem Als
ghescreuen is En wilt niet ontsien dochter vā syon
Siet dijn coninc comt sittende op een ezelinne Dit
en kenden ten eersten zijn iongheren niet. mer doe
ihesus glorificeert was dochten si dat van hem ge-
screuen was eñ si hem dit ghedaen hadden. Dye
schare tuuchde die mit hē was doe hi lazarum wt
den graue riep eñ vander doot verwecte. daer om
quam hem die schare te moete. want si hoerden dz
hij dat teyken hadde ghedaen. Doe seyden de pha
rizeen in hem zeluen. Ghi siet dat wi niet en vorde
ren. siet al die werlt gaet na hem. Het waren som
mighe heyden van dyen die opgheclommen warē.
op dat si beden souden inden festdaghe Deze ghin
ghen to philippum die van bethsayda was wt ga
lileen eñ boden hem eñ seyden. Heer wi willen ihe
sum sien. Doe quam philippus eñ seydet andreas
Eñ andries eñ philippus seydent ihesu Ihesus sey
de hem. Die vre comt dat die sone des menschen
glorificeert zal werden.

Epistel des dinxdaghes. Iheremyas

In den daghe seyde iheremias Heer du wist
dat eñ ic bekendent. du toenste mij hoer ar
beyt Ic was als een sachtmoedich lam dat ten ou-
taer ghedraghen wort. Ic en kende niet dat si raet

teghens mi dochten eñ seyden. Laet ons hout doen in zijn broot. eñ laten ons vander eerden der leuen-der wateren voeden. zijn naeme en zal voertmeer niet ghedocht werden. mer du here sabaoth dye te recht ordelste eñ proeueste leynden eñ herten. Laet mi wrake zijn van hem. want ic heb v mijn saecke vertelt mijn god

Des woensdaghes die eerste lere Ysaye.

Dit seyt god die heer. Segt den dochterē vā sion. siet dijn behouder zal comē eñ zijn loē mit hem. Wie ist die van edom comt mit ghewuer den cleederen van bosra? Deze is in zijne stoele sion voergaende in veelheyt zijnre sterchcheyden. Ick bin die gherechtich spreke. eñ ic bin een voeruechter om te behoeden. Waer omme ist root datstu aen hebste eñ dijn cleder als die ghene die de perse treden? Jc heb die perse alleen. eñ vanden luden en is nyet een mit mi. Hoer bloet is op mijn cledē besprenckelt eñ ic heb beulect al dat ic aen hebbe Jck sach omme eñ daer en was gheen hulper Jc sochte eñ daer en was niemant die mi halpe. eñ mijnen arm behielt my. eñ mijn weerdicheyt heeft mi ghetroest. Des ontfermherticheyden zal ic ghedencken Jc zal boetschappen des heren lof van allen goeden de hi ons ghedaen heeft ons heer god.

Des zeluen daghes die anderde lere. Ysayas die propheet

In den dage seyde Ysaias Heer wie heeft ōs ozen ghelouet. en̄ wie es des heren arm ge openbaert? Hi climt voer hem als een zomer sprute en̄ een wortel vter dorstigher eerden. hem en is ge dachte noch scoenheyt. Wi saghen hem en̄ hem en was gheen ansichte en̄ wi begeerden hem ōsmaet en̄ den last van allen mannen. den man d̄ serichey den wetende cranchept. Zijn ansichte was als eē verborgher. Daer om en rekende wys niet. waer lic hi hoerde oec zelue ons quale op. en̄ droech selue ons cranchept. en̄ wi rekende hem als een malaet- sce van god verslaghen en̄ vernedert. Hij is gewōt om ons boesheyt. en̄ vertreden om ons misdaet de castijnghe ons vreden is op hem. en̄ in zijne serichz zijn wi ghenesen. Wi hebben ghedwaelt als scapē elc is in zijn wech gheneyghet. die heer heft in hem gheset ons boesheyt. Hi is gheoffert want hi wol de zelue. en̄ en dede zijn mont niet op. Vander ban gicheyt en̄ vanden ordel is hi ghenomen. Wie sal zijn gheboerte vertellen? hi is afghesneden vanden lande der leuender. om die misdaet mijns volckes heb ic hem ghestaghen. Die ongenadighe sal hi ge uen voer die grauinghe en̄ den rijkē voer zijn doot om dat hi gheen boescheyt ghedaen en heeft. ende om dat gheen boescheyt in sinen monde gheuondē en is En̄ die heer wolde hem in cranchept vertredē Ist dat hi zijn siele voer die zunden setten zal so sal hij lanclijuich ghestachte sien. Ende die wille ons

wil des heren sal in zijn hant ghelept werden om dat hi zijn siel inder doot ghegeuen heeft. eñ mitte mildadighen is gherekent. Hi heeft veelre ludẽ zũden opgheuoert eñ bat voer die ouertreders dat zij niet bederuen en souden seyt god die here

Opten witten donredach epistel Ad corinthe os. xi.

Broeders als ghi te gader in een comt so en is gheen tijt tot des heren maltijt etẽ. Een yeghelic vermeet hem zijn auontmael teten. eñ dye een honghert. die ander is droncken. Si vergaderden inder kerken. eñ als si gheeten hadden eñ te samen ghewerschappet. so wolden si ter tafalẽ ons heren gaen. En hebdi te huus niet teten eñ te drincken daer ghijt billiker doen sout dan in die kercke. Of versmaestu die kerke godes? eñ doet dye arme schamen dies niet en hebben. Wat sal ic segghẽ? ic prijse v. mer daer in niet

Des witten donredaghes. Eñ oeck des heyligen sacramentes dach. Epistel

Dat ic v gheleert heb dat ontfinc ic vãden here Want inder seluer nacht doe ons here ihesus xp̄s ouergheleuert waert. nam hi broot eñ gracie doende brac hijt eñ seyde. Neemet eñ eet. dit is mijn lichaem dat voer v ghegheuen sal werdẽ. doet dat in mijn ghedenckenisse. Eñ des ghelijcs dẽ kelck. doe hij dat auontmael ghedaen hadde seyde ¶. Dese kelck is een nye testament in mijnen bloe

de. doet dat alſo dicke als ghi hem drincket in mijn ghedenckeniſſe. Want alſoe dic als ghi dat broot eten ſult eñ den kelck drincken ſo ſulſtu bootſchappen des heren doot ten hi comt ten oerdel So wie onweerdelic eet dat broot eñ drinct des heren kelck die ſal ſchuldich zijn des lichaems eñ ons herē bloedes Die menſche onderproeue hem ſeluen eñ eet ſo vanden brode eñ drincke vanden kelck. Want ſoe wie dat onweerdelic eet eñ drincket. die eet eñ drincket hem in verdoemeniſſen. Niet onderſchepdēde des heren lichaem wt ander ſpijs. Daer om iſſer veel onder v ſiec ende veel ſlaepter. Want die here plach mitten natuerliken doot te wreken als ſi onuerueerlic totten lichaem ons heren ghinghen. iſt dat wi ons ſeluen veroerdelen penitencie te doen. wi en worden niet vordelt dat is ghewroken Als wi gheoordelt werden ſoe werden wi vanden here berispet. op dat wy mit deſer werlt niet verdoemt en werden

Euangeliũ opten seluen dach vanden auontmael.
Johannis.xiij..

Voerden festdach voer paesscen. wãt ihesus wist dat zijn vre quam dat hi gaen solde vã deser werlt totten vad̉. Doe hi die sine lief hadde. die ind̉ werlt waren hadde hijse lief inden eynde.

Doet auentmael ghedaen was eñ die duuel int her te ghesepnt hadde dat hem iudas scarioth ōraden soude. Hi wist dat hem die vader alle dinck inden handen ghegeuen hadde. eñ dat hi van gode wtge gaen was eñ tot gode ghinc. Hÿ stont op vanden auontmael eñ leyde zÿn cleder af. ende nam een lin nen dwele eñ ghorde hem. Daer na dede hi water in een becken eñ begonde die iongheren hoer voetē te wasschen ende te droghē mitten clede daer hi me de ghegordet was Doe quam hi to petrum. eñ pe trus seyde. Heer wastu mi die voeten? Jhesus ant woerde eñ seyde hem. Dat ic doe en weetstu niet. naemaels sulstuut sien. Petrus seyde. Du en zelst mÿn voeten wasschen nummermeer Jhesus seyde Ist dat ic di niet en wassche du en zulst gheen deel mit mÿ hebben. Doe seyde simonpetrus. Heer en wassche niet alleen mÿne voeten. mer oec handen eñ houet Jhesus seyde hem. Dye ghedwoen is en behoeuet niet dan dat hi die voeten wassche eñ hÿ is te mael reyn. ghi zÿt reyn mer niet alle. Wāt hÿ wiste wye hem verraden soude. daer omme seyde hi. ghi en zÿt niet alle reyn. Nae dat hi hoer voeten hadde ghedwoghen eñ zÿn cleder weder an dede. doe hi was gaen sitten seyde hi anderwerf. Weet ghi wat ic v ghedaen heb? ghi hept mÿ meyster eñ here. ghÿ segt wel want ic bint. Ist dat ick v voe ten ghedwoen heb. so zÿt ghi oeck schuldich deen des anđs voeten te dwaen in een exempel ō liefsten.

Opten goeden vridach die yerste lere. Ozee

N hoer droefheit sullen si vroe opstaen to mi. comt
laet ons wederkeren totten here. want hi heeft be
ghonnen eñ sal ons ghesont maken. eñ al slaende
genesen. Hi sal ons visiteren na twe dagen eñ des
derden daghes zal hi ōvrisen. Wij zullen sien in zijn
aensichte eñ weten eñ volghen. op dat wi den here
kennē. Zijn ganc is bereyt als die morghenstōde
Eñ hi sal comen als een morghen als die auont te
ghen die eerde. Wat sal ick doen effraym? wat sal
ic doen iuda? V ghenade is als een morghē wolke
eñ dau die vroe vergaet. Daer om heb ic inden pro
pheten gesept. ic heb verslaghen die woerdē mijns
mondes. mijn ordel sal wtgaen. want ick wil do
gheden eñ niet offer. eñ die wetenheyt godes meer
dan offerhande

Die ander lere Exodi

Die heer sprack tot moysen eñ aaron. Dese
maent ist beghin der maenden. si sal die ier
ste zijn vanden maendē des iaers Spreke to alden
kinderen van israhel. eñ segt hem. opten dach van
deze maent neem een yeghelic een lam mit sinē ghe
sinde in zijn huus. Mer ist ghetal te cleyn dat zijt
lam niet en moghen eten. so neme zijn ghebuer die
zijn huus naest is naden ghetale der menschē dyet
ōmoghen dat lam teten.. Dat lam sal zijn sonder
vlecken van mans kunne van enen iaer. Na deser
maniren sult ghi nemen een bocken eñ houwen dz
inden viertienden daghe van deser maent. Eñ alle

die veelheyt der kinderen vā israhel zullent offeren des auonts eñ sullen nemen vanden bloede. eñ ste kent teghen beyde die posten eñ ouer de husen daer si in eten sullen. Eñ in die nacht zullen si vleyssche eten int vuer ghebraden eñ ongheheuen broot myt latune. Ghi en zult daer niet af eten dat rouwe is of mit water gheroect. mer alleen ghebraden in dz vuer. dat hoeft mitten voeten eñ den inghedoemte sulstu verslinden eñ een been en sulstu niet breken. noch daer en sal niet af bliuen des morghens. Ist datter yet af blijft dat sulstu int vuer verbernen. Eñ dus sult ghij eten. Ghi sult v lenden gordē eñ gheschoet zijn aen die voeten. eñ stocken in v hādē eñ ghi sult haestende eten. Want tis paesschen dat is een ouerliden ons heren.

Opten paesch auont. Genesi

IN den beghin sciep god hemel eñ eerde. mer die eerde was ydel eñ wan. Eñ opt aensich te der eerden waren duusternisse. eñ die gheest go des waert ghedraghen bouen die wateren. eñ god sprac. Het wort een groot licht. eñ hij schepde dat licht vand̄ duusternisse. eñ hietet die dach. ende dye duusternisse den nacht. eñ waert ghemaect auont eñ morgen die eerste dach. Eñ god seyde. het wort een firmament int middel d̄ wateren eñ schepde de wateren vten water. God maecte dat firmament eñ schepde die wateren die ondert firmament wa ren vāden wateren die bouen den firmamente wa

ren · eñ tis also gheschiet · God die noemde dat fir
mament den hemel · eñ tis ghemaect auont eñ mor
ghen des anderen daghes · Eñ god seyde · die wa
teren die onder den hemel zijn moeten v̄gaderen in
een stede · eñ die droechept moet openbarē · Het is
so gheschiet. Eñ god hiet die droechept die eerde eñ
die v̄gaderinghe der wateren die zee · God sach dꝫ
goet was eñ seyde Spruyt groyende cruut eñ zaet
makende vruchtbarighe hout vruchtmakende nae
zijn gheslachte · wes zaet si op hem seluen opter eer
den · Eñ tis so ghemaect · eñ die eerde brocht voert
groyende cruyt zaet brenghende na sine gheslechte
eñ hout vruchtmakende eñ elc zaet hebbende nae si
ne kunne · God sach dat goet was · eñ twaert ge
maect auont eñ morghen die derde dach Doe seide
god · het moet licht werden inden firmament des
hemels ende scheyden den dach ende den nacht in
teykenen eñ in tiden · daghen eñ iaren eñ lichten in
den firmamente des hemels eñ verlichte die eerde ·
eñ tis so gheschiet · God maecte twee grote lichten
Een groot lichte dattet den daghe voer wesen sou
de · ende een cleyn lichte dattet den nacht voer we
sen soude ende die steernen · Hi settense indē firma
ment des hemels dat si luchten souden opter eerdē
ende voer wesen den daghe ende der nacht · Ende
scheydent licht in die duusternisse · Ende god sach
dat goet was · ende het is ghemaect auont en mor
ghen den vierden dach · God sprack oec · die wat

ren brenghen voert cruppende der leuend sielen. eñ dat vlieghende opter eerden onder dz firmamente des hemels God schiep grote walvisschen. eñ alle leuende sielen eñ beroerlic die de wateren voertbroch ten in hoer kunne. eñ alle voghelen van hoere ghe slachte. Eñ god sach dat goet was. eñ benedidese eñ seyde. Wast eñ vermenichuoldighet. eñ vuullet die wateren des meers. Die voghelen moeten ver menicht werden opter eerden. Eñ het is gemaect auont eñ morghen des vijften daghes. eñ god sey de. Die eerde brenghe voert die leuende sielen in ho re ghestachte. vee eñ crupende dieren beesten der eer den na hoer kunne datter beroerlic is inder eerden in sinen ghestachten. eñ god sach dattz goet was eñ seyde. laet ons den mensche maken tot onsen beelde eñ ghelikenisse dat hi voersie de visschen des meers eñ voghelen des hemels eñ beesten eñ al dat beroerlic is eñ beweghet wort inder eerden. God schiep den mensche totten beelde zijnre ghelikenisse eñ totten beelde gods schiep hi hem. Eñ hij schyep man eñ wijf. god benedidense eñ seyde. Wast eñ wert vermenichuoldighet eñ veruult die eerde. ende werpse onder die voete eñ verheert die visschen des meers eñ die voghelen des hemels. ende alle dat le uen heuet die beweghet werden opter eerden. Eñ god seyde. siet ic heb v ghegheuē alle crupt dat zaet brenct. eñ alle houten die in hem seluen zaet hebbē hoeres ghestachtes dat si v zijn in spijze. eñ al datter

leuende is opter eerden eñ daer een leuende siele in is op dat si et n hebben. Eñ tis so gheschiet. God sach dat alle dingen die hi ghemaect had seer goet waren. eñ tis ghemaect auont eñ morghen die ses te dach. Daer om zijn hemel eñ eerde volmaect. eñ hoer vcieringhe. God volbrocht des seuenden da‹ghes dat werc dat hi ghemaect had. eñ rusten des seuenden daghes van al sine werkẽ die hi gemaect hadde

Die anderde lese. Exodi.

Het gheschiede in een morghen wake eñ siet god sach op die ghetelde van egipten. ouer mits een columne des vuers eñ des wolkes eñ ver sloechse eñ keerde die rade der wagẽ om eñ si wor den verdrenct int diepe. Doe seyden die van egyp ten. laet ons vlyen teghen israel wãt die here vech tet teghen ons. Eñ god seyde to moyses. steke wt dijn hant ouer die zee op dat die wateren wederke ren tot die van egipten. Doe moyses die hant te ghent water wtgherect hadde. keerde die zee wee der des morghens vroe ter perster steden. Doe dye van egipten vloen ghemoeten hem die wateren eñ die here bewantse in die vloet eñ twater keerde we der eñ bedecten die waghen eñ hoer ridders. eñ al pharons heer die nauolghẽde in dat meer ghegaen waren. eñ een en bleef daer niet ouer van hem mer die kinderẽ van istahel toghen doert middel d̾ dro gher zee. eñ die wateren waren recht als mueren ter rechter siden eñ ter luchter siden. Eñ in dien da

ghe verloste die here israhel wt egipten handen. eñ si saghen die van egipten doot int mere. eñ die grote moghentheyt die god dede teghen hem. Het volke ontsach den here eñ loefde hem eñ moyses sinen knecht. Doe sanck moyses eñ die kinder van israhel desen zanc eñ seyden

Die. iij. lexe Ysayas

Seuen wyuen sullen een man gripen inden daghe eñ segghen. Wi sullen ons broot etẽ eñ ghecledet werden. alleen dat zijn name ouer ōs aengheroepen wort. Doet ons laster af. In dyen daghe sal die wtspruytinghe des heren zijn in groet heyden eñ in glorien eñ die vruchte der eerden hoghe. Eñ een vroude der gheenre die behouden zijn sullen van israhel. Eñ het sal zijn een yeghelick die ghelaten sal zijn in syon eñ achterghelaten in iherl'm heylich gheheten sal werden. Elc die ghescreuen is inden leuen in iherusalem Ist dat die here af sal doen die onreynicheyt der dochteren van syon eñ dat bloet van iherusalem. Wassche zijn middel inden gheeste des oerdels eñ inden geeste der brandinghe Eñ god schiep op elcke stede des berghes van syon ende daer hij aengheroepen is die wolcken des daghes eñ roec eñ schijnsel des vuers bernen indẽ nachte. want ouer alle glorien sal weesen een beschermsel eñ een tabernakel in beschouwinge des daghes vander heetten eñ in sekerheyt. eñ in verberghinghe vanden storme eñ reghen

Dit ist erue d knechten gods en hoer gerech
ticheit voer mi seyt die here. Alle dorstighe
comt totten waeter. en die gheen siluer en hebt cōt
coept en etet. Coept sonder enighe wissel wyn en
melc. Waer om en legt ghi v ghelt niet an broet en
v arbeyt in zaticheyt? Hoert mi en eet dat goede en
v siel zal in vetheyt vernoeghet werden. Neyghe v
oren en comt to mi. hoert en v siel sal leuen Ick sal
mit v een ewige vorwaerde maken die ontfermher
ticheyt des ghetrouwen dauids. Sich ic heb hem
den volc ghegeuen to enen ghetughe en leydesman
en den heyden to een gebieder. Dat volc datstu nz
en kenste salstu roepen. en die di niet en kendē sul-
len totti lopen om di here god en om israhel. en hi
heeft di glorificeert. Soect den here die wyl dat hi
gheuonden mach werden. roepten an die wile dat
hi bi is Die onghenadighe laet sinen wech de bose
laet zijn ghedachten. Keer weder totten here en hi
sal zijns ontfermen. keer tot onsen god. want hij
is groet te vergeuen. want mijn ghedachtē en zijn
dijn ghedachten niet. noch mijn weghen zijn dijn
weghen niet seyt die here. want als die hemelē vā
der eerden verheuen zijn. so syn mijn weghen van
dij ōheuen. en mijn ghedachten van v ghedachten
Als die douwe en snee vanden hemel valt en der-
waerts niet weder keert mer tlant nat en droncke

maect en doet groyen. en gheeft den zeyenden zaet en den etende broot. Also sal mijn woert wezen dz wt mijnen monde gaet. ten zal niet ydel to mi we derkeren. mer het sal doen al dat ic wil. en tsal ghe luckich zijn daer icket toe ghesëynt hebbe. seyt dye almoghende heer.

Opten paesch auont epistel. Ad colocen.

Broeders. daer om ist dat ghi mede opstaet mit xpo. so soecket de opperste daer xps ter rechterhant gods sittende is. smaect die dinghen die bouen zijn. niet die opter eerden zijn. want gi zijt ghestoruen en v leuen is in gode verborghen. Als xps die v leuen is openbaren zal dan suldi oec open baren mit hem in glorien

Euangelium des seluen daghes Ma. xxviij.

Die perste morghenstonde die daer lichtede is des persten daghes vand weken. quam maria magdalena en dye ander omt graf te besien En siet een groot eertbeuinghe ghescyede daer. en die enghel gods quam vten hemel totten graue. en wentelde den steen af en ghinc daer op sitten. zijn aensicht was als een blixim en zijn cleder als snee. Quermidts vrese van hem waren die wachters v ueert en worden als doden. En die engel seyde de wiuen. En ontsiet v niet. ic weet dat ghij ihesum soect die ghecruust is. hi en is hier niet. mer hij is opghestaen als hi seyde. comt besiet die stede daer

die heer ghelept was eñ gaet haestelick eñ segghet sine iongheren dat hi opghestaen. eñ siet hy gaet v voer in galileen. daer zult ghi hem sien als hi v ghe sept heeft.

Epistel opten paesch dach. Ad cor. v.

Epistel opten paesch dach. Ad corin. v.

Broeders purgeert wt die oude. heft op dat ghi zijt een nye besprenghinghe als ghi puere zijt. want te paesschen is xps gheoffert. En also laet ons werschappen. Niet in die oude wet d' quaetheyden en der boesheyden. mer in puerheyt d' lutterheyt en der waerheyt

Euangelium des seluen daghes Mar. xvi.

In den tiden maria magdalena en maria iacobi saghen waermen hem leyde doe die sabbath verbij was Maria magdalena. iacobi. en salome costen zalue om dat si ihesum souden zaluen. En zeer vroe op een der daghen quamen si ten graue doe die zonne op was en si seyden to malcander Wye sal ons afdoen den steen vander dueren des graues? En aenmerkende saghen si den steen omgewentelt. Hi was seer groot Als si inden grauē ginghen saghen si een iongheline sitten ter rechter side ghecleet mit een blinckende stole. en si worden veruaert. Hi seyde to hem. Versaeghet v niet: ghi soect ihesum nazarenum ghecruust. hi is opghestaen hi en is hier niet. siet die stede daer si hem gheleit hadden. Mer gaet segt sine iongheren en peter. dat hij voer v gheghaen is in galileen. Daer sult ghij hem sien als hi v ghesept heeft

SERMO

Aria magdalena ⁊ maria iacobi ⁊ salome.

emerunt aromatha. etc. ¶ In dezen heylighen euangelio zijn veel punten toe verclaren. ¶ Ten yersten waer bij dat dese heylighe drye wyuen dat lichaem ons heren ihesu zaluen wolden inden graue/ dat is omden groten rouwe die si hadden ouer mits cristus doot soe vergaten si zijn opuerstandenisse daer hij te voren dicwil af ghesproken hadde Hier omme quamen si totten graue om zijn lichaem te zaluen alsmen plach te doen. op dat gheene wormen comen en souden in zijn lichaem. Hoer meninghe was goet. mer die gheloue was cranc. Ende hier omme sende god die heer sinen enghel die hem brocht int gheloue ¶ Dat ander punt is. hoe dit quam dat dese drye wyuen hieten die drie marien: en alle drie omme een ambocht wt waren te doen Die reden is dit. Dit heeft god laten gheschyen to onse lere. Die xpm wil soecken ende vinden de sal hebben den name va marien. daer in verstaen wy bitterheyt der penitencien. Ende dese is in dryen. dat is in berouwe. in biechte. en in ghenoch doen De horen toe die gracie gods te vercrighen

¶ Ten derden. waer omme dat ihesus begrauen wolde wesen in een stenen graf/ dit is om twee saken. Ten iersten. hi had die eerde vermaledijt om der zunden wil. hier omme en wolde hi ind eerden niet begrauen zijn. Ten anderen dat zijn vrisenis te bet mocht kekent zijn. wat in een eerden graf en mocht so claer niet ghesciet zijn ¶ Dat vierde pute

is waer om die ridders dyet graf behoeden ouervert worden vanden aenschijn des enghels eñ die drye marien niet? Deze enghel is xp̄s ihesus die indē da ghe des oerdels zal tonen een veruerlic aensichte. den quaden. eñ een blijde aensicht den goedē. noch tans en ist mer een ansichte ¶ Ten vijften waer omme dat dye enghel seyde den wyuen. gaet ende segghet sinen ionghezen eñ peter dat hi opghestaen is Waer omme noemde hij peter zunderlinghe? ō me dat peter gode gheloechent hadde. daer omme was hij in grote droefenisse. Ende to enen teyken dat god hem zijn zunden vergaf. eñ dat hi niet mis hopen en soude. was hij zunderlinghe vanden en ghel ghenoemt.

Des maendaghes epistel. int werck ō apostelen. int x. cap.

Ghi weet hoet woert gheghaen is door al iu deen. beghinnende van galileen nadē doepsel dat iohannes ihesum van nazareth predicte hoe datten god mitten heylighen gheeste eñ mitter mo ghentheyt ghezaluet heeft eñ ghinc tlant omme eñ dede wel eñ maectese ghezont die beseten warē vā den duuel. Want god was in hem. eñ wy zijn ghetughe alder wercken die hi inden ioetschen lant dede eñ in iherusalem. die welcke si versloeghen han ghende inden houte. Desen verwecte god des derden daghes. eñ gaf hem openbaerlick te werdē in allen volke. Mer die ghetughen dye van gode ghe

ordineert waren die mit hem aten eñ droncken na dat hi verresen was vander doot

Euãgelium des zeluen daghes. Lu. xxiiij.

IN den tiden ghinghen twe vanden iongheren ihesu opten zeluen dach in een casteel. dz was lx. stadien van iherusalem eñ hiet emaus. Ende si sproken onderlinghe datter gheschiet was. Eñ het gheschiede doe si sproken eñ mit malcanderen vragheden dat ihesus zelue daer bi quam eñ ghinc mit hem. Hoer oghen waren ghebonden dat si hẽ niet en kenden. Hi seyde hem. Wat zijn dese reden dye ghi onderlinghe spreket wanderende eñ zijt droef? Een die cleophas hiet antwoerde hem eñ seyde. Bistu alleen een pelgrim in iherusalem. weestu nz datter gheschiet is in desen daghen? Hij vraechden hem wat? Si seyden van ihesu nazareno die een ꝓpheet was in ghoeden werken eñ in leringhe voer gode eñ den luden. Eñ hoe hem ons princen eñ de ouerste priesteren ouergheghenen hebben in v̉domenisse der doot eñ ghecruust. wi hadden ghehoept. dat hi israhel verlost soude hebben. Eñ nu bouẽ al dit is huyden die derde dach dat dese dinghen ghe schiet zijn. mer sommighe wiuen van ons hebben ons verueert. die voerder dagheraet lichte tot den graue waren. doe si zijn lichaem niet en vonden. quamen si eñ seyden dat si een visioen v̉ engelẽ ghe sien hadden. die segghen dat hi leeft. eñ sommich

van ons ghinghen ten graue en̄ vonden als de wi
uen ghesept hadden. mer hem en vonden si nz. En̄
hij seyde hem. O dwase en̄ traghen van herten te
ghelouen dat die propheten ghesproken hebben. be
hoerden dit xp̄m niet te liden en̄ alsō in zijn glori te
gaen? Hij seyde van moyses en̄ van al die ppheten
en̄ ontbant hem al die scriften die van hem ghescre
uen waren. En̄ si nakeden den casteele daer si toe
ghinghen. en̄ hi veusde hem veer te gaen. Si dwō
ghen hem en̄ seyden. Heer blijft bi ons wantet na
ket den auont. en̄ die dach is to hants vergaen. Hi
ghinc mit hem in. Het gescyede doe hi mit hē was
gaen sitten. nam hijt broot en̄ benedident en̄ bract
en̄ gaft hem. Hoer oghen zijn opghedaen. en̄ si be-
kenden. en̄ hi voer van horen oghen. Doe seydē si
onderlinghe.. En was ons herte niet bernende in
ons doe hi mit ons sprac indē weghe en̄ oploec ōs
die scriften. Hij stonden op in die selue vre en ghin
ghen weder to iherusalem. ende vonden dye daer
waren vergadert. Si seyden hem dat die heer wa
erlic opghestaen was ende ōresen. en openbaerde
simon. ende ōtelden die dinghen die daer indē we
ghe ghescpet waren. ende hoe si hem kenden indē
breken des broots. Des dinxdages

~~Des donredaechs~~ epistel int werck der apostelen int. xiij. ca.

MAnnen broeders kinder des ghestachtes.
van abraham. en̄ die gode onder v ontsien

twoert der salicheyt is in v ghesent. Die te iherusa
lem wonen en̄ zijn princen en kenden desen nyet.
en̄ die ꝓphecien dye op alle sabothen ghelesen wor
den hebben si ordelende verordelt. En̄ al was dat
si gheen sake in hem en vonden. nochtans begeer-
den si van pylato dat sien mosten verslaen. en̄ doe
si aldinck volbrocht hadden die van hem ghescreuē
waren. deden si hem vanden houte en̄ leydenen in
den graue. Mer god verwecte hem vten dode des
derden daghes. Veel was hij ghesien vanden ghe
nen die mit hem opclommen vā galileen te iherusa-
lem. die tot nu zijn ghetuyghen den volcke. en̄ wy
kundighen v die beloefte die to onsen vaderen ghe-
schiet is dat god die veruullet heeft ons kinderen.
ihesum verweckede

Euāgelium des zeuen daghes. lu. xxiiij.

In dyen tiden stont ihesus int middel zijnre
iongheren en̄ seyde. Vrede si mit v. ick bint
ontsiet v niet. Si waren bedroeft en̄ verueert ende
meenden een gheest ghesien te hebben. En̄ hi seyde
hem. Waer omme sidi versaecht. en̄ die gedachtē
climmen in v herten? siet mijn handen en̄ voeten.
want ic dat selue bin. tast en̄ siet. want gheesten
gheen vleysch en hebben. Doe hi dit seyde. toende
hi hem hande en̄ voeten. Doe si noch niet en ghelo
ueden en̄ verwondden. seyde hi hem vā vrouden.

hebstu hier yet datmen eten sal? Doe brochten si hem een ghebraden visch. eñ een honich rote. Doe hij gheeten hadde. nam hijt ouerloep eñ gaft hem eñ seyde. Dit zijn die woerden die ic v seyde doe ic nochtants mit v was. Want het moet al veruult zijn dat ghescreuen is in moyses wet. van mi indē propheten eñ psalmen. Doe loeck hi hem op dē sin dat si die scriften verstonden. eñ hij seyde hem. Al so ist ghescreuen. eñ alsoe behoerdent cristum te lijden. eñ des derden daechs vander doot te v̄risen. eñ in allen luden te prediken. penitencie eñ verlatenisse der zunden in sinen name

Des woensdaechs epistel. int werck d̄ apostelen. int derde cap̄.

Ghi israhelsche mannen wat v̄wondt ghi v in desen werc. eñ siet op ons recht of wi desen crepel in onser moghentheyt of goedertierenhꝫ hadden doen gaen. Abrahams god. ysaacs eñ iacobs onser vader god heeft ihesum sinen soen glorificeert die ghi ouergeleuert hebt eñ geloechent voer pylatus ansichte. Al gaf pylatus dat ordel datmē quijt laten soude. mer den heylighen eñ gherechtyghen naem loechent ghi. eñ eyschet enen man dye manslachtich is. mer den maker des leuens verslo ghestu. den god vander doot verwecte. wies ghetughen wy zijn. eñ inder ghelouen zijns naems heuet hi hem verwect. den ghij ghesien ende ghekent hebt. eñ zijn naem vastghemaect. eñ ghelouen dat

ouermits hem gaf desen gehele ghesontheit in dijn
tegenwoerdichept. Ende nu broeders weet dz ghi
ouermits onbekenthept ghedaen hebt als v princē
hebben ghedaen. mer god die voer doer der pphetē
monde ghebootscapt heeft is veruult. Daer omme
hebt berou ende werdt bekeert. op dat v zunden af
ghedaen werden.

wonsdages

Euangelium des ~~vrydaghes~~. Jo.xi.

I Nden tiden openbaerde ihesus sine ionghe
ren hem biden mere van tyberien. Het wa
ren te samen simonpetrus eñ thomas die dydimꝰ
hiet. eñ nathanael van chana galileen. eñ zebedeꝰ
kinder. eñ van sinen discipulen twe ander. Simō
peter seyde to hem Ic gae visschen. Si seyden. wy
comen oec mitti. Sij ghinghen wt eñ clommen in
een schip inder nacht. eñ en vingen niet. Des mor
ghens vroe stont ihesus opten oeuer. Mer die ion
gheren en wisten niet dattet ihesus was Doe sey
de hem ihesus Kinder en hebdi gheen pottagye? Si
antwoerden. Neen. Hij seyde hem. legt dat nette
ter rechter siden vanden schepe. eñ ghi sult vanghē
Doe si dat deden en mochten zijt nyet optrecken o
uermits volhept der visschen. Die iongher dye ihe
sus lief hadde seyde petro. Het is die heer. Symō
petrus doet hi hoerde dat die heer was dede hi een
roc an want hi naect was eñ liet hem seluē int me
re. Die ander iongheren quamen te schepe. si wa
ren niet veer vant lant. mer als bi twee hondert cu

bitus. si saghen tuelte mitten visschen Als si te lan de quamen saghen si colen ēn een visch daer op bra den Jhesus seyde. brenct vanden visch die ghi hebt gheuanghen. Petrꝰ toech dat net te lande vol gro ter visschen. c. ēn. liij. Al waster dus veel het net en is nochtans niet ghescoert Jhesus seyde hem co met ēn eet. Niemant van die daer waren en dorste hem vraghen. wie bistu? si wistē dat die here was Jhesus quam ēn namt broot ēn gaft hem. ēn des ghelijcs den visch In dien is ihesus derdewerf den iongheren gheopenbaert doe hij vrresen was.

Des donredaghes epistel. Act. viij.

Die enghel gods seyde philippo. stant op ēn ga teghent zuden inden weghe de neđ gaet te iherusalem in gazam. deze is woest. Hi stont op ēn ghinc hen. En siet een man caudacis des conin ghes van ethyopen moghende knecht die ouer alle tlant was. quam om te beden in iherusalem. Hij keerde weđ sittende op sine waghen. ēn las den ꝓ pheet. Doe seyde die geest philippo. gae ēn voeghe di to dese waghen. Doe liep philippus. ēn hoerde lesen ysayā die ꝓpheet ēn seyde. meynstu nʒ dattu vstaet datstu leeste. Hi seyde hoe mach ic vstaen of mi niemāt en wijst? Doe bad hi philippum dat hij opten waghen sate. Die stede der scriften daer hij las was dit. Hi is recht als een scaep ter doot ghe leyt. ende als een lam voer die ghene diet scheret.

sonder stemme so en heeft hi zijne mont nit opgelo
ken In oetmoecheyt is zijn ordel ghedraghen Wie
sal zijne gheboerte wtspreken? want zijn leuen sal
vander eerden gehaelt werden Do seyde die knech
te philippo Ic bidde di van welken ppheet seyt hij
dit. ist van hem seluen ofte enen anderē? Doe dede
philippus sinen mont op eñ seyde vander scriturē
eñ predicte hem ihesum. Doe si reysede bidē we
ghe quamē si bi een water eñ die knecht seyde. siet
water. wie verbiedt mi ghedoept te werden? Doe
seyde philippus Ist datstu gheloefste wt alder her
ten het is gheoerloft. Hij antwoerde eñ seyde Ick
gheloue ihesum den soen gods te wesen. Doe ghe
boet hi den waghen te staen. eñ si daelden neđ phy
lippus eñ die knechte int water eñ hij doepten hem
Als si op clommen vten water. begreep dye gheest
ons heren philippum. eñ die knecht en sach hē niet
meer. Hi ghinc doer sinen wech verblidende eñ phi
lippus in azoto. Eñ daer gaende predicte hi al dye
steden ten hij to cesarien quam Glo. die gheest
gods sprac philippus vter herten. Dan spreect dye
geeste godes als die dingen diemen doen sal int he
melicke gheopenbaert werden. Hoert ghij naeden
inspreken gods die zijn ghemoede daer teghen niet
en ledicht.

donredages

Euangelium des ~~vrydaghes~~ Jo. xx.

In den tiden stont maria magdalena buten
bijden graue eñ weende. doe si schreyde nep

ghede si hoer eñ sach int graf twe enghelen sittē in witten cleederen. die een totten hoefde eñ dander to den voeten daert lichaem ihesu ghelept was. eñ hi seyde hoer. Wijf wat weenstu? Si seyde. si hebbē mijnen here ewech ghedraghen. eñ ic en weet nyet waer si hem ghelept hebben. Doe si dit seyde keer de si hoer omme eñ sach ihesum staende eñ wist nz dattet ihesus was. Jhesus seyde hoer. Wijf wat weenstu. wen soeckestu? Hij meende dat een gaer dener waer. eñ seyde. hebstu hem hen ghedraghen so segt mi waer du hem ghelept hebste. ick sal hem opboren eñ draghen. Jhesus seyde. Maria. si keer de hoer omme eñ seyde. Meister? Jhesus seyde hoer. Wilt mi niet tasten. ic en bin noch niet to minē vader gheclommen. mer gae eñ segghet mijn broe ders. Jc clim op to mijnen vader eñ to uwen vader to mijn god eñ to uwen god. Doe quā maria mag dalena boetscappende den iongheren. Jc sach den here eñ dit seyde hi mij.

Epistel des vridaghes.

BRoeders xps is eens voer ons zunden ghe storuen. die gherechtich voer die ongherech tighe dat hij ons gode soude offerē ghedoot inden vleysche. mer inden gheest leuende ghemaect. In den welken hi quam te bewisen eñ predicte dē ghe nen die inden kerker warē dye voertijts ghelouich waren doe si die lijdsaemheyt gods verwachte. in den daghe noe. doe die arke getimmert wart daer

die sielen in behouden waren ghemaect ouermits den water dat die arke ophief vander eerden. En nu heeft v oec dat doepsel dat van ghelike forme is behouden ghemaect. Het doepsel wort die arke ge liket in veel maniren. Het water hief die arke vand eerden also zal ons dat doepsel. Wie niet totter ar ke en quam wot vermaninghe noe die verdranc. Al so doet hi oec die inder maninghe xpi totte doepsel niet en comt mit afdoen der vulnisse des vleysches mer der goeder conscientien vraghinghe in gode o uermits die verrisenisse ihesu xpi. die is ter rechter hant gods des vaders.

Euāgelium des seluen daghes Ma. xxviii.

IN den tiden ghinghen die elf iongheren in gali leen inden berch die hem ihesus wijsede. Eñ si saghen hem eñ anbedenen. mer sommich van hem twiuelde Ihesus quam to hem eñ seyde. Mi is al le mogentheyt ghegheuen inden hemel eñ inder eer den. daer omme gaet eñ leert al dat volck. eñ doep se inden naem des vaders eñ des soens eñ des hey lighen geestes. eñ leert hem dat si houden al dz ick v gheboden heb. Eñ siet ic bin mit v alle daghe tot ter werlt eynde toe.

Des zaterdaghes epistel. Petrus. ii.

BRoeders daer om doet af alle quaetheyt eñ alle bedrieghelicheyt eñ gheuenstheyt. ende nydicheyden. Ende verminderinghe mit achter ta

le. Begheert die welke als kinder die nu ghebozen zijn redelick sonder bedriechlichept. op datstu daer in wast in salichept. Ist datstu smakeste hoe soete dat die here is tot welken cristum den leuenden ste ne die toegaende siet. mer vanden menschen v̄wor pen te wesen. van gode wtuercozen. eñ ghy als le uende stenen wert daer op ghetimmert tottē ghee stelikẽ huse dat heplighe priesterschap toe offeren gode ontfanlic ouermits ihesum cristum. Daer ō me hout die scrifture. Sich ick sal v sion setten die o uersten hoer stemmen wtuercozen. Du zulst daer in ghelouen. si en zullen hem npet schamen. Daer omme v eer si ghelouet. Mer die ghene die npet en ghelouen werden bedzoghen in een steen ende een lepe der scandalizeringhe den ghenen die sneeuelen inden woerden. noch en ghelouen niet indpē daer si in ghesetzijn. Mer ghi zijt een wtuercozen ghe slachte een coninclike vzienschap. mitten ouersten priester verenicht hopende in zijn tijt. Offert die of erhande des ghelooues Een heplich volck. luden d̄ fuercieringhe. op datstu zijn doechden vertelste dpe v uter duusternissen gheroepen heuet in zijn won derlike lichte. die voertijts gheen volck en waert. mer nu zijt ghi dat volcke gods. die de ontfermher tichept niet vercreghen en hadste. mer nu hebt ghij se vercreghen.

Euangelium des seluen daghes. Jo. xx.

In den tiden op enen dach vander weke quam maria magdalena vroe totten graue doe noch tans duusternisse waren. en̄ si sach den steen afge leyt vanden graue. Doe liep si en̄ quam to peter en̄ totten iongher die ihesus lief hadde en̄ seyde hem. Si hebben den here ewech ghedraghen uten graue en̄ wij en weten niet waer si hem ghelept hebben. Doe ghinck peter wt en̄ die ander iongher. en̄ qua men totten graue. Si liepen beyde te gader. en̄ die ander iongher liep haesteliker dan peter. en̄ quam eerst totten graue. En̄ doe hi hem neder neyghede sach hi een linnen laken daer ghelept. nochtan en ghinc hi niet in. Doe quam simonpetrus en̄ ghinc int graf en̄ dat linnen laken en̄ den zweet doec dye op zijn hoeft was ghelept mitten linnen laken mer ghescheyden in een stede ghewonden. Doe ghinc oec in dese iongher die eerst totten graue quam en̄ sach en̄ gheloefden. Noch en wisten si die scrifture niet dat hem behoerde vander doot op te staen De iongheren ghinghen doe noch weder tot hem sel uen

Epistel des zondaechs nae paesschen. Johan nes int ierste capittel.

Broeders al dat gode gheboren is wint dye werelt. en̄ ons ghelouе is verwinnende dz die werelt verwinnet. dat ihesus godes sone is.. Dit is hi die ghecomen is ouermits den water. en̄ ouermits den bloede ihesus xpristus. Niet alleene

inden water als iohannes baptista. mer indē water en̄ inden bloede. twater visschet mer tbloet verlost. en̄ die geeste tughet dat ihesus die waerhz is. Drye isser die ghetuuch gheuen in dē eerdē. die geest dat water. en̄ tbloet. En̄ drye isser die ghetuuch geuen inden hemel die vader. dat woert. en̄ die heylighe geest. en̄ dese drye zijn een Ist dat wy der menschen ontfanghen thetuuch gods is meerre. want si vanden soen getuuch gheuet die opten berch ghesproken wort. Dits mijn wtuercozen soen daer ic mi wel in behagede. hoert hem. die inden soen ghelouet die heuet ghetuuch gods in hem

Euāgelium des seluen daghes Jo. xx.

Inden tiden doet laet was in een der daghen vādez weken en̄ die dozen ghesloten waren daer dye iongheren vergadert waren om anxte der ioden. quā ihesus en̄ stont int middel. en̄ seyde hem. Vrede zij mit v. En̄ doe hij dit ghesept hadde. toende hi hem die handen en̄ syde. Die iongheren zijn verblijt do si den here ghesien hadden. Doe seyde hi hem anderwerf. Vrede si mit v. Alsoe als mi die vader heuet ghesent so sende ic v. Doe hi dit ghesept had blies hij op hem en̄ seyde. Ontfanghet den heylighē geeste. Die ghij die zunden ontbint dye zijnse ontbonden. Ende dyen ghijse ophoudet die zijn si opghehouden

Van sinte Thomas

Thomas een vanden twaleuen de dydimus hiet en was niet mit hem doe ihesus quam Doe seyden die ãder iongheren. wi hebben den he re ghesien. Hi seyde hem. Ten si dat ic in zyn han den sie het gat der naghelen. eñ myn vingher steke in zyn side. ic en sals niet ghelouen. Eñ nae achte daghen waren zyn iongheren noch binnen eñ tho mas mit hem. Ihesus quam in mit besloten doren eñ stont int middel eñ seyde. Vrede si mit v. Daer nae seyde to thomas. Brenct hier in dyn vingher eñ sich myn handen eñ voeten. eñ brenct dyn hant eñ steecse in myn side. eñ en wilt niet onghelouich zyn mer ghelouich. Thomas antwoerde eñ seide Myn heer myn god. Ihesus seyde. Wantu mi ge sien hebste thomas so gheloefstu. Salich zyn si de niet ghesien en hebben eñ gheloefden. Eñ veele an der teykenen dede ihesus in teghenwoerdichept si ner iongeren. de niet ghescreuen zyn. mer dese zyn ghescreuen. op datstu gheloefste dat ihesus xp̄s is die soen gods. eñ alle die in hem ghelouen hebben ewich leuen in hem

SERMO

Cum sero esset die illa vna sabbatorũ Io. xx. In desen heylighen euãgelio werdẽ ons bescreuen drie punten ¶ Ten iersten dat ihe sus mit besloten doren hẽ openbaerde. mit beslotẽ doren ghinc hi vten graue. hier bi verstaen wy die

verrisenis ons lichaem inden daghe des oerdels. Want dan zullen die lichamen der goeder menscē so subtijl zijn dat gheen muer ofte ander dinck den lichaem en sal moghen hinderen. want si zullen in een oghenblick zijn waer si willen. Ons lichaeme sal claerre zijn dan die zon. eñ snelre dat die wint.

¶ Ten anderen stont ihesus int middel van sin iongheren. Hier in verstaen wi dat hy altoes begeret mit ons te zijn. Want hi sept in euāgelio. wa er een of twe of drie vergaderen in mijnen name. daer bin ic bij Aldus soude xp̄s altoes mit ons zijn mit zijnre gracien veriaechde wi hem niet mit ons quaetheyt. Hi was ghecruust midden in die werlt te iherusalem. eñ ghehangen midden tusscen twee dyeuen. to een teyken dat hi zijn ghenade doet indē werlt ouer goeden eñ quaden. Hy sal oeck ordelen midden inder werlt int dal van iosaphat. to een teken dat hi richten sal ouer armen eñ riken

¶ Dat derde punt is vander grueten daer hi sine iongheren mede grueten. doe hi sprac tot hem. Vrede si mit v. Ouermits die zunden soe was een kijf tusschen god eñ die menschelicke natuer. Dese kijf versoende cristus doe hij hinck anden cruce. Daer recte hi zijn handen wt eñ maecten ons enen vastē starcken vrede. Desen volcomenen vrede heeft hi sinen iongheren ghelaten te testamente. Eñ hier in verstaen wi dat xp̄s die vrede lief hadde. want daer pays ende vrede is. daer is god. hier op sept dauid

die pphet. Die stat des heren is in vrede gemaect

Epistel des woensdaechs Ad hebreos. xx.

BRoeders Weest v proesten dat is v prelaten ghehoersaem en̄ weest onder hem. want si neerstelicke waken souden. als die voer v sielen re den gheuen zullen. daer omme weest hem ghehoer saem op dat zijt mit vrouden doen en̄ niet verzuch tende. want dat en vordert v niet. Bidt voer ons want wi betrouwen: dat wi een goede conscienci hebben. dats enen goeden wille in al die ghene die wel wyllen wanderen. En̄ te meer bidde ic voer v dat te doen. het is te bidden dat ick v behaechliker moet weder ghegeuen worden. Mer god des vre den die vten dode des groeten herder der scapen in den bloede des ewighen testaments onsen here ihe sum xp̄m verweect heeft. die moet v bequaem makē in allen goeden. op datstu sinen wille moet doen. Ende in v doet dat behaghelic voer hē is ouermits ihesum xp̄m. wyen dat glorie si van ewe to ewen Amen

Euangelium des seluen daghes Ma. xxviij

IN den tiden ghinghen die wyuen haestelic wt ten graue mit vresen en̄ mit groter vrouden. en̄ liepen ende boetscapten dat sinen iongheren Ende ihesus quam hem te ghemoete en̄ seyde. God gruet v. Si quamen ende vielen voer zijn voeten. en̄ aen beden hem. Doe seyde ihesus tot hem. En ontsiet

v niet. gaet eñ boetscapt mijn broeders dat si gaen in galileen daer sullen si mi sien. Doe dese hen gin ghen. quamen sommighe vanden wechters inder stat eñ boetscapten den princen al datter gheschiet was Doe vergaderden si mitten ouden eñ namen enen raet. als dat si den ridders veel gheldes gauē eñ seyden. Segt dat zijn iongheren des nachs qua men eñ hebben hem ghestolen doe wij sliepen. Eñ alst vanden richter gehoert wort. dan zullen wy v raden eñ vry maken. Sij nament ghelt. eñ deden als si gheleert waren. . Eñ dit woert is openbaer ghemaect onder die ioden als opten dach van huy den. .

Euangelium des vrydaechs. Mar. xvi.

In den tiden ghinghen die wyuen wt eñ vloen want anxte eñ vrucht ghinck hem aen. eñ si en sey den niemant niet. si vruchten. Jhesus stont vroch op des iersten daghes vander weken. eñ openbaer de hem alre eerst Marie magdalenen. wt wien hi seuen duuelen gheworpen hadde Si ghinc eñ boet scapte dat den ghenen die mit hoer weenden ende screyden. Doe si hoerden dat hy leuede eñ vā hoer ghesien was en gheloefden zijt niet. Daer na was hi in een ander ghedaente ōtoent tween vā hem de wanderde eñ ghinghen in een dorp. ende si ghyn ghen ende boetscapten den anderen. Noch dese en gheloefden si nyet.

Epistel opten anderden zondach na paessche.

Petrus int derde capittel

B Roeders xps is ghepassyt voer ons. eñ laet v een exempel datstu zijn voetstappen zulste volghen. Die gheen zunde ghedaen en heuet. ghene loesheyt en is in sinen monde gheuonden. Doe hi gheuloect waert en vmaledide hi niet. eñ doe hi leet en dreyghede hi niet. mer hi gaf hem seluē ouer die hem te onrecht ordelde. eñ droech selue ons zunden in sinen lichaem opten houte des cruces. Dat was die pijn die wi voer die zunden schuldich waren. op dat wi die inden zunden doot waren in gerechticheyt souden leuen. In wies missmaecthept ghi ghezont zijt ghewordden. Want ghi waert als dwalende scapen. mer nu sidi bekeert totten herde eñ den bisscop uwer sielen.

Euangelium des zeluen daechs Io. x.

I Nden tiden seyde ihesus sine iongheren Ic bin een goet herde. Een goet herde set zijn siele voer zijn scapen. Een huerlinc of die de herde niet en is wes scapen zijn eyghen niet en zijn. die siet den wolf comen eñ laet die scapen eñ vliet. Eñ de wolue grijpse ende verstropt die scapen. eñ die huerlinc vliet want hi een huerlinc is Tot hem en horē dye schapen niet. Ic bin een goet heerde eñ ick ken die mijne eñ die mijne kennen mi. Ghelijc als die vadē mi ghekent heeft eñ ic ken den vader. Mijn siel set

ic voer mijn scapen. En ander schapen heb ick die van dese cudde niet en zijn. en dye moet ic daer toe brenghen. eñ si sullen mijn stemme horen. En tsal werden een herde eñ een cudde.

Sermo

Ego sum pastor bonus Jo. x. In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten. Ten eersten dat ihesus xp̄s hem seluē ghelijket enen goeden herde. Drye dingen zijn die enē goeden herde toe behoren de zijn scapen wel bewaren sal. eñ dese drye heeft cristus voer ons gehadt. Dat eerste is dat hi zijne schapen behoeden sal voerden wolf. dat is die duuel vander hellen. dye nacht eñ dach bryeusschet als een hongerich wolf hoe hi die scapen xp̄i mochte verslinden. welke scapen zijn wy kerstene menschē. mer dese goede herder xp̄s behoet ons hier omme seyt Augustinus. En waer die behoedinge eñ ontfermhertichheyt godes niet. die duuel soude den mensche doden als hi een dootzunde doet. Dat ander is dat hi zijne scapen sal voeden. Aldus voet ons xp̄s daghelics mit dryen dinghen. Ten eersten mit cruyt eñ grase. dit gras is die heylige lere. hier mede was gheuoedet maria magdalena. doe si sat totten voeten xp̄i eñ hoerde zijn heylighe woerden als van een goet herde. Dat ander daer xp̄s zijn scapē mede voedet. dat is mit bloemen. dese bloemē zijn die heylighe exempelen die hij ons ghelaten heeft. Als

oetmoedichept. repnichept. willighe armoede. eñ veel ander doechden ¶ Ten derden mit douwe. Dese douwe is zijn heylighe lichaem daer hij ons mede spijst. Als den douwe heymelick neder valt vanden hemel. also comet lichaem xp̄i heymelic to ons sonder ons bekennen. Dit zijn drye dinghen daer dese goede herde xp̄s zijn scapen mede voedet ¶ Dat derde punt is dat enen goeden herde toe behoert dat hi zijn scapen leyden totten stal daer si toe horen. Dit doet oec xp̄s. want alle goede siele̅ ontfanct hi in sinen handen eñ brentse totter ewy-gher cudden die totter glorien eñ blijscappen zijns vaders is Hier omme laet ons maken dat wij in ō ser doot een schaep xp̄i werden gheuonden. Wāt zijn wi dan een leeuwe in ommeerdichept. of een varcken der oncuuschept. of een hont der nidicheit so en horen wi niet totter cudden xp̄i ¶ Dat ād punt is die quaethept des duuels die hij dach ende nacht bewijst. wāt hy loopt als een bryenschende leeuwe omme die schapen xp̄i ons heren te verslyn den. Hier omme sept die apostel petrus Broeders Weest sober ende weest wakende. wāt die duuel v wedersake loopt omme als een grimmende leeu-we. staet hem weder mit vaste gheloue. so ōwin nen wi den duuel.

Epistel des woensdaghes. Petrus in zijn tyen de capittel.

Broeders. weet datstu van dijn wanderin ghe der vaderliker settinghe nyet verlost en zijt mit verganckliken goude eñ siluer. mer mit den duerberen bloede als des onbesmetten eñ onbeulec ten lams xp̄i to voren gheordineert Glo. Van gode dat hij ons verlossen soude vander werlt ma kinghe. Mer hi is gheopenbaert inden laetsten tij den om v. Die gode verwecte vander doot eñ gaf hem glorie. Op dat v ghelooue eñ hope in gode sou de wesen. Maket v sielen zuuer in ghehoersaemhe den der liefsten alle dinghen te doen. In eenuoudij gher liefsten der broederlichept. Hebt lief ond̄ mal canderen vten herten neersteliker dan ghij noch ge daen hebt. Ghi zijt weder gheboren. nyet van ver ganclijcken zade. mer onuerganclike ouermits de woerden des leuendighen gods eñ des blyuenden godes. want alle vleysche is hoy. Eñ al zijn glorie als die bloeme des hoys Dat hoy is verdorret. eñ zijn bloeme is afgheuallen. mer des herē woert bly uet inder ewichept.

Euangelium des seluen daechs. lu. xxiij.

In den tiden des iersten daghes vander we ke des morghens seer vroe quamen de vrou wen ten graue. eñ brochten die zalue dye si bereydt hadden si vonden den steen ghewentelt vandē gra ue. si ghingen in eñ vonden des heren lichaem niet Eñ het ghescyede doe si mitten herten vā ommach

te waren van desen twe mannen dye in blinckēde
clederen stonden. mer doe si vruchten eñ taensicht
nedersloeghen inder eerden. doe seyde hi tot hem.
Wat soecstu den leuendighen mitten doden. hi en
is hier niet. hij is opghestaen. Ghedenct wat hi v
ghesept hadde doe hi noch mit v was in galileen.
eñ seyde. dat des menschen soen ouergheleuert sal
werden. eñ des derden dagħes verrijsen. Hi doch
ten zijnre woerden eñ ghinghen vāden graue. Dit
boetscapten si den eluen eñ alden anderen. dz was
maria magdalena eñ iohannes eñ maria iacobi.
eñ dander die mit hem waren die dit den apostelē
seyden. Dese woerden schenen voer hem als ghec
kernije eñ en gheloefdens niet. mer petrus stōt op
eñ liep totten graue eñ knyelde eñ sach dat linnē la
ken alleen ghelept. Hi ghinc in eñ hem verwonder
de datter ghescħiet was.

Euangelium des vrydaghes Ma. ix.

In den tiden quamen iohannes iongherē to
ihesum eñ seyden. Waer omme vasten wy
stedelic? eñ die pharizeen eñ v iongheren en vasten
niet? Ihesus antwoerde. Hoe moeghen des brude
goms kinder wenen. also langhe als die brudegō
mit hem is? Die daghe zullen comen dat hē de bru
degom ghenomen sal werden. dan sullen si vasten
Niemant en set een grauwen lappe op een olt cleet

mer hi neem zijn volheyt vanden clede en̄ twort ee̅
snoder snede Of si en doen oec niet den nyen wijn
in olde vaten. Anders brect die vaten en̄ die wyn
stort wt ende die vaten verderuen. Mer den nyen
wyn doen si in nyen vaten ende beyde blyuen si be
houden

Epistel opten derden zondach nae paesschē. pe
trus int ierste cap.

Lieve liefste Ic bid v als vremde lude̅ en̄ pelge-
rims. hoet v van vleyscelike begheerte de te
ghen die siele striden. hebt v wanderinghe goet on
der den volke op datse niet en verminderre mit ach-
tersprake. als van quaet werckers: dat si v moghē
mercken inden goeden wercken. en̄ god louen in-
den daghe der vandinghe. Als mitten licht der ge-
louen ghemaect werden. Weest alle menschelijcke
creaturen onderdanich om gods wille. het zij den
coninc als den ghenen die heerschappye heeft. het
si den hertoghe als den ghenen de vā hem dats vā
gode of den coninc ghesent is totter wrake d̄ quae
der werkers. mer totten loen d̄ goeder. wāt alsoe
is die wille gods datstu weldoende zwighen doet
der dwaser menschen onbekentheyt. Want soe en
hebben si gheen sake vā v quaet te spreken. Weest
als vrye luden: niet als een decsel d̄ quaethz hebben
de die vriheyt. mer als knechtē godes eert alle men
scen. hebt broedlike liefte. ontsiet gode. eert den co
ninc. ghi knechtē weest den herē ondd̄anich in allē

anxte. niet alleen den goeden en̄ ghesatighen. mer oec den quaden. Want dits een ghenade dats een danckelic dinc voer gode.

Euangelium des seluen dachs Jo. xvi.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē Een wenich en̄ te hant en suldi mi niet sien. En̄ anderwerf. een wenich en̄ ghi sult mi sien. wāt ic gae totten vader. Doe seyden zijn iongheren ondˀ malcander. Wat ist dat hi ons sept. Een wenich en̄ ghi sult mi niet sien. en̄ andˀwerf een wenich en̄ ghi sult mi sien? wat ist dat hi ons sept een wenich wi en weten niet wat hi sept Jhesus bekende dat si hem vraghen wolden. en̄ seyde hem Daer af vra ghet ghij onder v. want ic v gesept hebbe Eeen we nich en̄ ghi en sult mi niet sien. en̄ anderwerf. een wenich en̄ ghi sult mi sien. Voerwaer voerwaer. seg ic v. dat ghij wenē sult en̄ schreyen. mer die we relt sal verbliden. Ghi sult bedroeft werden. mer v droefenis sal verwandelen in vrouden. Wāneer een wijf baert. zo heeft si droefenis want hoer vre is ghecomen. mer als si dat kint ghebaert heeft to hantes en ghedenct si die droefenis niet omdˀ vrou den wille. want daer is een mensche inder werelt gheboren. Daer om hebt ghi nu droefenis Ander werf sal ic v sien. en̄ v herte sal verblijden en̄ v vrou de en sal v niemant afnemen

Secun

Modicum et iam non videbitis me. Jo. xvi.
In desen heylighen euangelio werden ons bescreuen twee punten ¶ Dat eerste is corthept des leuens En dyt bewijst xpus inden woerden do hij seyde. Een wenich en ghij en sult mi niet sien. Hier op sept die glose. Een luttel. dat is die corthz ons leuens dat wy hebben. Nu machmen segghē Ick bin ionck en sterck ick sal wel langhe leuen. en als ick out bin so sal ick mij keren to gode. Hier op sept Tullius Wye is versekert van ons dat hij to-den auont toe leuen sal? Des en is niemant versee kert. want ons en is gheen dinck so seker als dye doot. en gheen dinck so onseker als die vre des do des Hier omme souden wy altoes leuen en bereydē ons als te steruen. Want gheen dinck en is inder tijt so sorchlic als te leuen in alsulken staet daermē nyet in steruen en derf ¶ Dat ander punte is dye bedroefenisse der goeder menschen diese hebben op deser werlt. En dit bewijst ons xpus daer hij sept. Ghy sult wenen en schreyen. en die werlt sal hoer verblyden. Nu mochtemen segghen. waer om sal ick wenen? Sonder twyuel willen wy besien wa er wy zijn so moghen wy wel wenen. Wy zijn nu op eertrijcke als op een eylant. ende zijn in alle on ruste ende droefenisse. Ende wy en weten oec niet waer wy den eersten nacht rusten sullen. als wy steruen sullen. of wy te hemel comen of ter hellen. of int veghevuer. Als wy dit ouerdencken willen

so moghen wi wel schreyen ende wenen. Wer sey der nu en ontsien wy ons niet: eer wi den slach op ten hals hebben. en dan ist te late. En so wast doe god die werlt verdranc mitten water: sonder Noe en zijn wijf en zijn drye kinderen mit horen wyuē Die menschen der werlt leefden doe na hoerre ghenoechten totten daghe toe dat si al verdroncken

¶ Dat derde punt is vāder blijscappen des ewyghen leuens dat die goede menschen hebben sullen die hier schreyen en wenen op eertrijke. Dit bewiset ons cristus doe hij seyde to sinen iongheren. V droefenisse sal verwandelt werden in vrouden. Wouden wi aensien die grote vroude die ons god bereyt heeft. wi en souden ons in ghenen tijtliken dinghen verblijden. mer wi souden ons bedrouen ter tijt toe dat wi die vroude vercreghen. Hier om seyt xp̄s Salich zijnse die schreyen en wenen. wāt si zullen lachen en verblijden

woensdages

Epistel des ~~vrydaghes~~. Iohannes int vijfste capittel

Lieue kinder dese dinghen schryue ick v dat ghi niet en zundicht. mer ist dat yemāt ghe zundicht heeft. wi hebben biden vad een aduocaet Ihesum xp̄m den rechtueerdighen god. En hij is selue die ghenade voer onse zunden. ende niet voer die onse allene. mer oeck voer allen der werelt zun

den. En daer in wete wi dat wi god ghekent heb
ben. ist dat wi syn gheboden houden. Die seyt dat
hi gode kent eñ syn gheboden niet en bewaert. de
is logenachtich. eñ in hem en is die waerheyt niet
Mer die syn woert waerlic hout. daer is die liefte
gods in volmaect. Daer om weten wi dat wy in
xp̄o syn. ist sake dat wi volcomen in hem zijn Die
seyt dat hi in hem bliuet ouermits liefte die sal also
als hi wanderde selue wanderen hem te volghen.
mer alleen die gheboden toe houden. eñ die raden
gods oec na sine vermoghen. Alre liefste ic en scry
ue v gheen nye ghebot. mer dat oude ghebot dz ghi
van beghinne hadt. Dat oude ghebot is dat wo
ert dat ghi ghehoert hebt vanden predicaren. An
derwerf scrijf ic v een nye ghebot. dat warachtich
ghemaect is in hem eñ in v. want dye duusternisse
zijn bedecket eñ dat waerachtighe licht is nu schij-
nende.

Euangelium des seluen daghes Johãnes int
derde capittel.

IN den tiden waert daer een vraghe vã iohã
nes iongheren mittē iodē vanđ reynmakin
ghe En si quamen to iohannem eñ seyden hē Mey
ster die mitti ouer die iordane was den du gheeste
ghetuuch. dese seyde doept. eñ si comen al to hem
Johãnes antwoerde ende seyde. Die mensche en
mach niet ontfanghen het en si hem vanden hemel

ghegheuen. Gheeft ghi selue ghetuuch om dat ick
ghesept heb Ic en bin cristus niet. mer ick bin voer
hem ghesent. Die de bruyt heeft dat is die brudegō
mer des brudegoms vrient staet en̄ hoert hem. Da
er omme is mijn vroude daer in veruult. Dat hem
behoert te wassen en̄ mi to mijnre. Die van bouen
ghecomen is die is bouen alle. die vander eerden is
die is eerde. en̄ hi spreect vander eerden. Die dāden
hemel ghecomen is die is bouen al. En̄ dat hij ghe
hoert en̄ ghesien heuet dat tuyghet hij. en̄ niemant
en ontfanct zijn ghetuuch. Die zijn ghetuuch ont
fanct die kent dat hi waerachtich is. Wāt de god
ghesent heuet die spreect gods woerden. God en ge
uet den geest niet bi maten. Dye vader heeft lief dē
sone. en̄ alle dinghen heeft hij in sinen handen ghe
set. Die inden sone ghelooft die heeft ewich leuen.
mer die den sone niet en ghelouet. die en salt leuen
niet sien. mer die toern gods blijft op hem

Euāgelium des vrydaghes. Johannes in zij
nen twaleffte capittel.

IN den tiden riep ihesus en̄ seyde. Die in mi
ghelouet die en ghelooft in mi niet mer indē
ghenen die mi ghesent heeft. En̄ die mij ghesien he
uet die siet den ghenen die mi sende. Ic die dat lich
te bin quam inder werlt. op dat soe wie in mi ghe
louet ind duusternisse niet en bliue. die mijn woer

den hoert eñ niet en hout. ic en ordel hem niet Jc en bin niet ghecomen die werlt te ordelen. mer op dat ic die werlt behoude Die mi v̄smaet eñ mijn woerden niet en hout. hi heeften die hē ordelen sal. dat woert dat ic ghesproken heb dat sal hem oerdelē te ionxten daghe Jc en heb van mi seluen niet ghesept Mer die vader die mi sende. ghaf mi selue een ghebot wat ic spreken eñ segghen sal. Eñ ic weet dat zyn ghebot een ewich leuen is. Daer omme dat ic spreke. dat spreke ick also als mi dye vader ghesept heuet.

¶ Epistel opten vierden zondach nae paesschen. Johan. vi.

Lieue broeder. die alre beste gauen eñ volcomen ghiften zijn van bouen nederdalende. vāden vader des lichtes. bi welken vad' gheen verwanderinghe en is noch gheen onsehepdinghe Ju ghestuerich. nu onstedich. nu aldus nu alsoe. willichlic heeft hi ons inden woerden der waerhept v̄claert. op dat wy ewich beghin zijnre creaturē zijn ¶ Glo. Jnden wesen der ghenaden dat hier beghonnen wort eñ volbrocht. Weet mijn alreliefste broeders dat hier na volghet. Elck mensche wees snel te horē. mer traech te spreken eñ traech te toerne. Want toernichept des mans en doet de gerechtichept gods niet. ¶ Glo. Toerne die tot liefsten comt v̄donckert den mensche somtyts. wat mach dan die toerne doen die anders comt. daer omme

werpt af alle onreynicheyt eñ ouervlodighe quaet heyt. ontfanget in sachtmoedicheyt dat inghesette woert dat v siele behouden mach Glo. Als dz woert van binnen ontfanghen is Al hebstu temp teringhe eñ lyden van buten

Euangelium des seluen daghes Jo. xvi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Nu ga ic totten ghenen die mÿ gheseynt heeft. eñ nyemant van v en vraghe mi. waer gaestu. mer droefheit he uet v herten veruult. want ick v dit ghesept hebbe. Eñ ic segghe v die waerheyt. Het is v nutte dat ic gae. want ist dat ic nyet en gae. die troester en sal niet tot v comen. mer ist dat ick gae ic sal hem tot v senden. Eñ als hi comt zal hi de werlt berispen vā den zunden. eñ vander gherechtheyt eñ vandē ordel. Vanden zunden. want si in mi niet gheloeft en heb ben. Vander gherechticheyt. want ic gae tottē va der. eñ te hans en suldi mÿ niet sien. Vanden ordel want die prince der werlt is gheoerdelt. Noch heb ic v veel te segghen. mer ghi en moghes nu niet dra ghen. Wanneer hi comt die de waerheyt is die sal v alle waerheyt leren. Hi en sal van hem seluē nyet spreken. mer so wat dat hÿ horen zal. dat sal hÿ v segghen. eñ dat toecomende is zal hi v boetscappē Die zal mi verclaeren. vanden vader zal hÿt ontfā ghen eñ v boetscappen.

Sermo

Vado ad eum qui misit me. Jo. xvi.
In desen woerden werden ons bescreuen twe punten ¶ Dat yerste punt is vandē troester des heilighen gheestes Eñ hier omme sept xp̄s Eñ gae ic niet so en zal die troester niet to v comen. De heilighe geest is een waerachtich troester allen mē schen die lijden eñ verdriet hebben omme gods wil eñ omder gherechtichept wille. want voer een qua et woert dat wi hier lijden eñ ōdraghen omme go des wille. so zullen wy ons mit gode ōblyden son der eynde. Hier omme sept xp̄s Salich zijn die ghe ne die lijden omme die gherechtichept. wantet rijc der hemelen hoert hem toe. Deze troester die hepli ghe geest troest den goeden in horen lijden eñ doet se daer in volstandich blyuen. Dat mercken wi bi den apostelen ende biden martelaren die omme go des wille eñ omme der hepligher gheloeuen grote pi ne hebben gheleden. daer si in volstandich waren bijder hulpen eñ troest des hepligen gheestes

¶ Dat ander punt wort ons bewesen vander be rispinghe deser werlt. Eñ dit bewijst xp̄us inden woerden daer hij sept. Als die troester comt sal hi die werlt berispen vanden zunden. vander onghe rechtichept. eñ vanden oerdel Nu die niet berispet en wil wesen die zal die zunden schuwen eñ vlyen Want sinte Augustinus sept. Die haze vliet vādē honden. die duue vliet vanden clemuoghel. eñ dye

voghelen inder locht vlyen vanden stricken eñ net-
te. Doen dit die onredelike creaturen. waer omme
en schuwen wi den doot niet onser sielen die redeli
ke creaturen zijn. Och wy schuwen den natuerlij
ken doot waer wi moghen. mer dẽ doot onser sie
len en vlyen wy niet. ¶ Die heylighe geest mach
oec die werelt berispen vander ongherechticheyt.
Want niemant en doet den anderen gherechticheyt
Eñ hier omme seg ic. die valsheyt heeft die gerech-
ticheyt begrauen. eñ si is doot. Hier om plaghet
god die werlt. mit sterften. mit duertijden. mit or
loghen. eñ nochtans en laten si de quaetheyt ende
valscheyt niet ¶ Die heylighe geest mach oec wel
berispen vanden ordel dat wy niet en ontsien. ont
saghen wy gods ordel wi souden die zunden vlien
eñ schuwen.

Epistel des woensdaghes. Ad Thessalo. ij.

Broeders ghij zijt kinder des lichtes eñ kyn
der des daghes. Eñ en zijt nacht noch duu
sternisse. daer omme en laet ons niet slapen als de
anderen. mer laet ons waken eñ sober zijn. want
die slapen inder nacht eñ die droncken zijn die zijn
ind̃ nacht droncken. mer wy die den daghe toe ho
ren laet ons sober zijn. aendoende dat pansier des
gheloues eñ der liefsten. eñ den helme den hope der
salicheyt. Wãt god en heeft ons niet ghesett inden

toern. mer in vercrighen d' salicheyt ouermits ons sen here ihesum xp̄m die om ons ghestoruen is. op dat wy waken. eñ te gader mit hem leuen moghē daer omme troest v onder malcanderen eñ stichtychtighet malcanderen

Euāgelium des ~~vrydaghes~~ wonsdages . Jo. xiij.

IN den tiden seyde ihūs sine iongherē. Kyn der noch bin ic een wenich mit v. eñ ghij sult mij suecken. Eñ als ic den ioden ghesept heb. daer ic gae en moechdi niet comen. Eñ nu segghe ick v. Jc gheue v een nye ghebot. dat ghij onder malcander lieft hebt als ic v lief hebbe. Op dat ghij oec lief hebt onder malcander. Alle sullen zijt daer in kennen dat ghi mijn iongheren zijt. ist dat ghij onder malcander lief hebt. Doe seyde simonpetrus Here waer gaestu? Jhesus antwoerde hem. daer ick ga en moechstu mi niet volghen. mer du sulste mi hier namaels volghen.

Euangelium des vrydaechs. Mar. xi.

IN den tiden ghinck ihesus te iherusalem in den tempel. Eñ doet auont was eñ al om ghesien had ghinc hi wt in bethanien mittē twaleuen. Des ander daghes doe si van bethaniē ghinghen hongherden hem. Doe hi vā veers sach enen vyghe boem blade hebbende. quam hi of hi wat vōde in hem. Doe hi to hem quam en vant hi niet dā bladen. want ten was der vyghen tijt niet. Eñ hi

seyde den boem: Van nu voertaen ewich en sal nie
mant vruchte van di eten. Eū zijn iongheren hoer
dent. eū quamen te iherusalem. Eū doe hij quam
inden tempel begonde hi die coften ende ṽcoften in
den tempel wt te werpen. eū der wisselers tafelen
eū die stoelen der gheenre dye duuen ṽcoften werp
hi omme. eū en leet niet dat yemant een vat droech
doerden tempel. Eū hij leerde eū seyde hem Jst nz
ghescreuen. dat mijn huus een bede huus hietē sal
Ghij hebt daer af ghemaect een moerdenaers cule
Doe dat die princen der priesteren eū scryben hoer
den. sochten si enen raet hoe si hem ter doot moch
ten brenghen. Si ontsinghen hem. want al de sca
re verwonderden hem van zijn leringhe. Eū doet
auont was ghinc hi vter stat. eū des morghes do
si ghinghen saghen si den vygheboem al vādē wor
telen verdorret. Eū petrus dochtet eū seyde hem.
Meyster sich den vygheboem die du ṽmaledidest
is verdorret Jhesus antwoerde eū seyde. Hebt go
des betrouwen in v Jc seg v voerwaer. Wie desen
berch toe seyt. weest opgheboert eū weest gewor-
pen in die zee. eū in zijn herte niet en twyuelt. mer
ghelouet. so wat hij seyt ghescyet. dat zal hem ge
schien. Daer omme segghe ick v. Al dat ghi biddē
de eyschet. ghelouet datstu dat sulste ontfanghen
eū sal di gheschien.

Opten vijften zondach na paesschen Jacob in
zijn. x. ca.

Lieue kindr weest werkers des woerdes eñ niet hoerres alleen v seluen bedriegheude. Wie dat een hoerre des woerdes is eñ gheen werker. die sal ghelijc werdē den man dye dat ansicht sijnre gheboertē inden spieghel schout daermē niet dan die schieme in siet want hi merket hem seluen. eñ gaet hen. eñ te hans v̄gat hi hoedanich hi was want hijt wesen niet en sach mer die schieme daer af. Also is hi oec die dat woert heeft sonder wercken. Mer wie in die ewe der volcomenheyt is. dz is der euangelien schout. daer in en blijft gheen v̄ghetel hoerre en wert. mer een volbrengher dr werken. Dese sal in sinen werken salich sijn. Mer de meynt dat hi gheestelic is eñ sijn tonghe nyet en bedwinghet mer verleypt sij n herte. deses menscē geestelicheit is onnut voer gode den vader. Dits reyn gheestelic eñ onbeulect. weduen eñ weesen te vanden in horen druc. eñ hem seluen onbeulect te houden van deser werlt

Euangelium des seluen daghes. Jo. xvi.

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Voerwaer voerwaer seg ic v. Ist datstu dē vadr yet sult bidden in minen naem hi salt di gheuē Tot nu toe en hebdi in minē name niet ghebeden. Bid eñ du sulste ontfāgen op dz dijn vroude vol si Dit heb ick di in ghelikenisse ghesept. die ure comt dat ic di te hans in ghelikenisse niet spreken en sal. mer ic sal di openbaerlic boetscappen van minē va

der Iudyen daghe sulstu bidden in minen name. ic en segghe nyet dat ick den vader bidden sal voer v Want die vader v liefheeft om datstu mi liefhebste eñ ghelouet dat ic vã gode wtghegaen bin Ic ginc wt vanden vader eñ quam inder werelt. eñ ic laet die werlt eñ ga weder totten vader. Doe seyden si ne iongheren. Sich nu spreecstu openbaerlic eñ du en segste gheen ghelikenisse: nu weten wi dattu al dinc kenste. eñ ten is gheen noot dat v yemant vra ghe In dien ghelouen wi dattu van gode bist wt ghegaen. Ihesus seyde hem Nu gheloefstu. siet de vre comt eñ si comt te hans datstu verstroyt sulste werden een yeghelic int sine. eñ ghi sult mi alleene laten. Ic en bin niet alleen. want die vader is mit mi. Daer omme heb ic v ghesept. inder werlt sult ghÿ druc hebben. mer hebt betrouwen ic hebbe de werlt verwonnen.

SERMO

Amen amen dico vobis quicquid petieritis. Io. xvi. In desen euangelio werdẽ ons bescreuen twe punten. Hier om sept xp̄s En gae ic niet die troester en sal niet to v comen. Die hylige geest troest alle menschen die bidden om gods wil eñ omme gherechtichept. Wãt voer een quaet wo ert dat wy hier lÿden omme godes wille. dat doet ons mit god verblÿden sonder eynde. Hier omme sept cristus Salich zÿn si die lÿden om die gherech tichept wille. want dat rÿck der hemelen hoert hẽ

toe. Dye troester die heylighe geest troest oeck dye goede menschen in horen lyden. eñ maecse volstan dich. Dit merkẽ wy inden apostelen eñ martelarẽ die omme gods wille eñ omme die heylighe geloue grote pyne hebben gheleden daer si volstandich in waren ouermits die hulpe des heylighen geestes. Men verstaet oec int perste punte die grote milthz xp̄i. die sine iongheren eñ alle menschen hiet dat zÿ bidden zullen. want hy wil ons gheuen dat wi hẽ bidden eñ noch veele meer. Als ons bewyst is ind̄ coninghen boecke. Dā salomon dien god seyde dz hÿ hem bade. eñ hi bad god omme wÿsheyt eñ om gheen ander dinc. op dat hÿ zÿn volck wysselick te geren mochte. Deze bede was god seer behaghelic eñ hÿ gaf hem wÿsheyt bouen allen menschen. eñ daer toe rÿcheyt. Aldus sal god ons oec doen. bid den wi hem omme profÿt onser sielen ¶ Dat an der punt is dat wi bidden sullen. Xp̄s seyt int euā gelio. Biddet. op dat v vroude veruult mach wer den. Willen wy dat die vroude onser sielen vuult werde. so en sullen wy niet bidden dat verganclic is. mer om dat ewich is dat is dat ewighe leuen. Hier af lesen wy ind̄ bybelen dat iacob des patriar chen kinderen seyden to coninck pharo. Wi biddẽ v datstu ons laet knechten zÿn inden lande vā pes se. Bÿ iacobs kinderen verstan wy alle kerstẽ mẽ schen die gode bidden sullen omme knechten te we sen int ewighe leuen. omme te ghebruken dye gro

te vroude des ewighen leuens. Jesse is onse lant. daert seer reghent. Want als die dropelen vanden water niemant en mach tellen. alsoe en mach nye mant ouerdencken die vroude des ewighen leuēs. Hier omme sullē wi gode bidden. niet omme dat v ganclic is. mer omme die ewighe vroude. Nu sinō veel menschen die op eertrijke hoer vroude soecken Dese en gheuen niet omme die ewighe vroude Vā desen sept xp̄s. Wee v rijke luden. die op eertrijcke hebt v ghenoechte.

Epistel des maendaechs in die cruus daghen Jacobi. v.

Lieue kinder biecht malcander v zundē. Eñ bit voer malcander. op datstu behoudē mo ghet werden. wantet ghebet der gherechticheit is veel weert. Helyas een mensche die lijdelic was ge lijc ons In een ghebet bad hi dat opter eerden niet reghenen en soude. Eñ in drye iaren eñ ses maen den en reghendens niet. Hy badt weder. eñ dye he mel gaf reghen. eñ die eerde gaf vruchte. Myn broe ders ist dat yemant van v vanō waerheyt is ghe dwaelt eñ die yemant bekeerde. dye sal weten dat de een zunder vander dwalinghe zijns weghes be keert. die behout sine siele vander doot. eñ dect dye menichuoudicheyt der zundē.

Euangelium des seluen daghes lu. xi.

In dien tiden seyde ihesus sine iongherē Wie van v sal hebben enen vrent. eñ des midder

nachs to hem gaen. eñ sal hem segghē. Vrent leent
mij drie broden. want myn goede vrent is vanden
weghe to mij ghecomen. eñ ic en heb niet dat ic hē
voerlegghe. Eñ die vrent dan van binnen antwo
ert eñ sept. En wilt mij niet moyelick zijn. mijn
dore is ghesloten. eñ mijn kinder zijn mit mi inder
camer. ic en mach niet opstaen eñ lenen di Js dat
ghij duerachtich blijft cloppende. ic seg v al en ghe
uet hijs hem niet omme dat hij zijn vrent is nochtā
omme die moyenisse sal hi opstaen. eñ gheuen hem
dat hij behoeft. Jc seg v. bidt. eñ v sal ghegheuen
werden. suect eñ ghi zult vinden. clopt eñ v sal op
ghedaen werden. Want elck die bidt ontfanghet.
die suect die vindet. eñ den cloppende wort opghe
daen. Wie van v bidt van sinen vader broot. sal hi
hem een steen gheuen. of een visch. sal hij hem ghe
uen een serpent: of eyschet hi een ey. sal hi hem een
scorpioem gheuen: Hier omme ist dat ghi de quaet
zijt bekent v kinderen goede dinghen te gheuē. veel
te meer sal v vader vanden hemel enen goedē geest
gheuen dyet hem bidden

Epistel op ons heren hemeluaerts auont

Actuum. iiij.

IN den daghe der veelheyt. der ghelouender
was een herte eñ siele. Glo. Wāt si die we
relt volcomelic lieten. en vhielt hem nyemant. of en
setten niemant bouen den anderē om zijn edelheyt
wille. mer als eenre moeders kinder wt enen buyc

der heylygher kerken gheboren veruroudẽ si al in bedroeflike liefte. En nyemant dat hi besat en sey de hẽ yet te wesen. mer alle dinghẽ warẽ hem ghe meyn. In groter moghenthept gauen die apostelẽ ghetuuch der verrisenisse ons heren ihesu xp̄i. gro te gracie was in hem allen. Noch daer en was nie mant arm onder hem luden ghebrec hebbẽde. wãt hoe veel besitters der kerken datter warẽ ofter du sent was si vercoftent eñ brochtent ghelt. ende ley dent voerder apostelen voeten. eñ si deyldent iege lick dyet noot was

Euangelium des seluen daechs. Jo. xvij.

In den tiden sloech ihesus zijn oghen op. Soect voer naet ghetal ¶ ij

Epistel op ons heren hemeluaerts dach Act. i.

O Theophile mijn yerste sermoen heb ick ghe screuen van allen dinghen dye ihūs begon de te doen eñ te leren totten daghe toe dat hi opwo er ghebiedende den apostelen dat hy ouermits den heylighen geest vercorẽ hadde ¶ Glo. dat yerste sermoen wast euangelium. dat hij beschreef. Dat ander was dit teghenwoerdighe werc der aposte len dat hi theopholus sende. welcken apostelen hi hem zeluen leuẽde vertoende nae zijn passy nae veel bewysinghe. Eñ hij openbaerde hem veertich dae ghe lanck. eñ sprac vandẽ rijcke gods Eñ mit hem te ghader etende. gheboet hij dat si van iherlm nyet

en souden schepden. mer des vaders gheloeften v̄ beyden die du gehoert hebste doer mynen monde.
¶ Glo. Omt gheloue der v̄risenisse mede te sterken openbaerde hy leuende sinen iongheren dat hi begrauen was en̄ at mit hem. en̄ liet hem den verresen lichaem handelen. want iohannes heft hem in den water ghedoept. mer du sulste inden heylighē gheest ghedoept werden na niet veel deser daghen Daer omme vraechden si hem die daer versaement waren en̄ seyden. Heer sulstu in deser tyt dat ryck van israhel weder setten? Hi seyde hem. Tē hoert v niet toe die tyden en̄ die vre te weten die de vader in sine moghentheyt ghheset heeft. Mer du sulst ōtfanghen die cracht des heylighen geests de van bouen in v ghecomen is. En̄ du sulste mi ghetughen wesen in iherusalem en̄ in alle iudeen en̄ samaryen al totten eynde der eerden toe. En̄ doe hy dit hadde ghesept. waert hy gheheuen daer syt ansaghen En̄ een wolcke omuenck hem wt horen oghen. en̄ doe si hem saghen inden hemel gaen. siet doe stonden daer by hem twee mannen in witten cléderen dye seyden. Ghy galileeussche mannen wat staetstu inden hemel siende. Deze Jhesus dye van v op ghenomen is inden hemel. dye sal alsoe comen als du hem inden hemel hebste sien gaen. Inder seluer formen des vleysches sal hi comen ordelen daer hy verordelt was.

In den tiden openbaerde hem ihesus den eluen daer si saten. eñ strafte hoer ongheloue eñ dye herdichept hoerre herten. Want si niet en ghbloueden. eñ hÿ seyde tot hem. Gae in al die werlt ende predict dat euangelium alle creaturen. soe wie dat ghelouet eñ ghedoept wort die zal behouden zÿn.

Eñ wie niet en ghelouet dye zal verdoemt werden Dese teykenen zullen den ghenen volghen dye ghe louen In minen name zullen si die duuelen wtwer pen. Si zullen mit nyen tonghen spreken. Dye ser penten sullen si afdoen. Al drincken si yet sterfelix ten zal hem niet schaden. Op die siecken zullē si ho re handen leggen eñ si zullen ghesont werden. Die here ihesus xp̄s na dat hi hem toeghesproken had. is hi opghenomen inden hemel eñ sit ter rechterhā de gods Si ghinghen prediken ouer al. eñ die heer was werkende eñ die leringhe volbrenghende. eñ daer volchde teykenen na

Den sesten zondach epistel.

Lieue kinder weest wijs waert in bedinghe mer voer aldinc hebt liefte. wāt si decket me nichuoudichept d̄ zunden. Herbercht malcand̄ wil lichlike. Een yeghelic als hi die ghenade ontfanct. also zal hijse aen dienen. Wye sprect om een and̄ te leren die sprect recht als die leringhe gods Wie die hongerighe van tijtlike noetdrufte dient. dye dient gode wt rechter doechden Glo. dats hy ghest totten wil. eñ dat goet ontfenct god willichlijcke Op dat god in allen dinghen gheeert werde. ouer mits ihesum xp̄m. wien dat ere is eñ ghebodt van ewe tot ewen.

Euangelium des seluen daghes: Jo. xvi.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren Wan neer die troester comt die ic v senden sal vanden va

der den geest der waerheyt die uten vader comt de sal ghetuuch van mi gheuen want van beghin zijt ghi mit mij. Dit heb ic v ghesept op datstu nyet ge scandalizeert en werdeste. si sullen v buten den sy nagogen doen. Die vre sal comen dat elck die v ver slaet sal gode enen dienst menē te doen. Eñ dit sul len si v doen. want si den vader noch mi niet bekēt en hebben. Mer dit heb ic v ghesept op dat ghi des ghedencket als die vre van desen comt. want ict v ghesept hebbe.

SERMO

Cum venerit paclitus q̄ ego mittam vobis. Jo. xvi In desen euangelio begaen wi die toecomste des heylighen geestes die xp̄s seynde sinen iongheren: als desen zondach naestcomende. Hier omme vmaent ons xp̄s dat wi ons bereyden sullen teghen die toecomste des heylighen geestes. Nu sinder vier dinghen daer wi ons mede bereidē moghen Dat eerste is zuueringhe van zunden Die heylighe gheest en rust nyet in onzuuer herten van zunden besmet. Dit is ons bewijst inder bibe len. doe Noe sende een duue vter arcken. eñ doe si niet en vant daer si op rusten mochte. quam si we der in die arcke. Bij noe verstaen wy god den va der die een duue sent vter arken dats den heylighē gheest vanden hemel. Mer als die heylighe gheest vint ons hertē besmet mit zundē. so en blijft hi myt ons niet. mer hi keert wed ter arken dats toe god

den vad̄ ¶ Dat ander is een ghebet. wāt doe dye apostelen den heylighen geest ontfinghen beden si Aldus zullen wy ons keren tot innighen ghebedē want een innich ghebet doergaet den hemel.

¶ Dat derde is vasten. Want die apostelē vasten de doe si verbeyden den heylighen geest. Aldus sullen wy oec doen op dat wy den heylighen geest ōtfanghen moghen ¶ Dat vierde ist woert godes te horen eñ toe onthouden. want in dese tijt zullen wy zunderlinghe te kercken gaen eñ twoert gods horen. Hier omme sept xp̄s Die mi lief heeft die sal mijn woerden horen eñ houden. eñ mijn vader sal hem weder lief hebben. eñ tot hem zullen wi comē eñ mit hem eten.

Epistel des woensdaechs Ad hebreos. ij.

Broeders wy sien ihesum den ghenē dye een luttel minre ghemaect is dan die enghelen. om dat lijden der doot. mit glorien eñ mit eren ghecroent dat hij vander ghenaden gods eñ nyet van verdienste den doot solde smaken voer alle menscē Wantet behoerden den ghenen ouermits wyen alle dinghen zijn. Die veel kinderen te voren sach in der glorien te brenghen der wercken hoerre salichz dats ihesum xp̄m te volmaken ouermits dat liden der doot. Want die daer heylich maect. dats xp̄s mit sinen leden. Al zijn si een. dats vanden seluen god. om welke sake xp̄s hem niet en scaemde hem

luden broeders te heten seggende. ic zal dijn naem
mijn broeders vertellen. int middel der kercken sal
ic di louen. En anderwerf. ic zal betrouwen in hē
En noch sie ick in mijn kinder die my god gaf zijn
bereit. daer omme want die kinder mede ghedeylt
hebben den vleysch en bloede. Des ghelijc heeft hy
den seluen kinderen mede ghedeylt. op dat hi ouer
mits den doot den ghenen verderfde diet ghebot ō
doot hadden. dats den viant. Op dat hi de ghene
verloste die van vresen der doot alle hoer leuen dye
knechscap der ewen onderdanich waren. Want
nerghens en heeft hij der enghelen natuere aenghe
nomen. Mer hi nam aen abrahams zaet waer af
hi sculdich was den broederen ouer al te ghelijken
op dat hi ontfermhertich worde ende een ghetrou
bisscop gode hem seluen te offeren. Op nat hi afde
de die misdaet des volkes. want in dyen daer die
soen in gheppynicht is en ghetempteert. dats inder
nederster substancien der menseliker naturen. so
is hi machtich den ghenen te helpen die ghetempte
ret werden. dats ons vader of v broeders deelach
tich der hemelscer heilichmakinge. merct den bode
dats ihesus xp̄s die ons god sende. Jhesus die bis
cop onser belijnghe is die brugmaker daermē ouer
gaet totten water.

Euangelium des seluen daghes. Jo. xv.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Ick
bin die wynstoc. ghi zijt die telghen die blyuet

in mi en̄ ic in hem. Deze brenct veel vruchten want
sonder mi en moechdi niet doen. Wie in mi niet en
blijft zal uutghewozpen werden en̄ verdorren. en̄
si sullen vergaderen en̄ werpen int vuer en̄ bernen
Blijfstu in mi. en̄ myn woerden in di bliuen. wat
du wilste sulstu bidden en̄ tsal di ghescyen Indyen
is mijn vader verclaert datstu veel vruchten brenct
en̄ mijn iongheren wert. Also als my die vad̄ lyef
heuet also heb ic v lief. blijft in mijnre liefsten Ist dz
ghi mijn gheboden hout so suldi in mijn liefte bliuē
Also als ic mijns vaders hheboden behouden heb
en̄ blyf in sine liefte. Dit heb ic ghesept op dat mijn
vroude in v si. en̄ v vroude vuult werde.

Opten pinxter auont. die yerste lexe.

God becoerde abraham en̄ seyde. Abraham?
En̄ hi antwoerde. Ic bin hier. Hi seyde hē
Neem dinen soen ysaac den du lief hebste. en̄ ganc
int lant der schouwinghe en̄ offer hem opten berch
die ick v wijsen zal. Hier omme soe stont abraham
des nachts op ende zadelde sinen ezel. en̄ leyde mit
hem twe iongbelinghen en̄ ysaac sinen soen. Doe
hi hout ten offer gehouwen hadde. en̄ des derden
daghes boerden hi zijn oghen op ende sach dye ste
de van veers die hem die heer vertoent hadde. En̄
seyde sinen kinderen. Ontbeyt hi er mitten ezel ick
en̄ tkint zullen derwaerts gaen, ende als wi ghebe

det hebben sullen wi weder keren tot v. Hij name
houte des offers ē lept op ysaac zijn kint. Hi droe
ghet vuer in sinen handen ē een zweert. Doe si te
gader toghen seyde ysaac to sinen vader. Vad mij
ne? Hi antwoerde. kint wat wilstu? Sich sprac hi
hier is vuer ē hout. waer ist offer der offerhande
diemen bernen zal? Abrahā seyde. Mijn kint god
sal zijn offerhande voersien. Doe toghen si tsamē
ē quamen totter stede de hem god wijsede. Daer
stichte hi een autaer ē leydet hout te gad daer op.
Ē doe hij ysaac sinen soen ghebonden had. leyde
hi hem opten bunt houtes opten outaer. ē strecte
zijn hant wt. ē namt zweert dat hijt kint offeren
soude. Ē sich die enghel des heren riep vandē he-
mel ē seyde. Abraham abraham? Hi antwoorde. ic
bin hier. ē hi seyde. En steec dijn hant niet oppet
kint noch en doot hem niet. nu heb ick bekent dat
ghi gode ontsiet. wantu dijn eengheboren soen nz
ghespaert en hebste om mi. Abraham boerde op si
ne ogen ē sach achter hem enen ram hanghē mit
den hoernen onder die bramen. de nam hi ē offer
den tot enen offer voerden sone. Den name vand
stede hiet hij. dye heer zalt ōsien. Daer af septmen
noch to huden tot inden berch. die heer salt ōsien.
Doe riep die enghel gods anderwerf vādē hemel.
ē seyde. Bi mi seluen heb ic ghezworen sprect die
here. wantu dit hebste ghedaen. ē dijnen enighen
soen niet ghespaert om mi. so sal ic di ghebenedyen

ende dijn zaet vermenichuoudighen als die sterrē des hemels eñ als dat zant opt oeuer des meers. Dijn zaet zal dijnre vianden poerten besitten. ende alt volck der eerden zal in dynen naem ghebenedijt werden wantu mijn stemme gehoersaem waerste Abraham keerde weder to sinen kinderen eñ ghinghen te samen in bersabee. eñ woenden daer.

Die ander lere. Exodi.

Het ghescheyede in een morghen wake. Soect voer naet ghetal C xxiiij

Die derde lere. Deutronomium

Moyses screef ende leerden die kinder van israhel. eñ gheboet yosue noen soen. eñ seyde Weest sterc en vroem wantu sulste die kinder van israhel leyden int lant dat ic hem beloeft heb. eñ ic zal mitti wesen. Doe moyses die woerden hadde ghescreuen der ewen in een boec eñ veruult. geboet den leuiten die de arke der voerwaerden ons herē droeghen eñ seyden Neemt dit boec eñ legghet in eē side vander arcke ons heren gods. op dat hi hoer si teghen di to een ghetughe. wāt ic ken dijn stridighe eñ dijn harde necke. want die wijle dat ic leuede eñ mit v inghinc. altoes wrocht ick erygheliche teghen den here. veel te meer als ic doot sal wesen. Verghadert tot mij alle die meeste gheboren inden ghestachte eñ die leerres Jc sal hem spreken dz zijt horen dese reden Jck sal hemel eñ eerde aenroepen

want ic heb bekent dat hi van mijne doot boesselic werken sal eñ afneyghen vanden weghe dye ick v gheboet. eñ sullen bose dynghen ghemoeten inder vterster tijt alstu quaet ghedaen hebste int ansicht des heren datstu hem vertoernt ouermits die werken uwer handen. Hier om sprac moyses de woerden daert al die scare van isrł hoerde. eñ volbrocht totten eynde toe

Die vierde lere. Baruch

ISrahel hoer die gebodẽ des leuens võneem mittẽ oren. op dattu vroethept weetste israhel. Waer om bistu in viand̄ lant? Du biste verout int vremde lant. du biste beulecket mitter doot Du biste ghereekent mitten ghenen die inder hellen zijn. du hebste die fonteyn der wysheyt ghelaten. want hadstu inden wege gods gewãdert du hadste seker in vreden opter eerden gewoent. leert dz wijsheyt is wat doechde is op dattu te samen weteste waer lanchept des leuens is. Waeret lichte d̄ oghen eñ den vrede. Wie heuet hoer stede gheuonden. eñ wye is ghegaen in horen schatten? Waer zijn die princen der luden. die ouer die beesten õheuen zijn opter eerden? Die inden voghelen des hemels spelen eñ dat siluer vergaderen in scat eñ dat gout daer die menschẽ in betrouwen. hoer besittinge en is geen eynde. diet siluer smede ende sorchuoldich zijn. noch hoer wercken en is gheen vindinge Ende nochtans zijn si gheproeuet. ende neder ghe

delt ter hellen. Ander luden zijn in hoer stede opge staen. Die iongheren saghent licht eñ woendẽ op ter eerden. mer die wech ð leringhe en wistẽ si niet noch en ðstonden hoer toepadẽ niet noch hoer kin deren en ontfinghen si niet. Si is veer gheworpen van hoer ansichte. si en is niet gehoert in chanaã. noch in chemam. Die kinð van achar die dye vroet hept ondersochten die vander eerden is dye coeplu den des landes van chemam die ondersoekers der wijsheyt. mer den wech der wijsheyt en wisten si niet noch en dochten dye toepaden niet. O israhel hoe groot eñ gheweldich is dijn huus Die stede di ner besittinghe is groot ende en heuet gheen eynde hoech eñ ongheměten. Daer waren vernaemede gyganten die van beghinne groot waren. Dese en heeft die heer niet verhoert. den wech der leringhe en wolden si niet gaen. daer omme bedroeuen si. eñ want si gheen wijschept en hadden verderfsen si omme hoer gechtypt. Wye is opgheclommẽ indẽ hemel eñ heefse ontfanghen ende heeftse wt dẽ vol ke ghebracht. Ende wye is ouer dat meere gheua ren eñ heefse gheuonden. ende brochtse ouer dat ð coren gout. Hij en is nyet die hoer weghen weet. noch dye ghedencken mach hoer toepaden.. Mer hi bekennet die alle dinghen weet. dende zijn vroet hept heuetse gheuonden. Die dye eerde volmaecte inder ewigher tijt. ende mit ewe veruult heeft dye berispte hi eñ si hoerden hem mit anxte. Ende dye

steren gauent licht in horen waken eñ zijn ôblijt: si zijn gheroepen eñ seyden wi zijn hier. si lichten mit vroude der gheenre diese maken. dits ons here god Tot hem en zal gheen ander ômoet werden. dezē heeft elcken wech der leringhe gheuonden. eñ gaf se iacob sine kinderen eñ israhel zijnē wtuercoren. Daer na is hi opter eerden ghesien. eñ wanderde opter eerden

Epistel des seluen daghes. Actuum. xix.

In den daghe gheschyede doe Appollo was to chorinten eñ Paulus die ouerste lãde doerghe wandert had eñ to ephesien quam. sommige ion-gheren seyde hi. Hebdi den heylighen geest ontfan ghen eñ sidi ghelouich: Hij seyden. wy en hebbēs niet ontfanghē noch gehoert ofter een heilige geest is Doe seyde paulus Waer in sidi ghedoept: si sey den in iohannes doepsel. Doe seyde paul9 Johan nes doeptent volc int doepsel der penitencien. hi se de dat si ghelouen souden inden ghenen die hem to mende was. dats ihesum. Doe hij dit seyde. ghe boet hij datse inden naem ons herē ghedoept wor den. Doe hi hem die hant opghelept had quam de heylighe geest op hem. eñ si spraken mit nyen ton-ghen eñ ppheteerde. Doe si te samen omtrent. xij mannen. Doe ghinc paulus mit ghetrouwē moe-de inder sinagogen drye maende eñ disputeerde vã trijcke gods Euangelium des seluen daghes

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Ist
datstu mi lief hebste so hout mijn gheboden.
eñ ic sal den vader bidden. eñ hij sal v enen troester
gheuen op dat hi altoes mit v blyue den gheest der
waerheit den die werlt nz ontfanghen mach wãt
si en siets noch en kennes niet. mer ghij sulten ken
nen. want hi sal by v bliuen eñ in v wonen. Ic en
sal v gheen weesen laten. ick sal tot v comen noch
een luttel. die werlt en siet mi te hans niet. mer ghi
siet mi want ic leue. eñ du sulste leuen In dien sult
ghi kennen dat ic inden vader bin. eñ ghi in mij. eñ
ic in v. Die mijn gheboden heeft eñ houdet. die ist
die mi lief heeft. die mi lief heeft dye wordt lief ghe
hadt van minen vader. eñ ick sallen lief hebben eñ
hem mi seluen openbaren

Epistel opten pinxter dach. Actuum. ij.

IN den daghe doe dye vijftich daghen vuult
worden. waren al die discipulen te ghader
in een stede. Eñ snellijcken is vanden hemel een ge
luyt ghecomen als een vuerich toecomen des gheest
tes eñ veruulden al dat huus daer si saten Glo
sa. Dat was inder stede daer si te voren opghecló
men waren. Want soe wye mitten heylighẽ geest
begheert veruult te werden. die moet mitten ghe
moede bouen der woenstat des vleyssches opclim
men. Eñ ghedeylde tonghen openbaerden hẽ rech
te als vuer. want die maectese bernende eñ sprekẽ

de die van hem vuult werden. Ende hij sat op een yeghelick van hem allen. Ende si zijn oeck doe alle gader veruult mitten heylighen gheeste. en begon den oeck mit menigherhande tonghen te spreken. alsoe als hem die heylighe geest ingaf te spreken

Glosa. Eenheyt der tonghen also als hy ouer die van babylonien ghestropt hadde. die heeft die oetmoedicheyt der heylighe kercken wedom me vergadert. Ende in iherusalem waren gheeste like ioetsche mannen wonende wt elcken geslach te dat onder den hemel is. Doe dese stemme ghe schyet was doe vergaderden die menichte ende is int ghemoede van verwonderen confuus ghewor den. Want yeghelick hoerden die luden spreecken mit zijnre tonghen. Sij worden v̄saghet ende ver- wonderden hem en̄ seyden. Siet en zijn dit niet al galileessche die daer spreken. en̄ hoe hebben wi een yeghelick ghehoert ons tonghe daer wi in hebben ghesproken? Parthi. en̄ medi. en̄ die wonen in me sopothania Iudeam en̄ capodociam. ponthum en̄ asiam. frigiam en̄ pamphiliam. egipten en̄ die lan den van lybien dat omtrent cyreneen is Ende dye romeynsche toecomelinghen. ioden die vten heyde nen ioden ghewordẽ zijn. cretes en̄ arabies. Wi hebbense in onsen tonghen horen spreken. die gro te dinghen gods

Euangelium des zeluen daechs Jo. xiiij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Wie mi lief heuet die houde mijn leringhe En̄ mijn vad' zal hem lief hebben. En̄ wi zullen bi hē comen en̄ sullē een woninghe mit hem maken. Dye nyet

en hout mijn woerden niet. Die leringhe die du ge
hoert hebste en is mijn niet. mer des vaders de my
ghesent heeft. Dit heb ic v ghesept bi v bliuēde. mer
die troester die heylighe geest den die vad̄ sendē sal
in mijnen name ꝫal v aldinc leren eñ beduden al dꝫ
ic v segghe. Den vrede laet ic v. mijnen vrede gheue
icv. Ic en geuen v niet als de werlt gheeft. En laet
v herte niet v̄saghen noch onsien. ghi hebt gehoert
dat ic v sepde. Ic gae eñ come tot v. haddestu mij
lief ghij soudet trouwen verblyden. want ick gae
totten vader. eñ die vader is meerre dan ic. Eñ nu
heb ic ghesept datter gheschiet is op datstu gheloef
ste datter gheschiet is Te hans en ꝫal ic mit v niet
veel spreken want der werlt prince comt. eñ in mij
en heeft hi niet. mer op dat die werelt kenne dat ic
den vader lief heb. Eñ als mij die vader gheboden
heeft also doe ic.

SERMO

Si quis diligit me: sermonem meū seruabit.
Jo. xvi. In dezen heylighen euangelio
begaen wy die toecomste des heylighen gheestes.
die xp̄s als huden sepnden sine iongheren. Nu wil
len wy den heylijghen gheest ontfanghen mit sinē
iongheren. so ꝫijn ons twe dinghen noot ¶ Dat
yerste is godlijke liefte. dat wy god volcomelic lief
ꝫullen hebben. Eñ dit bewijst ons xp̄us inden be
ghinne des heylighen euangelijs daer hi sept. Die
mij lief hruet. dye heylighe gheeste dat ist vuer der

liefsten die toecomende is vten vader eñ vten soen. Hier omme en comt hi nyet dan totte menscen dye hem liefhebben. Eñ hier bi sullen wi dē heylighen geest ontfanghen in onser sielen. so moeten wi keren ons herten van allen tytliken dinghē ¶ Dat ander is vrede. want die iongheren ontfinghen dē heylighen gheest binnen iherusalem. Iherusalē bedupt ons een stat des vreden. Hier bij verstaen wi dieden heylighen geest ontfanghen zal die moet leuen vredelick ¶ Daer is dryerley vrede. Vrede mit gode. vrede mit onsen euen kersten menschen. vrede mit onser sielen. Als wy die gheboden gods eñ der heyligher kercken houden. so hebben wi vrede mit gode. Eñ als wy ons euen kersten menschen lief hebben als ons seluen. so hebben wy vrede mit hem. Als wy ons siele onbesmet houden van zunden. soe is vrede onser sielen. Die aldus leeft in desen vrede: die is waerachtich den heylighen gheest ontfanghende.

Des maendaghes epistel. Actuum. x.

IN den tiden dede petrus zijn mont op ende seyde. Ghi mannen broeds eñ vaders god gheboet ons den volcke te prediken eñ te tuyghen. dat hi is die ghene die heeft ghesept god is een richter der leuender eñ der doder. Deze gauen alle die prpheten ghetuuch dat alle die in hem ghelouen ouer midts sinen name ontfanghen zullen verlossinghe

der zunden. Doe petrus die woerden sprac viel de heylighe geest op hem allen dyet hoerden. Eñ dye ghelouighe die mit petro vter besnydenisse quame. verwonderde dat die ghenade des heyligē geestes wtghestort was onder die heydene mensceu. wāt si hoerdense spreken mit alrehande tonghen eñ gro telic gode loueden. Doe seyde petrus. En is hier ge ne water? Wie mach verbieden dat dese niet gedo pet en werden? die den heylighen geest ontfanghē hebben als wi. Hi doeptese inden name ihesu xpi. Doe baden si hem. dat hij een deel daghen bij hem bleue.

I Euangelium des zeluen daechs. Jo. iij.

Nden tiden seyde ihesus sine iongheren. Also heeft god die werlt lief ghehadt. dat hi sinē enigen soen gaf. op dat wie in hem glouen niet v̄lozen en werden. mer ewich leuen hebben. wāt god en he uet sinen soen niet inder werlt ghesendt dat hij die werlt verdoeme. Mer datse ouermits hem behou den werde. Die in hem ghelouet en wort niet v̄or delt. mer die niet en gheloefde inden name des een gheboren soen godes dat is dat oerdel. Want een licht ghecomen is in die werelt. ende die menschen hebben meer dye duusternisse bemint dan dat licht want hoer wercken waren quaet. Eñ wye quaet doet die hatet lichte eñ en comt tottē lichte niet. op dat zijn werken niet berispt en werden. mer de die waerheyt werct die comt totten lichte op dat zijne

werken openbaer werden want si zijn ghewrocht in gode

Des dinxdaghes epistel. Actuum .viij.

In den daghe doe die apostelen hoerden die toe iherl'm waren dat samaria twoert gods ghehoert hadden. sende si hem petrum eñ iohēm. doe si quamen baden si voer hem dat si den heylighen gheest ontfanghen souden

Euangelium des seluen daechs .. Jo. x.

In den tiden seyde ihesus sinen ionghetē. Voer waer seg ic v. die niet in die scaeps cop en gaet doer die doze mer anderfins opclimt die is een dief eñ moerdenaer. mer die in die doze gaet die is een herde d' scapen. Dese doze doet die doerwechter op eñ die scapen hozen zijn stem. Zijn eygen scapē roept hi eñ laetse wt. Eñ als hijse wtghelaten heft: gaet hi voer. zijn scapen volghen hem. wāt si kennē zijn stem. Den vzemdē en volghen si niet. mer si vlien. want si en kennen die vzemde stem niet. Die ghelikenisse seyde hem ihesus mer si en verstondēs nyet Daer omme seyde hē ihesus anderwerf. Voerwaere voerwaer segghe ic v. dat ic die doze bin vanden scapen. Hoe veel datter ghecomen is alle zijn si dieuen ende moerdenaers. mer dye scapen en hebben se niet ghehoert. Ick bin die doze. so wie doer my ingaet die sal behouden zijn. eñ hi zal ingaen ende wtgaen eñ weyde vinden. Die dyef em comt nyet dan omme te stelen eñ te doden ende te verderuen.

Jck bin ghecomen op dat si leuen hadden. eñ ouer uloedelick hadden.

Des woensdaechs quatertẽper. die yerste lexe Inder coninghen boec.

IN den daghe seyde salomon den kinderẽ vã israhel. Hebt lief die gerechtichept ghij dyet lant ordelt. beuoelt den here in gerechtichept. soect die eenuoudichept des herten. want vandẽ ghenẽ dyes niet en becoren wort hij gheuonden. hi wort den gheenen gheopenbaert die gheloue in hem heb ben. wãt verkeerde gedachten maken een ghescept van gode inden hemel. mer dye beproefde doechde berispet den onwysen. Wãt in een quaetwillighe siele en sal die wijschept niet ingaen. noch en sal in den lichaem niet wonen dat ondergheworpen is. Want die heylighe gheest der leringhe sal den ghe uenseden vlien eñ trecken vanden gedachten die zõ der verstandenisse zijn. eñ zal berispet werden van der toecomender boeschept. wãt die geest der wys hept is goedertieren eñ en sal den vmaledidẽ van sinen lippen niet verloessen. want god ist getuuch zijnre nyeren eñ een waerachtich ondersoeker zijn re herten. eñ een hoerre zijnre tonghen. want dye geest des heren heeft die ronthept der eerden vuul let. eñ dat alle dinghen inhout heeft wetenhept d᷑ stemmen.

Epistel opten seluen dach. Jnt werc d᷑ apostelen int eyrste capittel

In den daghe ghescyede ouermits der apostelē teykenen eñ wonder int volcke. eñ waeren al eendrachtelic in salomons hal. eñ nyemant vandē anderen en dorste hem mit hem menghen: mer dat volck maectese al prysende groot. eñ te meer wart die volheyt der mannen eñ wiuen indē here louen de ghemeerdert. als dat si die siecken wtworpē op ter straten eñ leydense int bedde eñ in schoten. op dat als petrus quam zijn scheme een yeghelick van hem luden omscheen. eñ vander siectē verlost wor den. Die veelheyt der steden daer omtrent lyepen te samen te iherusalem. eñ brachten daer siecken eñ die vāden onreynen geesten ghequelt waren. de al ghezont ghemaect worden.

Euangelium des seluen daechs. Jo. vi.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē. Nie mant en mach to mi comen het en si datten die vader trecke die mi ghesent heeft. Eñ ick sallen verwecken inden iouxten daghe. Het is ghescreuē inden propheten eñ si waren al leerlick gods: Hoe wye ghehoert heeft vanden vader ende gheleert de come to mi. niet dat yemant den vader ghesien he uet dan die van gode is dese heeft den vader gesien Voerwaer voerwaer segghe ick v dye in mij ghelo uet heuet ewich leuen. Jc bin dat broot des leuens V vaders aten dat hemelsche broot inder woestine ende si zijn doot. Dits waerachtich broot vanden

hemel dalende. op dat dye daer af eten en sal nyet steruen. Wie van desen brode eten sal die sal leuen inder ewichept. Dat broot dat ick v gheue is mijn vleysch voerder werlt leuen.

Epistel des donredaechs. Act. viij.

In den daghe clam philippus inder stat van samarien en̄ predicte xp̄m. Die scarē nomē der dinghen waer die van philippo ghesprokē waren. eendrachtelic horende en̄ siende die teykenē die hi dede. Veel van hoer die onreyn geesten hadden. riepen mit luder stemmen. En̄ veel verghichter luyden en̄ crepelen zijn ghesont ghemaect. daer ō waert inder stat grote vroude.

Euangelium des seluen daghes. Lu. ix

In den tiden riep ihesus zijn. xij. apostelen ende gaf hem cracht en̄ mogenthept ouer alle vianden. dat si quellinghe ghenesen souden. Hi sendese te prediken dat rike gods en̄ die siecken te ghenesen. En̄ hi seyde to hem. Draeghet niet inden weghe roede noch scarp noch broot noch ghelt. noch en hebbet niet twe rocken In wat husen dat ghi gaet blyuet daer en̄ en gaet daer niet wt. Wie v niet en ontfāghet. gaet wt dyer stat en̄ scuddet dat puluer dijnre voeten tot een ghetuuch op hem. En̄ si ghingen wt en̄ omghinghen die castelen en̄ maectense ouer al ghesont

Epistel des vridaechs. Act. ij.

In den tiden dede petrus zijn mont op en̄ seyde

Ghij israhelsche mannen hoort dese woerden Jhe
sum nazarenum van gode den ghepriJsden man in
v. In mogentheyden eñ in wonderen eñ teykenē
dye hij ghewrocht heuet. als ghij weet int middel
van v vanden besloten raede eñ der wetenheyt go
des So hebt ghij desen ouermits der boser handē
ouergheleuert eñ ghenaghelt eñ verslaeghen. Dye
welke god verlost heuet der hellen rouwe. na dat
tet ommoghelyc was hem van hoer ghehouden te
wesen. Want dauid sprect in hem Ic heb den here
altoes voer mi voersien. want hi to mijn si den is.
op dat ic niet bewegheñ en worde. daer omme is
mijn here verblijt eñ mijn tonghe is verurouwet.
Eñ nu voertmeer sal mijn vleysche in hopen eñ vre
den rusten. wātu en sulste mijn siel in die hel nyet
laten. noch du en sulste dijn heylighen die bederuī
ghe niet gheuen te sien. Du hebste mi dye weghen
des leuens kundich ghemaect. du sulste mi mitten
aensichte mit vrolicheyt vuullen

Euangelium des seluen daechs lu. v.

In den tiden ghescyeden in een der daghē. dz
ihesus leerde Eñ daer saten pharizeen ende
leerres vander wet die ghecomen waren wt allen
castelen van galileen eñ iudern eñ iherusalem. Eñ
die cracht des heren was in hem luden ghezont te
maken. Eñ siet mannen brochten enen mensce in
een bedde die verghichticht was eñ begheerden in

te brenghen eñ legghen voer hem. eñ en vondē niet tot wat siden si hem brenghen mochten omme der scharen wil. Doe clommen si opt dac. eñ doer de telghen lieten si hem inden bedde int middel. voer ihesum. Welker luden ghelooue doe hijt sach seyde hi. Mensche v zunden zijn v vergheuen. Die schryben eñ phariseen begonden te dencken eñ seyden. Wie is dese die blasphemie spreket. wie mach zunden vergheuen dan god alleen? Jhesus wist hoer ghedachten eñ zeyde tot hem. Wat denct ghij in v herten. Wat ist lichter te segghen. dijne zundē zijn dij vergheuen. of te segghen. staet op eñ wander? Op dattu weeste dat die soen des menschen mach te heuet inder eerden dye zunden te ōgheuen. Doe seyde hi den verghichtighen mensche Jc seg di stāt op eñ boer dijn bedde eñ gae in dijn huus Eñ rech teuoert stont hi voer hem luden eñ boerde op daer hi in lach. eñ ghinc in zijn huus eñ dancte gode Eñ een verwonderē ombeuencse al. eñ si maecte groot gode. si worden veruult mit vresen eñ seyden. Wy hebben huden wonder ghesien.

Des saterdaghes die ierste lere Johel

DJt seyt die here Jc sal minen geest wtstortē op alle vleysche. ende v sonen ende dochteren sullen propheteren. Wonder sullen si dromen. eñ dijn iongbelinghen sullē veel visionen sien. mer oeck sal ick mijnē geest in dyen daghen wtstorten. op mijn knechten eñ op mijn deernē. eñ ic sal won

der doen inden hemel eñ inder eerdẽ als bloet vuer eñ wasem des roecs Die zon sal verdonckeren. eñ dye maen als bloet eer die grote verueerlijcke dach des heren sal comen. Alle die den naem des heren aenroept sal behouden zijn.

Die twede lere. leuitici.

In dyen daghe seyde die here moysen. Spreke die kinder van israhel eñ segt hem. Als ghij int lant ghegaen zijt dat ic v gheuen sal eñ dat zaet ghemeyet hebbet. so sulstu die aeren die yerste vrucht dijns bouwes brenghen den priester die sal een bondeken opboren voerden here. op dattet ontfanelic si voer v. des ander daechs des sabothes eñ hij salt heylighen. Daer omme sulstu vandyen daghe daer du schouste der yerster vrucht in offerden tellen seuen vol weken al totten anderẽ daghe der veruullinghe der seuender weken. Eñ so alsulstu den here wt alle dijnen woesten een nye offerhãde offeren. Die brode vander yerster vrucht twe van den tween tienden des cleynsten meels die de pryester opboren sal voerden here. Desen dach sult ghi heyten den alre feestelicsten eñ den alre heylichsten Eñ gheen knechtelic werc en suldi doen indyẽ daeghe. Hij sal waerachtich eñ ewich zijn in alle dijn woensteden eñ ghestachten seyt dye almachtijghe heer.

Dye derde lere. Deutronomium.

In den dage seyde moyses Hoert israhel dat

ic v huden ghebiede. Alstu int lant sulste gaen dat v god die heer gheuen sal te besitten. soe sulstu van al dijn vruchten nemen die perste en̄ leggense in een vaetken. en̄ trecken tot die stede die dijn here v̄kyesen sal. op dat zijn naem daer aengheroepē werde. Du sulste gaen to enen priester die in dyen daghen wesen zal en̄ segghet hem. Ic belye huden voer dynen heer god die ons heeft gehoert en̄ ons oetmoedichept en̄ arbept en̄ bangichept anghesien heft. en̄ ons wt egipten leyde in starker hant en̄ mit wtgerecten armen in groeten ontsien en̄ teykenen en̄ in wonderen leyde ons to dese stat. en̄ gaft lant melc en̄ honich vlopēde. Daer omme offer ic nu die perste vrucht der eerden die mi die here ghegeuen heeft. En̄ die sulstu laten int aenschijn des heren godes. En̄ alstu dijnen here god anghebedet hebste soe sulstu weerscappen in allen goede de di dijn here god gheuen sal

Die derde lere. leuitici.

In den daghe seyde die here moysen. Ist dat ghi wandert in mijn gheboden en̄ die hout en̄ doet so sal ic v reghen gheuen in sinen tijden. en̄ het lant sal zijn vrucht gheuen. en̄ die bomen sullen mit appelen v̄uult werden. en̄ de dorsschinghe des coerns sal begrijpen die snydinghe d̄ druuen en̄ die snydinghe sal onledich maken dye zay tyt. en̄ ghij sult in satheyden v broot eten. sonder vreese sulstu

wonen in v lant. Jc zal vrede gheuen in uwen eyn de eñ du sulste slapen. eñ niemant en zal v veruerē. Jc zal die quade beesten van v doen. eñ dat zweert en zal doer v lant niet snyden. Ghi zult v vianden veruolghen eñ si zullen voer v vallen. Vyf vā v sul len hondert vremde veruolghen. eñ hondert van v tien dusent. V vianden zullen in uwen ansicht val len vanden zweerde. Jck zal v ansichte ende dope wasschen eñ du sulste vermenichuoudicht werden Jc zal myn vorwaerde mit v vastmaken. eñ du sul ste die alre outste der ouder dinghen eten. Als dye nye dinghen comen suldi die oude wech werpen. Jc zal myn tabernakel setten int middel van v. eñ myn siele en sal v niet verwerpen. Jc zal wanderē onder v eñ sal zyn v god. eñ ghi myn volc seyt de al moghende heer

Die vyfte lere. Daniel.

DJe engel des heren daelde neder mit azaria Suect dese lere des zaterdaechs quatertem per voer kersauont int ghetal. xiiij.

Epistel des seluen daechs Jnt werck ṽ aposte len. int. xiiij. ca.

IN den daghe des naesten sabothς quam to ga der byna al die stat omme die woerden godes te horen. Doe die iodē die scaren saghen. zyn si ṽ uult mit nydichept. eñ wedersprae ken blasphame rende die woerden die van paulo ghesept waren.

Doe bleuen paulus eñ barnabas volstandelic indē woerden eñ seyden. Dat woert gods most v perst ghesproken werden: mer verwerpstu dat eñ maect di onweerdich des ewighen leuens. siet soe keren wi totten heyden. want die here heeft ons so ghe boden. Ic hebbe di die heyden gheset to enen lichte op datstu in salicheyden sietste al totten eynde der eerden. Doe dat die heyden hoerden worden si v blijt eñ loefden dat woert gods mit glorien. Ende alle gheloueden si die te voren gheordineert waren totten ewighen leuen. Eñ des heren woert wart wyde ghesayt doer alle dat lant. Doe verwecten die ioden to twistinghe enighe gheestelike. eñ eersa me wyuen. eñ die voerbaerste vander stat. eñ maec ten een persecuci teghens paulum eñ barnabam eñ verdreuense wt hoerre gheborte. eñ si scudden dat puluer der voeten to enen ghetuge teghens hem eñ quamen to yconium. Eñ die iongheren worden v uult mit vrouden. eñ mitten heylighen geest.

Glo. Paulus scudde dat puluer zijnre voeten nader euangelien to een getuuch zijns arbeyts dat hijt woert gods hem brocht hadde eñ gebodē had de. Eñ oec daer omme scudde hyt puluer wt. wāt hi cost noch cleder ontfinc vanden genē dyet euan gelium versmaden.

Euangelium des zeluen daechs lu. iiij.

IN den tiden stont ihesus op vter sinagoga. eñ ghinc in simons huus Symons zwagher die was beuanghen mit groten cortsen.. Eñ si baden voer hoer.. Eñ hi stont bouen hoer eñ gheboet der cortsen eñ si waert gesont. Rechteuoert stont si op eñ diende hem luden. Doe die zon onderghinc alle die ghene die siecken hadden van alrehande qualē brochtense tot hem. eñ hi leyde hem die hant op eñ maectese ghesont. Van hem ghinghen vele viāden eñ riepen eñ seyden. Du bist die sone gods. Hy berispedese eñ lietse niet spreken. wāt si wistē dz xps was Doet dach was ginc hi wt in een woeste stede. Die scaren sochten hem eñ quamen to hem. eñ hielden hem dat hi bi hem bleue. Doe seyde hi. M i behoert oec ander luden te boetscappen dat rike godes want daer om bin ic ghesant. Hi was predikēde inder sinagogen van galileen.

Epistel vander heyligher drieuoldichept Ad romanos. xvi.

O Du hoechde des rijcdoms d̄ wijsheyt ende wetenheyt gods Hoe onbegripelic is zijn ordel. Hoe onsoeclic zijn sine weghen. Wie heeft den sin des heren bekent eñ zijn raetsman gheweest. of wie heeft hem eerst ghegheuen eñ men sallen wed̄ gheuen.. Wt hem eñ ouermits hem eñ in hem zijn alle dinghen. Hem si glorie van ewe to ewen.

Euangelium des seluen daghes Johan. xvi.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Wanneer die troester comt Suecket des zondaechs voer pinxten naet ghetal C.xlv

Des woensdaechs epistel. Ad corin. xv.

Broeders is dat xp̄s ghepredict is dat hi van der doot v̄resen is. hoe segghē dan sommy ghe in v datter gheen v̄risenis der doden is. noch xp̄s en is niet verresen. Is xp̄s niet v̄resen so is on se prekinghe onnut. eñ v gheloue is te vergheues. Wy worden oec valsche tughen gods gheuonden want wy tughen teghens gode ende wy segghen dat hy xp̄um verwect soude hebben. Want ist dat die doden niet en verrysen. xp̄s en is oec niet verre sen. Ist dat xp̄s niet opuerresen en is. v v glorie is toe vergheues. want ghi zijt noch in uwe zunden. Eñ daer omme die ghestoruen zijn die zijn in cristo verlozen dat niet waer en is. Zijn wy alleen in de sen leuen hopende so zijn wy die onsalichte van al len menschen. Mer nu is cristus opuerresen vanđ doot. Ten yersten der gheenre die ghestoruen zijn Want ouermidts den menschen. dat was Adam is die doot. eñ ouermits den mensche. dats xp̄s is die v̄risenisse der doder. Eñ als si alle in adam ghe storuen zijn. also sullen si al in cristo leuendich wer den. mer een yghelick in zijn ordinancie. Ten alre yersten eñ voerbaerlicsten xp̄s. Als die een steerne vander anđ schijnt. soe zal die v̄risenis der doden zijn elck als hi ghestoruen is

Epistel optes heylich sacraments dach
Dat ic v gheleert heb. ꝛc. Soect die epistel opten witten donredach int ghetal C. xix

Euangelium des seluen daechs. Jo. xvi.

In Iden tyden seyde ihesus sine iongherē. Myn vleysche is waerlic een spyse. eñ myn bloet is wa rachtich dranc. Die myn vleysch etet eñ myn bloet drinct die blyft in mi eñ ic in hem. Als my ghesent heeft die leuende vader. ic leue omden vader. Dye mi etet die zal leuen in mi. Dit ist broot dat vā den hemel ghedaelt is Niet als v vaders ind woestinē dat hemelsce broot aten eñ si zyn doot. Die dit bro et eet sal leuen ind ewichept.

Epistel opten yersten zondach nader octauen van pinxten. Jo. iiij.

Ire liefste god is die liefte. die inder liefte bli uet dye blyft i n gode eñ god in hem. Daer in is die liefte volmaect dat wi betrouwen in gode Glo. goet doende den gerechtighen eñ den onghe rechtighen als wi zyn in dese werlt. Glo. lief hebbende vrendē eñ vianden. vrese en is inder lieftē niet. mer volmaecte liefte stupt de liefte buten. wāt vreese heeft pyne. eñ die vrese en is niet volmaect in der liefsten. want liefte en vreest niet mer altoes be geert si. Laet ōs god lief hebben wāt god heeft ōs yerst lief ghehadt Ist dat emant sept ic heb god lief eñ sinen broeder haet is loghenachtich. Want dye

zijn broeder niet lief en heeft die hi siet. hoe mach hi
god liefhebbē die hi niet en siet? Dat ghebot hebbē
wi van god. die gode lief heeft moet sinen broeder
liefhebben. dese ghelouet dat ihesus xp̄s is Glo.
Messyas die den ꝓpheten belouet was die is gebo
ren vā gode. die den ghenen lief heft die hem sende
Daer in kennē wi dat wy die kinder gods liefheb
ben want wy god lief hebben eñ zijn gebodē doen
Dits die liefte gods dat wy zijn gheboden houdē.
eñ zijn gheboden en zijn nyet zwaer.

Euangelium des seluen daechs. lu. xvj.

IN den tyden seyde ihesus den scarē der pha
rizeen. Het was een rijc mensce gecleet myt
purpur. eñ weerscapte daghelix leckerlyc. Eñ het
was een bedeler geheten lazarus. eñ lach vol zwee
ren voer des ryke mans dore eñ begheerde versaet
te werden vanden crumen die vander tafelen vielē
eñ niemant en gafse hem. Mer die honde quamen
eñ lecten zijn zweren. Het gheschiede dat de arme
mensche ghestoruen is ende vanden enghelen ghe-
brocht waert in abrahams schoet. Die rycke man
starf eñ is begrauen inder hellen. Als hi inden tor
menten was boerde hij syn oghen op eñ sach abra
ham van veers eñ lazarum in sinen schoot. Ende
hi riep eñ seyde. Vad abraham ontferm di mijnre.
eñ sent lazarum dat hy sinē vingher int water nat
make ende lessche mijn tongne. want ic ghecruust

worde inder vlammen. Doe seyde abraham. Sone ghedenc dattu goet leuen haddste. ende lazarus een arm leuen. Nu wort dese ghetroest ende du werdste ghepinicht. Ende al dit is een grote woesthept tussce v ende ons ghemaect. dat die ghene die van hier gaen willen tot v niet en moghen. noch van dan oec hier te comen. Ende hi seyde. vader abraham ic bidde v. datstu hem seyndeste in mijns vaders huus ic heb vijf broeders dat hi hem ghetughe dat si niet en comen in dese stede der tormenten. Abraham seyde hem. Si hebben moyses ende propheten. laetse den horen. Hi seyde. Neen vader abraham. mer quaem daer yemant vander doot si solden penitenci doen Hij seyde hem. Ist dat si moyses ende die propheten niet en horen. al stont yemant vander doot op si en soudens niet ghelouen

SERMO

Homo quidam erat diues. luce. xvi. In desen euangelio werden ons bewesen twe punten ¶ Dat yerste is die staet des rijke mans die zijn ghenoechte hadde op eertrijcke. in vier dinghen ¶ Ten yersten in eertschen goede. want hij hadde veel goets ¶ Ten anderen in groter eren. want hi was ghecleet mit purpur ende side ¶ Ten derden in vleyschelike wellust want hi at daghelix leckerlick ¶ Ten vierden in ydelheyden. want hi had veel honden mede te iaghen. ¶ In dese vier dinghen hebben die rijcke luden hier op eertrike seer

hoer ghenoechte. als dat si na god niet en vraghē
Hier omme sept cristus. Wee v rijcke menschē dye
op eertrijck v ghenoechte soect. eñ niet en acht dye
ewighe blijscap. ¶ Nu mochtmen vraghē. Is
dat tijtlike goet so quaet dat die mēsce daer omme
verdoemt wort. waer omme heuet god dan gheor
dineert? Ick seg v dat goet dat die mensche wel be
sit eñ bruket ter eren gods dat en verdoemt dē mē-
sche niet. mer dat hi qualick besit dat verdoemt dē
mensche ¶ Dat ander punt is den staet des ryke
mans die hi hadde na dat corte leuen. Desen staet
is seer te ontsien. want hy waert begrauen van dē
duuelen in die helle. op eertrijcke was hi seer rijck
mer ind helle was hi so arm. dat hi niet en moch
te hebben een dropel waters op zijn tonghe. Wāt
hi hadde ghezundicht inder tonghen. daer omme
waert hi daer in ghepinicht. Gregorius sept Indē
seluen leden daer die mensche mede zundicht. daer
in sal hi ghepinighet werden. Hier omme ist beter
dat wi hier op eertrike penitencie doen. dan in dye
helle ewighe penitencie.

¶ Epistel des woensdaechs. Ad colo. int derde
capittel

Broedrs daer om doot v leden die opter eer
den zijn Glo. die leden die niet en be
gheren dan eertsche dinghen. Oncuuschept onrep
nichept. ledichept. quade begheerten eñ gierichept

die een dienste der afgoden is. Omme dit quā die toerne gods op dye kinder des onghelouēs. daer ghi oec voertydes in wanderde eñ leefde. Mer nu doet ghi af alle dinghen. gramscap. onweerdicheit quaetheyt. blasphemie. lilicke reden uten monde. Wilt malcander niet lieghen. doet wt den ouden mensche mit sinen wercken eñ doet aen den nyen. Hem die vernyet wort is na sinen belde ghescapē. In welken niet en is heyden of ioden. besnidenis eñ onbesnidenis. siecken. knechten eñ vrye. mer in allē dinghen is xp̄s. dats als alle dinghen in xp̄o v̄ nyet werdē dan en is hi gheen wtnemer der perso nen noch der ghestachten eñ kunnen

Euangelium des seluen daechs. Ma. v.

In dē tiden seyde iesus sine iongherē En me ne niet dat ic gherömen bin om die wet oft die prophecien af te doen Ick en bin oec niet ghero men om die ewe te verminderen. mer te veruullen Voerwaer seg ic v. tot dat hemel eñ eerde vergaet. en sal dat minste puntken vander ewe niet achter bliuen. al dese dinghen sullen ghescien. Hier om wie een van desen minsten gheboden breect. ende le ret die luden. die sal die minste heyten te wesen in dat rike der hemelen. So wie dattet doet eñ leert. dye sal groot gheheyten werden in dat ryc eñ erfe fenis der hemelen.

Des vridaechs euangelium. Luce. x.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē. Tis onmoghelyc datter gheen schande en come mer wee den ghenen bi wie si comt. Het waer beter datmen een molen steen henc anden hals ende worpen in die zee. dan hij een vā desen cleynē scandalizeerde. Siet nu toe. ist sake dat dijn broeder in di misdoet berispt hem. eñ doet hi penitencie vergeuet hem dat. al misdede hi des daechs seuenwerue als hi bekeert wort v segghende. het berouwet mi vergheuet hem. Doe seyden die apostelen. Vermere ons ghelooue. Die heer seyde. Waer datstu ghelouet hadste als een mostert zaet. eñ to desen moerboem sept. wert opgheroet eñ wentelt in die zee. hi soude v ghehoersaem zijn. Wie ist van v dye eenen knecht hebben sal die eert. of ossen hoet als hi vanden acker comt eñ segghen di rechteuoert. ganc sit ten eten. En sal hi nyet segghen maket bereyt dat ick eten sal. scorte di op eñ dient mi tot dat ic gheeten eñ ghedroncken hebbe. eñ daer nae sulstu eten eñ drincken. sal hi dyen knecht dan quaet segghen die doet dat hem beuolen is. ick en meens niet. Wanneer ghi oeck al ghedaen hebt dat v ghebodē is dan segt. wy en zijn gheene onnutte knechten. dat wy schuldich waren hebben wi ghedaen

Epistel opten tweden zondach. nader octaua van pinxteren.

Broeders haet v die werlt en wilt v niet ver wonderen. wāt wi weten dat wi vander doot ghecomen zijn int leuē. want wij lief hebben die broeders. die hatet die blijft inđ doot. Dye zijn broeder haet is manslachtich. Gi weet dat alle mā slachters dat ewige leuen niet en hebbē in hem bly uende. daer om hebben wi die liefte godes in ons bliuende wāt hi zijn siel voer ons set. Wi zijn scul dich voer ons broeders ons siel te settē. dats ons sterfelike leuen dat deser werlt substantie is. Dye grote rijcdom heuet eñ siet sinen broeder ghebrec ly den eñ gheuet hem niet. hoe blijft die liefte gods in hem? Mijn kinder laet ons liefhebben. nyet mittē woerden eñ der tonghen. mer in goeden werken eñ inder waerheyt.

Euāgelium des seluē daechs. Lu. xiiij.

In dien tiden seyde iesus sine iongheren deze ge likenisse. Een mensche maecte een groet auen mael eñ rieper veel. eñ seynde sinen knecht te seggē den ghenen die ghenoet waren te comen. want al le dinghen zijn bereyt. Eñ si begonden hem een ye ghelic te onsculdighen. Die yerste seyde Ic heb een dorp ghecoft. eñ tis mi noot te gaen om dat toe be sien. ic bid v onsculdicht mi. Die ander seyde. Ick heb vijf iuc ossen ghecoft eñ ic gae proeuē die. ic bid v onsculdicht mi. Een anđ seyde Ick heb een wyf eñ en mach niet comen. Die knechte boetscapte dit sinen heer. Doe waert die vader des huusghesins

toernich eñ seyde sine knechte. Ganc haestelic vut in straten in steghen der stat eñ brenct hier armen crancken eñ crepelen. Die knecht seyde hem. Het is ghedaen alstu gheboden hebste. eñ noch is daer stede. Doe seyde die heer. Ganc wt in weghen. in tunen eñ dwincle in te gaen op dat myn huus ver uult werde Ick segghe v dat niemant van die mā-nen die gheroepen waren myn auontmael smakē en sullen

SERMO

Homo quidā fecit cenam magnā. lu. xiiij. In dezen euangelio werden ons bescreuen twe punten. ¶ Ten iersten wat wi verstaen bij desen mensche diet auontmael bereyde. Hier bij v staen wi xp̄m dye alle goede menschen heeft bereyt die ewighe vroude: want die ewighe vroude wort ghelijct den auontmael. Naden auontmael volget slapen eñ ruste. Aldus oec dye dat ewighe leuen v dient hebben die sullen daer vinden ewighe ruste. Want daer en is noch hongher. noch dorst. noch arbeyt: noch steruen. noch wenen. noch sorghen. mer altoes blijscap eñ vroude. Hier omme seyt Johannes in Apocalipsi. Salich zijn si dye gheroepē zijn totten auontmael des landes. dats der weer scappen gods ¶ Ten anderen die grote onbekēt heyt der menschen die gheroepen waren to dē auē auonmael eñ niet comen en wolden. si onsculdich

den hem in drye dinghen ¶ Die ierst had een dorpe ghecoft eñ daer omme en quam hi niet. Hier by verstaen wij die houeerdighe. die homoedich van moede zijn. ¶ Die ander hadde vijf iuc ossen eñ ghinck om die te proeuen eñ daer omme en mochte hi niet comen. hier bi verstaen wi die ghirighe mẽschen. Want als die ossen eñ beesten wroeten indẽ eerden. Also wroeten die ghierighe menschen mit hoer herten omme groot goet eñ rycdomme bi een te vergaderen. hier omme achten si cleyn dat ewyghe goet ¶ De derde had een wyf ghenomen eñ daer omme en quam hi niet. hier bi vstaen wi dye oncuusche menschen. die meer lief hebben corte ghenoechte dan die ewighe vroude. hier omme dye comen to die ewighe vroude die moet hem los makẽ van allen zunden. eñ zunderlinghe. houeerdicheit gierichept. eñ oncuuschept.

Epistel des woensdaechs. Ad romanos. v.

Broeders wi zijn gherechtueerdicht vter geloue. laet ons vrede hebben door ihm xpm onsen ghesontmaker to gode. Ouermits welckẽ wi oeck toeganck hebben door darghelone in deser gracien daer wi in staen eñ vrolicke in verblyden. in hope der glorien der kinderen gods. Niet alleen en zijn wi verblijt ouermits hope der glorien. mer oec in die vroude die wi om xpm ihesum liden. die

en wech zijn totter glorien. Wi weten dat tribu‑
lacie verduldichept werct. Verduldichept maect be
proeft. beproefthept maect hope. en dat wi ons niet
en schamen. want dat wi hopen sullen wi sekerlic
ontfanghen. Die scaemt hem die niet en ontfanct
dat hi hoept. want die liefte gods is ghestort in on
se herten overmits den heylighen geest dye ons ge
gheuen is.

Euangelium des seluen daechs Ma. xx.

In den tiden volchden een grote scare. sich twe
blinden saten biden weghe horende ihesum vo
bij gaen en riepen. Heer dauids soen ontferme dij
onser. Die scare berispedese dat si zweghen. mer si
riepen te meer. heer dauids soen ontfermdi onser
Jhesus bleef staen en riepse tot hem en seyde Wat
wilstu dat ic doe? Si seyden. heer dat wi sien Jhe
sus ontfermede hoerre en roerde hoer oghen. en te
hants saghen si en volchden hem.

Euangelium des vrydaechs Ma. xx.

In den tiden doe ihesus inden tempel quam daer
hi leerde. quamen tot hem die princen der prye
steren en die ouden en seyden. In wat macht doet
ghi dit. en wie heeft v dye moghenthept ghegeuen?
Jhesus seyde hem Ic sal v een woert vraghen. ist
datstuut mi segste ic sal v segghen in wat macht ick
dit doe. Was iohannes doepsel vanden hemel. of
vanden menschen? Si dochten ond hem en seyden

segghen wi vāden menschen so vreesen wi die scarē Hi hielden iohannem als een pphéet. si antwoordē ihesu en̄ seyden Wi en wetens niet. En̄ ihesus sey de hem. Noch ic en segghe v niet in wat macht ick dit doe

Epistel opten derden zondach. Petrus. v

Hre liefste weest ootmoedicht ond dye ma gende hant godes op dat hy v v̄heffe inder tijt der vandinghe. dats inden ordel Al v sorchuol dichept werpt in hem. want hem is die sorghe van v. Weest sober en̄ waket want v wedersake de vi ant gaet omme als een grimmende leeuwe: soeken de die hi verslynden mach. Desen wederstaet in d̄ ghelouen sterckelick. Weet dat die selue leydinghe der broederscap die inder werelt is ghescyet dijnre broederlichept ghescyet. mer god alre genaden die v gheroepen heeft in zijne ewighe glorie. In cristo ihesu een luttel gepynighet. hi sal volbrenghen hi sal stedighen. hi sal vastmaken. hem si glorie ende ghebot. van ewe to ewen

Euangelium des seluen daechs lu. xv.

In den tiden waren to ihesum comende zun ders en̄ publicanen omme hem te horē. En̄ dye pharizeen en̄ scryben murmureerden ende spra ken. Dese ontfanghet zunders ende eet mit hem. Doe seyde hi hem deze parabole en̄ sprack to hem. Wie is van v die mensce die hondert scapen heuet. en̄ als hij een van dyen verliest. en laet hy nyet dye

en laet hÿ niet die.xcix.scapen inder woestinen. eñ gaet tot dyen dat verloren is ten hÿt vinde. eñ als hÿt gheuonden heeft leyt hÿt op zÿn scouderen. eñ is blyde. eñ compt thuus eñ roept zÿn vrienden eñ ghebueren te gader eñ seyt hem. Weest mit mi blyde. ic heb mÿn scaep gheuonden dat verlorē was. Jc seg v soe grote blÿscap zal inden hemel zÿn van enen zunder die penitencie doet. als van. xcix. ghe rechtighe die gheen penitencie en behoeuē. Of wat wyf die tien penninghen heeft. vliest si enen. ont steect si niet die lanteerne eñ omkeret huus eñ soect neerstelic to zÿt vinde. eñ als zÿen gheuondē heeft roept si die vrienden eñ ghebueren te gader eñ seyt. Verblÿt v mit mi. want ic heb den penninc gheuonden die ic vlozen hadde. Alsoe seg ic v. dat vroude zÿn zal voer die enghelen gods ouer enen zundꝰ dye penitencie doet.

Sermo

Erant appropinquantes ad ihesum. &c. Lu. xv ¶ Jn dezen euangelio werden ons bewÿst twe punten ¶ Ten yersten dye grote genade gods dat hi ghecomen is vter stat zÿns vaders omme te soecken dat verloren scaep. Bÿ dit vlorē scape verstaen wi die menschelicke natuer die xp̄s also lief hadde. dat hi liet hondert scapen indꝰ woestÿnen dat waren die neghen choren der enghelen inden hemel eñ quam indꝰ werlt omme te soeckē dz verloren scaep. Hÿ socht ons. xxxiÿ. iaer lanc mit

groter armoede eñ arbeydt. eñ nam ons op sinen hals doe hi omme onzen wille hinc anden cruce. eñ des heeft hi ons weder gheuonden. want wi wa ren verloren. Hier omme seyt hi zelue. Des mensce soen is ghecomē omme te soecken eñ zalich te makē dat verloren was ¶ Dat ander punte is vander vroude der enghelen die si hebben als hem een zun der bekeert tot penitencien. Eñ daer omme op dz hoer choze veruult werde daer die quade enghelen wtghewozpen waren. Niet alleen en verbliden si hem in onser penitencien. mer oec inder heyligher dzyeuoldicheyt. Die heylige geest verblijt hem als wi ons siel zuuer maken mit penitencien op dat hi daer in wonen mach eñ rusten. Die soen xp̄s ihe sus verblijt hem omme ons penitencie. op dat zijn heylighe bloet aen ons niet verloren en blyue dz hy stozte omme ons anden cruce. Die vad̄ v̄blijt hem als hi siet dat wi die zunden latē eñ den duuel vzo melick wederstaen in penitencien. Wāt mit waer achtighe penitencie verwinnen wi al die temptacie des duuels Hier omme seyt gregozius Alsmen den duuel wed̄staet mit penitenci so wozt hi so cranck als een vlieghe. eñ alsmen niet wederstaet so is hi starck als een leeuwe

Epistel des woensdaechs Ad colo. iij.

Broeders alle dinghen soe wat ghy doet. in den woerden ofte inden wercken. Doet al

le dinghen inden naem ons heren ihesu xpi danckē de gode den vader ouermits hem. Ghi wiuē weest den mannen onderdanich als behoert inden here. Ghi mannen hebt lief dijn wyuen. eñ en weest nz bitter op hem. Ghi kinder weest dijn ouders ghehoersaem. want den here behaghelick is ¶ Glo. Jst dat v onderdanichept inden here is Ghi vaders en wilt v kinder niet verwecken tot toernichepdē. op datse niet cleyn moedich en werden. Ghi knechten weest dijnē vleyscheliken here in allen dinghen ghehoersaem. niet totten oghen dienende als den menschen behaghet. mer in eenuoudichept des herten den here ontsiende wat ghi doet. Wercket vtē wille gods eñ niet des menschen. Eñ weet datstu dat wedergheuen des erues van den here ontfanfanghen sulste.

woensdages

Euangelium des ~~vrydaechs~~ . Ma. xv. .

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Weest eendrachtich mitten wederfakē sonder beyden. alstu biste mit hem inden weghe. Op dat hi dijn wedersake den richter niet ouer en leueret. ende die richter de dan ouergheuet zijn dienres eñ du dan gheworpen werdste inden kercker. Jck segghe v voerwaer. datstu niet en sulste wtgaen. eer du den laesten penninc vergolden hebste. Ghij hebt ghehoert dat den ouden ghesept is. En doet gheen oncuuschept Jc seg v oeck. wie een wyf aenhet hoer te begheren. die heeft te hants ouerspel be

dreuen in zijn herte Ist dat dijn rechter oghe di scā
dalizeert steket wt en̄ werpet van di. tis beter dat
van dinen ledē bederue dan al dijn lichaem werde
ghewozpen in die helle. Ist dat dijne rechterhant
di scandalizeert. snijtse af en̄ werpse van dij. tis be-
ter dat een dijnre leden bederue dan al dijn lichaem
ghewozpen wozt in die helle

Euangeliū des vrijdaechs. Mar. ix.
In den tiden ghinc ihesus te iherusalē inden
tempel. Soecket ghetal Cxlij.
Opten vierden zondach epistel. Ad roma. viij

Broeders ic vermoede dat nyemāt werdich
en is die toecomende glozie van hem seluen
die in ons gheopenbaert zal werden. Want die ō-
beydinghe der creaturen verbeyt dye openbaringe
den kinderen gods Want die creatuer is onderge
wozpen der ydelheyt. niet willens mer doer hē die
si ondergheworpen heeft. want die creatur zal sel
ue verloest werden vanden dienste der verganclic
heyt in die vriheyt der kinderen gods. Want wy
weten dat elck creatuer verzucht en̄ ōbeyt mit druc
ke Glo. Omme ons zuchten si alle indē he
mel en̄ inder eerden ten alle arbeyt volepnt wozt.
Niet alleen die zunder. mer oec wi zeluen die in die
starcheyt des gheestes betrouwen en̄ zelue zuchten
totter verkiesinghe der kinderen godes ōbeidende

die vlossinghe des lichaems

Euangelium des seluen daechs lu. vi

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. We
set barmhertich also v hemelsche vader ont
fermhertich is Wilt niet ordelen eñ ghi en sult niet
verordelt werden. Wilt niet verdoemen. eñ ghi en
sult niet verdoemt werden. Vergheeft eñ v sal ver
gheuen werden. Gheeft eñ v sal ghegeuen werdē
Een goede mate toegedruct eñ opgehoept eñ ouer
lopende sullen si gheuen in uwen schoote. Mitter
seluer maten daer ghi mede metet sal v mede geme
ten werden. Doe seyde hi in ghelikenisse. Mach eē
blinde den blinden leyden. vallen si niet beyde indē
graue? Is dye iongher bouen den meyster? Elcke
sal volmaect zijn ist dat hi si als zijn meyster. Wat
siestu een stubken in dijns broeders oghe. enē bal
ke in dijns selues oghe en merkestu niet? Hoe mo
ghestu dinen broeder segghen broeder laet af ic salt
caf wt dinen oghen werpen. eñ du den balke niet
en sieste in dijn oghe Ipocryte werpt ierst den balc
wt dijnē oghe. eñ dan brenghet dat caf wt dijns
broeders oghe.

Sermo

Estote misericordes. &c. lu. vi. ca. In
desen euangelio leert ons xp̄us dat wi ont
fermhertich zijn sullen. want sonder ontfermher
tichept en moghen wi gode niet behaghen

Nu vinde ic dat die barmhertichept staet in drien.
¶ Ten iersten dat wi niemant verordelen en sul len hoe groet dat die zunder is. Want die huyden zundicht eñ quaet is mach morghen goet wesen bi der ghenaden gods eñ beter dan wij zijn. Mer nu zijnder veel menschen so nydich dat si een cleyn wis daet groet achten in enen anderen. eñ hoers selues quaetheyt en achten si niet die veel meerre is. Hier omme sprack xp̄s int euangelio. Ypocrijten. doet ierst den balcke wt dijn oghe. eñ dan moech stu sien dat stubbeken in dijns broeders oghe
¶ Ten anderen staet die ontfermhertichept go des in gheuinghe als dat wi den armen altoes sul len ghoet doen. hier omme seyt cristus int euange lio. Gheue eñ v sal ghegeuen werden. hier op seyt die glosa. Gheeft tijtlic goet omme gode. ende v sal ghegeuen werden dat ewighe goet. Nu zijn veel ri ker menschen die des niet en doen. eñ laten dye ar men gaen hongherich eñ dorstich eñ onghecleet Dese en zijn niet ontfermhertich. eñ hier omme en sullen si van gode gheen ontfermhertichept weder ontfanghen. Want xp̄us seyt int euangelio. Mit der seluer maten daer wi mede meten daer salmen ons weder mede meten. ¶ Ten derden staet die ontfermhertichept in vergheuinghe als dat wy ō sen euen kersten vergheuen sullen omme gods wil so wat hi teghen ons misdaen heuet. Hier omme seyt cristus int euangelio. Vergheuet eñ v sal ver

ghenen woerden. ¶ Nu zijnder veel menschē die des niet en doen. si begheren dat god hem vgheue mer si en willen niet vergheuen. Dese bidden tegē hem zeluen inden Pater noster daer si segghē. Vader verghif ons onse misdat. als wi vergheuen dē ghenen die teghen ons misdoen.

Epistel des woensdaechs Ad Thimo. iiij

Lieue soen die heer stont mi bi eñ stercte my dat ouermits mi dye prekinghe vuult worde. eñ al die heyden hoꝛen. eñ ic bin verlost vander leeuwen monde. Die heer heeft mi vlost van allen quaden wercken. hi zal mi behoudē maken in zijn hemelsche rijcke. . Welcken si glorie van ewen tot ewen.

Euangelium des seluen daechs. lu. xiij.

In dien tiden seyden sommighe vanden pharize en tot ihesum. Ganc wt want herodes wil v doden. Hi seyde. Ghanck segt den vossen sich ick werpe den viant vut eñ ic make ghesont. Hudē eñ moꝛghē eñ des derden daechs werde ic volbꝛocht. Nochtans moet ic huden ende moꝛghen volghen. wanderende. want buten iherusalem en ontfanct hijs niet enich pꝛopheet te steruen Iherusalē iherusalem du verslaetste die pꝛopheten eñ steentse die tot v ge seynt sijn. hoe dick wolde ic dijn kinderen vergha deren als een voghel zijn nest onder zijn vederen eñ

du en woldes niet. v huus zal woest werdē ghela ten Ic seg v dat ghi mi niet en sult sien tot dat ghij segghen sult. Ghebenedijt is hi die comt inden na me des heren.

Euangelium des vridaechs. Mat. x.

In den tiden quam ihesus int lant vā iudea: ouer die iordane eñ die schare volchde hem Eñ als hi plach leerde hi anderwerf. Doe quamē die pharizeen eñ vraechden hem. oft den man ghe oorloft waer dat wijf te laten. eñ tempteerde hem Hi antwoerde eñ seyde. Wat gheboet v moyses? Si seyden: moyses henghede datmen die sake die gheschiet was screef. eñ twijf dan liet. Doe seyde hem ihesus Moyses screef v dit ghebot om herdich heyt dijs herten. Vanden beghin der creaturen ma kede god man eñ wijf. eñ seyde. Daer om sal die mensche vader eñ moeder laten eñ aenhanghē sinē wiue. eñ si sullen wesen in enen vleysche. als dat ter gheen twe en zijn dan in enen vleysche daer om dat god te gader gheuoecht heeft. dat en zal die mē sche niet scheyden.

Epistel opten. v. zondach. Petr9. iij

Alre liefste weest inder ghelouen eendrachte lic medelidende minres der broederlicheit ont fermhertich oetmoedich. nyet quaet voer goet gheuende. noch vloec om vloeck. mer daer teghen wel seggende. Daer in sidi gheroepen dat ghi dye benedixie in erfelicheyden besit. want diet leuē lief

hebben wil eñ goede daghen. die dwinghe zijn tō
ghe van quaden eñ dat sine lippen gheen bedrieghe
nisse en spreken. hi keer vanden quaden eñ doe dat
goede. hi soecke den vrede eñ volghe den. wāt dye
oghen des heren zijn op die gerechtighen. eñ zijn o
ren in horen ghebeden. mer dat ansicht des herē is
opten quaden. Wie ist die v deert of ghi goede lief
hebbers gheweest zijt? mer ist dat ghi yet lidet om
der gerechticheyt so bistu salich. mer hoer vrese en
suldi niet ontsien. weest niet versaghet. mer dē he
re ihesum xp̄m in v herten

Euangelium des seluen daechs lu. v.

In den tiden doe die scaren drongen to ihesum. op
dat zijt woert gods hoerden. eñ hi stont beneuen dē
zee genazareth sach hi twe scepe staende bijden me
re. die visschers waren neder ghecomen eñ wie
schen hoer netten. doe clam hi in een schip dz simō
was eñ bad hem dat hi vanden oeuer lede. Eñ hij
leerde den scaren vten schepe. Doe hijt spreken lie
te seyde hi to simon. Vaer int diepe eñ bereyt dijn
netten omme te vanghen. Symon antworde. Ge
bieder. alden nacht hebben wij ghearbeyt eñ nyet
ghevanghen. mer in dijn naem sal ict wtwerpen
Doe si dat deden vinghen si een oueruloedighe me
nichte van visschen. hoer nette schoerde eñ si wenc
ten die ghesellen de int ander schip waren dat si hē
te hulpen quamen. Si quamen eñ veruulden beide

die scheepken dat si byna te gronde ghinghē. Doe dat simonpetrus sach viel hi voer ihesus op zijn knye en eñ seyde. Heer ganc van mi want ic bin een zundich mensche. Deese omuenc hem allen die mit hem waren in die vanghinghe der vissen dye si vinghē Des ghelijc iacob eñ iohannes zebedeus kinder die mit simon waren. Doe seyde ihesus to hem. Symon wilt niet ontsien van desen. voert sultu mensche vanghen. Si brochten die scepen te lande eñ lieten aldinc eñ volchden hem.

Sermo

Cum turbe irruerent ad ihesum. lu. xv. In dezen euangelyo werden ons bescreuē twe punten ¶ Ten iersten dye grote deuocie van dezē volcke doe si drongen dat woert gods te horen. Omme den dranghe ghinc xp̄s int schip. Hier in verstaen wi die zyn siele zalich wil maken die salt woert gods horen eñ daer na leuen. Hier af cōt dryerde vrucht ¶ Ten iersten leren wi daer bi bekennē wat wi doen of laten sullen. want dat woert godes leert ons die goede wercken lief hebben. eñ de quade wercken te haten ¶ Dat ander is dat ons siele daer bij ghespijst wort. Hier omme sept xp̄s. Niet alleene en leuet die mensche inden brode. mer inden woerden die uten monde gods comen.

¶ Ten derden verblyden hem die engelē alsmen dat woert gods predicket. op dat si die goeden be

gheerten der menschen gode moghen offeren. En hier omme sal een yeghelick mensche dat woert go des gheern horen eñ onthouden eñ daer na leuen.
¶ Dat ander punt wat wi verstaen biden scepe daer cristus inghinck. daer in verstaen wi peniten cie. daer wi mede moghen varen vter zee deser we relt totten ewighen leuen. Want die sonder peny tencie steruen die verdrencken in dye helle
Wi sien oeck dat de sciplude hoer schepen ontlasteñ als si in noden zijn. Aldus sullen wi oec ontladen den last onser zunden. eñ werpen dz onrecht goet van ons hier omme sept sinte Iheronimꝰ Gerech tighe penitencie is een schip dat ons voert tot den ewighen leuen. Dit schip is onder toe. eñ boueñ op Aldus salt zijn mitten ghenen die rechte penitenci doen. si sullen horen sin altoes besloten hebben to verganclijcken dinghen. eñ altoes begheren hemel sche dinghen..

Epistel des woensdaechs Petrꝰ. iiij.

Alre liefste en wilt niet vremde werden vant ghelove eñ vander liefte gods. inder perse cucien de v totter proeuinghe is als of v wat nyes ghescheide. Want ten is niet nye. dat die naevol ghers ons heren veruolcht werden. Verblijt te sae men deylende dat liden cristi. op datstu in die opeñ baringhe zijnre glorien verblijt wert. Wordi indeñ name cristi ghelachter ghi sult salich zijn. Wantet

der eren eñ glorien eñ der doechden toe behoert
Ende die sin zijns geestes rust op v. mer nyemant
van v en lyde als manslachter. of een dief of quaet
spreker. of als een begheerre der vremder dinghen.
Dese schamen hem inden liden. Mer ist datter ye
mant lijt als een kersten mensche die en schame hē
niet. mer hy eer gode. Want tis tijt dattet oerdel
gods vanden huse beghinne Ist datter ierst van v
beghonnen wort. wat eynde sal den ghenē wesen
die de euangelien gods niet ghelouet en hebben
Eñ of die gherechtighe nauwe behoudē sal werdē
hi moet veel druckes lyden eñ de onghenadighe eñ
die quade lude ende die zunders. waer moghen si
bliuē? Ende aldus oeck die lydē naden wille gods
die beuelen hoer sielē den ghetrouwen schepper in
den weldaden. eñ hi onthoutse eñ croentse mitten
enghelen

Euangelium des seluen daechs Ma. iiij.

IN den tiden stont ihesus op eñ ghinck indē
lande tyri eñ sidonis. Hi ghinc in een huus
eñ wolde dattet niemant ghewetē en hadde. Eñ
ten mocht niet verholē bliuen. Een wijf welckes
dochter enen onreynē geest in hadde. Rechteuoert
doe si van hem hoerde ghinc si in eñ viel to sine voe
ten. Het was een heydens wyf vanden gheslacht
syrophenisse. Eñ sy badde hem dat hi den viāt wt
worpe van hoerre dochter. Hij seyde. laet die kyn

der ierst versaden. ten is niet goet der kinder broet
te nemen eñ gheuent den honden. Eñ si antwoer
de eñ seyde. Here tis waer. mer die hondekens etē
onder die tafel vanden crumen. Hi seyde hoer. gāc
dijn dochter is ghesont. Eñ doe si hen ghinc in ho
re huus vant si die maghet opt bedde ligghen. eñ
den viant wt gheiaghet

Euangelium des vridaechs. Lu. xij.

IN dē tiden seyde iesus den scaren d' ioden Wā
neer ghi die wolken siet comen vanden westen in-
den oesten te hans segt die reghen comt eñ ghescye
de alsoe. Eñ als ghi een zude wint siet dan segget
het sal droghe wesen eñ alsoe gheschiet. Ypocritē
die ghedaente des hemels ende der eerden cont ghi
proeuen. ho en merctu niet dese tijt? En waer to
en ordelstu van di seluen niet dat gherechtich is. al
stu gaeste inden weghe mit dijn wedersake totten
princen. ghif daer vlitichept toe van verlost te wer
den op dat hi niet en trecke totten richter. Eñ dye
richter di ouer gheue den pijnre die v dan werpe in
den kercker. Ic seg v du en sulste niet wtgaen to gi
den laesten penninc betaelt.

Epistel opten. vi. zondach. Ad roma. vi.

BRoeders en weetstu niet dat wi alle in xp̄o
ihesu ghedoept zijn in zijn doot. want wy
mede mit hem begrauen zijn ouermits den doepsel

inder doot op dat xp̄s verresen is vāder doot ouer mits der glorien des vaders laet ons oec also wā-deren in een nyheyt des leuens want wij zijn ghe worden mede gheplant der ghelijchept zijnre verri sen isse. Weet dat ons oude mensche mede gheeru cet is op dattet lichaem der zunden ondergheda en worde. op dat wi voert ander zunden niet en dye-nen. want die ghestozuen is de is gerechtueerdicht voer die zunden. Sijn wi ghestozuen mit xp̄o. soe ghelouen wi oec dat wi mit cristo leuen. Wi sullē weten dat xp̄s verresen is vander doot. Nu voert aen en sterft hi niet. die doot en sal hem voert meer niet verheren. Want dat hi ghestozuen is voer die zunden daer is hi eenwerf voer doot. wāt een ster uen was hem ghenoch alle zunden mede af te doē. Mer dat hi leuet dat leuet hi in gode. dats bi gode sinen vader die onsterfelic is. Also vermoede ick v oeck dootwesende der zunden. mer gode leuende. in cristo ihesu.

Euangelium des seluen daechs. Ma. v.

In den tiden seyde ihesus sine ionghere Ick seg v. het en si dat v rechtueerdicheyt merre ouervloedich si dan der scriben eñ pharizeen. ghij en sult niet ingaen int rijcke der hemelen. Ghi heb bet gehoert dat den ouden ghesept is. Du en sulst niet doden. soe wie verslaet is sculdich des ozdels Soe wie sinen broeder toe spreecket racha. dat is een woert vā onweerde die is sculdich des raets.

So wie seyt dwaes is sculdich d' hellen des vuers
Ist dan datstu dijn offer brenste totten oltaer. ē
du daer wertste denckende dat dijn broeder yet he
uet teghen di. laet dijn offer voerden oltaer ē gae
maket vrede mit dinen broeder. ē dan brenct dijn
offerhande

SERMO

Amen amen dico vobis nisi abundauerit iu
sticia vrā. Ma. v. ¶ In dezen euangelio
wort ons gheleert dat wi niet offeren en zullē wij
en zijn eerst versoent mit onsen euen menschen
want god begheert meer liefte dan offerhande
Ic vinde drierhande broeders daer wy ons mede
verenighen sullen. ¶ Die ierste is xp̄s die alle mē
schen die in hem ghelouen heyt zijn broeders Als
paulus seyt. Dese broeder sal inden daghe des or/
dels sunderlinghe erue deylen sinen broeders dat
hy ghecoft heeft mit sinen preciosen bloede. Desen
broeder vertoernen wi alsoe dicke als wi dootzun
de doen. Hier omme sullen wi mit cristo ihesu vre
de maken eer wij yet offeren. Desen vrede maken
wi als ons die zunde leet zijn. ē wi die biechten.
¶ Die ander broeder is ons enghel die van gode
ghesent is ons om te behoeden voerden viant. De
sen broeder vertoernen wij dic mit oncuuschept ē
and' zunden ē laten ons vanden viant v'leydē. De
mit desen broed' vrede begheert. die moet nae sinen

rade. Zijn raet is dat wi leuen in cuuschept eñ dē
viant altoes mitter hulpen gods wederstaen

¶ Die derde broeder is ons euen mensche. Van
dezen broeder sept iohannes euangelista. Die zijn
broeder haet is een dootslagher eñ wandert inder
duusternisse eñ weet niet waer hi gaet. Mit dezen
broeder zullen wi vrede houden. Eñ als wi hē mis
doen zullen wi hem bidden dat hijt ons vergheue.
omme gods wil. Vergheuen wi die ons misdoen
god zal ons onse zunden oec vergheuen. Hier ōme
rade ick elcken mensche to vergheuen. op dat god
sine zunden vergheue

Epistel des woesdaghes. Ad hebre. xiij.

Broeders laet ons gracie hebben. ouermits
welcker wi gode dienen behaghēde mit vre
sen ende waerachticheyt. want onse god is een v
terende vuer. Die liefte der broederlicheyt ende der
minlijcker herberghinghe en wilt niet vergheten.
want ouermits dier heft er sommighe den enghel
behaghet in die oefeninghe der herberghinghe

Glo. Als abraham eñ loth. eñ meynden
datter menschen gheweest hadden. Gedenck den
gheuanghen als die te gader gheuanghen zijn. eñ
des arbeyts als die inden lichaem wonende zijt

Glo daer ghi in besocht hebt wat dē arbei
de noot is. Eerlike echschap si in v allen. ende een
onbeulect bedde. wāt oncuuschers eñ ouerspelers

al god ordelen. Laet v zeden sonder giericheyt. eñ weest vernoeghet mitten teghenwoerdighen dinghen. want hi heeft ghesproken Ic en sal di niet begheuen in alle v nootdrufte. dat wi coenlic moghē segghen. Die heer is mi een schepper Ic en sal niet ontsien wat die mensche sal doen. ghedenc v proesten Glo: dat waren die apostelen eñ hoer nauolghers die hoer prelaten waren dye v twoert gods ghesproken hebben welker apostelen ghi ansiende den wtganc hoere wanderinghe. volcht dē gheloue Jhesus cristus is ghisteren eñ huden eñ hi is inder ewicheyt.

Euāgelium des seluē daechs. lu. xi.

In den tiden ghinc ihesus van ihericó mit sinē iongheren. Doe sat bartholomeus thymei soen blynt neuen den weghe eñ badt. Doe hi hoerde dat ihesus nazaren9 is began hi te roepē Jhesu dauids sone ontfermdi mijnre. Veel luyden hieten hem dat hi sweghe. mer hi riep te meer Jhesu dauids soen ontfermdi mijnre. Jhesus bleef stane eñ gheboet datmen hem riep. Eñ si seyden de here roept di. Hi werp zijn cleet eñ spranc op. eñ liep to hem: Jhesus seyde hem. Wat willstu dat ic doe Die blinde seyde. Meyster dat ic sie. Jhesus seyde Ganc dijn gheloef heeft di gesont ghemaect. Rechteuoert sach hi eñ volchde hem nae..

Euangelium des vridaechs Mar. v.

In den tiden quam ihesus ouer dat meer in lantscap van gerassen. Also haestelick als hi uten schepe ghinck ghemoeten hem een mensche vanden onreynen geeste beseten die zijn woenstat in die grauen hadde. Niemant en mocht hem mit kethenen binden. want hi was dic mit banden en̄ kethenen ghebonden die hi te brack en̄ niemant en mochten temmen. En̄ altoes was hy nacht ende dach inden graue en̄ inden berghe roepende en̄ hē selven slaende mit stenen. Doe hi ihesum sach van verre. liep hi tot hem en̄ anbeden en̄ riep mit luder stemmen en̄ seyde tot hem Jhesu die ouerste gods sone wat is di en̄ mi. ick bezweer di bi gode dattu mi niet en quelste Jhesus seyde tot hem. O onrey-ne geest gaet uten mensche. En̄ hi vraechde hem. Wat is dijn naem? hi seyde. mynen naem is legio en̄ onser ister veel. En̄ hi bad hem seer dat hijs wt dyen lantschap nyet en worpe. Omtrent den berghe was een grote cudde varcken weydende ende die geest bad hem seggende. Seynt ons in die varcken dat wi daer in gaen. Jhesus ghehengedes. en̄ to hans doe die onreyn geesten wt ruymden ghinghen si in die varcken. en̄ mit groter haest liep dye cudde int meer: en̄ zijn tot dusent toe in die zee verdroncken. Diese hoeden vloen in die stat en̄ inden ackeren en̄ boetscapten dat. En̄ dat volc ghinck ō te besien wat daer ghesciet was en̄ quamen to ihesum en̄ saeghen den mensche die vanden viant ghe

moyt was ghecleet sittē ghesont vādem ghemoyde
En si onsaghen hem eñ vertelde dat si ghesien had
den hoe hem ghescheit was die den viant hadden
eñ vanden wercken. Si begonden hem te bidden.
dat hi ewech ghinc wt horen lande.. Doe hi clam
int schip begonde hem die mensche te bidden de be-
zeten hadde gh eweest dat hi mit hem zijn mocht.
Jhesus en gehengdes niet: mer hi seyde: ghanck in
dijn huus eñ boetscapt hoe veel di die here heuet ge
daen ende dijnre ontfermt heuet. En hi ghenc hen
eñ begonde te prediken in een lant van tien steden.
hoe veel dat hem ihesus ghedaen had. eñ si v̇won
derden hem alle

Opten.vij.zondach epistel. Totten romeynē int.vi.ca.

Broeders ic spreke menschelic om dye crane
heyt uwes vleys als ghij v leden ghegeuen
hebt te dienen der onreinicheyt eñ boesheyt to qua
etheyden Also bereyt nu v leden to gherechticheyt
vriende. Mer wat sorghe hadstu daer ghij v nu in
schaemt want dat eynde vander zunden is die do
ot. Nu bistu ghevryet vander zunden inden goedē
ghi hebt v vrucht in heymelicheyden. eñ dat eynde
ewich leuen. Dat loen der zunden is die doot. eñ
ewich leuen die ghenade gods in xpo onsen heer.

Euangelium des seluen daechs. Mar. vi

IN den tiden doe een grote scare was myt
ihesu eñ niet teten en hadden. riep hi zijn
iongheren te gader eñ seyde. Mi ontfermt die sca
re. want si liden mit mi. eñ tis nu drye daghen eñ
en hebben niet teten. laet icse vastende thuus gaen
si sullen verderuen inden weghe. want sommighe
van hem zijn van verre ghecomen. Sijn iongherē
antworden hem. Hoe soudmen dese moghen vͦza
den mit brode in dese woestine? Hi vraechde hē ho
veel brodē hebt ghi? si seyden. seuen. Eñ hij gheboet
die scare te sitten. Hi nam die seuen brode. eñ dede
gracie eñ bracse eñ gafse sine iongheren dat sise die
scaren voer leyden. eñ si leydense hem voer. Si had
den een luttel visch. hi benedidese eñ gheboetse hem
voer te setten. Eñ si aten eñ zijn verzaet. Eñ namē
op vanden stucken die daer ouergheblenen waren
seuen coruen. Der gheenre die aten warē byna du
sen mannē. eñ hi lietse.

Sermo

MIsereor sup turbam. etc. Mar. vi. In
dezen heylighen euangelio werden ons be
screuen twee punten. ¶ Dat ierste is die grote ōt
fermherticheyt gods die hi heeft op alle creaturen.
Eñ dat bewijst hi hier daer hi seyt. My ontfermt
ouer die scare. Sijn grote ontfermherticheyt wor
det bewijst eñ bescreuen in veel dinghen.

¶ Ten iersten geeft hi den zunders eten en̄ drinc
ken en̄ cleder. nochtans en is die zunder niet wer
dich broot te eten. Als augustinus seyt. ¶ Ten
derden spaert hi den zunder en̄ verbeyt zijn peniten
cie. Hier omme seyt hi. Ic en wil niet die doot des
zunders. mer dat hi hem beter en̄ leue ¶ Tē vier
den ontfanct hi den zunder vriendelic in sine graci
als hi mit penitencie to hem comt. Hier omme heb
ben wi exempel indē verloren soen. doe hi quam to
sinen vader en̄ kende syn misdaet. doe liep syn va
der hem teghen en̄ ontfinc hem vriendelic in syn ar
men. en̄ custe hem voerden mont. Hier omme bekē
de die mensche syn misdaet. god soude hem te ghe
nade nemen. want dat die werlt niet en versinct
noch de sunder niet leuendich ter hellen vaert. dat
comt bider barmhertichept gods. ¶ Dat ander
punte is waer bi dat xp̄s hem ontfermde ouert vol
ke. daer omme want si hem drie daghe gheuolcht
hadden. Aldus doet god oeck mit ons allen. die
hem nauolghen mit drye daghen der penitencien.
dats berou. biecht. en̄ beteringhe van sunden
Deser ontfermt hij sunderlinghe. en̄ doet mit hem
syn ghenade.

Epistel des woensdaghes. Ad corintheos

Broeders dē ghenen en is gheen v̄doemnis
die in xp̄o ihesu syn. diet niet nadē vleysche

en wander. want dye ewe des geest des leuens in
xp̄o ihesu heeft mi verlost van dye ewe der zunden
eñ der doot. Datter ewe onmoghelic was nadē
vleysche eñ cranck was. heeft god sinen soen ghe
sent in ghelijchept des vleysches vter zunde. dye in
xp̄o begaen was heeft die zunden verdoemt inden
vleysche. op dat dye rechtueerdichept d̄ ewe in ōs
veruult worde. wi die niet naedē vleys en wande
len mer naden geest. Die naden vleys zijn die sma
ken des vleys mer die nadē geeste zijn die beuoelen
den geest. wāt die wijschept des vleys is die doot
Eñ die wijshept des geestes ist leuen In xp̄o ihesu
onsen here

Euangelium des seluen daechs M a. xvi.

In den tiden quamen die pharizeen eñ saduceen. eñ
tempterende baden si hem dat hi hem een tekē van
den hemel toende. Eñ hi seyde. Des auons segt
ghi het sal claer weder werdē die hemel is root. eñ
smorghēs segdi tsal onwed̄ zijn die hemel is droef
dat ansicht des hemels comt ghi ordelen en willet
die teykenen der tijt ondersoecken. Een quaet ghe
slachte die ouerspelende teykenen begheert hem en
zal gheen ghegeuē werden dan ionas teykenen. hi
lietse wesen eñ ghinc hen. Eñ als zijn iongerē qua
men ouert mere hadden si vergheten broot mede te
nemen. eñ si seyden. Siet hoet v̄ vande pharizeen
eñ saduceen. si dochten in hē seluen eñ sedē. wy en

hebben gheen broot ghenomen. Doe seyde hẽ ihũs diet wel wist. Wat denct ghi onder v. dat gi geen broot en hebt. verstaestu niet der vijf broden inden vijf dusent menschen eñ hoe veel manden ghi afno met? Waer omme en verstadi niet want ick v van den brode niet en seyde. Huet v voerden decem der pharizeen eñ sadocheen. Doe verstonden si dat hy niet en sprac datmen wachten soude vandẽ decem des brodes. mer vander leringhe der pharizeen eñ sadocheen

Euangelium des vridaechs Mt a. xij.

In den tiden ghinc ihũs op een saboth ouer coren. eñ zijn iongheren hongerde eñ begonden die eerde te plucken eñ te eten. Die pharizeen saghent eñ sedẽ Sich v ionghere doen dat hem niet gheorloft en is opten saboth. Hi antwoorde hem. Hebstu niet gele sen wat dauid dede doe hem hongherde eñ de mit hem waren. hoe hi int gods huus ghinc eñ at ghe wyt broot dat hem niet gheorloft was teten noch den ghenẽ die mit hem waren dan alleen de prieste ren. Of en hebdi niet ghesien inder wet dat de pre sters die viere des saboths braken. eñ des sonder zunde zijn? Ic seg v dat dese meerre is dan die tem pel. hadstuut gheweten wat dat is ic wil ontferm herticheyt eñ niet offerhande du en hadste die ōno sele niet verordelt

Epistel opten. viij. zondach. Ad ro. viij.

BRoeders wi zijn sculdich. niet den vleysche dat wi nadē vleysce leuen. want leeft gi na den vleysce ghi zult steruen. mer ist dat ghi mitten geest die werken des vleysches doet ghij sult leuen Wie vanden geeste gods ghewroecht wort dz zijn kinder gods Ghi en hebt die knechtelicheyt niet ōt fanghen anderwerf in vresen. mer ghi hebt ontfā-ghen den geest der verkiesinghe der kinder. in wel kē wi roepen Abba pater. Die geest gheuet onsen geest ghetughe dat wi kinder gods syn. Zijn wy kinder gods so syn wi erfghenamē gods eñ mede eruers cristi

Euangelium des seluen daechs Ma. xij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē Hoe de v voerde valsche propheten die to v comē in schape cleder. binnen syn si grimmende woluē Ut hoer vrucht sulstuse kennē. Plucken si vandē doern druuen of vandē dystel vighen? Aldus bren ghet elc goet boem goede vrucht. eñ een quaet boē quade vrucht. Een goet boem en mach gheen qua de vruchten brenghen. noch een quaet boem goede vruchten makē. hier omme an hoer vrucht suldise kennē. Si en sullen niet al int ryck der hemmelen gaen die here to mi seggē. mer die den wille myns vaders doet die inden hemel is hi sal ingaen int ry ke der hemelen

SERMO

O Mnis arbor bona bonos fruct⁹ facit. Ma xij. ¶ In desen euāgelio werdē ons twe puntē bescreuen. Als dat xp̄s ihesus dē goedē mē sche ghelijct enen goeden boem ¶ Ten ierstē een goet boem wortelt diep inder eerden. hoe hi dieper staet. so hi vaster is eñ hogher wast. Aldus doet oec een goet mensche die hem zeluen wortelt in oet moedichept. want hoe een mensche oetmoedigher is van herten. soe hi meer wast in anderen doech den. Hier omme sept xp̄s Die hem vernedert sal ō heuen werden ¶ Ten anderē een goet boem brē get zijn vrucht voert inden somer: eñ niet des win ters Aldus doet oec een goet mensche die brenghet vrucht voert inden zomer. dats nu. want die win ter sal comen dats nader doot. dan en samē gheen vrucht moghen brenghē. Hier omme leert ons pau lus. dat wi goede werken doen sullen als wy tijt hebben ¶ Ten derdē. een goet boem brenct an al zijn tacke vruchte. hier bi verstaen wi dat wi goe de werken voert brenghē sullen mit al onzen leden Mit ons voete zullen wi te kerkē gaen. Mit ons oren zullē wi twoert gods horen. mit onsen mon de zullen wi gode louen eñ anbeden. mit ons han de zullen wy aelmisse gheuen. eñ mitter hertē altijt op gode dencken. ¶ Dat ander is biden quaden boem verstaen wi die quade menschen. dye gheen goede vrucht voert en brenghē. hier omme zullen si afghehouwen werden eñ gheworpen int ewighe

vuer dat nummermeer lesscen en zal. hier om rade ic dat wi nu goede wercken voertbrenghen. so moghen wijse hier naemaels vindē. want ons goede wercken zullen ons volghē.

Epistel des woensdaghes. Ad roma. v.

Broeders xp̄s is voer ons ghestoruē doe wi noch zunders waren. veel toe meer zijn wi gerechtueerdicht daer om. eñ zullen van sinē bloede vandē ordel behouden zijn ouermits hem. wāt zijn wi mit gode versoent ouermits dē doot zijns soens doe wi noch viande warē. veel te meer wy die vsoent zijn sullen in sinē bloede behouden zijn. Niet alle en sullē wi behoudē zijn. mer wi verblidē ons ouermits cristum. want wy zullen een wesen mit hē. niet van naturē. mer in liefften eñ eendrachticheyt des willen. want wi niemant liefhebbē zullen dan di.

Euāgelium des seluē daechs. Math. ix.

In dē tiden seyde iohānes to iesum. Meyster wi saghen enen in uwen naem dye viandē uutwerpe die ons niet en volcht. eñ wy verbodent hem. Jhesus seyde. Wilt hem niet verbieden. nyemant en is dye mirakel werket in minē name. eñ die to hans qualic vā mi sprekē mach. Wie nyet teghen v en is. die is mit v. Dye v drinckē sal gheuē dē kelck outs waters in minē naem. wāt hi en sal

ijn loen niet verliesen. Wie een scandalizeert van desen cleynen die in mi ghelouen. het waer hem be ter datmen enen molesteen aenden hals dede ende worpen in die zee Ist dat di dijn hant scandalizeert snytse af. tis v beter cranc te gaen int ewige leuen dan twe hande hebbende in de helle te gaen in dat ewighe vuer. daer en sal die worme niet steruen. eñ het vuer niet wtgaen. Ist dat di dijn voet scan dalizeert snytse af. tis di beter crepel te gaen int he melrike dan twe voeten hebbende eñ gheworpē te werden in die helle. Eñ ist dat dijn oghe di scāda lizeert. werpet wt. tis beter scheel te gaen int rijke gods. dan twe oghen hebbende eñ gheworpen te werden in die helle des vuers. daer hoer wormen niet steruen en sal. Eñ tvier niet wtghedaen en sal werden.

Euangelium des vridaechs. Ma. xxiij.

IN dē tiden seyde iesus den scriben eñ phari zeen. Wee v scriben eñ pharizeen ypocriten die daer toe slupt dat rijcke der hemelen voerde mē scen. Ghi en gaet daer niet in noch die ingangers en lati daer niet in gaen. Wee v ghi scriben eñ pha rizeen ypocriten ghi verslynt d̄ weduwen huysen. in dijn langhe ghebeden die ghi bidt. daer om suldi te meer verdoemenisse ontfanghen. Wee v scrybē eñ pharizeen ypocriten ghi omgaet die zee ende dat lant om enen mit v ghelouich te maken. als hij ge

maect is dan maect hy hem een kint der hellen dye helfte meerre dan ghi. Wee v blinde leyders. Ghy segt wie biden tempel zweert. en is niet sculdich te houden. mer wie zweert biden goude des tempels die is sculdich te houden. Sotte eñ blinde ist gout meerre dan die tempel diet gout heylich maket So wie dat zweert beden altaer dat en hout niet. mer wie zweert bider offerhanden die opten altaer is. dat salmen houden. Blinde. wat is meerre weđ die offerhande of dat autaer dat die offerhande sa lich maket? Wie zweert inden altaer die zweert in hem eñ al dat inden altaer is. Eñ wie inden tem pel zweert dye zweert in hem eñ al datter in is Eñ die byden hemel zweert. dye zweert biden stoel go des eñ biden ghenen die daer op sit. Wee v phari zeen eñ scriben eñ ypocriten ghi vertient mente. dil le eñ comyn. eñ hebt achterghelaten dat meest inđ wet. als gherechtichept. barmhertichept eñ ghelo ue. Dese zijn noot datmense dodet. eñ die anderẽ niet achter en late.

Epistel opten. ix. zondach. Ad corin. x.

Broeders laet ons die quade dingen niet be gheren als sise begheerden. noch en werdt gheen oefeners der afgoden als sommighe van hẽ als ghescreuen is. Dat volck ghinck sitten eten eñ drincken omme dat gulde calf. eñ stonden op spelẽ voer dat calf. Noch en laet gheen oncuuschept doẽ

sommighe van hem deden. eñ worde ghedoot bij. xxiij. dusent in enen daghe Noch laet ons xp̄m niet tempteren als sommighe tempteerde eñ worde gedoot vanden serpenten. Noch murmureren als sommighe eñ zijn verslaghen vanden engel diese int lãt van beloefte en liet comẽ omme hoer murmureren Al dese dinghen ghescieden hem inder figuren eñ si zijn ghescreuẽ to ons correxien. dat wi ons daer voer hoeden. of wi zijn meer wraken nakende In welcken die eynde der werlt ghecomen zijn. Wãt wi zijn inder laetster outheyt d̄ werlt. Wie meent dat hi staet. sie dat hi niet en valt. Gheen temptaci moet v begripen dan die menschelic is God is getrou. hi en sal v niet laten becoren bouen v ṽmogẽ. mer hi sal mitter temptacie een hulpe doen. op dat ghijt moecht liden.

Euangeleum des seluen daghes. Lu. xv.

In den tiden seyde ihesus sine iongerẽ. Een rijc mã had een dorp man. Dese was beruft dat hi soude zijn goet tobracht hebbẽ. eñ riep hem eñ seyde Wat hoer ic van v? Ghif reden vanden ambocht dat dij beuolen is du en moechste dat niet meer voerẽ. De dorpman seyde in hem seluẽ. Wat sal ic doen? die here neemt mi mijn ambocht. ic en can niet grauẽ ic schame mi te biddẽ. ic weet wat ic doen sal. als ic afghieset werde vanden ambocht. dat si mij ontfanghen in hoer huus. Doe riep hy al zijne heren

sculdeners te gader. eñ seyde den iersten. Hoe veel bistu mijnē heer sculdich? Hi seyde. hondert maten olys. hi seyde. Neem dijn reyschap eñ sit haestelic eñ schrijf vijftich. Doe seyde hi enen anderen. Hoe veel bistu sculdich? Hi seyde. hondert matē tarwe Hi seyde. Neem v reyschap eñ scrijf. lxxx. Eñ dye heer prisede des meyers quaetheyt dat hy wijselic ghedaen hadhe. Want die kinder deser werlt zijn wiser in hoer ghellachte dan die kinder des lichts haerre gheboerten. Eñ ick segghe v maket v vrien den vanden schatte der boesheyt. op dat si v ontfā ghen in die ewighe tabernakel. als dat v niet ghe breke.

Sermo

Homo quidam erat diues. lu. xvi. C Bi desen rike mensche verstaen wi god dē vaď. Bi den rentmeyster v̄staen wi alle menschen. dye rekeninghe moetē doen voer desen rijke mensche. als hi ten ordel comt. Nu vinde ic drye punten der vroetheyt in dezen rentmeyster die ons noot zijn. C Ten iersten. dat hi ouerdochte dat zijn dienst van hem ghenomen soude werden. hier bi versta ne wi dat wi altoes in sorghe sullen zijn. Wāt wi en weten niet ho langhe dat wi regeren sullē. ouer dat goet dat ons god verleent heuet. Want die al re sekerste van leuē menen te zijn. die zijn dick alre onsekerste Als sinte augustinus sept. C Dat an

der punt is dat hi sorghe hadde omme zijn rekenin
ghe te maken. mit sinen heer. hier bi verstaen wij
dat wi sorghen zullen hoe wi god antwoorden zul
len van ons leuen. Hier omme sept matheus Van
allen ydelen woerden en̄ wercken zullen die mens-
schen reden gheuen voer dat ansichte godes.
Och leyder hoe zullen wy reden moghen gheuen.
van al onzen dootzunden. hier omme ist ons noet
dat wi rekeninghe maken voerden priester in biech
ten. Die derde wijsheyt was dz hy hem voersach
en̄ maecte vrienden dien ontfinghen in hoer huus.
doe hi zijn dienst quijt gaen soude. hier bi verstaen
wi dat wi ons voersien zullen voer die toecomēde
tijt. en̄ dat wi vriende maken zullen. Deze vriendē
zijn die arme menschen die ons ontfanghen zullen
in die ewighe tabernakel dat is int ewighe leuen.
ist dat wijse te vreden hebben. Hier omme hebben
wi exempel ander miere die des somers so veel ver
gadert dat si des winters baer bi leuen. Aldus zul
len wi oeck vergaderen onsen schat inden schote d̃
armer menschen. want dat wij gheuen sullen wij
vinden en̄ daer af leuen in die ewighe vroude. Wel
ke vroude ons gunne die vader. die soen. en̄ de hy
lighe geest. Amen.

Epistel des woensdaechs Ad roma. vi.

BRoeders. weet ghi niet dat ghi knechte zijt
des gheens die ghi altoes gehoersaem ghe-

weest hebt. eñ v seluen ghebiet ghehoersam te zijn. het si der zunden totter sunden. of der gherechepdē der gehoersaemheyt Ic danck gode doe ghi knechten der zunden waert vter herten ghehoersaem ge weest hebt inder formen der leringhe. daer ghij in gheset zijt: Ghi zijt verlost vandē sunden. eñ knechten der gherechtichept.

Euāgeleum des seluen daghes. lu. xvi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Wie ge trou is inden minstē. hi is oec indē meesten getrou Die int cleyne ongherechtich is. hi is oec int grote ongerechtich. Ist datstu den bosen scharē niet ghe trou en hebste gheweest dat v is Wie sal v gelouē. En hebdi vremde lude niet ghetrou gheweest: dat waer is wie sal v gheuen dat v is: Gheen knechte en mach twe herē dienen. of hi moet den enē hatē eñ den anderē liefhebben. of den enē anhanghē eñ den anderē versmaden. God en moechstu niet die nen eñ der gierichept. Die gierighe pharizeen hoer dē dit bespottende Ihūs seyde. Ghi zijt die v recht ueerdich maect voerden menschē. mer god kent v hertē. Dat voerder menschen oghē verholen is dz is voer gode opēbaer.

Euāgelium des vridaechs lu. xi.

IN den tidē bad een phariseus ihesum dat hi mit hem ate. hi ghinc en sat ter tafelen. Die phari seus beghan in hem seluē te rekenen eñ sede. Waer

omme hi niet ghedwoen en waer voerder maeltijt
Jhesus seyde hem. Ghi pharizeen ghi maect reyn
dat buten den nap is mer dat binnenste is vol roef
heyt eñ roesters Dwase diet maecte dat buten is.
heeft hijs oec niet ghemaect dat binnen is? Gheef
aelmissen van al dat v ouerloept. eñ aldinc sal v rei
ne zijn. Wee v pharizeen want ghi tient ment
eñ rute eñ alle wermoes. Ghi ouertredet ordel eñ
die liefte gods. het behoerden v toe te doen eñ niet
te laten. Wee v pharizeen ghi soect den yerstē stoel
der sinagogen. eñ die grotinghe opter merct. We
v ghi zijt al grauen die niet en bliken. dye menschē
die daer op wanderen en wetens niet. Doe seyde
hem een meyster vander wet. Meyster. alstu dese
dinghen segste doetstu ons dan oec scande? Hi sey
de. Wee v gheleerde inder wet die die luden belast
mit borden. eñ ghi selue den last mit dinen enē vin
gher niet en ruert

Epistel opten. x. zondach. Ad corin. xij.

BRoeders ic wil dat ghij weet vanden gauē
des helighen geestes Ghi weet doe ghi heyden wa
ret alsmen v leyde ghinghet ghij totten stommē af
goden. daer om kundighe ic v dat niemant inden
gheeste godes sprekende en spreket een afscheydin
ghe van ihesu Niemant en is xpo contrarie de ouer
mits den heylighen geest spreet eñ niemant mach
segghen tis waerlic ontfanghen. of begripen dat

ihesus god is. here ihesus het si inden heyligen geest.
Het syn deylinghe der gracien. mer tis een gheest.
Het syn deylinghen der diensten. mer tis een heer.
Het syn deylinghen der wercken. mer tis een god.
die in al wercket. Dye openbaringhe des geestes
wort enen yeghelyken ghegeuen tot nutschap. niet
na verdiente. mer na nutschap der ghemeynre werken
Den sulken wort ouermits den geest niet ouermits
verdienste ghegeuen die leringhe der wijsheyt. dats
verstandenis ende wtsprekinghe der godliker dinghen
Den sulcken naden seluen geeste der leringhe der we
tenheyt. hoe si hem hebben sullen in tijtlicken dinghen
Anderen wt gheloue inden seluen geest. dats lerin-
ghe ende volstandicheyt der ghelouen. Anderen graci
der ghesontheyt. Anderen wercken der moghent-
heyt. dats miraculen teghen der naturen loop te doen.
Ander die prophecien. dats toecomende dinghen te
segghen. Anderen onderschept des geestes. dats on
derschept te weten wat vten goeden geest often bosen ge
wrocht wort. Den anderen die gheslachte der ton-
ghen. dats visioen te ontbinden. als ioseph dede
Den anderen bedudinghe der leringhe. dat is der
propheten ende der euangelien woerden gheestelijck
te onthouden ende verclaren. Al dese dinghen wer-
ket die een ende die selue geest deylende hem allen soe
als hi wil. dese gauen en werden niet ghedeylt na
der menschen verdiente. mer na behoerlicheyt der men-

schen hem inden ghelooue te sterken Daer omme en
sal hem niemant verheffen diese heeft. noch bedruc
ken diese niet en heeft. want dese ghauen tontfan
ghen en salighen niet. mer naden gauen te leuē eñ
gherechtich te staen

Euāgelium des seluē daechs. lu. xx.

In den tiden doe ihesus iherusalem naecte. eñ die stat sach weende hi op hoer. eñ sep de Waer datstu kenste eñ du Glo. du soutste oec wenen. eñ die dinghen die di ghescien sullē in dien daghe zijn nu verborghen dijnen oghē. want in di sullen daghen comen dat di dijn vianden om legghen sullen eñ di ombeuanghen. eñ dy te gader drucken. eñ sullen di opter eerden neder werpen. eñ die kinder die in di zijn. eñ den enen steen opten anderen niet laten. wantu niet bekent en hebste de tijt dijnre versoekinghe. Eñ hy ghinc indē tempel ende begonde wt te werpen die coften eñ vercoftē ende seyde hem. Het is ghescreuen. Mijn huus is een bede huus. mer ghi hebt daer af ghemaket een spelunccke der moerdenaren. Eñ hi was daghelics lerende inden tempel

Sermo

Cum appropinquasset ihesus ihrlm. lu. xx. In desen euangelio werden ons bewijst. ij. puntē Ten iersten die grote ontfermhertichz godes

dat hi ansien wolde die stat van iherusalem. daer die ghene in waren die hem crucen soudē. eñ noch tans beweende hi hoer liden hertelick dat hem an staende was. Want langhe tijt daer na dat si ihesum ghecruust hadden quam Vespasianus die key ser van romen eñ Thytus zijn soen eñ ommeleden die stat van iherusalem mit groter macht. eñ won nense mit machten eñ sloeghender veel ioden doot eñ veel leydense mit hem gheuanghen. eñ die ande ren vercoften si. eñ gauen. xxx. ioeden omme enen penninck als si xp̄m coften omme. xxx. penninghē

¶ Dit wist ihesus al toe voren dattet aldus ghe schien soude. eñ hier omme weende hi oeck doe hi quam bider stat eñ hijse sach ¶ Dat ander punte is die grote blintheyt der zunderē. dat si nyet bekē nen en willen dat liden dat hē nakende is Eñ daer omme seyde ihesus. Bekendestu dat di toecomen de is du soudeste oec schreyen o iherusalem. Wou de die zunder bekennen die grote vroude die hi ver liest eñ die grote pijn die hem nakende is omme zij nen zunden. hi mocht seker schreyen ¶ Wi lesen doe sinte peter ihesum gheloghent hadde doe hi ge uanghen was. dat petrus doe ghinck eñ verborch hem in een steenroedse eñ weende bitter tranen ¶ Wi moghen oec wel screyen. want so dic als wy dootzunde doen so loghenē wi onsen here ihesum cirstum. Als die apostel seyt. Eñ als cristus sinte peter zijn zunden vergaf eñ zijn misdaet. so sal hij

ons oec doen. ist dat wi ochme onse zunden wenē eñ schreyen

Epistel des woensdaechs. Ad corin. xv.

BRoeders al v vleys en is niet een vleys. dat is van eenre weerde. mer sommich der mē schen eñ sommich der beesten. sommich ō voghelē sommich der visschen. Eñ het zijn hemelsche licha men eñ eertsche lichamen. mer tis een ander glori der hemelscher lichamen. tis een ander claerheit ō zonnen eñ manen. des ghelijcs der steernē. want die een steerne is claerre dan dander. so is oec dye ōrisenisse der doden. Tlicham wort gheset in sterf lichept. het zal opstaen in onsterflichepden. twort begrauen in onedelheit. tsal opstaen in glorien. het wort begrauen in cranchepdē. tsal opstaen in mo ghenthept. het wort begrauen beestelic. tsal opsta en lichaemlic. Ist beestelic. so salt werden geestelic als ghescreuen is. Die ierste adam is een mensche ghemaect in een leuende siel. Die laetste adam dat is xp̄s is een leuendich maker. mer datter gheeste lick is en is niet ierst. mer dat beestelic is daer nae wordet gheestelic

Euāgelium des seluē daechs. Lu. xxi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Als ghi iherusalem om beleghē zult sien vanden here dan weet dat zijn verdoeminghe naken de is.

Die dan in iudeen zijn moeten in die berghe vlyen eñ die int middel zijn moeten dalen. Die int coninc rijcke zijn die en zullen niet inghaen. want dit zijn dye daghen der wrake. op dat alle dinghen vuult werden die ghescreuen zijn. Wee den kynderen eñ voetsteren inden daghe. wanter sal een groet druc zijn opter eerden. eñ iherusalem zal vanden heyden vertreden werden. hent die tide der ghestachten v uult werden

Euangelium des vridaechs. lu. xx.

In dẽ tiden seyde ihesus sine iongheren. Siet nu to dat v herten niet bezwaert en werden in oueruloe dichept eñ dronckenschap. eñ in sorghen des leuẽs Eñ ouer v dan come de haestelike onuersiene dach Want als een stric zal comen in hem alle die sitten opt ansicht der eerden. Waket altoes. op dat ghij weerdich moecht werden toecomende dinghen te vlien. eñ te sien die sone gods

Epistel des. xi. zondaechs Ad corin. xv.

Broeders ic make v condich dat euangelium dat ick v ghepredict hebbe ende ghij ontfanghen hebbet. ende daer ghi in staet ende ouermits welcker ghi behouden zult werden. by wat reden hebbe ick v ghepredickt ist dat ghijt hout. het en si dat ghij te vergheues hebt ghelouet. want ick hebbe v inden iersten ouerghegheuen. dat ick ontfan

ghen heb. want xp̄s is ghestoruē voer ons zunden naeder scrifturen. eñ want hi begrauen is eñ opge staen des derden daechs nader scrifturen. eñ is ge sien van peter. eñ daer na vanden elf discipulen Daer na is hi gesien meer dan vā vijfhondert broe ders te gader oper noch veel af leuet. mer sommy ghe isser af ghestoruen. Daer na is hi ghesien van iacob. daer na van allen apostelen. ten laetste van allen. Hi is oec van mi ghesien als van enen misba ren dat buten d̄ rechter tijt d̄ gheboorten gheboren wort. Also was hi na ons herē hemeluaert yerst gheboren inden geeste. Ick bin die minste vanden apostelen die niet weerdich en bin een apostel te he ten. want ic heb die kercke gods veruolcht. Vand̄ ghenade gods bin ic dat ic bin. Daer ick gheroepē bin een apostel dats van zijn ghenade eñ zijn graci en heuet in mi nyet ledich gheweest.

Euangelium des seluen daechs lu. xviij.

IN den tiden seyde ihesus dese ghelikenis to sommighen die in hē seluen betrouden of si rechtueerdich waren eñ and̄ lude v̄smaden. Twe menschē clommen inden tempel om te beden. Die een was een pharizeus eñ dye ander een publicaen Dye pharizeus stont eñ bad dit in hē seluen. God ic danc di dat ic niet en bin als ander menschen ro uers onrechtueerdich ouerspelers: oec mede als de se publicaen Ic vaste twewerf ter weke Ic geef tiē

den van al dat ick besit. .Die publicaen stont van verre eñ en dorst zijn oghen niet opborē ten hemel mer hi sloech zijn borst eñ seyde. God weest mi zū der ghenadich. Jck seg v voerwaer dese clam ghe rechtueerdicht in zijn huus van dyen. Want wie hem v̄heft zal vernedert werden. eñ die hem verne dert sal verheuen werden

Sermo

DVo homines ascenderūt in templum. luce xviij. Jn desen euangelio werdē ons bescreuen twe puntē ¶ Ten iersten die staet des pharizeen. Ten anderen den staet des oetmoedy ghen publicaens. Den staet des pharizeen was in dryen ¶ Ten yersten dat hi hem seluen rechtuer dich hielt. Nochtās als salomon seyt. en weet nie mant of hi die liefte gods weerdich is of niet.

¶ Ten anderen dat hem dochte dat hi van hem seluen heylich was eñ niet van gode. Nochtans seyt cristus Sonder mi en condi niet doen

¶ Dat derde is dat hem dochte dat niemant soe heylich en was als hi. eñ dat alle ander menschen zunders waren. Nochtans seyt xp̄s. Ghi en sult niemant verordelen. op datstu niet v̄ordelt en wer ste ¶ Ten anderen wort ons bescreuen dye staet des oetmoedighen publicaens. die een zund̄ was. Sijn oetmoedicheyt wort bewijst in dryen.

¶ Ten iersten. van groten anxte en dorst hi niet

niet voerden outaer comen. mer hy lach int eynde des tempels ¶ Ten anderen in grote schemelhz. want hi en dorst zijn oghen niet opslaen ¶ Ten derden in groten rouwe. want hi sloech voer zijn herte eñ seyde. Heer ontfermdy ouer mi arme zunder. hier omme en sullen wi ons niet verheffē myt den pharizeus mer veroetmoedighen mitten publican..

Epistel des woensdaghes Ad cor.vi.

Broeders Weti niet. dat v lichaem leden xp̄i zijn. sal ic dan nemen die leden cristi eñ maken se leden eens ghemeyne wyues dat si veer. Of weti niet die enen ghemeynen wiue anhanct. dat hi een lichaem wort. Want hi seyde. twe salder in enen vleysche zijn. Mer wie den here anhanct die is een geeste. Also alle leden van eenre sielen gheregeert werden. so zijn al die ghene dye vā enē geeste leuendich zijn gemaect. de zijn een lichaem mit xp̄o ghewordē mitten gheest des heren. Vliet dye oncuuschept. want niet bet noch anders en machmē se verwinnen. Al die zunden dye de mensche doet die zijn buten den lichaem. mer die oncuuschept bedryft die zundicht in sinen lichaem. Of weti niet. dat v leden zijn een tempel des geests die in v is die ghi van gode hebt. ghi en zijt dyns selues niet. mer cristus die v ghecoft heeft teghen sinen vader. ende verlost vanden princen der werlt. want ghi zijt ge

cost mit enen groten loen. Glorificeert. eñ draecht gode in dijn lichaem altoes sinen beelde teghẽ woor dich te staen

Euangelium des seluen daechs. Mar. viij.

IN dẽ tiden clam ihesus in een scheepkẽ myt sine iongheren eñ quam int lant vã dalmanicha. Die pharizeen ghinghen wt eñ begondẽ te vraghen mit hem eñ eyschede van hem een teyken vanden hemel eñ tempteerden hem. Hi versuchten inden geeste eñ seyde. Waer omme soect dit ghe slachte een teyken? Ick seg v voerwaer. desen ghe slechte en sal gheen teyken ghegeuen werden. eñ hi lietse eñ clam anderwerue in een schip eñ voer hen ouer dat meer. Sy vergaten broot mede te nemen eñ en hadden mer een broot mit hem int schip. Hij gheboet hem eñ seyde. Siet eñ hoet v vanden zueren deghe der pharizeen eñ van herodes zueren deghe. Si dochten eñ spraken to malcanderen. Dit seyt hi daer omme wãt wij gheen broot en hebben Jhesus wist dat eñ seyde hem. waer omme denct ghi daer op. want ghi gheen broot en hebt. kendy noch niet noch en verstaet. hebt ghi noch uwe her ten verblint. hebt ghi oghen eñ siet ghi niet. hebt ghi oren eñ hoert ghi niet. En dencket v niet. doe ick die vijf broden brack onder vijfdusent menschẽ ende hoe veel coruen naemt ghi op vol stuckẽ? Hij seyden. xij. Doe ick seuen broede onder vier dusent

menschen brac. Hoe menighe mande stuckē naem hi doe op? Si seyden seuen. Eñ hi seyde het behoer en v̄stadi noch niet

Euangelium des vridaghes. Lu. xij.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Wie veel ghegeuen is van hem sal veel gheeyschet werden. Eñ dien si veel beuolen hebben. meer sullen si van hem eyscen Ic bin ghecomen omt vuer in die eerde te senden. eñ wat wil ic anders dant v̄steke wor de. Een doepsel heb ic ghedoept te werden. ende hoe werde ic ghedwonghen tottet volbrocht wor de. Meenstu dat ic in die eerde te ghenen vrede bin ghecomen. dat en seg ic v niet. mer een sceydinghe want van dyen salder veel in een huus zijn gescey den drye in tween. eñ twe in dryen sal ghesceyden werden. die vader inden soen eñ die soen indē va der. Die moeder in die dochter. eñ die dochter in die moed. Die zwegherscе inden zwagher. eñ die zwagher in die zwegherscе.

Epistel opten. xij. zondach. Ad corin. iij

Broeders Alsulcken betrouwen hebbē wi to gode ouermits cristum Niet dat wi vermo ghende zijn van ons yet goets te doen als wt ons seluen. mer ons vermoghen is vā gode die ons be quaem dienres des nyen testaments ghemaect he uet. Niet inden letteren mer inden geeste. wāt die letter dodet. mer die geest maect leuēde. Die letter is die ewe die die zunden verbreyt eñ wijst. mer si

en maect niet leuendich. mer si doet in dien dat die mensche to verboden dinghen toe meer gheneycht wort. En opten dienste der doot dats der ewen. mit letteren in di e stene ghescreuen was inder glo rien. Als die kinder van israhel in moyses ansich te niet sien en mochten omder glorien zijns ansich tes die te niet gaet. hoe en sal dan die dyenste des geestes niet billiker inder glorien zijn. want of dye dienst der ōdoemenissen inder glorien is veel meer sal die dienst der gherechticheyt inder glorien ouer uloeden

Euangelium des seluen daechs Mar. vij

IN den tiden ghinc ihesus uten lande tyri en quam beneuen der zee van galileen midden doer tlant van decapoleos. En si brochten te hem enen douen en enen stommen. en baden hem dz hi zijn hant op hoer leyde. Jhesus nam hem vander scharen achterwaerts en heeft sine vingher in zijn oze ghesteken: en maecte spekel. en ruerde syn ton ghe en sach inden hemel zuchtende. en seyde. Effe ta. dats werde opghedaen. Rechteuoert ghinghē syn ozen op: en die bant zijnre tonghē is ontbondē En hi sprac recht. Doet gheboet hi hem dat syt ne mant en seyden. hoe hi hem meer ōboet. so si meer predicten en meer verwonderden seggende Aldinc heeft hi wel ghedaen. die douen doen hozen en die stommē doen spreken.

Adducunt ei surdum ꝛ mutum. Ma. vij.
In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten. ¶ Ten iersten wat wi verstaen bi desen stommen mensche: hier bi verstaen wij den zunder dye vanden duuel doef ghemaect wordt ē stomme in zijn zunden. Hier omme sept dauid De zunder is doef als de serpent aspis Aspis is een serpent dat goet is in medicinen alst fenijn van hē is Men pleghet te vanghē mit soet ghelude. mer dā leydet zijn een oer op die eerde. Eñ dander stoppet mit sinen stert omme dattet ghelupt niet horen en sal. Aldus verstopt die duuel die oren des zunders dat si van gode niet en begheren te horen. noch en biechten. eñ aldus behouden si in hem dat fenijn d zunden ¶ Dat ander punte is. wat wi by desen die desen mensche ghelept brochten tot xp̄m Jc vin de twe dinghen die den zunder brenghen to gode. ¶ Dat ierste is dat woert godes te horen. Hier omme lesen wi int werck der apostelen. dat peter den volc predicte als datter. iij. duysent worden bekeert eñ ghedoopt eñ gheloefden in xp̄m Aldus soe wort alle daghe menich zunder bekeert mit predyken. ¶ Dat ander is tribulacie eñ liden dat god den zunder toe sent. sommighe en kennen gode nz alst hem wel gaet eñ verspoet hebben. mer als god slaet mit menighen tribulacien. so bekennē si hoer zunden. Hier om als ons god liden toe seynt: daer

sullen wi hem altoes af dancken

Epistel des woensdaghes Ad cor. ij

BRoeders wi en pdiken ons seluen niet. mer onsen here ihesum. eñ wi zijn v ghesellen o vermits ihesum. want god heuet gheboden wten duusternissen die lichtende is in ons herten to ver lichtinghe der wetenheyt der claerheyt gods indẽ aensichte ihesu. Mer desen scat hebben wi in cranc ken vaten. op dat die hoecheyt toehoert der doech den gods. eñ nyet van ons in allen dinghen lyden wi druck. mer wi en werden niet benauwet. Wi werden ouarmt dat wi ons nootdrufte niet en heb ben. mer wi en werden niet verlaten. Wi lidẽ per secucie van stede tot steden. mer wi en werdẽ nyet ghelaten. Wi werden vutghewòrpen inden anxte der doot. mer wi en bederuen niet. Altoes syn wi die dodinghe ihesu xpi in ons lichaem ommedragẽ de omme dattet leuen ihesu cristi in ons lichamen gheopenbaert worde den vrienden eñ oec den vian den

Euãgelium des seluẽ daechs Mat. ix

IN den tiden do ihesus soude gaen. volchde hem twe blinde al roepende nae eñ seyden. Ihesu dauids soen ontferme di onser. Doe ihesus in een huus quam. quamen die selue blinden to hẽ

Jhesus seyde hem. Gheloefstu dat ic v mach doē Si seyden. Heer ia wi. Doe roerde hy̋ hoer oghen eñ seyde. Na v gheloue ghescie v. Hoer oghē woꝛ den opghedeen. Eñ ihesus seyde. siet dat ghy̋s nie mant en segt. Si ghinghen wt. eñ maecten in alt lant gherufte. Dye lude ghinghen eñ brochtē hem enen stommen mensche die bezeten was. Eñ doe die duuel vutghewoꝛpē was sprac die stomme De scare verwonderde eñ seyden Alduſtanich mensce en openbaerde nye in israhel

Euangelium des vꝛidaechs. Ma. x.

IN den tiden began ihesus die stede daer veel doghe den ghescieden te verwyten dat si gheen penitenci en deden. Wee di coꝛrosaym we di bethsayde. had den dye doechden in tyꝛo eñ sido ghedaen geweest die in v ghedaen zy̋n si souden voertijts in asschen eñ hoꝛen cledeꝛen penitencie ghedaen hebbē. Noch tans seg ic v dat in tyꝛo eñ sidon ghenadeliker we sen zal inden daghe des oꝛdels dan di. Eñ du Ca pharnaum al woꝛdestu totten hemel verheuen du sulste weder ter hellen dalen. want had in Sydo nia die doechde ghesciet die in di ghesciet zy̋n si had den licht to dezen daghe staende ghebleuē Nochtās seg ic v datten lant van sydonia ghenadeliker ghe scien zal dan di indē daghe des oꝛdels.

Epistel opten. xiij. zondach. Gala. iij.

BRoeders Abraham zijn beloeftē to ghesept eñ sinen sade. niet den saden als in velen. mer sinen sade als in enen dats xp̄s. mer dat testa ment seg ic dat van gode ghemaect is Die ewe die na vier hondert eñ. xxx. ghemaect is dye en ónpet noch en ódeplt die beloefte niet. Moyses ontfinck die ewe voer hondert iaer eñ. xxx. na dat abraham die beloefte beloeft was Mo9 en quam de salicheit niet vter ewe. mer vander beloeften want is de er fenisse vter ewe so en is hi te hants niet vtez beloef ten. God heeft abraham ghegeuen ouermits d̄ we der beloefte ouermits xp̄m die dicke belouet was. Wat sal daer omme die ewe. die ewe is ghesetom die ouertredinghe tot het saet quame dat hi beloef de. Die ewe is int middel ghesettussc̄ē abrahams beloefte eñ der volheyt. op dat die ewe tfolc in an.. te hielt eñ also des bequamer worde die beloefte te ontfanghen. Die ewe is gheozdineert ouermidts den enghelen. dat was moyses ende zijn dienres In des middelers hande. mer die en hoert niet enē toe mer tween. eñ god is een. Is dan die ewe tegē die beloefte godes. dat si verr.. Want waer daer een ewe ghegeuen die leuendich mocht makē seker lic die gherechtichept soude vter ewen wesen. mer nu heuet die scrifture onder die zunde alle dinghen te gader besloten. op dat die beloefte vten gheloue ihesu xp̄i den ghelouighen ghegeuen wozt

G.o. daer om ozdineert god alsó dat wy

kenne soudē die cranchept der ewe eñ ons haesten totter gracien cristi

Euangeleum des seluen daghes . lu . x . .

In den tiden sede ihesus sine iongerē Salich zijn die oghen die sien dat ghi siet . want ic seg v dat veel ppheten eñ coninghen begheerden te sien dat ghi siet eñ saghens niet . eñ te horē dat ghi hoert eñ hoerdents niet . Doe tempteerde hem een meyster vander wet eñ seyde . Meyster wat sal ick doen eñ dat ewighe leuen besitten ? Hi seyde . Wat is inder wet ghescreuen ? Hi antwoerde . Du salste liefhebben dijn heer dijn god vut al dijnre herte . eñ al dijnre sielen . eñ van al dijnre crachte . eñ dijnen naesten als di seluen . Doe seyde hi to hem . du heb ste recht gheantwoert . doet dat eñ du sulste leuen Doe woude hi hem seluen rechtueerdighen eñ sede to ihesum . Wie is mijn naeste ? Jhesus sach op eñ sede . Een mensce daelde van iherusalem in iherico eñ quam onder die moerdenaers die hem beroefdē eñ wonden eñ liet hem half leuende eñ ghenc hen . het gheuiel datter een priester quam eñ sach hem eñ ghinc voerbi . Des ghelijcks een diaken doe hi ter stede quam eñ hem sach ghinck hi oec voerbi . Een samaritaen ghinc den wech . doe hi daer neuē quā eñ sach ontfermde hi hem eñ verbant zijn wonden eñ ghoot daer wijn eñ olp in . . Eñ leyden op sinen peerde eñ voerdenen in die herberghe eñ dede hem

meysterie. Des anderē daechs reycte hi voert twe penninghen eñ gasse den weert. eñ seyde. hebt sorghe voer hem. eñ wat ghi daer bouen uutgheuet. als ic weder come ic salt v gheuen. Wie van desen drien dunct v hem naest te zijn die ond' den moordenaren gheraect was? Doe seyde hi. Die ontfermhertichept in hem dede. Eñ ihesus seyde hē. ganc eñ doe des ghelijcs

SERMO

Homo quidam descendebat. r c. lu. x.

Bi dezen mensche die vā iherusalem ghinc in iherico eñ onder die moerdenerrs quam verstaen wi die menschelike natuer. Adam ons vad' eñ eua dese waren gheset van gode in iherusalem. dat bedupt een stat des vreden. dat was int eertsce paradijs daer si altoes geleeft souden hebben sond' steruen. sonder sorghe eñ arbeyt eñ al hoer nacomelinghen. mer doe si dat ghebot gods broken doe worden si outghewozpen. eñ daelden in iherico. dats in deze werlt. eñ quamen inden banden der moerdenaren. dats inder moghenthept des duuels vander hellen. Des quamen die priesteren eñ leuyten. dat waren die patriarchen eñ propheten. mer si en conden die menschelike natuer niet verlossen.

¶ Daer na is ghecomen die samaritaen. dat is die ghesontmaker cristus ihesus. Deze heuet hem ontfermt ouer dat menschelijcke ghesiachte. Ende nam oly der ontfermhertichept. eñ mengdese myt

den wijn zijns heylighen bloets anden cruce. eñ v̄
loste dat menschelike gheslacht

Epistel des woensdaechs Ad corin. v.

BRoders wi weten al is dat ons eertsche hu
se deser woninghen breket. dat wij van go
de een timmeringhe hebben eñ een ewich huus
Niet mit handen ghemaect inden tempel. want in
dyen suchten wi. ende begheren dat ons wonin
ghe die inden hemel is ons ouer al ghedaen wort.
dat wi ummer niet naect in desen tabernakel en v̄
suchten noch en zijn versmaet. In dyen dat wy
niet en willen ontcleet werden. mer ouer ghecleet
werden. op dat vandē leuen verswolghen werde.
dat sterfelick is. mer die ons volbrenghet in die sel
ue. dats god die ons ghegeuen heeft een pant des
geestes. Wi moghen mitten onsterfeliken leuen ge
cleet zijn. mer wij moeten ons betrouen laten van
al datter sterfelick is. Ende dat wi onder dessen
sterfelicken rock versuchten. eñ den hemelschen be
gheren. dat ist pant des gheestes die ons god ghe
geuen heeft. daer omme darren wi inder coenheit
eñ zijn altoes wetende. Die tijt dat wi inden licha
me zijn. zijn wi pelgrimmen vandē here. ende wy
wanderen ouermits die gheloue. ende niet nader
ghedaente en dozuen eñ hebben goeden wil. Mer
pelgrimme dats gheuerret te zijn vanden lichaem.

eñ teghenwoerdich den here. zijn wi teghenwoer-
dich. zijn wi niet teghenwoerdich hem te behagē.
wi moeten al gheopenbaert werden voerden stoel
des richters cristi. dat een yeghelic verantwoerde
die eyghen werckē des lichams als. hijse ghedaen
heeft. het si goet of quaet. Want wi dit wetē so ra
den wi die menschen ope vreese des heren te hebben
Wi zijn gode gheopenbaert. eñ ic hope dat wi oec
dijn conscienci openbaer zijn

Euangeleum des seluen daghes. Ma. xij

IN den tiden maecten die pharizeen enen raet te
ghen ihesum om hem te dodē. Jhesus wist dat. eñ
ghinc van daer. eñ veel volchde hem. eñ hi maecte
se al ghesont. eñ verboet dat zijt niemant en opēba
rede. op dat veruult wort dat Ysayas die propheet
sprac. Sich mijn kint dat ic vercoren heb. mijn ge
minde daer mijn siel wel in behaghet heeft Jck sal
minē geest setten op hem. hi zal bootschappen den
heyden dat ordel. Hi en zal niet striden noch roepē
of niemant en zal inder straten zijn stemme horen.
Dat gheiaghede riet en sal hi niet breken noch dat
rokende hout en sal hi niet uutdoen. tot hi wtwer
pe dat ordel totter victorien.. Jn sinē name sullen
die heyden hopen

Euangelium des vridaechs. Lu. xx.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. daert
alt volc hoerde. Hoet v vandē scriben ope den
stoel wandelen willen. eñ kiesen ope grotinge der

merct. en̄ die ierste stoelen inder sinagoga en̄ de bo
uenste sittinghe. si doen lauwe ghebeden en̄ v̄slyn-
den d̄ weduwen huus dese sullen te meer v̄doeme
nisse ontfanghen. Doe sach ihesus ryke luden dye
hoer giften worpen in die offerkiste Hi sach een ar
me weduwe twe penninxken inwerpen. en̄ seyde
hem. waerlic ic seg v dat dese arme weduwe meer
bracht heeft dan si alle. want al dese hebben gode
gauen ghesent van dat hem ouerulopede. Mer de
se vanden dat hoer ontbrac. heeft si al hoer voetsel
dat si hadde ghesent. En̄ die vanden tempel sprae
ken den seyde hi. Het sullen daghe comen in welkē
dat deze dinghen die ghi siet. die ene steen optē an
deren nyet ghelaten zal werdē. men sallen destrue
rē. Doe vraechde si hem en̄ seyden. Gebieder wā-
neer zal dit ghescien: en̄ wat teyken sullē zijn als si
beghinnē: Hi seyde. siet datstu niet v̄leypt en werde
ste. Want veel sullen comen in minē naem. en̄ seg
ghen dat ict bin. Die tijt naket daer omme en wil
let hem niet nagaen

Epistel opten. xiiij. zondach Gal. v

BRoeders wandert indē gheeste. Volbrenct
niet die begeerte des vleys wāt tvleys bege
ret teghen den geest inden goeden daer de geest go
des in is En̄ die geest teghent vleysche. want dese
zijn contrari onderlinge. op datstu niet en doet al

dat ghi wilt. Ist dattu vanden geest werstte gelept so en bistu niet onder die ewe. De vut vrese en niet vot liefte dat quade laet. die en is niet ond' dye ewe. want si is ghesett omme die ouertreders. die sculdich inden wille zijn. mer van vrese laten zijt. die misdaet. Die wercken des vleysches zijn openbaer: welc is. oncuuschept. ouerspel. onreynicheyt onscemelheyt. giericheyt die der afgoden dienst is vergiftenisse mit fenijn. vianschap. stridinghe. torne. crijghe. twistinghe. ongheloue. nijt. manslachte. dronckenscep. ouertallighe vetschap. En desser ghelijken die ic v predicte als ic v voer ghesept heb. Die sulcke dinghen doen en sullen dat rijcke gods niet vercrighē. mer die vruchte des geestes is mijn vroude. Vrede. lancmoedichept. lijdsaemheyt. goedertirenheyt. ghelooue. reynicheyt. Teghen dusdanighe vruchten en is in die ewe niet. Mer dye xp̄o toehoren hebben hoer vleys ghecruust mit zunden en̄ begeert daer teghen te striden. Een kersten mensche sal altoes anden cruce ghenaghelt zijn mitten gheboden der gerechticheyt.

Euangeleum des seluen daghes. lu. xvij

Inden tiden ghinc ihesus na iherusalem. en̄ ghinck midden doer samarien en̄ galileen. Doe hi bij een casteel quam ghemoete hem. x. malaetsce mannen en̄ stonden van verre en̄ riepen mit luder stemmē. Ihū ghebied' ontfermdi onser: Doe hi se sach seyde

hi . gaet ende toent v den priester . Het ghesciede do
si ghinghen zijn si gereynicht . Ende een van dyen
doe hi sach dat hi suuer was keerde hi wed . ende
dancte god mit luder stemmē . Hi viel in syn ansich
voer zijn voete eñ dede hem danc . Eñ dit was een
samaritaen . Ihesus antwoorde eñ seyde Isser niet
thien ghesont ghemaect . eñ waer zijn die neghen ?
Het en is niemant gheuonden die weder keerden .
eñ gode glorie gaf dan dese vremde . Hij seyde hem
Stant op eñ ganck . want dijne gheloue heuet dij
ghesont ghemaect .

Sermo

Steterunt alonge & leuauerūt vocem suam dicentes . lu . xvij . ¶ In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten ¶ Ten ersten verstaen wi bi desen malaetsche den zundaer . Want als die lazarie den mensche zijn cracht benemet . alsoe benemen die zunden die crachten der sielen . Die zunder is so cranc dat hi niet staen mach sonder die ghenade gods . Ghelikerwijs die lazarie stincket . so doen oec die zunden voer gode ende voerden enghelen . Eñ als die siecken werden ghescheyden vanden ghesonden . also sullen die sunderen ghesceyden werden van allen goede menschen ten laetsten ordel . ¶ Dat ander is hoe si ghesont worden Ic vinde twe punten daer si xp̄m mede to ghen tot ontfermherticheyt . ¶ Dat yerste was

oetmoedichept. want si stondē van verre en en cō den bi ihesum niet comen. Hier omme die ghesont wil worden die sal hem veroetmoedighen voer go de eñ voer zijn biechtuader. Hier omme sprack ihe sus tot hem. ghaet eñ toent v den priester. Aldus sullen wi ons oec den priester tonen in volcomene biechte ¶ Dat ander is innich ghebet. wāt si ba den mit luder stemmen. Jhesu ghebieder ontferm di onser. Aldus sullen wi oeck mit ons ghebeden roepen to ihesum als wi in enighe noot zijn. Wāt salomon sept. Dat ghebet der oetmoedigher doer gaet den hemel. Als wi gode bidden omme saken die der sielen noot zijn. so sullen wi bidden indē na me ihesu als dese. x. malaetschen deden die riepen. Jhesus ghebieder ontfermdi onser. Hier omme se de ihesus sine iongheren. Wat ghi bidt den vader in minen naem dat sal hi v gheuē

Epistel des woensdaghes. Ad cor. vi.

BRoeders wilt niet deylen mittē ongheloup ghen. wāt wat deel is der gherechtichept of ghesellscap is dat licht totter duusternissen? Of wat ghemeynschap heuet cristus to belial. of wat deel is den heylighen. of wat ouereendraghen is den tempel gods mitten afgoden? Ghi zijt de tem pel des leuende gods Als god sept. Ick sal in hem wonen eñ daer in wanderen eñ hoer god wesen. eñ si sullen zijn mijn volck. Daer omme gaet vten

middel van hem. ende weest ghescheyden seyt die
heer. En beroert niet dat onsuuer. eñ ic sal ontfan
ghen. eñ ic sal v zijn een vader eñ ghi sult mi zijn eē
soen eñ een dochter. seyt die almachtighe heer Alre
liefste daer om hebt dese beloften eñ laet ons zuuer
maken van al onreynicheyt des vleysches volbren
ghende die reynicheyt ind vrese godes

Euangeleum des seluen daghes. Ma. vi

IN dien tiden ghinc ihesus vut. eñ zijn ionge
ren volchde hem. Des zaterdaghes began hij ind
sinagoga te leren eñ veel diet hoerden v̄wonderdē
hem in zijn leringhe. eñ seyden. Wan comt desen
al dit? En welc is die wijsheyt die hem ghegeuē is
eñ alsulcke doechden die ouermits hem werdē ge-
wrocht Ist niet die timmermans marie soen iacob
broeder eñ ioseph eñ iuda eñ simon. Zijn susteren
zijn si niet mit ons? Si werden gheschandalizeert
in hem. Eñ ihesus seyde hem. Gheen propheete en
is sonder eer dan in zijn lant. eñ sine maechscap eñ
in sinen huse. Eñ hi en mocht daer niet veel myra
culen doen. dan op sommighe siecken leyde hij zijn
hant eñ maectese ghesont. Eñ hi v̄wonderde hem
om hoer ongheloue

Euangelium des vridaghes. Lu. viij.

IN dien tiden ghesciede dat ihesus voer doert
lant. eñ predicte in steden eñ dorpen eñ boet
scapte dat rijcke godes. eñ die. xij. mit hem. Sommi

ghe wyuen dye ghesont waren ghemaect vanden bosen geeste eñ siechepden. Maria die magdalena hiet. van welcker seuen vanden vianden vutgheia ghet waren. Eñ iohannes cuse wyf dye herodes procuratoer was. eñ zusanna eñ veel anderen dye hem diende van horẽ goede.

Epistel opten. xv. zondach. Gal. v.

BRoeders leuen wi indẽ gheeste. so laet ons oec inden geest wanderen. laet ons niet gi rich werdẽ in ydel glorie ondlinge benydende broe ders Ist dat enich mensce berispet wort in enighe ghebreken. ghi die gheestelic zijt leert alsulckẽ men schen inden geest der salichept. Getempteerdr mẽ schen en zijn niet te ỏwerpen of wredelick te beris pen. mer te leren redelic eñ zachtelic: Neem di selue waer dattu oec niet ghetempteert en wertste. god verhenghet dic dat die mensche int selue valt. daer hi den anderẽ niet in wolde lepdẽ. Draghet de een des anđ last. so zuldi die ewe gods veruullẽ. want ist dat yemant hem zeluen vermoet wat te zijn. eñ hi niet en is van zijns selues weghe die verlepdt hẽ zeluen. Mer yeghelic proeue zijns zelues werck. so zal hi in hem glorie hebben. en niet inden anderen. dats god sal sine glorie zijn. Ist dat hi zijns zelues werck meer proeft dan des anderen gdebreken. Want yeghelick zal zijns zelues borden draghen. Tot hier toe heft die apostel gheleert. hoe dat hem

die ouerste hebbē sullen mittē ghenen die ond' hem zijn. Nu leert hi hoe hem die nedste mit malcander hebbē sullen. Die mitten woerdē gheleert wort de sal volghen den ghenen die hem leert. dit is die sin Als die ondersaeten mit woerden sonder bewijs des leuens gheleert werden. dan sullen si hem leerres venighen niet mit quade dat zij doen. mer int goede dat si leren. Want die ewe cristi die wi ontfanghē sal zijn ons licht. niet in hoer leuen. Of yemant seyde Ic wil leuen eñ doen als si doen Daer op seyt hi. Wilt niet dwalen. want dat is dwalinghe te segghen. God en sal nyet ghehoert werden mer dat die mensche gesayt heeft sal hi meyen. Die inden vleysche sayt. die sal inden vleysce meyen de doot. Mer die indē geeste sayt. sal ewich leuē meyen vandē geest. laet ons niet ophouden wel te doē want niet ophoudende sullē wi in zijn tijt meyen.

¶ Als dye goede wil gheen eynde en set noch en weet indē wercken. Also sal hi sonder eynde meyen die vruchte. Daer omme die wijl wi die tijt hebben laet ons to alle menschē dat goede werckē om dat die liefte die gheen eynde en heuet volmaect si. alle menschen goet te doen. Mer alre meest totten huusghenoten des gheloues

Euangelium des seluen daechs. Ma. vi.

IN den tiden sede ihesus sinen iongherē. Niemant en mach twe herē dienen. of hi en sal

den enen haten eñ den anderen liefhebben. Ghi en moghet gode niet dyenen eñ den schat. Daer om en wilt niet sorchuoudich zijn uwer sielen wat ghi sult eten. noch uwen lichaem wat ghij antrecken sult. En ist leuen niet meerre dan die spijse. En is dat lichaem niet meerre dan de cledinghe? Siet an die voghelen des hemels. si en sayen noch mayen. noch en verghaderen die schuere niet. mer v hemel sche vader voetse. En zijt ghi niet meer weerdich. dan si? Wie van v denckende mach tot zijn lanche den een cubitus toedoen? Waer omme bistu sorch uoudich voer die cledinghe? siet an dye lelye des ac kers hoe si wassen. si en arbeyden noch en spinnē Ic seg v dat salomon in al zijn glorie niet alsoe ver cyert en is als een van desen. Ist dat god dat hoy dat huden is. eñ morghen inden ouen ghewerpen wort aldus v̄cleet. Veel billiker sal hi v doen cranc van ghelooue. Hier om wilt niet sorchuoudich zijn. segghende wat sullen wi eten of drinckē. of waer mede sullen wi ons decken? Alle dese dinghē soec ken die heyden. V vader die weet dat ghi alle din ghen behoeuet. . Soect voer alle dinghē dat rijcke godes eñ zijn gherechtichheyt. eñ alle dit sal v toge worpen werden

SERMO

NEmo potest duobus dominis seruire. ₰ c. Ma. vi. ¶ In desen heylighē euangelio v̄maent ons xp̄s dat niemant en mach twe heren

dienen ¶ Nu vinde ick dat sommighe dienen der werlt. sommighe den duuel. sommighe gode. Der werlt dienen die ghierighe menschen die hoer ghenoechte hebben op tÿtlike rÿcdomme. eñ desse zÿn te mael verkeert. want si dienen enen quaden heer. Hier omme sept iohannes euangelista. Ghy en sult die werlt niet dienen. noch die dinghen die inder werlt zÿn. Want die werlt sal vergaen. eñ al dattet in is ¶ Sommighe menschen dienē den duuel. Eñ dat zÿn die ghene. die ligghen in horen zunden. eñ doen die een zunde ouer die ander ende leuen sonder sorghe. noch en onthien god noch dē duuel. Dit zÿn dwase menschen. want die viant brenctse tot zunden. Eñ dat si niet en dencken om die grote pÿn voer die tÿt. eer dat hÿse brenget ter hellen ¶ Sommighe menschen dienen gode. dat zÿn si die de tien gheboden houden eñ die gheboden der heyligher kercken. Eñ dit zÿn salighe menscen Want sinte gregorius sept. Gode te dienen is een regeringhe. Want als een coninc doet in zÿn lant al dat hi wil. Also doet oeck een goet mensche die gode dient die vercrighet van gode al dat hi wil.

¶ Hier omme en sullen wi niemant dienen. dan alleen gode. Want al die tÿt die wi anders tobrē-ghen die verliesen wi

Epistel des woensdaghes.

Ad colocenses. int perste

capittel

BRoeders danct god die vader die ons wer-
dich gemaect heeft dat deel des lots der hy
lighen. Jnde lichte die ons loste vander macht der
duusternisse. eñ ons ouervoerde int rike des soēs
zijnre liefsten daer wi vlossinghe in hebben. eñ ver
latenisse der zunden. die een beelde is des ontsienli
ken gods. ierstgheboren alre creaturen. Want in
hem zijn alle dinghē ghemaect indē hemel eñ inder
eerden. sienlike dinghen eñ onsienlic. het si throne
of dominaci. of principaten. of potestaten Alle din
ghen zijn ouermits hem eñ in hem ghescapen ende
is voer hem allen. Alle dynghen staen te gader in
hem. Als hi alle dinghen ghescapen heuet. also ōt
hout hyse eñ regeerse al dat ghemaket is. Niet en
is sonder hem. hi is selue dat hoeft des lichaems.
der kercken diet beghin is. ierstgheboren vten do
den. Op dat hi in alle menschen selue si houdende
die ierstheyt of die heerschappye. want hi die andē
verwecken mach.

Euangelium des seluen daechs. Ma. v.

IN den tiden sede ihesus sinen iongerē. Ghi
hebt gehoert dat den ouden ghesept is Du
en sulste niet zweren. du sulst dijn eet den here ge-
uē Jc seg v men sal niet zweren noch biden hemel
wantet is een zetel gods. noch bider eerdē. want
tis een voetschemel. noch bi iherusalem: wāt si is

eens coninck stat. Du en sulste niet zweren biden hoefde. wantu en moghes nyet een hare zwert of wit maken. Laet v woerde wesen. ia ia. neen neen wat dat hier af bouen gaet dat is van quadē. Ghi hebt ghehoert datten ouden ghesept is. Oghe om oghe. tant om tant: ic seg v nyet weder te staen dē quaden. Mer dat v yemant slae an dijn rechter kinbac biet hem die ander: eñ die ghene die mit v kyuē int ghedinghe. eñ dinen rock nemen laet hem oeck dijn mantel. Wie v dwinct mit hem te gaen duzēt voetstappē. ganc mit hem twe dusent daer to. Eñ die v bidt ghif hē. Eñ die yet van v lenen wil keert v niet daer af.

Euangelium des vridaechs. Lu. xx.

In den tidē ghesciede in een der daghen doe ihesus tfolc indē tempel leerde. eñ bootscapte dat die princen der priesteren eñ scriben eñ oudē des volcs to samen quamen. Eñ si sprakē to hem. Segt ons in wat macht doetstu dit. of wie heuet v die mogenheyt ghegeuen? Jhesus antworde: eñ seyde hem. Ic sal v een woert vraghen: antwoert mi dat. Johannes doopsel wast vanden hemel of vanden menschen? Doe dochten si onderlinghe en seyden. Mer dat wi antworden vandē hemel so sal hi segghen waer om en gheloefdi mi niet. Mer dat wi segghen vanden menschen alt volck sal ons stenen. Si zijn seker dat iohānes een propheet is. en

si seydē dat sijt niet en wistē Jhesus seyde. Noch ic en seg v in wat machte ic dit doe.

Epistel optien. xvi. zondach

BRoeders ic begheze datstu niet af en laet vā ghelouē. eñ goede werckē in mijn druc voer v te proeuē. welc druc ist dat hi staende blijft eñ ver wint v ere om des dinghes wil Jc buge mijn knyen eñ veroetmoedighe mi tot ihesum xp̄m. Vā wyen alle vaderlichept indē hemel eñ in der eerde ghenoemt wort. de vader rijchept sijnre glorien v vol standichept gheuet ouermits sijn geest crachtich te werdē in ihesum te wonē ouermits die ghelouē in v herte ghewortelt inder liefte eñ ghefundeert dat ghi mit allen heylighen begripē moghet dat si dye breethept lanchept hoechept eñ diephept dˀ ontfermhertichept gods Welke liefte duistanich is. Want so god bet bekent wort so hi bet bemint wort Jck bid dat ghi kenne moet die liefte cristi die dˀ mensce wijshept ouergaet datstu veruult wertste mit dier wijshept gods die aldinc machtich is te doen ouer uloedeliker dan wi biddē of vˀstaen nader mogenthept die in ons werct. Hem si glorie inde kerke Jn xp̄o ihesu. in alle ghestachte dˀ werlt

Euāgelium des seluē daechs Lu. vij.

Jndē tiden ghinc ihesus in een stat die naym hyet. Sijn iongherē eñ een grote scare ghinc mit hē. doe hi die poerte vander stat nakede. brochtmē enē doden vutdraghende. het was des moeders enyghe

kint. het was een weduwe. Een grote scare quā mit hoer uter stat. doese die here sach waert hi mit barmhertichept beuaen eñ sede. En wilt niet screi en. eñ hi quam eñ roerde daer die dode in was eñ die hem droeghen bleuen staen. Eñ hi sprac. Jon ghelinck ick segghe di. stant op. Eñ hi verrees op eñ ghinck sitten die doot was eñ began te spreken Eñ hi gaf hem zÿnre moeder. Vrese ontuencse alle eñ si maecte groot gode eñ sepden. Een groot pro pheet is ons opghestaen. eñ god heuet zÿn volc ge visiteert..

SERMO

Ibat ihesus in ciuitatem. lu. vij. In desen euangelio. werden ons bescreuē twe punten ¶ Ten iersten verstaen wi bi desen dodē iongheline den zunder die zÿn siel doot mit zundē. Hier af sept god doerden propheet. V quaetheit he uet v gheschepdē van mi ¶ Ten anderē wat wp verstaen bi dese menschen die den dodē iongheline droeghen totten graue. hier bp verstaen wi als au gustinus sept die vier elementen. dat is die dē zun der draghen ter hellen. Die houeerdighe werdē ge draghen vander lucht. die gierighe vander eerden. die oncuusche vandē water. dye nydighe vanden vuer ¶ Ten derden doe die iongheline opstont. dat was auermits die ghenade gods Eñ dit doet hi noch in ons alle daghe. Eñ dit bewees hi oec in sinte peter doe hi lach inden kercker eñ gheuanghē

was mit grote ketene. doe quam dye enghel gods to hem eñ roerden eñ seyde. Stant op. Altehans vielen die kethene van zijn handen eñ voeten. eñ hi leyden uten kercker. Hier bi verstaen wi dye zũder die ghebonden is mit zunden so zwaer dat hi nyet opstaen en mach van hem seluen. hier omme solde wi god anroepen eñ bidden hem dat hi ons sende sinen enghel dats zijn gracie op dat si ons verlosse want sonder zijn graci. en moghen wi niet salich werden

Epistel des woensdaechs. Ad colocen̄.

BRoeders siet dat u niemant en bedriege mit den philosophen. eñ ydel ṽschalken naeder menschen settinghe. naden elementen der werlt eñ niet na xp̄m werckende in enighẽ delen. want in hẽ woent alle volheyt der godlicheydẽ lichaemlick dats volmaect. want in cristo was aldinck wese lic Alle settinghe der ewe was een schijn voergaen de den lichaem cristi en scheen voer hem. daer om doe dit lichaem quam ghinct schijn ewech. ghi zijt ṽuult in hem diet hoeft is alre principaten eñ potes taten. eñ daer mede besneden. Niet mit hande ghe maect inđ berouinghe des lichaems in de besnidin ghen cristi int doopsel daer ghi in opghestaen zijt. ouermits ghelooue der weckinghe gods. die hem ṽ wecte uter doot. Eñ hi heuet u leuendich ghema ket mit hem vergheuende al u zunden doe ghi doet

waert in zundē eñ in erfenis uwes vleys

Euangelium des seluen daechs. Mar. ix.

In den tiden. een vander scare antwoorde ihesu
Meyster ic heb v mijn soen ghebrocht dye stomme
was En alsmen hem grijpt so schuymt hi mit den
tanden eñ wort sine leden onmachtich. eñ ic seg di
ne iongheren dat si hem vutwerpen. eñ si en mogē
niet Jhesus antwoorde. O onghelouich gheslachte
hoe langhe sal ic bi v zijn. brencten mi. si brochten
hem. Doe hi hem sach rechteuoert ūmoydenē dye
geest eñ werpen ter eerden eñ wentelde eñ scudde:
En hi vraechde zijn vader hoe langhe het waer hi
antwoorde. van zijn kinsheyt. eñ dic heeft hij hem
mit vuer eñ water ghewoorpen op dat hien ūderue
Mer mogestu. ontfermdi onser eñ helpt ons Jhe
sus seyde. Moghestu ghelouen. aldinc is den ghe
louighen moghelic. Doe riep de vader des kindes
lude mit tranen eñ seyde. Here ic gheloue helpt my
ne ongheloue. Doe ihesus sach dye scare to gader
lopen. dwanc hi den onreyne geest seggende. Do
ue eñ stomme geest ic ghebiede di gane vut hem En
hi waert als een dode. dat veele lude seyden hij is
doot Jhesus gaf hem die hant eñ hi stont op. Doe
hi thuus quam vraechde hem zijn iongerē heimelic
Waer om en mochtē wijs niet vutwerpē: Hi sede
hem. dit geslachte en mach nerghens vutgaen dā
in beden eñ vasten.

¶ Euangelium des vridaechs Op marie magdalenen dach. lu. vij.

In den tiden een vandē pharizeen badt ihesum dat hi mit hem ate. eñ hi ghinc in des pharizeen huus eñ ghinc sitten eten. Sich een wijf een zū

dersche die inder stat was Doe si wist dat hi was gaen sitten in des pharizeen huus brocht si een ala baster mit zalue. eñ stont achter beneuen zijn voetē eñ began zijn voeten nat te maken mpt tranen. eñ droechdense mit horen hare van horen hoefde. Eñ custe zijn voeten eñ zalfdese mpt zaluē ¶ Doe dat die pharizeus sach die hem ghenoet hadde sepde hi in hem seluen. Waer dit een propheet hi soude om mers weten wie eñ hoedanich si is die hem ruert. want een zundersche is. Jhesus antwoorde eñ sep de. Sŷmon ic heb di wat te segghen. Hi sede. mep ster segt. Een woekener had twe sculdenaers dpe een was hē sculdich vijfhondert penninghē eñ die ander. l. doe si niet en haddē te betalen liet hijse bei de quijt. welc had hem liefste? Sŷmon antwoorde eñ sepde Jc vermoede dat hi die hi meest quijt gaf. Jhesus sepde. du hebste recht gheordelt. Doe keer de hi hem totten wiue eñ sepde to simon Siestu dit wpf Jck quam in dijn huus eñ du en gaueste mijn voeten gheen water. mer dese maecte mijn voeten nat mit tranen eñ droechdese mpt horen haer. Du en gaueste mi gheen cussen. dese vander tijt dat ick in quam en heeft si niet ophouden mijn voeten toe cussen. Ghi en salfde mijn hoeft niet mit olp. desse heft mijn voeten mpt zalue ghezaluet. daer om seg ic di. hoer werden veel zunden v̄gheuen. wāt si he uet veel liefghehadt. diemen min v̄gheuet de mint min. Doe sepde hi hoer. die zundē werden di v̄ghe

uen. Si begonden ond̃ hem te segghen de daer me de saten. Wie is dese die zunden v̄gheuet. Hi sede totten wiue. ganc in vrede: dijn ghelouę heeft v ge sont ghemaect

Epistel des xvij. zondaechs Ad hebreos.

Broeders ick bidde v die gheuanghen bin in den here dat ghi eerlic wandert ind̃ roepin ghe daer ghi in gheroepen zijt. in alre oetmoedichz eñ sachtmoedicheyt mit liden malcander in liefteñ draghende. Weest vlitich in die eenheyt des geests te houden int landt des vreden. op dat ghi zijt een lichaem eñ een gheest. als ghi gheroepen zijt in een hope dijns roepers Want een heer is v allē. een ge loue: een doopsel. een god eñ vad̃ van al eñ bouen al. Ouermits welcken aldinck is. die in ewen tot ewen ghebenedijt is Amen

Euangelium des seluen daechs. lu. xiiij.

In den tiden ghescheide doe ihesus in eens prin ten d̃ pharizeen huse ghinc broot te eten op enen sa both. Eñ si namens waer. een watersuchtich mē sche was voer hem. Eñ ihesus seyde tottē wijsten eñ gheleerden inder wet eñ den pharizeen Ist geoz loft indē saboth ghesont te makē: Si swveghē Doe nam hi hem eñ maecte hem ghesont eñ lyeten. Eñ hi seyde hem. Wiens van v valt een osse of ezel in den put. treet hijs te hants daer niet wt optē dach des sabaoths:. Si en mochten hem niet antwoer

dē. Doe seyde hi den ghenen die ghenodicht was een parabole eñ mercte hoe si die yerste sittinghe v̄coren eñ seyde hem. Alstu ghenodighet werste ter bruloften:en ganc dan niet sitten in die ierste stede Daer mocht licht een eersamer ghenodet zijn dan du. so quaem die di eñ hem ghenodet had. seggēde Ghif desen de stede. dan soudestu mit schaemte de nederste stede bestaen te nemen. Mer alstu gheno dighet werste ganc eñ sit in die laetste stede. op dz hi seggen mach als hi comt die nodichde Vrient sit opwaerts. dan sal di ere zijn voerden ghenen dye daer mede sitten. Want wie hem verheft die sal v̄ nedert werden. Eñ wie hem veroetmoedicht dye sal verheuen werden

Sermo

Omnis qui se exaltat humiliabitur. etc. luce. xiiij. ¶ In dit euangelio vermaent ons cristus twe dinghē: ¶ Dat ierste is dat wy ons niet v̄heffen noch verhoueerdighen en sullē. Wāt die hem verheffen die sal god vernederē ¶ Dit is ons bewijst in lucifer. die was die schoenste engel vanden hemel. Eñ daer in verhoueerdichde hij hē eñ docht. Jck wil minen stoel setten inden oppersten throne eñ sal gode ghelijck werdē. Doe hi dit docht. waert hi gheworpen int afgront der hellen ¶ Aldus salt oeck gheschien mit alden ghenē die hem v̄houeerdighen in hoer schoenheit eñ rijcdom

eñ inder werlt ydelheyt ¶ Dat ander punt daer ons cristus in vmaent. dats oetmoedicheyt wãt onder allen doechdẽ is oetmoedicheyt die coningi ne. want si maect ons groot by gode. Hier omme seyt cristus int euangelio. Die hem voetmoedicht sal verheuen werden. Mit oetmoedicheyt vwint men den viant. Des hebben wi exempel dat die vi ant sprac to Macharius. Al datstu doetste dz doe ic oec. want ghi vastet eñ ic en eet nummermeer. ghi waket dic eñ ic en slaep nummermeer. mer eẽ dinc verhoghet ghi mi dats mit v oetmoedicheyt. Hier omme laet oetmoedich zijn bouẽ alle

Des moensdaghes quatertemper die ierste lexe.

Dit seyt god die heer. siet die daghe sullẽ co mẽ dat dye ploechman dẽ mayer gripen sal eñ die treder d druuen den ghenen die zaet werpt. Die berghe sullẽ soetheyt drupen. Eñ die acker sal ghebout werden Ic sal de vanckenis mijns volcs van israhel omkeren. Die woeste stede sullẽ si tim meren eñ daer in wonen eñ wyngaerde plantẽ eñ drincken wyn. si sullẽ houe maken hoer vruchten. eten. en ic salse plantẽ op hoer lant. Ic salse voert meer niet wtrodẽ wt die eerde die ic hem ghegeuẽ heb seyt die almachtighe heer

Epistel opten seluen dach. Esdras.

IN den daghe vergaderde dat volc recht als
een man tottē stratē die ouer de water poer
te is Eñ sprac to esdram den scriuer. dat hyt boec
brenghen soude van moyses ewe. die god dat volc
van israhel ghegeuē hadde. Doe brocht esdras den
priester die ewe voer die veelheyt der mannen ende
der wiuen voer hem allen. die staen opten persten
dach vand seuender maent. eñ las daer in openba
relic inder straten die voer die waterpoert was vā
des morghens totten middaghe ind teghenwoer-
dicheyt der mannen eñ wiuen. Eñ al des volckes
oren warē gheopent tottē boecke. Do stont esdras
die scriuer op een houten graet af te spreken. eñ stō
den neuens hem. En esdras dede dat boec op voer
al dat volck eñ men mochten ouer al dat volck sien
Eñ esdras ghebenedide den groten here god. ende
al dat volc antwoerde. Amen. Doe boerden al dz
volc hoer handen op eñ bughende anbeden si hem
inder eerden al bereyt. Die leuyte maecten een stil-
heyt inden volcke dye ewe te horen. Mer dat volc
stont indē graet ende si lasen inden boeke gods be
schepdelic eñ openbaerlic te vstaen. Doe seyde Nee
mias die priester den scriuers eñ leuiten. Tis ons
here god een dach der heylicheyt. En wilt niet we
nen. eñ en wilt niet schreyen. eñ hi seyde hem. Eet
vette dinghen ende drincket den wyn die soet ghe-
maect is Ende sent den ghenen delen die hem niet
bereydt en hebben. want het is des heren heylich-

sten dach. wilt niet droeuich zijn. wāt v sterchept is des heren vroude

Euangeleum des seluen daghes. Lu. vij.

IN den tiden sede ihesus sinen iongherē. Ic seg v dat onder die kinder der wyuen en is gheen meerre propheet dan iohannes baptista. Ende die minste int rijcke gods is meerre dan hi. En al dat volck die dat hoerden ē saghen. ē dye publicanē die van iohannes doopsel ghedoopt waren recht-ueerdichden gode. Die pharizeen ē gheleerde vā-der wet versmaden den raet in hem seluen om van hem niet ghedoopt te worden. Wye sal ic hier om desen mensche van desen ghesllachte ghelijc heyten ē wi zijn si ghelijc: Si zijn ghelijc die kinder de op die merct sitten ē segghen to malcander. wi heb-ben v ghesonghen. ē ghi en hebt niet ghesprongē. wi hantslaechde. ē ghi en screyde niet. Wāt iohā nes baptista quam ē en at broot. noch en dranck wijn Eñ ghi segt siet een mensche die een vslinder is ē een wyndrincker: ē der publicanen ē zunde ren vrient. Eñ die wijschept is gherechtueerdicht van horen kinderen

Epistel des vridaghes quatertemper Ozee.

DIt seyt god die here. Israhel bekeer dy to onsen here god. wantu byst gheuallen in dyn boesheyt. Eñ neemt woerden mit v ē worde bekeert totten oversten here. ē segt. het neem alle

die boeschept en ontfanct dat goede. Wy sullē we
dergheuen die caloer onser lippen. Assur en sal ōs
niet behouden. wi en sullen opt peert niet climmē.
noch voertmeer legghen die wercken onser handē
Want des volkes sulstu ontfermen dat in v is. Ic
sal hoer droefheyt ghesont maken. ic salse willichli
ke bekennen. want mȳne ōwoetheyt is van hem
ghekeert. ic sal recht wesen als een doue israhel sal
blopen als een lelye. zȳn wortelen sullen wtsprup
ten als lybani. zȳn telghen zullen recht gaen. ende
zȳn glorie sal recht wesen als een olyuen boem. eñ
zȳn roke als die berch libani. Die in zȳn scheme sit
ten sullen bekeert werden eñ si sullen blopen als de
wyngaert. zȳne bedenckenisse sal zȳn als die wyn
van libano Ic sal hem horen eñ leyden als een gro
te vueren boem. sȳn vrucht is van mi gheuonden.
wat wise man sal dit ōstaen? de ōstandel salt we
sen want die weghe des heren zȳn recht. eñ die ge
rechtighe wanderen in hem

¶ Euangelium des seluen daechs Mar. viij.

In den tidē quam ihesus in bethsayda. doe brochtē
si hem enen blinden eñ baden hem dat hien roerde
Hi nam des blinde mans hant eñ leydenen buten
ō stegen eñ spekelde in zȳn oghen. eñ dede zȳn hāt
daer op. eñ vraechde hem of hi saghe. Hi sach op eñ
seyde. Ick sie menschen wanderen als bomen
Daer nae dede ons here anderwerue zȳn handen

op zÿn oghen. Hi began te sien eñ sach aldinc claer lick. Doe sende hi hem in zÿn huus eñ seide. ganc in dÿn huus. eñ ganck in die stieghe eñ en segghes niemant.

Des zaterdaechs quatertemper. die ierste lexe leuitici

In dyen daghe seyde die here moysen. Des tienden daghes vand seuender maent. salt dye alre feestelicste dach der suueringhe zÿn. eñ sal heylich ghehe ypten werden In hem suldi pynighē v siel te offeren den here. Inder tÿt des daghes en suldi gheen werc doen. Wãt tis een dach der ghenaden: op dat v god ghenadich werde. Eñ elke siele die inden daghe niet gheppynicht en sal werden. die sal verderuen van horen volcke. eñ die yet werkes sal doen die sal ic verdeluwen van zÿn volck. Daer om en suldi niet werckes doen in hem. hi sal v een ewich dach zÿn in al v gheslachten eñ wonin ghe. Hi is een saboth der rusten. ghi sult v siel pini ghen optē neghenden dach vander maent suldy v saboth vieren vãder vespertÿt totter vespertÿt seit die almachtighe heer

Die. ij. lexe. leuitici

Des vÿften daechs nad seuender maent als ghi die vrucht vã v lant ṽgadert hebt. so sul di vierē des herē weke. vij. daghen. des yersten da ghes eñ des. viij. daghes suldi een saboth wesen.

dat is ruste. Ghi sult nemen des iersten daghes v vruchte des alre schoensten boems eñ de bladē des palmboems eñ telghen des boems die van dicken bladen is eñ wilghen vandē lopende water eñ ghi sult verblidē voer gode. ghi sult zijn festdach. vij. daghe vierē des iaers. Hij sal wittachtich eñ ewich zijn in v gheslachte. In die seuende maent sult ghy die hoechtide vieren. eñ sult seuen daghe inden ghe telden wonen. Hoe wie vanden ghslacht vā isra hel is die sal indē tabernakel bliuen. op dat v naco melinghe leren dat ic die kinder van israhel indē ta bernakel dede wonen doe icse vten lande van egip ten dede leyden

Die. iij. lexe. Michee

Here ons god. hoet dijn volc in dijnre roedē dat vee dijns erues. die woenres opter eer den nadē hoghen daghen in zalicheyt. Die heyden sullent sien eñ gheseyde werdē van al hoer sterch Want ghi die boesheyt neemste. eñ ouersetste dye zunden vanden ouerblyue dijns erues. hi en sal zij ne vroetheyt voertmeer niet senden. hi is nochtan ontfermhertich. Hi sal wederkeren eñ ontfermen onser hi sal ons boesheyt afdoen. eñ werpen al on se zunden int diepe der zee. Du sulste iacobs waer heyt gheuen. eñ abrahams ontfermhertichheyt dye du onsen vaderē ghezworē hebste heer ons god

Die. iiij. lexe. zacharie

In den daghe gheschiedet woert des herē to
mi eñ seyde Als ic dochte v te pinighen doe
mi v vaders mit toernicheyt verweckt hadden eñ ic
niet en ontfermde. Also bin ic bekeert eñ hebbe ge-
docht in desen daghe dat ic wel sal doen iherusalē
eñ den huse iuda. Wilt niet vresen dit zijn de woer
den die ghi doen sult. yeghelic spreke die waerheit
mit sinen naesten Waerheyt eñ ordel des vredē sul
di ordelen in v poerten. Een yeghelic en denc geen
quaet int herte teghē zijn naeste. logenachtich zwe
ringhe en kiest niet. want dit zijn dinghē die ic ghe
haet heb seyt die heer. Dat woert gods ghescyede
to mi eñ seyde. Die vasten der ierster maent eñ die
vasten der vierder maent. eñ die vasten der seuen-
der maent. eñ die vasten der tiender maent sal den
huus iuda in vroude eñ blijscap eñ ouerclaer feeste
lick wesen. Hoect alleen vrede eñ waerheyt. secht
die almachtighe heer

Epistel des seluen daechs. Ad hebre. ix.

Broeders het was een tabernakel gemaect.
daer in waren candelaren eñ een tafel. eñ een vleg
ginge des broots dat gehetē is hilich. mer achtert
zeyl was een ander tabernakel ghehevtē hilich der
hilighē eñ had een gulde wyeroecs vat Eñ de arke
des testaments mit gout vciert. daer was een gul
den kan hebbende hemels broot. Ende aarons roe
de die daer bloyede in die tafel des testamentes.

En op die arcke een cherubin dats twe enghelen d glorie omschinēde die tafel die op die arke was dz nyet al te segghē is. Als dese tabernaculen aldus verciert warē. ghinghen die priesters altoes dage lix inden iersten tabernakel en volbrochten dē dien ste der sacrificien. dats binnen leyden zijt vuer. en buten die offerhande. En dit was dat waerlijcke geheilichde dat niemant to volmaectheyt en broch te. Mer indē anderen tabernakel ghinghē die byscopen eenwerf des iaers. niet sonder bloet dat si offerde voer hoer zunden en voer des volkes onbekentheyt. Die heylighe geest di e dat ordineerde be teykende ons hier in dat die wech d heylighē noch niet gheopent en was in te gaen tottē hemelschen dinghē. wāt daert ierste tabernakel hout noch sin nē staet dat een gheestelike ghelikenisse is der tegē woerdigher tijt. bi welke ghelikenis gaue en offer hande gheoffert wort. Die ander conscientien den dienre niet volmaect en moghē maken. dat is mit alle ghereynicht. welke reynmakinghe allē in spyse en dranck en in menigherhande wasschinge en ander rechtueerdighe des vleys inghesetwas. totter tijt der correxien. dat is om die ouertreders mede te wederhouden. Cristus een bistaende bys cop der toecomender goedē is een meere en volma keder tabernakel. Niet mit hande ghemaect. dats van deser scheppinghe. Noch ouermits d gheyten en der caluerē bloede. mer ouermits sinen eyghen

bloede eens ingaende in die heylighe ewighe geuō den verlossinghe

Euangelium des seluen daechs. Lu. xiij.

In den tiden seyde ihesus den scharen dese ghe likenisse. Een mensce had een vigheboem ghe plant in zijn wyngaert Eñ hi quam eñ socht vruch te in hem eñ vant niet. Doe seyde hi den bouwers des wyngaerts Sich het zijn drie iaer dat ic come eñ soecke vrucht in desen vigheboem eñ ic en vinde niet. daer om houten op: Waer om sal hi die eerde besitten? Die bouman antwoerden hem eñ seyde. Heer laet hem staen tot dat icken ommegraue. eñ mis daer op werpe. Eñ brenct hi dan vruchte dat is also. brengt hy gheen die sulstu hier namels op houden. Hij was ons lerende inde sinagoga optē saboth. Eñ daer was een wijf die den geest ō siec heyt. xviij. iaer ghehadt hadde. Eñ si was gecrō met eñ en mocht niet opwaerts sien. Doe se ihūs sach. riep hijse tot hem eñ seyde hoer. Wijf du bist ontladē van dijn siecte. Hi leyde zijn hant op hoer Eñ to hants waert si opgherect. eñ danckede god mit glorien. Doe antwoerde die prince der sinago gen onweerdelick dat ihesus opten saboth gesont maecte. eñ seyde den scaren. Het zijn ses dage daer men in behoert te werckē. comt daer omme indiē daghe eñ werdt ghesont. eñ niet inden daghe des sabothts. Eñ doe antwoerde die heer tot hem. eñ

seyde. Ypocriten ontbint een yeghelic niet zijn osse eñ ezel vander cribben des saboths eñ leyten te water. En mochtmen niet dese abrahams dochter ontbinden van desen banden opten saboth die de viant xviij. iaer ghebonden had. Doe hi dit seyde scaemden hem al zijn wedersaken. eñ al dat volc verblyde gloriöselic van hem.

Epistel opten. xviij. zondach. Ad corin. i.

Broeders ic danc mijn god altoes vã dijnre weghen. in die graci gods die v ghegeuẽ is in xp̄o ihesu. Ghi zijt in hem in alle gauen rijc ghemaect in alle woerden eñ manieren van tonghen. of in alre wise van leringhe eñ wetenheyt. Alst ghetughe xp̄i in v ghestercket is als dat v niet en gebreket enighe gracie. V die verbeydende zijt die openbaringhe ons heren ihesu xp̄i die v leyden sal tottẽ eñde sonder zunde inden daghe des toecomstes ons heren ihesu xp̄i.

Euangeleum des seluen daghes Ma. xxij.

In den tiden. doe die pharizeen hoerden dat ihesus de saduceen had doen swighen vergaderdẽ si te samen. Een lere vander wet vraechden si om hem te tempteren. Meyster wat ist meeste ghebot inder wet Ihesus seyde. Hebt lief dijn god dijn here van al dijn herte eñ siele eñ van al dijn gedachtẽ dit ist meeste eñ yerste ghebot. Dat ander is desen

ghelijc. Hebt lief dinen naesten als di seluen. In de se twe gheboden hanghet al die wet eñ prophecien Doe die pharizeen vergadert waren vraechde hem ihesus eñ seyde. Wat dunct veñ v xpo wies soen is hi? Si seyden hem. dauids sone. Doe antwoorde hi hem. Hoe noemten dan dauid inden geest here. seggende. die heer sede minen here. Sit to mijnre rechter siden to ic dijn vianden settẽ sal een voetsce melẽ dijnre voeten. heyt hem dan dauid here. hoe is hi dan zijn sone? Eñ niemant en mocht hem een woert antwoerden. of niemant en dorst hem van dien daghe meer vraghen

Sermo

Diliges dñm deum tuũ. Ma. xxij. In dezẽ euangelio werden wij vermaent ter liefsten gods dat wi god liefhebben sullen als ghi wel ghe hoert hebt. Nu vinde ick vier dinghen die ons alle gode sullen doen liefhebbẽ. Dat eerste is natur lic. wantet kynt bemint den vader van naturen. want het lichaem van hem ontfanghen heuet. So sullen wy gode veel meer liefhebben die ons ghege uen heuet lijf eñ siel. eñ heuet hem ghebeelt naeder sielen na hem seluen eñ naden lichaem gescepẽ een redelic creatuer. Waert dat een zijn oghen vlozen hadde. eñ daer een ander quame diese hem weder gaue. dien waer hi sculdich lief te hebben. Aldus veel meer zijn wi sculdich god lief te hebbẽ. wãt hi

ons ghescapen en̄ ghegeuen heeft al die ledē de wy hebben. ¶ Ten anderen die grote liefte die hi ōs bewesen heeft in zijn passye. Hier omme sept hi Re want en mach meerre liefte hebben dat dat hi sette zijn siel voer sinen vrient. Dyt heuet cristus gedaen daer omme zijn wi sculdich lief te hebben. Hier op sept bernardus O goede ihesu bouen alle dinghen gheuet wi v lief te hebben. want ghi die bitter doet omme minen wil gheleden hebt ¶ Die derde ver gifnenisse onser zunden die wi vercrigen is dat wy gode liefhebben. Dit bewijst ons xp̄s doe hi sprac to maria magdalena. Maria zijn veel zunden ver gheuen. want si heeft veel liefghehadt. Aldus sal ons gheschien hebben wi gode lief ¶ Ten vierdē die grote vroude die ons anstaende is. ist dat wy god liefhebben. Hier omme sept iohannes. in apo calipsi. Gheen oghe en heuet ghesien. noch ore ge hoert. noch herte bedacht die vroude. die god sinē liefhebbers berept heuet

Epistel des woensdaghes. Jacobi. iiij.

Lieue broeders en wilt malcanderen nyet achtertalen. uwen goeden naem nyet ver minderen. Dye sinen broeder also vermindert. of die sinen broeder verdeylt die brect die ewe Js dat stu die ewe ordelste. so en bistu gheen wercker der ewen mer een ordeler. want een isser der ewen set ter ende recht die verdoemen mach ende behouden Wer wie bistu die dinen naesten ordelste? Nu sich

ghi segt huden of morghen sullen wi staen eñ gaet
daer in. Wi copen eñ sullen winninghe doen. dye
niet en weet wat v morghē toecomende is. want
wat is v leuen. tis een cleyne tijt schynende. ende
daer na salt gheeyndet werden. Daer om sult ghi
segghē: ist dat die heer wil eñ ist dat wi leuē. so sul
len wi dit of dat doen. Alle dinghē die wille gods
eñ zijnre moghentheyt beuelende. Mer nu verheft
ghi v in houerdyen recht of ghi die hulpe gods niet
te doen en hadt. Alsulcke verheffenisse is boes
Daer om die ghene die goet weet te doen eñ niet en
doet het is hem zunde. Ghi rijckē doet penitencye
schreyet hulende in v onsalicheyt die v toecommen
sullen. V rycdomme is veruylt eñ v cleder zijn van
den motten ghegetē. v gout eñ siluer is vermosset.
eñ zijn verschimmelinghe sal v wesen to een ghetu
ghe eñ sal v vleysche eten dats pijne als dat vuer.
Ghy hebt v wrake tsamen vergadert indē laetsten
daghe. siet dat loen der werclude die v ryc ghema
ket hebbē dat in v verualschet is. roept. eñ hoer ro
pinghe is inghegaen in die oren des herē sabaoth.
dat is des here der heren omme wrake te doen
Drie zundē zijn die nyet aflaten om wrake te doen
bloetstortinghe. zunde teghen der naturen. eñ ont
houden arbeyts loen der armen.. Ghi hebbet ghe
weerscapt opter eerden. eñ v herten in oncuuscheit
opgheuoet Juden daghe hebdi den gherechtighen
toe ghehaelt eñ hebtē verslaghen eñ ghi en weder

scont v niet

Euangelium des seluen daechs. Ma. xiij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē. eñ der scaren des volckes dese ghelikenis Dat rijc der hemelē is ghelijc enen mensce die goet saet sayt in sin acker. Doe die mensce sliep quam zijn viant eñ sayde oncrupt int middel vanden tarwe eñ ghinc hen Doet crupt der tarwen gheuallen was eñ vruchte brenghen soude. doe was die heric mede gheuallē Doe quamen des huusweerts knechten seggende Heer en hadstu niet goet saet ghesayt in dyn acker wan comt dit oncrupt? Eñ hi antwoerde. Een viants mensche heuet ghedaen. Die knecht seide hē Wilstu wi gaen eñ vergaderen. Hi seyde. Neen. mer als ghi hem vergaderde ghi mocht dye tarwe wtplucken. laetse beyde wassen ten bouwe toe eñ dan sal ic den meyers segghen. vergadert ērst den herick eñ bynten in bossen om te bernen. mer de terwe vergadert in mijn schuere

Euangelium des vridaghes Ma. xiij.

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren eñ den scaren des volckes dese ghelikenisse. Dat rijc d hemelen is ghelyc den mostertzade dat die mensce sayet in zijn acker. Het is oec dat minste vā allen zaden Mer alst wast dan wordet meerre dan enich wermoes eñ het wort een boem dat dye voghelen des hemels comen eñ wonen in zijn tacken Een parabole seyde hi hem. Dat rijc der hemelen is ghelijck

den decem dat een wyf nam eñ dedet int mele van drien zaden tot dat al gheheuen was. Al dese din ghen sprac ihesus totten scaren in ghelikenis sond̄ parabole. op dat veruult worde dat vanden ꝓphe ten ghesproken is. Ic sal mijn mont in parabolen opdoen. eñ dat verborghen is vander werlt sal ick wtspreken

Epistel opten. xix. zondach Ad ephesios

BRoeders vnpt indē geest dijns ghemoedes eñ doet an den nyen mensce die nae god ge scapen is in ghererchtichept eñ heylichept der waer hept een yeghelic sinen naesten. want wi zijn ledē onderlinghe. Wert niet toernich eñ wilt niet zun dighen. Die zon en moet ouer dinen toern niet ga ne. Wilt den viant gheen stede gheuen Als ymāt vhert inden toerne daer maect die viant zijn ingāc doer. Die ghestolen heuet en moet nyet meer stelē mer hi sal billiker arbeyden mit sinen handen wer kende dat goet is dat hi hebbe waer af hijt gheuen machs dies noot is

Euangelium des seluen daechs Ma. ix.

IN den tiden clam ihesus in een scheepken ende voer ouert meer eñ quam in zijn stat. doe brochtē si hem enen vghichten mensce liggende in een bedde Jhesus sach hoer gheloue eñ seyde. Sone gheloeft

dÿn zunden werden di vergheuen. Sommich van den scriben spraken onder hem. Dese sprect blasse mie. Doe ihesus hoer ghedachte wist seyde hi. Wat denct ghi in v herten. wat is lichter te seggē dÿn zunden werden di vergheuen. of te segghen. stant op eñ wander? Op dat ghi weet dat de soen des menschen heeft macht inder eerden die zunden te vergheurn. Doe sprac hi den ōghichten mensce toe. stant op eñ boer dÿn bedde. eñ ga in v huus. Die scaren saghent eñ vreseden die alsulcke macht den menscen gaf

Sermo

Offerebatur ei paraliticum Ma. ix.

In dit euangelio werdē ons bescreuē twee punten ¶ Ten eersten wat wi verstaen vergicht tighen mensche. Hier bi verstaen wi den zundaer. die al zÿn leden dat zÿn sine crachten zÿnre sielen v̄lozen heeft. Want so langhe als die mensche leuet in dootzunden so zÿn al zÿne goede wercken doot voer gode. Nu lept dye zunder in zÿn zunden. Eñ van hem seluen valt dye mensche in zunden. Mer sonder die ghenade gods en mach hi nyet opstaen ¶ Dat ander punt is die grote ghenade godes. want do hi desen mensche sach ontfermde hi ouer hem eñ sprack. Sone gheloeft. dÿn zunden zÿn di vergheuen. stant op eñ ganck. Hier bi verstaen wi dat god die zunder node verliest. eñ daer omme v̄

maent hi hem dictwyl mit goeden inspreken dat h
op soude staen vanden zunden. dats vandē bedde
der zunden daer hi op slaept. Twe dinghē vinder
die ons op doen staen vandē bedde onser misdaet.

¶ Dat yerste. Het waer enen coninc grote scan
de laghe hi inden drec eñ hi niet opstaen en woude
Also ist oec den zunder grote scande dat hi lept in‹
den drec der zunden. eñ en wil niet opstaen. Wer
neemt zijn ruste opt bedde der zundē. want gheen
dinc en stinct meer voer gode dan die zunden.

¶ Dat ander is die grote vrese der zunden. Wie
solde slapen sonder sorghe op een bedde daer swer
den bouen hinghen an enen siden drade? Dat swe
ert hanghet bouē allen zunders dat is dat strenge
ordel gods. Dit zweert sal den zunder snyden in
twe delen. als xp̄s ordelen sal alle menscen. want
dan sal hi ordelen ouer siel eñ lichaem. Die dit zwe
ert voer oghen heuet hi mach wel opstaen vanden
bedde der zunden..

Epistel des woensdaghes Ad thessolo. int iij
capittel.

Broeders staet eñ hout die settinghe die ghi
gehoert hebt ouermits teghenwoerdighe le
re. het si ouermits brieuē. mer ons here ihesus xp̄s
selue een god die ons liefheuet eñ ewighe troest ge
geuē heuet in goeden hope ind̄ gracien moet v hert‹
te troesten eñ sterck maken in allen wercken ende

goeden woerden. Broeders voertmeer bidt voer ons dat die euangelie lopen eñ verclaert moet werden also si oec bi v. Glo. ghelopen heeft eñ verclaert is dat wi vanden quaden menschen ghelotē werden. Want dat gheloue en is allen menschen niet. mer die heer is ghetrouwe die di sterc maken sal eñ vanden quaden behoeden. Broeders wi betrouwen van v inden here dat wi gheboden hebbē eñ ghi nu doet dat ghijt oeck doen sult. Die here moet v herte stueren inder liefsten gods eñ der ghehoersaemheyt cristi

Euangelium des seluen daghes Ma. xiij.

IN den tiden liet ihesus die scare en ghinc in dz huus. Sijn iongheren quamen tot hem seggende. Ontbint ons dese parabole vanden herick des ackers. Hi antwoerde hem. Die goet saet sayet. dat is die sone des menschen dye welck is inden acker. Die kinderen des ghelōues zijn dat goede saet. De heric zijn die schalcke kinderen. eñ die hem hederic sayet is die viant. die bouwe dat ist eynde der werelt. die mayers zijn die enghelen. Alsoe den heric vergadert wort eñ int vuer verbrant: Also salt wesen int eynde der werlt. Die soen des menschē sal zijn enghelen senden. eñ vergaderen alle die lachteren van sinen rike eñ die boesheyt doen eñ valsce seden inden ouen des vuers daer sal stringhe zijn eñ knersinghe der tanden. Ende sullen die ghrerechty

gheclincke als die zon in hoers vaders ryc. Die oren heeft te horen die hoer.

Euangelium des vridaghes. Mar. xiij.

IN den tiden sede ihesus sine iongheren. Als ghi sien sult de mistroeters staen dar si niet en souden. diet leest verstaet dat die in iudea zijn sullen vlien int gheberchte ende die opt dac is en sal niet nederclimmen in zijn huis om yet daer wt te nemen. Ende die inden acker is en sal niet wedercomen. om zijn cleet te nemen. wee den ghenen die kinder dragen sullen dye voetsteren zijn sullen. inden daghe bidt dat dese dinghen des winters niet en ghescien. De daghen des drucs sullen suc wesen dat si nye alsoe en waren vaden dat god die creaturen sciep to nu noch en sullen nummermeer gescien. En hadt god die daghe niet vercort. die menschen en worden niet behouden. mer om die wtuercoren die hi ghecoren heeft sal hi die daghe vercorten. Ist dat v yemant seit Siet hier is xpistus siet daer is hi gheloues niet want daer sullen opstaen valsche kersten ende propheten ende sullen gheuen teyken ende wonder te bedrieghen Ja die wtuercoren zijn. waert moghelic. daer om siet toe ic hebt v te voren ghesept

Epistel opten. xx. zondach Ad ephesios.

BRoeders aldus ic bidde v dat ghi wysselick wilt wanderen. niet als onwise mer als wi se lossende den tijt want die daghe zijn quaet daer om en wilt niet onwerkende werden. mer verstaen

welc die wille gods is Wilt vanden wyn niet dro ken werdē daer oncuuscheyt in is. Mer zijt vuult inden heylighen geest sprekende in psalmen eñ ym nen eñ geesteliken sanghe singhende den here vro lic wesende in dijn herte. Altoes doet danc voer al dinc. Het si ghelijc om ongelijc indē naem ons he ren ihesu xpi eñ den vader wesende malcander on derdanich inder vresen cristi

Euangelium des seluen daechs. Ma. xxij.

In dien tiden seyde ihesus die princen d' pryesteren eñ den oudē des volckes dese ghelikenisse. Dat rijc der hemelen is ghelijc enen mensce eñ enen coninc dye sinen soen brulocften bereyden. Eñ sende zijn knechten te roepen die totter brulocft ghenodet waren eñ en wolden niet comen. Anderwerf sende hi ander knechten wt eñ seyde Segget den ghenē die ghenoet zijn. siet mijn morghē mael is bereyt. mijn ossen eñ ander ghedierte zijn gestaeghen aldinc is bereyt comt ter brulocften. Eñ die v̄suymdent eñ ghinghē hen. Sulcke in zijn dorp. eñ Sommighe to zijn neringhe Die and' vinghen syn knechten eñ si dodense mit laster. Doe dit die coninck hoerdewaert hi toernich eñ seynden wt zijn volck eñ dede die manslachters verslaen. ende verbrande hoer stat. Doe seyde hi totten knechten Die brulocften syn bereyt. mer die ghenoet waren

en warens niet weerdich. daer om gaet totten lu
den der weghen. eñ wie ghi vindet roept ter bru
loften. Die knechten ghinghen inden weghe eñ v
gaderden alle die si vonden goede eñ quade. eñ die
bruloften zijn veruult. Die coninc ghinc omme dat
hi sien soude die daer aten. Eñ hi sach daer een mē
sche die mitten bruloft clede niet ghecieet en was.
eñ seyde hem. Vrient hoe bistu inghegaen ende du
gheen bruloft cleet en hebste? Eñ hij zweech. Dye
coninc seyde den dienres Binten handen en voetē
eñ werpten in de uterste duusternisse. daer screpen
zijn sal eñ knersinghe der tanden. Veel sinder ghe
roepen. mer wenich vercoren

Sermo

Simile est regnū celoꝝ homini regi. qui fecit nuptias. Ma. xx. In desen euangelio werden ons bescreuen twe punten ¶ Ten yrstē die grote miltheyt gods die een grote bruloft heeft ghemaect mit sinen zoen ihesum. Tot deser bruloften zijn gheroepen veel menschen. Want vanden yersten mensche die god schiep totten laetsten. heft hyse al gheroepen totter hemelscher bruloften. Hy sende zijn knechten dat waren die propheten. om te roepen die ioden. mer si en wolden niet comen. Daer na sende die coninc ander knechten. dat waren die apostelen om te roepen die heyden. mer dese warē onweerdich eñ wouden niet comen.

Hi namen die knechten des coninc en dodense Die coninc sende te laetsten zijn derde boden. dat zijn die predicaers. minrebroeders. augustinen. en onser vrouwen broeders dat si gaen sullen al de werlt doer prediken. en vergaderen die heyden en kersten om te comen tot die ewighe brulofte. wāt god heuet bereyt dat ewighe goet den ghenen dye to deser brulofte comen sullen ¶ Dat ander punte is want wi al gheroepen zijn to deser bruloften so en sullen wyse niet versmaden als dese menscen deden. mer wi sullen ons altoes daer toe bereyden mit goeden wercken. en bouen al sullen wi ansien dat wi andoen dat bruloft cleet. dats dat wy die waerachtighe liefte sullen moeten hebben. eer wy comen tot deser brulofte. dat is god lief te hebben bouen al. en onsen naesten ghelijc ons seluē. want sonder dit cleet an te hebben waert ommoghelyck daer te comen.

Epistel des woensdaechs. Ad tesso. iij.

BRoeders wi ghebieden v inden naem ons heren ihesu xpi dat ghi aftrect van elkē broider die ongeordinierlic wandert nad setitnghe die si van ons ontfanghen hebben. Ghi weet self hoe dat behoert ons te volghen. want wy en waeren niet onrustich onder v of en aten niemans broet te vergheues. mer in arbeyt en moyenisse werckēde nacht en dach dat wi niemant van v ōsmadē. niet

of wi die macht niet en hadden van v de nootdruf te ontfanghen wāt wi v dat euangelium predicte mer op dat wi ons seluen v to een exempel moeten gheuen ons te volghen eñ die ledichept te latē wāt doe wi noch bi v waren verboden v dat oec. Wye niet arbeyden en wil die en sal niet eten. wi hebbē ghehoert datter sommich onder v onrustelic wan derde niet arbeydende. mer in vremde dingē ledich zijn Aldustanighen ontbieden wi eñ bidden inden here ihesu xp̄o dat si stil arbeyden eñ eten hoer bro- et. mer broeders wilt niet aflaten wel te doen In xp̄o ihesu onsen heer.

Euangelium des seluen daechs. lu. xiiij.

IN den tiden seyde ihesus den ghenen dien ghenoet hadden. Alstu doetste een auontmael en wilt dijn vriende niet noden noch dijn broeder noch dijn ma ghen. noch rike ghebueren. op dat si di niet weder en noden eñ di een wedergaue ghesciede. Mer als du weerscap maecste roepet arme crepel eñ blynde eñ du sulste salich zijn want si en hebben v niet we der te gheuen. het sal di weder ghegeuen werdē in den loue der gerechtigher. Doe dit sach een vā die daer saten seyde hi hem. Salich zijn si diet broet etē sullen int rike gods

Euangelium des vridaechs. lu. vi.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē. Sa lich sult ghi wesen als v die luden haten.

En als si v v̄scheyden en̄ lasteren. en̄ v name werch werpen recht als quaet om die soen des menschen Verblijt v in dyen daghe. Want v loen is veel indē hemel. Al des ghelijc deden die propheten hoer va ders Mer wee v rijcken die uwen troest hebt. We v die versaet zijn. want ghi sult hongheren. We v die lachet. want ghi sult screyen en̄ wenen. We v als v die luden al welspreken. Des ghelijcs deden die propheten hoer vaders Mer ic seg v dit. hebbet lief v vianden. en̄ doet goet die v haten. spreke hem goet die v quaet spreken. bidt voer die ghene dye v persecutie doen. En̄ die dijn cleet neemt. wilt hem niet dijn rock verbieden. Die di slaet aen dijn kin nenbac. biet hem die ander. Ghif een yeghelic dye di bidt. En̄ die di dat dijn is nemet. eysche hē nyet weder. En̄ als ghi begheert dat v die menscē doen doet hem des ghelijc weder. En̄ of ghij den ghenē liefhebt dye v liefhebben. wat danc boert v daer af Want die zunders soecken die ghene die hem lyef hebben. En̄ of ghi den ghenen goet doet dye v oec goet doen. wat danck behoert v daer af. Dit doē oec die zunders. En̄ of ghi onderlinghe dē ghenen gheuet daer ghi af hoept weder tontfanghē. wat danc boerter v af? Want die zunder gheuet den zū der omme also veel weder te ontfanghē. Mer ick seg v. hebt lief v viande. en̄ doet hem wel. Gheeft onderlinghe. nyet daer af weder hopende. V loen sal groot zijn inden hemel en̄ ghi sult oeck des alre

ouerste kinder zijn. hi is goedertieren ouer dye on danchbaren en̄ quaden.

Epistel opten. xxi. sondach. Ad ephe. vi.

BRoeders voertaen weest sterc inden here en̄ inder macht zijnre mogentheyt. doet an de wapen gods dat ghi staen moecht teghen des vian des laghen. want ons en is gheen medestriden te ghent vleysche en̄ tbloet. mer teghens der princen macht die ander vianden regeren onder hem die re geren dese werlt der duusternissen. dats teghē die viande die minres der werlt regeren. Teghen dye geestelike viande der salicheyt inder lucht. Daer ō ontfanghet die wapen gods op dat ghi wedēstaen moghet inden bosen quaden daghen. ende in allen dinghen volmaect staet. staet daer om v lendē op ghescort in liefte en̄ anghedaen den halsbant ō ghe rechticheyt. en̄ die voeten ghescopt in die bereydin ghe der euangelien des vredes In allen dinghē ne met die schilt des gheloues. in welken ghi alle vue righe schutten des alre boesten wt moghet doen. en̄ nemet den helm der salicheyt en̄ tsweert des gee stes dattet woert godes is.

Euangeleum des seluen daghes Jo. iiij.

IN den tiden was een coninc. wes sone siec was in capharnaum. Doe dese hoerde dat ihesus quam wt iudea in galileen. ghinc hi to hem en̄ badde dat hi neder daelde en̄ maecte zijn soen ghe

sont want hÿ begonde te steruen. Doe seyde hem ihesus Ten si dat ghi teykenen eñ wonder siet ghi en ghelouet niet. Doe seyde dye coninc. Heer clim neder eer mÿn soen sterue. Jhesus seyde hẽ. ganc dÿn sone leuet. Die mensche ghelouede den woerden die ihesus sede eñ ghinc thuus Doe hi neđ clã ghemoete hem zÿn knechte eñ bootscapte hem seggende dat zÿn seone leefde. Do vraechde hi die vre in welcke hi bate ghehadt hadde. Eñ si sedẽ hem. Ghisteren ter seuender vren liet hem die sage Doe kende die vader dattet inder seluer vren was daer hem ihesus in seyde. dÿn soen leuet. Eñ hi gheloef de selue ende al zÿn huus

SERMO

Erat quidam regulus. Jo. iiij. In desen euangelio werden ons bescreuẽ twe puntẽ Dat eerste is wat wi vſtaen bi dit coninxken wel kes sone siec was in capharnaum. Hier bi verstan wi alle menschen die een coninc is ouer al dat god ghescapen heuet. Want god schiep aldinc eer hy dẽ mensce schiep. om dat die mensce bouen aldinc sol de sÿn. Hier om sept dauid. her ghi hebt aldinc ge set onder die voeten des menscen. Want die men sce een coninc is ouer aldinc. so sal hi dat wysselick regeren ter eren gods en salichept zÿnre sielẽ. Mer als wi dat qualyke ghebruken eñ god daer nyet af en dancken of en louen. so verlie sen wi de name des conincs eñ werden ghehepten coninxken. Eñ

dan wort ons sone siech dats ons arme siele.

¶ Ten anderen sullē wi exempel nemen aenden coninxken. Als wi bekennen dat ons siel siech is. of onghesont van zunden. so sullen wi roepen mit innighe begeerte van herten eñ segghen. Here dael mit dijn ghenaden to mijn arme siele. want si siec eñ cranck is. Doen wi dit mit vaste ghelove. son der twivel hi sal mit syn ghenade comen tot onser sielen eñ makense ghesont. want het is een gewa rich eñ ghetrouwe meyster. Hier omme sept Johā nes guldemont. Alle meysters deser werlt soeken groot loen eñ costelicke gaven. mer dese meyster ie sus xpristus en begheert niet van ons. dan innich ghebet. ghelijckerwijs als hi ons bewijst in dit co ninxken

Epistel des woensdaghes Thimo. i.

Lieve sone dat eynde des ghebodes in liefte van een reyn herte en goede consciencie. en ongheveynsede ghelove. van welken sommighe af dwalen die omghekeert zijn in ydel clappinghe en leerres der ewen willen syn. en vstaen niet wat si sprekē. of dat zijt mede willen proevē wi wetē dat die ewe goet is ist datmēse wittelic ghebruket dat wetēde dat die ewe den gerechtighē niet gheset en is mer den ongerechtighē ende den ongehoersami ghen en ongenadigē. den misdadighen. den zundy ghen. den bevlecten. den vaderslachten. den moe-

derslachtighē. den manslachter. den oncuuschē eñ den zunders teghen der naturen den plaghers den loghenaers den meynedighē. Wat anders contra rie der ganser leringhe: welke leringhe nader euan gelien ŏ glorien des heilighen gods dat wi betrou wen Ic danc den ghenen die mi ghesterct heuet in xpo ihesu onsen here

Euangelium des seluen daghes. lu. vij.

IN den tyden ghescbieden op een ander saboth dat ihesus in die sinagoga ghinc eñ leerde Daer was een mensche eñ zijn rechter hant was lam. Die scriben eñ pharizeen namens waer of hi opten saboth gesont maecte. op dat si vindē moch ten waer mede si hem dodē mochten. Hi wiste ho re ghedachten eñ seyde den mensche die lam was Stant op eñ stae int middel. Hi rees op eñ stont. Eñ ihesus sprac to hem. Ic vraghe v oft gheorloft is opten saboth wel te doen. of qualic. die sielen te behouden. of te verliesen: Hi sachse al omme eñ sey de den mensche. Rect wt v hant. eñ hi strectese eñ zijn hant is ghesont ghemaect. Doe wordē si myt verwoetheyt veruult eñ spraken onderlinghe te sa men wat si ihesum doen souden

Euangelium des vridaghes. Ma. viij.

IN den tiden doe ihesus quam in peters huus. sach hi syn swagher ligghende. ende den sage

hebbende. En hi roerde hoer hant. ende die saghe ghinc van hoer. en si stont op en dyende hē. Doet auont was brochten si daer veel voert dye beseten waren. En hy werp den geest vut inden woerdē: en al die sieck waren maecte hy ghesont. Om dat veruult worde dat ysaias die propheet sprac. Hi heuet onse cranchepden ghenomen en ons siechepdē ghedraghen

Epistel opten. xxij. zondach. Ad phil. i.

BRoeders ic betrou dat selue. die goede werken in v begonnen hebt dye salt volepnden tot inden daghe ihesu cristi. Als ons daghen hen gaen dan beghint die dach ons heren ihesu cristi. Want alsо is mi recht dat te beuoelē voer v allen. om dat ic heb inder herten en in minen banden en in die bescherminghe. en die vastmakinghe d' euangelien v allen ghesellen te zijn mijnre vrouden ¶ Die goetwillichept en die ghelatenhept die god dē predicaren gheuet. En die ghetroestichept in allen druc dat zijn tepkenen dat god bekeringhe des volkes begheert. Want god is mijn ghetughe doe ick v allen in de ghedoemte ons heren ihesu cristi begere. En dat bid ic dat v liefte meer en meer ouervlode in wetenhept en in allen sinne. dat is in onderschept des verstandes. en in vutwendighen wercken der barmhertichept. dat ghi proeft die bestedighe en repn zijt sonder vtorнpnghe indē daghe xpi

duult van alle vroude der gerechtichept. overmits ihesum xp̄m inder glorien des loues.

Euangeleum des seluen daghes. Ma. xviij.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Dat rijck der hemelen is ghelijc enen mensce die een coninc was die rekeninghe maken wolde mit sinen knechten Doe hi began die rekeninghe te setten is hem een knecht gebrocht dien sculdich was tien dusent pont. Eñ doe hi niet en hadde mede to vergheldden gheboet die here datmen vercofte. zijn wyf eñ kinder eñ al dat hi hadde omme syn sculde te betalen. Die knecht knyelde neder. eñ badt sinē here eñ seyde. Hebt medeliden mit mij. eñ ick sal v al betaelen. Die heer ontfermde des knechtes. eñ lieten eñ schalt hem die scult quijt. Die selue knecht te ghinc eñ vant een van zijn medeknechtē die hem sculdich was. c. penninghen eñ grepen eñ hielten bider kelen eñ seyde. Gif dattu sculdich biste. Eñ die medeknecht viel neder op zijn knyen eñ bad hē eñ seyde. Hebt medeliden mit mi. e[illegible] ic sal v al betalen. Mer hi en wolde niet eñ deden inden kercker tot hi die scult betaelde. Doe dat die ander mede knechten saghen worden si seer bedruct. eñ quamē eñ seyden horen here al datter ghesciet was. Doe riep hem zijn here eñ seyde hem. Scalcke knecht. al dyn scult heb ick dij quijt ghelaten want du mij baedste. had v daer om niet behoert dijn medeghe

selle te ontfermē. als ic dynre ontfermde. Syn he-
re waert toernich. eñ leuerde hem synen pynres o-
uer ter tyt toe dat hi syn schult betaelde. Also
sal myn hemelsche vader v oeck doen. het en si dat
ghi elck uwen broeder vergheuet vut alle uwer her
ten..

Epistel des woensdaghes Totten romeynē. int. viij. capittel

Broeders in hope syn wi behoudē ghewor-
dē. mer die hope diemen siet en is gheen ho
pe. Wāt dat yemant siet dat hoept hi. mer hopen
wi dat wi niet en sien. so verbeydē wi ouermits v̄
duldicheyt. Des ghelycs helpt die geest onse cranc
heyt. want dat wi bidden alst behoerlic is en we-
ten wi niet. mer die geest selue eyschet voer ons mz
onsprekelic suchtende. Die de herten onderuindet
weet wat die geest eyschet. Want die wille gods
eyschet voer die heylighen..

Euangelium des seluen daghes. Mar. iiij.

In den tiden seyde ihesus sinen iongheren.
Siet wat ghi hoert In wat maten dat ghi metet
salmen v weder mede meten. eñ men sal v toeghe
uen. Eñ so wie heeft dye salmen gheuē. eñ so wie
dan niet en heft dat hi niet en heft sal hem afgheno
men werden. eñ hi seyde. Aldus is dat rike gods
recht of een mensche saet inder eerden worpen. eñ
hi sliepe eñ dat saet opghinghe nachtes eñ daghes

eñ groyde eñ wies als hi des niet en weet wat om
uernaemt brenct dat lant vrucht crupt eñ daer nae
aren. En als dat zaet aldus vrucht van hem heuet
ghebrocht. dan sent hi rechteuoert die zekel. want
die bouwe is na by

Euangelium des vridaechs Mar. xx.

IN den tiden ghinghen die pharizeen hen. eñ
namen raet op dat si ihesum berispē moch-
ten in zijn woerden. si seynden hem hoer iongerē
mit herodes knechten eñ seyden. Meyster wi we
ten datstu waerachtich biste. eñ den wech godes
indē waerheyt leerste. eñ du niemant en achste. du
en sieste niet aen die personen der menschen. daer
om segt ons wat dunct v. ist gheorloft den keyser
tyns te gheuē of niet? Ihesus kende hoer salicheyt
eñ seyde. Ypocriten wat tempteerdi mi? toent mij
die munte des tyns Doe brochten si hem enen pen
ninc. En ihesus vraechde hem. Wies is dit beelde
eñ dit opscrifte? Si seyden hem des keysers. Doe
hiet hi hem. Daer omme gheuet den keyser dz des
keysers is. eñ gode dat gods is. Doe si dit hoer
den veronweerden si hem eñ lieten hem eñ ghingē
ewech

Epistel opten. xiij. zondach. Ad phil. iij

Broeders weest mijn nauolghers eñ aensiet
neerstelic die alsoo wanderen. Als ghij ons
forme hebt dat ist beelt ons leuens wanter wādēr

den veel anders die ic v dic ghesept hebbe. mer nu segghe ic al wenende dat si viande zijn des cruces cristi. hoer eynde is die verdoemenisse. die buyc is hoer god. en̄ hoer glorie is in schande der gheenre die eertsche dinghen smaken. mer ons wanderinghe is inden hemel of wi den behouder verbeyden den here ihesum cristum die dat lichaem onser verworpenheyt ghemaect heeft medegheformet den lichame zijnre claerheyt naden werckē daer hi hem aldinc onderwerpen mach.

Euangelium des seluen daechs. Jo. vi.

In den tyden doe ihesus zijn oghen op sloech.
Soect in die vasten na tghetal C. iiij

Epistel des maensdaghes Ad tessalo.

Broeders wi zijn sculdich altoes god te dācken voer v. alsoe alst oeck weerdich is. wāt v gheloue wast op v. die liefte eens yeghelikes van v allen ouerulopt in v onderlinghe als dat wij oec selue verurouwen in v inder kerckē gods om uwe ghedoechdsaemheyt. en̄ om te behouden tgheloue in al dijn veruolghinghe en̄ tribulacie die ghi lydet tot een exempel des gherechtighen ordel gods. op dat ghi weerdich ghehadt moet werden int rijcke gods ihesu cristi daer ghi oeck om lidet. want het is gherecht voer gode den ghenen die v drucken lijden wedergheuende. en̄ v die ghedruct werste rust mit ons inder openbaringht vanden hemel des he

ren ihesu xpi mitten enghelen zÿnre mogentheyt. indē vlammen des vuers waer gheuende den genē die gode niet en kendē: often euangelien ihesu cristi niet ghehoersaem en waren die sullen ewige pÿne liden in die ewighe verdoemenisse vant ansicht ōs heren eñ vander mogentheyt zÿnre glorien als hÿ comē sal om glorificeert te werden in sinen hilighē eñ wonderlick werden in alden ghenen die ghelo-uen in hem.

Euangelium des seluen daghes Ma. ix.

In den tiden quamen iohannes iongherē to ihesum eñ seyden. Waer om vasten wi eñ die pharizeen. eñ v iongheren en vasten niet? Jhesus antworde. Hoe moghē des brudegoms kinder wenen soe lan ghe als die brudegom mit hem is Dye daghe sullē comen. dat hem die brudegom ghenomen sal wer den. dan sullen si vasten. Niemant en set eenē lap nyes lakens voer een out cleet. mer hi neme dat vā den clede ouerloept. op dat een beter snede wort. Noch si en doen oec niet den nyen wÿn in olde va ten. of die vate breken eñ die wÿn stort out. eñ dye vate verderuen. Mer nyen wÿn doen si in nye va ten. eñ beyde bliuen si behouden

Euangelium des vridaghes Math. xvij.

In den tiden doe ihesus eñ zÿn iongheren to ca
viij pharnaum quamen. so quamen to petrum die ghe ne die den tyns ontfinghen eñ seyden hem. V mey ster en heuet den tyns niet betaelt. Hy seyde dats

oer also. En doe si in huus quamen. was ihesus die perste woerde en seyde. Symon wat dencstu: die coninghen vandē lande van wien nemen si tribuut of tyns van hoer kinder of van vremde ludē. Hi antwoerde. Van vremden. Doe seyde hem ihesus daer om zijn die kinder vry. Mer op dat wyse niet en scandalizeren: so ganck totter zee en schyet enen hoec uut. en neemt den persten vissce dye daer uut com. en doet op zijnen mont. daer in salstu vin den enen penninck. neem dyen en gheeft hem voer di en mi

Epistel opten. xxiiij. zondach Ad co. i.

Broeders wi laten niet af voer v biddende. en eyschende. datstu vander kennisse zijns willen veruult wert in alle wijsheyt en geestelijcke verstandenisse. op dat ghi waerlic moet wanderē mit gode ouermits allen dinghen behagende In alle goede wercken vruchtmakende en wassende inder wetenheyt gods crachtich in alre vrouden nae der mogentheyt zijnre claerheyt alre doechden. en lancmoedicheyt. Dancket gode den vader dye ōs weerdich ghemaect heuet inden hemel des lotes d heylighen inden lichte. de ons verloste vand machte der duusternisse. en ons ouervoerde in dat rijcke des soens zijnre liefte. daer wi verlossinghe in hebben en verlatenisse der zunden. Ouermits ihesum xp̄m onsen heer

Euangelium des seluen daechs . Ma . xxij .

IN den tiden ghinghen die pharizeen hen
Soect nae tghetal CC . xvij .

Sermo

Ostendite michi nummisma census . Ma . x .
Cristus ihesus seyde den ghenen de hem te
teerden dat si hem tonē souden die munt des tyns
Nu vinde ic dat die mensce drie dinghen tonē sullē
¶ Ten eersten stantachticheyt . als dat wi onse
naesten houden sullen dat wi hem belouen . Dit le
ret die apostel . Een yeghelic mensche sal die waer
heyt spreken mit zijn naeste . want ware menscen
soecken god eñ hi troestse in horen lyden . Eñ dyt
wort ons bewijst in Thobyas daermen af leest in
der bybelen . Dese was oprecht voer gode in alle si
ne wercke . eñ daer om ontfinc hi troest van gode .
Want god sende sinen enghel tot hem dien vlichte
eñ hem siende maecte want hi blint was
¶ Ten anderen goede wercken . die wy altoes
tonen sullen onsen naesten . Op dat wi gode daer
af louen eñ daer nae wercken . Niet en sullen wy
ons goede wercken doen voer onsen naesten . om
daer af ghelouet te zijn . want die dat doen die bly
uen zijn wercken vlozen voer gode ¶ Dat derde
is dat wi altijt sorghen sullen . hoe wi gode tonen
moghē een reyn siele in onser doot . wāt ghelijker
wijs wi wetē dat een penninc bekent wort byden;

scriften eñ beelde datter opstaet. alsoe sal ons siele bekent werden inder uren des doots Nu een yege like siel is na gode ghebeelt daer om die gheuondē werden inder doot. dat si dat beelt suuer gehoudē hebben dye sullen vergadert werden indē scat des ewighen leuens. We den ghenen die dan hebben een onsuuer siel. want si sullen gheworpen werdē int ewighe vuer

Epistel opten. xxv. zondach Ad roma. xi

Broeders ick en wil niet dat ghi onwetēde zijt dese vóholenheyt. op dat ghi in v seluen niet wijs en zijt: Die blintheyt ghesciede een deels in israhel. In sommighe ioden eñ niet in allen. tot dat die volheyt der heydenē in quamen. Eñ aes is rahel behouden waert int ende der werlt bi enoch eñ helyas prekinghe als ghescreuen is. Hi sal comē wt syon die verlossen sal eñ afdoen die ongherech tichept iacobs Eñ dat si hem een oerconde van my als ic afnemen sal hoer zunden. nader euangelien zijn si viande om v. mer nader verkyesinghe zijn si die alre liefste om die vaders Dits om dye beloeftē die totten vaders ghedaen was. want sonder pe nitencie zijn die giften eñ roepinghe des gods wāt also ghi oeck enighe tijt gode nyet en ghelouedden. mer nu hebdi veruolghet de ontfermhertichept om der gheenre ongheloūichept. Also en hebben oeck dese nyet ghelouet in v ontfermhertichept. Want

god heuet aldinc besloten in die ghelouicheit op dz hi hoerre ontfermt.

Euangelium des seluen daechs. Ma. ix.

IN den tiden sprac ihesus totten scharen vandē volcke. Doe quam een prince der sinagoghen to ihesum eñ aenbede eñ sprac. Heer mijn dochter is nu ghestoruen. mer comt eñ legt v hant op hoer eñ si sal leuendich werden. Jhesus stont op. ende ghinc mit hem. eñ zijn iongheren volchden hem Een wijf die den vloet ghedraghen had. xij. iaer. dese quam to ihesum. eñ roerde den soem zijnre cle deren. want si seyde in hoer seluen. mochte ic ghe raken die soem zijnre cleder so worde ick ghesont. Doe keerde hem ihesus omme totten wijf eñ sprac Dochter v grote gheloue heuet v ghesont gemaect Eñ si bleef ghesont van dyer vren voert. Doe ihe-sus quam in des princen huus vant hi dat volc seer weneude. Doe sprac hi. Waer omme weendi. sta op eñ gaet wech. die ioncfrouwe en is niet doot. si slaept. mer si beschreyden hoer. want si wistē wel dat si doot was. Doe dat volck al was ghegaen. ghinc ihesus totter ioncfrouwen daer si lach ende namse bider hant eñ sprac Joncfrou ic seg di stant op. si begonde te wanderen. Eñ dit gherucht quā in alle den lande

SERMO

DOmine filia mea modo defuncta ē. Ma. ix

¶ In desen euangelio werden ons bescreuẽ. ij. punten to onser lere ¶ Ten eersten wat wy verstaen bi dese ioncfrouwe. Hier bi verstaen wi den zunder die mit zunden zijn siele dodet. Als die mẽsche wil heuet zunde te doen so wort zijn siele sieck Eñ als die wil volbrocht wort mitten werckẽ. so sterft zijn siel voer gode. Want dan verliest de mẽsche die godlike gracie daer die siel bi leuet. Onder alle zunden isser seuen die de siel doden. Dat is ho verdye. gyerichept. nijt. gramschap. oncuuschept. gulsichept eñ traechept. Dese hepten dootzunden want wat siel dat daer mede besmet is die is doot voer gode. ¶ Dat ander is dat dese ioncfrou v̄wect waert vand̄ doot dat was bi twe dinghen. ¶ Dat eerste. hoer vader badt ihesum xp̄m voer hoer. hier bi verstaen wi als ons siel doot is. soe sullen wi goede menschen bidden dat si voer ons biddẽ want dat ghebet der zunders en v̄hoert god niet. ¶ Dat ander was dat xp̄s zijn hant leyde op hoer. eñ doe stont si op. Hier bi verstaen wi die hant des priesters die ons ontbint van onse zundẽ Eñ daer omme souden wi ons dic laten beroeren van deser hant. op dat ons arme siel mochte leuen dich werden. op dat wi mochten comen na desen leuen bi gode in dat ewighe leuen. tot welkẽ leuen ons moet brenghen die vader. die soen eñ die heylighe geest. Amen.

Broeders danct god den vader voer na tghetal C.C.xcvij Soeket

Hier eynden alle die epistelen en̄ euangelien mitten sermonen vanden gehelen iare. vander tijt

Hier na beghinnen die epistelen en̄ euangelien des gehelen iaers vanden heylighen.

Op sinte andries auont Epistel int boeck der wijsheyt ghescreuen

Des heren benedixie is opt hoeft des gerechtighē daer om gaf hē dye heer dat erue en̄ heuet hem een deel in die xij. ghedeyt en̄ heuet gracie gheuonden in alle vleysches aensichte. Hi heuet hem in die vrese der vianden groet ghemaect. en̄ wonderlike dingen in sinē woerde te sate ghebrocht. hi heeften mit glorie geeert inder coninghen ansichte vtoghende hem syn glorie. hi heeft hem int gheloue en̄ in zijn slechthet heylich ghemaect en̄ wtuercoren van alle vleysche hi gaf hem die gheboden. en̄ die ewe des leuens en̄ der leringhe. en̄ heeft hem hoech ghemaect. hy heuet hem gheset een ewich testament. hi omgorden mitten gordel der gherechtigheyt ende mitten halsbande des ghelouues En̄ die here dede hem aen dye crone der glorien

Euangelium des seluen daechs Jo. i.

In doen tiden stont iohannes eñ twe van sinen iongheren eñ sach ihesum wanderen eñ sede. Siet dat lam gods. Dye iongheren saghen hem spreken eñ volchde hem. Ihesus sach omme eñ sach hẽ vol ghen. eñ seyde hem. Wat soecti. Si seiden. Rabbi dat is. meyster waer woestu? Hi seyde hem: comt eñ siet. Si quamen eñ saghen waer hi bleef. si ble uen dien dach bi hem. het was bynae der tiender vren. Die een vanden tween was andreas simon petrus broeder diet ghehoert hadde vā iohanne eñ hem volchde. hier vant hi ierst simon zijn broeder eñ seyde hem. Wi hebben gheuondẽ messyam dat is te segghen xp̄s. eñ brochten tot ihesum. Ihesus sach hem eñ seyde. du bist simon ians soen. du sul ste cephas heyten: dats te segghẽ petrus. Des mor ghens wolde hi wtgaen in galileen eñ vant philip pum eñ ihesus seyde hem. Volcht my. Philippus was van een stede die bethsayda hiet daer ādreas eñ petrus af waren. philippus vant nathanael eñ seyden. Wi hebben ihesum iosephs soen vā nazare nen gheuonden die moyses eñ die propheten inder wet ghescreuẽ hebben. Eñ nathanael seyde hẽ Vā nazareth mach wat goets comen. Doe seyde phy lippus to hem. com sich. Ihesus sach nathanael to hem comen eñ seyde van hem. Sich waerlick een israhels man daer gheen loesheyt in is. Nathana el seyde. Waer af kenstu mi. Ihūs seyde. eer v phi

lippus riep doe du waerste onder den vyghe boem sach ic di. Nathanael seyde. Meyster du biste godes sone du bist coninc van israhel. Jhesus seyde. om dattu ghe loues want ic di sach onder den vige boem so sulstu meer sien dan dese. Eñ hi seide voer waer seg ic v ghi sult den hemel open sien eñ die en ghelen gods climmende eñ nederclimmende optes menschen sone.

Epistel op sinte andries dach. Ad ro. x.

Broeders mitter hertē gheloeftmen der ghe rechtichept. mittē monde ter salichept. als die scrifture sept. Die in hem ghelouet en schaemt hem niet. Tis gheen scheel teghē die ioden oft hey den. wāt hi is heer aldenghenē dye hem anroepen Die anroept den naem des heren sal behoudē zijn. ho sullen si aenroepen dat si niet gheloeft en hebbē of hoe sullē si ghelouen die si niet gehoert en hebbē of horen sond' prediken. of prediken als si niet ghe sepnt en wordē Als gescreuē is hoe scoen zijn hoer voeten die den vrede prediken dat toecomende is. Wāt ysaias sept. heer wie heuet ons horē geloeft Eñ hoer ghelupt is vutghegaen in allen landē. int eynde eñ ronthept der eerden

Euangelium des seluen daghes. Ma. iiij.

In den tiden wanderde ihesus bider zee van galileen daer sach hi twe broederē simō die peter hiet eñ andreas zijn broeder vutwerpēde ho re netten in die zee. want si waren visschers Eñ hi

seyde hem. Volcht mi ick sal v maken visschers der menschen. Si lieten rechtruoert hoer netten. ende volchden hem. Doe ghinc hi wech daer hi sach. ij ander broeders iacob zebedeus soen. eñ iohan zijn broeder boetende hoer netten indē scepe mit zebedeus hoer vader. eñ riepse Ter stont lieten si hoer netten eñ hoeren vader eñ volchden hem.

Epistel op sinte barbaren dach.

Mijn heer mijn god du hebste mijne woninge opter eerden v̄heft Voer die wechblopende doot heb ic ghebeden Jc heb angheroepen den heer mijns heren vader dat hi mi inden dage d̄ tribulacien niet en liet. eñ inder houerdyen tijt hulpe Jck sal stadelic dinē name louen ic sal hem medelouē in belyen. eñ mijn bede is verhoert. Du hebste mij vā den v̄liese verlost. eñ mi wtghenomen vand̄ boser tijt. daer om sal ic belyen eñ seggen v lof eñ benedien dijn naem here onse god.

Euangelium des seluen daechs. Ma. xxv.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē Dan sal dz rijc der hemelē ghelijc zijn. x. maechden die hoer lāpen namen eñ ghinghen den brudegom eñ d̄ bruyt te ghemoete. Vijf van hem waren dwaes eñ vyue wijs mer die vyf dwasen en namen ghenē olye in horen lampen. Die wyse namē oly in horen vaten mitten lampen. Doe die brudegom merrede. Slyepen si allen eñ slumerden. Toe middernacht waert

een ghetoep ghemaect. Siet die brudegom cōt gaet hem te ghemoete. Doe bereyden die maechdē hoer lampen. Die dwase seyden den wysen. Gif ons van uwen oly want ons lampen zijn uutghegaen Die wyse antwoerden. Wanter v eñ ons niet ge noch en waer. soe gaet lieuer tot die vercopers eñ copet. Doe si gaen souden copen. quam die brude gom. eñ die bereyt waren ghinghen mit hē ter bru losten. eñ die dore is ghesloten. Ten laeste quamē die ander maechden eñ seyden. Heer heer doet ōs op. Hi seyde hē. voerwaer ic en ken v niet. Waect daer ō want ghi dach noch vre en weet.

Op sinte nycolaus dach epistel Sapiencie

Siet enē groten priester die in zijnē dage go de behaghede. eñ is gherechtich vonden eñ indē tijt der gramschap is hy een v̄soeninghe wor den. Sijn ghelijc en is nye ghevonden die de ewe des oversten hielt. Al zwerende heeftē daer omme die heer doen wassen in zijn volc. hi gaf hem de be nedixie alre luden. eñ zijn testamente op zijn hovet ghevest. hi kende hem in zijn benedixie. hi behyelt hem zijn ontfermherticheyt. Eñ vant ghenade voer die oghen des heren. eñ maecten hem groot onder coninghen. eñ gaf hem die crone der glorien. hi set te hem een ewich testament eñ ghaf hem een grote pristerschap eñ heylicheyt inder glorien der priester schap te ghebruken. eñ gaf hem een weerdighe of-

ferhande te offerē inden roke d̄ soeticheyt

Euangelium des seluen daghes. Lu. xij.

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Laet v lenden ghegordt zijn eñ die lanteerne bernende in v hant. Eñ zijt ghi ghelijc den mensceē die horen heer verwachten als hij vander bruloftte sal comen. op dat si hem rechteuoert in laten wan neer hi comt eñ cloppet. Salich zijn die knechten. die die here wakende vindet als hi comt. Ic segge v voerwaer dat hi hem opschorten sal eñ salse doē nedersitten eten. eñ al voerby gaende sal hijse dye-nen. Eñ ist dat hi comt in die ander wake. eñ ist dat hi in die derde wake comt eñ also vinden sal. salich zijn dan die knechten. Mer weet. wist dye vader des huusghesindes in wat vre die dief comē soude. hi soude vmmer waken eñ en soude zijn hu se niet laten doergrauen Eñ weest ghi bereyt wāt in die vre als ghijs niet en vermoedet. sal die sone des menschen comē

Op onser vrouwen ontfangheniss. int boeck der wijsheyt

Als die wynstoc heb ic vrucht gemaect in soe ticheyt gemaect. eñ mijn bloemē zijn vruch ten der eren eñ der eersaemheyt Ic bin een moeder der schoenre liefften eñ der vresen eñ der groetheyt. eñ der heyligher hopen. In mi is ghenade des we sens eñ der waerheyt In mi is alle hope des leuēs

eñ der doghet. Comt to mi ghi allen die mijns bege
ret. eñ van mijn gheboerte sulstu veruult werden
want mijn geest is bouen alle honich soet eñ mijn
erue bouen honich roten. Mijn ghedenckenisse is
inden ghestachte der werlt Die mi eten de sal noch
hongheren eñ die mi drincken en sal niet dorsten.
Die mi horẽ sullen niet ghescheynt werdẽ. de in mi
wercken sullen niet zundighen. Die mi vutlichten
sullẽ ewich leuen hebben

Euangelium des seluen daghes. Ma. i.

Dit ist boec der gheboerten ihesu xpi dauids
abrahams soen. Abraham wan ysaac Ysa
ac wan iacob. Jacob wan iudam en syn broeder.
Judas wan phares ende saram an een vrou hyet
thamar. Phares wan esron. Esron wan aaram.
Aarã wan aminadap. Aminadap wan naason.
Naason wan salomõ. Salomõ wan boos an een
vrou hiet raab. Boos wan obeth an een vrou hiet
ruth. Obeth wan yesse. yesse wan dauid den conic
Dauid die coninc wan salomon aen een vrou dye
vrias hiet. Salomon wan roboã. Roboam wan
abia. Abia wan asa. Asa wan iosaphat. Josafat
wan ioram. Joram wan ozias. Ozias wan ioa-
than. Joathan wan achar. Achar wan ezechyã
Ezechias wan manassem. Manasses wan amon
Amon wan yosiã Josias wan ieconiã eñ syn bro
der in die ouervaert vã babilonien. eñ na die ouer
vaert vã babilonien wan ieconias salathiel Sala

thiel wan sorobabel. Sorobabel wan abiud. Abiud wan eliachim. Eliachim wan azor. Azor wan sadoch Sadoch wan achim Achim wan eliud. Eliud wan eleasar. Eleasar wan matham. Mathan wan iacob Jacob wan ioseph marie man: van welcke maria ghe boren is ihesus diemen hept xpus.

Op sinte lucien dach epistel Sapiencie

Mijn here mijn god du hebste mijn woninge opter eerden verheuen Soeket voer nae tghetal. cc.xxvi

Euangelium des seluen daghes

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Dan salt Soect voer nae tghetal .cc.xxiii

Van sinte thomas Epistel int boeck der wysheyt ghescreuen.

Salich is die man die sonder vlecke gheuonden is en die naden goude niet hen en ghinc. noch in die schat des gheldes niet en hoepte. Wie is dese en wie sal hem louen. want hi heuet wonderlyke dinghen in zijnen leuen ghedaen. Wie is daer in gheproeft en volmaect. en hem sal die ewighe glorie wesen. Wie mocht ouerghetreden hebben ende en is niet ouerghetreden. en quaet doen en dedens niet. Meer daet omme zijn die goede ghestadich in den here. En zijn aelmisse is in al die kercke der heyligher kercken.

Euangelium opten seluen dach. Johannes. xx. ca.

Thomas een vanden twaleuen. Soect voer na tghetal. c.xxxij.

Euangelium Sinte thomas van cantelberch.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Wā neer ghi horen sult stridinghe eñ twistinge En wilt niet veruaert zijn die dinghen moetē perst gheschien. mer rechteuoert ist eynde. doe seyde hy hem. Dat volc sal opstaen teghent volcke. eñ dat rijc teghent rijcke. eñ tot sommighen steden sullen zijn grote eertbeuinghe eñ sterften eñ hongher. eñ vrese vanden hemel. Eñ het sullen grote teykē syn Mer voer al dit sullen si hoer handen an v slaen. si sullen v veruolghen eñ ouerleueren in sinagoghen eñ trecken v gheuanghen om minen naem to coni ghen eñ richters Dit sal v gheschien to een ghetuyghe. daer om en set in v herte niet ouerdenckende hoe ghi antworden sult. want ick sal v mont wijsheyt gheuen. welken al v wedersaken niet weder spreken en moghen. Ghi sult ouergheleuert wer den van ouderen eñ broederen. van maghen eñ vrē den. si sullense ter doot brenghen van vren. ende ghi sult ghehaet zijn van alle menschen om minen name. Eñ een haer en sal van v houet niet vlozen werden. In v lijdsaemheyt sult ghi v siel besitten.

Op sinte siluesters dach epistel Sapiēcie.

Siet enen groten priester. Soect na tge tal cc.xxiij

Euangelium van enen confessoer. Ma. xxiiij

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Hier om waket want ghi nyet en weet tot wat vre v heer comē sal. mer weet. wist die huuswert to wat vre die dief comen soude. hij soude ymmer waken eñ hi en liet zijn huus niet doergrauē: Hier om weest bereyt want ghi en weet niet in wat vre des menschen sone comende is. Wie meenstu dat een ghetrouwe knecht is eñ wijs die zijn heer ghe set heuet bouen al zijn ghesinde op dat hi spise ghe ue inder tijt Glo. elcken als hi ontfanclick is. Salich is die knechte die die heer also vint doende als hi comt. Ic seg v voerwaer hi sal hem settē bo uen al zijn goede. Mer ist dat die schalcke knechte spreect inder herten. mijn heer merret hy en sal nyet comen eñ dan zijn medeknechten beghinnen te sla ne eñ etet drincket mitten dronckenen des knechts Die heer sal comen in dyen daghe als hijs nyet en vermoedet eñ inder vren als hijs niet en weet. Eñ sal hem deylen eñ zijn deel setten mytten ypocriten daer sal wenen zijn eñ knersinghe der tandē.

Euangelium op sinte remigius eñ hylarius dach. van enen confessoer Ma. v

IN den tiden seyde ihesus sine ionghere Ghi sijt dat sout der eerden. Eñ oft sout te niet vderuet waer in salmen souten: dat en doch voert

meer niet dan wt te werpen eñ vertreden werden vanden menschen. ghi zijt dat licht der werlt. een stat die op een berch staet. en mach niet v̄borghen zijn noch si en ontsteken gheen lanteerne eñ setten se onder een mosken. mer op een candeler dat si al den ghenen luchten die inden huse zijn. Alsoe sal v licht luchten voerden menschē op dat si goede wer ken sien eñ dancken uwen vader mit glorien de in den hemel is

Euangeliū op sinte felix dach. lu. x.

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Die v hoert die hoert mi. eñ die v versmaet die versmaet mi. die mi versmaet die versmaet den ghenen die mi ghesent heeft. Doe keerden si hem weder eñ seyden. Heer die vianden zijn ons onder daen in dinen name. Eñ hi seyde hem Jc sach den viant als een blixem neder vallen vanden hemel eñ siet ic heb v die macht ghegeuen te treden op die ser penten eñ schorpionen eñ op alle mogentheyt des viants eñ en sal v niet deren. nochtans en wilt v in dien niet verbliden dat v die geesten onderghewor pen zijn. Mer verblijt v dat v namen inden hemel ghescreuē zijn.

Op sinte ponciaens dach epistel. Thymo. ij.

Lieue sone ghedenct ihesum xp̄m verresen te zijn vander doot: van dauids gheslachte ge boren na mijnre euangelien daer ick in arbeyde tot ter vanckenisse toe. recht of ic qualic wrochte also

bin ic ghereekent. met dat woert gods en is niet ge
boden daer omme lyde ick alle dinghen dat si oeck
salichept vercrighen mit hemelscher glorien. die in
cristo ihesu is.

Op sinte marcellijns dach pauwes. Ad hebre-
os septimo. ca.

BRoeders die ander pryester vanden geslach
te leui Jster veel priester ghemaert daer om
dat si vander doot verboden werden toe bliuen in
den leuen. Mer dese want hi inder ewichept blyft
so heeft hi ewighe priesterschap waer af hi oeck in
ewichepden behouden mach toeghaende tot gode
ouermits hem seluen. niet mit vremde offerhande
altoes leuende om voer ons te bidden want het be
taemde dat ons soude wesen sulcken biscop. Hey
lich. onnosel. ōbeulect ghesonder vanden zunder.
ē hogher ghewordden dan die hemel. Dies al dae
ghen gheen noot en heeft ghelijc als die priester ier
ste voer sinen mildaden offerhande offerden. daer
na voer al dat volck want dat dede hi eenwerurn
hem seluen te offeren. Die offerhande was allen
menschen ghenoch ē men en behoefde niet toe ver
nyen.

Op sinte priscen dach van eenre maghet epistel
Jnt boeck der wijschept.

WIjschept verwint quaethept. ende raket van

den eynde totten eynde sterkelic eñ satet alle dingẽ soetelic. Dese heb ick ghemint eñ wtghesocht van mijnre macht eñ begeerdese mi to eenre bruyt tont fanghen. Ic bin een minre hoerre formen geworden. die gods ghesellschap heuet die prijst mit eren hoer edelheyt. Eñ die heer alre dinghen heeftse lyef ghehadt want si is een leerster der castijnge gods eñ een wtkiester zijnre wercken

Euangelium des seluen daechs. Ma. xiij

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ dese ghelikenisse. Dat rijc der hemelen is ghelijc den schat dye verborghen is inden acker. Doe hem een mensche vant bedecte hi hem. eñ van dier vroude ghinck hi eñ vercoft al dat hi hadde eñ coft den acker Ander werf is dat rike der hemelen ghelijc enen coepman die goede margariten sochte. Eñ doe hi enen duer beren margaryt gheuonden hadde ghinc hi hen eñ vercoft al dat hi hadde eñ coft dyen. Derdewerue ist ryc der hemelen ghelijck enen nette dat ghewor pen wort inder zee eñ vergaderen alle manire van visschen. Eñ doet vol was toghen syt vter zee. eñ saten biden oeuer eñ wtlasen die goede in hoer vaten eñ die quade worpen si buten. Also salt wesen int eynde der werlt. Die enghelen sullen wtgaen scheyden die quade vten middel ď gherechtiger. eñ sullẽ geworpen werdẽ inden ouen des vuers. daer sal syn weninghe eñ crisen van tanden. Hebt ghi

al dit wel v̄staen. Si seyde. ia wi. Si seyde. Daer om elck gheleert meyster int rijc der hemelen is ghelijc den huusweert die vut sinen schat voertbrenct dat nije eñ oude.

Op sinte fabianus eñ sebastianus dach epistel

Broeders die hylighen hebben ouermits der gheloue̅ conincriken v̄wonne̅ gerechtich gewrocht. si hebben v̄creghen die beloefte: eñ hebben der leeuwen mont ghestopt als daniel. Si hebben des vuers cracht vutghedaen als die drie ionghere̅ die nabugadonasar inden ouen werp. si hebbe̅ de scarpheyt des zweerts v̄vlaghet. dats dat heer mit den zweerde ghegordt. Als dauid iosue eñ veel ander. si zijn van siecheyde ghenesen. als die coninck ezechias eñ iob. Si zijn sterck inden stride ghewor den. als iosue eñ machabeus eñ veel ander. si hebben den here der viande ghekeert eñ vluchtich ghemaect. De wiue̅ ontfinghen hoer doden vand v̄risenisse Glo. verwect vander doot ouermits helyas eñ helizeus die der weduen kinder verwecte̅. mer die ander int nye testament. si zijn verhanghe̅ in tormenten eñ ontfinghe̅ gheen v̄lossinghe op dz si een beter v̄risenis souden vinde̅. die ander hebbe̅ schandelike lachter eñ slaghe besocht eñ voertmeer kerckeren mit banden. si zijn ghesteent als iheremias in egypten. ezechias in babilonien. si zijn ghezaghet als ysaias. si zijn ghetemptеert mit sconen beloeften. Si zijn in die dodinghe des zweerdes ghe

ftorue als vrias eñ iosias Si hebbē ghegaen mit cle
der van cameels hare ghemaect. in gheyten velle.
Als helias eñ veel ander behoeuen der nootdrufte
Belaft mit sorghe. gepinicht mit arbeyde welker
heylighē die werlt niet weerdich en was Si warē
dwalende in eenlike woestheyden in berghē eñ spe
luncken in holen der eerden. Eñ al dese proeuende
mitten ghetughe des gheloues eñ ontfinghē die be
loeften niet. god vsach beter voer ons. dat si sond
ons niet volmaect en worden

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihe. fi. ion. Wanneer gh
horen sult stridinghe Soect na tghetali

CC. xxv. Op sinte agnetē dach.

Epistel int boec der wijsheit

Heer coninc ic sal di belpen eñ lonen di god.
mijn beholder ic sal dijn naem belien. want
du biste een hulper eñ een beschermer ghewordē.
Du hebste mijn naem verlost vander vliesinge. vā
der stricken der boser tonghen. Vandē lippen de lo
ghen wercken. int ansichte der vuolghers bistu mi
een hulper ghewordē. eñ du hebste mi verlost na
veelheyt der barmhertichept dijns naems vanden
briensc enden leeuwen bereyt totter spisen eñ mijn
siel uten handen des veruolghers. Van veel tribu
cien die mi omgherinct hadden. vander persen der
vlammen die mi omuanghen hadde. eñ int middel
des vuers ic bin ic niet verbrant. Vander diepheyt

des buykes der hellen. eñ vander beulecter tonghẽ eñ vanden woerden der loghen. Vanden bosen co ninc eñ vander ongerechtigher tonghen hebstu mi verlost. Myn siel sal ter doot toe den here louen. eñ myn leuen was nakende nedwaerts totter hel len. si hadden mi ouer al ommeringet eñ ten was niemant die mi halp. Ic was siende totter mensce hulpe. eñ ten was niemant. Heer ic ghedocht dyn ontfermherticheyt ende dyn mede werkinghe dye van ewen zyn. wantu neemste wt die di liden. en de du verlostese vander banghicheyt heer ons god.

Euangelium des seluen daechs. Ma. xv

In den tiden seyde ihesus sine ionghere. Dã sal dat ryc der hemelen ghelyc zyn. x. mage den. Soect na tghetal. cc. xxiij.

Op sinte Vincencius dach van enen martalaer epistel. tot Thymoteum

Lieue soen ghedenct xp̄m verresen Soe ket na tghetal cc. xxvi.

Euangelium des seluen daechs. Jo. xij.

In den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Voerwaer seg ic v het en si dattet weyte co ren dat in die eerde valt steruet tsal alleen bliuen. mer ist dat ghedoot wort het brenct veel vruchten. Die syn siel liefheeft salse verliesen. die syn siel haet inder werlt hi vintse int ewighe leuen. So wie mi dient die volghe mi. en daer ick bin sal myn dienre

zijn. Wie mi dient die sal mijn vad' eren.

¶ Op sinte Thymotheus dach. eñ vanden apo stelen. Euangelium. Jo. xv.

IN den tiden seyde ihesus sine iongere. Dits mijn ghebot dat ghi malcander lief hebt als ic v liefghehadt heb. Meerre liefte en heeft nyemāt dan dat een zijn siel set voer zijn vrienden. Ghi zijt mijn vrienden ist dat ghi doet dat ic v ghebiede. Te hans en sal ic v niet heytē knecht. want een knechte en weet niet wat zijn here doet. Ic heb v vrendē gheheyten. want ic heb v condich ghemaect al dat ic van minē vader ghehoert heb. en hebt niet verco ren: mer ic heb v vercoren eñ gheset dat ghi vruchte brenct eñ v vrucht bliue. Eñ wat ghi minen vader bidt in mynen naem dat sal hi v gheuē

Op sinte paulus dach. int werc der apostolē int. ix. capittel.

IN den daghe was saulus noch vutgherēde der dreyghinghe eñ der slaghen in ons herē iongheren. Hi ghinc totten priesteren eñ eyschede brieuen van hem inder sinagoghen in damasco. of hi des weghes enighe mannen of vrouwen gheuō den hadde. dat hijse gheuanghen mocht brenghen in iherusalem. Ende doe hi sinen wech maecte ge vielt dat hi damascum nakede. Eñ siet haestelijck omscheen hem een licht vandē hemel. eñ hi viel in der eerden. eñ hi hoerde een stemme hem seggende

Saule saule wat veruolchstu mi Glo. hi en se
de niet wat veruolchstu myn leden want in syns
selues lichaem lidet hi noch syn vianden. In wel
ken leden hi selue oec dat weldoen ontfanct. Als
hi sept. Mi honngherde eñ ghi gaeft mi etē. Hi sey
de. heer wie bistu? Eñ hi antwoerde. Ic bin ihūs
den du veruolchste. het is di hert teghen den prikel
te vechten. Eñ al beuende seyde hi. heer wat wil
stu dat ic doe? Die here seyde hem. stant op eñ gae
inder stat. daer sal di ghesept werden wat v beta
met te doen. Eñ die mannen die mit hem reysden
stonden vut verwonderen verueert. si hoerden die
stemme mer si en saghē niemant. Saulus stont vā
der eerden op. eñ mit opgheloken oghen en sach hi
niet Glo. hi en mocht niet anderwerf sien
hi most perst wel verblint zyn. dat was dat hy si
ne eygen wysschept daer hi in verdwaelt stont wt
stoet. eñ hem seluen in allen dinghen onder die ge
loue sette. Doe toghen si hem biden handen. ende
brochten hem in damascum. daer was hi drye da
ghen eñ drie nachten. niet siende. eñ hi en at noch
en dranck. To damasco was een iongher die ana
nyas hiet. in een visioen sprack die heer tot hem..
Ananya? Eñ hi antwoerde sich heer ic bint. Doe
seyde die heer to hem. Stant op eñ ganck in die ste
ghe die rectus ghehepten is eñ soecket saulum tar
censem in iudas huus. sich hi bedet. Ende hi sach
die man die ananyas hiet ingaende. hi leyde op hē

die handen op dat hi van hem zijn ghesichte ontfē
ghe. Doe antwoerde Ananyas Heer ick heb van
dyen vanden menighen ghehoert hoe veel quades
hi dijn heylighen in iherusalem ghedaen heuet. Hi
heuet vā den princen der priesteren die machte. Al
hier te vanghen die ghene die dinē naem anroepē.
Doe seyde die heer. Ganck wāt dese is mi een vat
der vutuercorenheyt. dat hi mijn naem draghe voz
den heyden voer coninghen. eñ voerden kinderen
van israhel. Eñ ick sal hem tonen hoe veel hē voer
minen naem hoert te liden. Eñ ananyas ghinc hē
eñ quam int huus eñ leyde die hant op hem. eñ sey
de. Saule broeder. die heer ihesus die di openbaer
de inden weghe den du quaemste hem te v̄uolghē.
heuet mi ghesent dattu sien soudes eñ veruult wer
den mitten heylighen geest. Rechteuoert vielen vā
zijn oghen schubben welcke ghelijc zijn als vissche
schillen eñ hi ontfinc lichte Glo. Indien dz
die schillen van zijn oghen vielen soe wast bewijst
dat hi dat waerachtighe licht inder herten ontfan
ghen hadde. Eñ hi stont op eñ waert ghedoopt.
Doe hi die spise ontfanghen hadde is hi sterck ghe
maect. Doe was hi een deel daghen mitten ionge
ren die in damasco waren. eñ hi ghinck inden tem
pel eñ predicte den here wāt et is die soen gods.
Eñ al diet hoerden v̄wonderden hem eñ seyden.
En is hi dit niet dyese te iherusalem verdreef. myt
vechten alle die desen naem anroepen. Ende daer

omme is hi ghecomen dat hi die princen der prieste
ren gheuanghen soude brenghen. En palus wart
meer sterc eñ dede die ioeden schande die in damas
co woenden eñ belyende dat xp̄s is.

Euangelium des seluen daechs. Ma. xix

In den tiden antwoerde petrus eñ seyde to
ihesum. Sich wi hebben alle dinghen ghe
laten eñ zijn v gheuolghet wat sal ons daer om ge
boren? Ihesus antwoerde hem. Ic seg v voerwa
re dat ghi die mi gheuolghet zijt inder anderre ghe
boerten als die soen des menschen sitten sal opten
stoel zijnre mogentheyt sult ghi sitten op die twelf
stoelen ende ordelen die twaelf ghesllechten vā isra
hel. Ende so wie achterlaet huus of broeders ofte
susters of vader of moeder of wijf of kinder oft ac
ker in minen naem die sal ic weder ontfanghen eñ
dat ewighe leuen besitten

CCxxxj

Op onser vrouwen lichtmisse dach Epistel
Malchias die propheet

Dit spreket god die heer. Siet ic sende minē
enghel die sal dinen wech voer dijn ansicht
bereyden. eñ altehants sal hi to sinen tempel comē
die verheerre dien soecket ende die enghel des testa
ments die ghi wilt. Siet die sal comen seyt die he

te der heren. eñ wye sal moghen dencken dē dach des toecomstes eñ sal staen om hem te sien wāt hi is als een samenblasende vuer eñ als dat cruyt des volres eñ ghi sult sitten te gader blasende eñ reynyghende dat siluer. Hi sal purgeren die kynder van leui. eñ hi salse zuueren als gout eñ als siluer. En si sullen den heere offerende wesen offerhande der gherechticheyt. eñ die soferhande van iuda eñ van iherusalem sal den here behaghen als dye dach der ewicheyt ende die oude iaren. seyt die almachtige heer.

Euangelium opten seluen dach. luce. ij.

IN den tiden na dat veruult waren die dagē der zuueringhe marie na moises wet brochten si ihesum in iherusalem om hem den here te offeren. als ghescreuē is in die wet des heren. want al die ierstgheborē knechtkens sullen gheheylighet heyten inden here. eñ dat si gheuen souden een offer als ghesept is inder wet des heren. een paer tortelduuen of twe ionghe duuen. Het was een mensche in iherusalem die simon hiet. Ende dese ghe rechtighe eñ vrese hebbende mensche was ōbeydende die vertroestinghe van israhel. eñ die heylighe gheest was in hem. Ende hi hadde een antwoert ontfanghen vanden heylighen geest dat hi dē doet niet sien en soude. hi en soude yerst sien cristum dē heer. eñ hi quam inden geest inden tempel. eñ doe

zijn ouders dat kint ihesum inleyde dat si doen sol
den na ghewoente der wet. Eñ hi nam hem in sy
nen armen eñ benedide gode eñ seyde. Nu laet here
dinen knecht na dine woerden in vrede. wāt mijn
oghen hebbē ghesien dijn heylgheuer. die du heues
bereyt voert ansichte alles volkes Een licht dat is
to een openbaringhe der heyden eñ to glorie zijns
volkes van israhel.

Op sinte blasius dach van enen martelaer Ad
thymoteum. iiij.

Lieue sone ic ghetughe voer gode ic besweere
di gode te een ghetughe eñ xpo ihesu de leuē
de eñ dode oerdelen sal eñ bi zijnre toecomste eñ bi
sinen rike dattu twoert predicste. doet alst bequae
me tijt is eñ alst niet bequame tijt en is dat is dyet
ghenoeghet te horen eñ diet niet horen en wil argu
ere. Verwecke. bidde. berispe in alre lijdsaemheit
eñ leringhe. want die tijt sal zijn dat si leringe niet
liden en sullen. mer na hoer begheerte sullen si hem
meysters anhalen die in die oren sullen clouwen.
eñ si sullen vander waerheyt keren eñ totten fabu
len ghekeert werden. Mer wake du in allen doge
den des euangelisten werc veruult te werden in di
nen dienste. Hout mate in allen dinghen. weest so
ber. want ic beghin nu gheoffert te werden. ende
die tijt mijnre lossinghe is na bi. Ick heb enen gro
ten strijt gestreden dē loep heb ic volbrocht tgeloue

heb ic ghehoudē Inden anderen dat noch comē sal
is mi die crone der gherechtichēyt opghelept de mi
die heer gheuen sal in dien daghe die gherechtyghe
richter. Niet alleen mi. mer oec den ghenē die sine
toecomste soecken

Euangelium des seluen daghes. lu. ix.

IN den tiden seyde ihesus sine iongerē. Soe
wie comen wil na mi die loghene hem seluē
eñ boer op zijn cruce eñ volghe mi na. So wie sine
siel behouden wil die salse verliesen. want wie sin
siel vliest om mi die salse behouden. Wat batet dē
mensche of hi al die werlt wonne eñ syn siel vloer
eñ hem seluē scade doet. Wie mijns eñ mijnre lerin
ghe scaemt die soen des menschē sal zijnre scamen.
als hi comt in zijn mogentheyt zijns vaders eñ sin
re heyligher enghelen

Op sinte Aechten dach vā eenre maghet epistel

WIjscheyt verwint quaetheyt. Soect na tghe
tal. cc. xxvij Euangeliū des seluē dages

IN den tiden seyde ihesus sine iongheren. Dat rike
der hemelen Soect na tghetal cc. xxvij

Op sinte valentijns dach epistel Sapiētie

SAlich is die mensce die wysheyt vant eñ de
in vroude toeulopende is Hoer vcriginge is
beter dan die neringhe des siluers eñ gouts eñ des
alre puersten Hoer vrucht is duerbaerre dan al ryc
heyt ofte dinghen die begeert werden en zijn desen
niet ghelijc. Lancheyt der daghen is in hoer rechte

hant. in hoer luchterhant rycheyt en̄ glorien. hoer weghe zijn scoen. en̄ al hoer toepade zijn vreedsam Een hout des leuens is den ghenen diese omgrepē hebben en̄ salich is hi diese houden sal: De heer fun deerde die eerde mitter wijscheyt en̄ vestichde dē he mel mitter vroetheyt. die hemelen barstē van sinre wijscheyt. die wolken wassen vandē douwe

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Soe wie comen wil. Soect na tghetal. cc. xxxij.

Op sinte peters dach vheffinghe epistel. Petri. i.

Petrus apostel ihesu cristi ontbiet dē wtuer coren incomelinghen dye vter heydenschap ghecomen zijn totter ghelоue der verstroyinghe pon tigalacie capodocie en̄ bitunie nader wetenheit go des des vaders in heylicheyt des geestes In gehor saemheyt en̄ in die bespreng hinghe des bloets ihū cristi. ghenade en̄ vrede moet v ouervloedich wezē Ghebenedijt si god die vader ons heren ihesu xp̄i. die ons na zijn grote barmherticheyt weder heeft ghebaert inden leuenden hope ouermits der verri senisse ihesu xp̄i vten dode inder onuerganckliker en̄ onbeulecter en̄ onuerdorlicker erfenisse indē hemel tonthouden in v die inder mogentheit gods behoe det wort. ouermits tghelоue bereyt gheopenbaert te werden inder vterster tijt daer ghi in verblijt sul let werden. Al ist dat nu behoert een luttel droeue

te wesen in menigerhande temptacien. op dat dye proeuinghe des ghelooues edelre si dan gout. dat o uermits den vuer gheproeft wort en̄ gheuonde in den loue en̄ inder glorien en̄ eren. in die openbarin ihesu xp̄i als hi ten oerdel comen sal.

Euāgelium opten seluen dach. Ma. xvi.

In den tiden quam ihesus inden lāde cesarie philippi en̄ vraghede zijn iongheren en̄ sede Wie seyt men dat des menschen soen is? Doe sedē si. Sommighe segghen iohan baptisten. sommige helyam. sommighe iheremiam of een vandē pphe ten. En̄ ihūs seyde. Wie segstu dat ic bin. Peter antwoerde. Du biste xp̄s die leuende gods sone. Ihesus seyde hem. Salich bistu simon bariona. want vleys en̄ bloet en heues di nyet ghesept. mer mijn vader die inden hemel is. en̄ ic seg di du biste petrus en̄ op desen steen sal ic mijn kercke stichten En̄ die poerten der hellen sullen gheen macht daer teghen hebbē Ic sal di gheuē de slotelē des hemels En̄ so wattu bindeste opter eerden. dat sal ghebō den zijn inden hemel. en̄ wattu ontbinste opter er den dat sal ontbonden zijn inden hemel

Op sinte mathijs dach epistel. int wercke der apostelen. ca. i.

In dien daghe stont petrus op. int middel der broe deren ende seyde Die scare der menschē was bina

hondert eñ.xx. Ghi broeders ghi mannē die scrift
moet veruult worden die de heylighe geest voer ge
sproken heuet doer dauids monde die der gheenre
leyder was die ihesum vinghen die onder ons me-
de ghetelt was eñ inder deylinghe ontfanghē had
de dat lot des dienstes. eñ dese besat die acker dye
ghecoft was mit lone der quaetheyt. eñ hi verhinc
hem eñ barst int myddel. Al zijn ingheDoemte zijn
vutghestort. eñ het is alden ghenen die te iherusa-
lem wonen kundich ghewordẽ als dat dye acker
in horen tonghen gheyten is acheldemach. dat is
des bloets acker. Want het is inden psalmen ghe
screuē. Zijn woninge sal woest werdē eñ niemāt
en si die daer in wone. eñ zijn bisdomme ontfanct
een ander ¶ Daer om behoert een van dese man
nen die in elcker stede mit ons vergadert zijn. daer
die heer ihesus xpus in eñ vutghegaen heuet onder
ons beghinnende van iohannes doopsel tot dyen
deghe dat hi opghenomen waert mit ons een ghe-
tughe te werden zijnre verrisenisse. Daer satē twe
iosephs de ghehepten is barnabas die toegenaemt
is dye gherechtighe eñ mathiam. Eñ al biddende
spraken si. Du here die alre menschen herten kēste
vtoen ons welke du vercoren hebste een van desen
tween in die stet der dieninghe eñ der apostelscap
te ontfanghen van welcke stede iudas af gheuallē
is op dat hi in zijn stede gae. Eñ si gauen hem loth
eñ op mathiam viel dat loth. ende hi is toeghetelt

mitten eluen apostelen.

Euangelium des seluen daeghes. eñ vāden aposte len Lu. xxij.

In den tiden wort een twistinghe ond̄ die apo stelen wie vā hem die meeste waer. Doe sede ihesus Die coninghen heerscappyen ouer die hoer Die macht heft ouer hē is weldadich gehetē. Ghi also niet. mer die dye meeste is onder v werde als die minste. eñ die een voergaenre is een dienre Wie is die meeste die sit of die dient. ist nyet die sit? Ic bin int middel van v dienende. ghi zijt mit mi geble uen in temptacien. ic ordineer v trijcke als mi mijn vad̄ geordineert heft dat ghi moghet eten eñ drinc ken op mijn tafel in mijn rike. eñ sitten ordelen op die stoelen die. xij. geslechte vā israhel

Epistel op sinte gregorius dach Sapiencie

Siet enen groten priester die in. Soect na tghetal cc. xxiiij

Euangelium des seluen daechs.

In den tiden seyde ihesus sine iongherē. Gi zijt dat sout Soect na tghetal cc. xxvij

Epistel op sinte benedictus dach Sapiencie

Hi is vā gode eñ den menschen v̄coren wes ghedenckenisse inder bedinghe zijn sal. Hij makeden ghelijc die glorie der heylighen eñ maectē groot in die vrese der viāden. In zijn woerden he uet hi wonder te sate gebrocht. hi heft hem mit glo rien gheeert int aensicht der coninghen. eñ gaf hē

die crone zijns volkes eñ toende hem zijn glorie. hi maecten heylich int ghelooue eñ in zijn slechtheit. hi vercoren vut allen vleysche wãt hi hoerde zijn stem Hi leyden inden volc eñ gaffen totten ghebodẽ die ewe des leuens eñ der leringhe.

Euãgelium opten seluen dach. Vã enen confessoer. lu. xi.

IN den tiden seyde ihesus sinen ionghere. Nyemant en ontsteect een luchte eñ setse int verborghen. mer op een candeler op dat die ingaen tlicht sien. Die lanteerne dijns lichaemes is dijn oghe. is dijn oghe eenuoldich al dijn lichaeme is claer. Ist schalc al dijn lichaem is duuster. Daer om siet dat int lichte dat in di is gheen duusternisse en si. Iset dat al dijn lichaem claer is eñ gheen duusternissen en heuet dan salt al schoen wesen. Als een lanterne des schijnsels salt di verlichten

Op onsouser vrouwen dach epistel Isaye.

IN den daghe spraeck die here to achar

Soect voer nae tghetal xj

Euãgelium opten seluen dach..

IN die seste maent waert die enghel gabriel

Soect voer nae tghetal. xij

Op sinte ambrosius dach epistel. Ad hebreos. iij.

BRoeders van menigherhande vremde lerin ghe en wilt niet vleit werden: want het is alrebest dat herte mitter gracien haestelick toe maken op dat ghi volcomẽ waerheyt hebt eñ niet mit

der spisen die den ghenen niet en vorderē. dye daer
in wanderen dat was inder settinghe v̄ spisen die
een reyn te houden eñ die ander onreyn. wi hebbē
een outaer daer si gheen macht af en hebben. dyen
tabernakel dienende. dats den lichaem veel te dye
nen. want der beestē bloet dat ouermits den bisco
pen in die gheheylichde stede voer die zundē vuitge
stort wort. der beesten lichamē werden butē daer
dat heer lach ghebrant. daer om waert xp̄s buten
die poerte ghepassyt op dat hijt volc ouermits zijn
bloet reyn maecte. laet ons daer om gaen tot hem
buten den heer der werlt sinen lachter draghende.
want wi en hebben daer gheen bliuende stede mer
wi soecken toecomende. laet ons daer omme ouer
mits hem een offerhande des loues god altijt offe-
ren. dats die vrucht der lippen die sinē name belyē
Dat is die offerhande des loues die wij gode sullē
offeren. mer des weldoens dats der mildichept in
malcander eñ der ghemeyn makinghe dats v̄ lyef-
ten daer alle dinghen in ghemeyn zijn Wilt niet v̄
gheten want mit sulcker offerhande v̄dientmē go
de of wort gode verdient

Euangelium van enen confessoer M a. v.
IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Gi
zijt dat sout Soect na tghetal. cc. xxvi.

Op sinte tiburcius eñ valerianus dach. Epistel.
D int boec der wijsheyt
Je sielē der gherechtigher zijn in de hant go

des eñ die pijn der doot en salse niet rueren. in dye oghen der onwiser zijn si sien steruen. eñ hoer vut ganc is een pininghe ōmoet te werdē. eñ dat van ons is is een wech der eyndinghe mer si zijn in vre den. Al ist dat si vāden menschen hebbē gheleden hoer hope is vol ontsterfelicheyt. In luttel dinghē zijn si vermoyt. in veel dinghē zijn si wel ghezadet want god heeftse ghetempteert. eñ hi vantse zijns weerdich recht als gout. indē ouen heeft hijse ghe proeft eñ als die offerhande des offers heft hijse ōt faen. eñ inder tijt sal wesen hoer opghesichte. De gherechtighe sullē blincken eñ als voncken sullen si in die rietborden lopen. si sullen die geslachten oer delen eñ sullent volc verherē. hoer heer sal in ewich heit regneren

Euāgelium opten seluen dach..

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Wanneer ghi hozen sult stridinghe eñ Soect na tghetal. cc.xxv

Op sinte iozis dach epistel. int boec der wijshet

Die heer leyt die gherechtighe door dye rechte wegen eñ toende hem dat rike gods eñ gaf hem dat verstant der heylighē. in arbeyt maecte hi hem eersaem eñ veruulde zijn arbeyt. hi was hē bi inder boesheyt der gheenre die hem bedroghen. hy maecte hem eersaem eñ behoede hem vanden vian den. Hi gaf hem een starcke strijt dat hi verwan. Die wijschept is alre dinghen sterc. dese wysheyt

heeft hi den gerechtighen ghelaten. mer si vlocken vanden zunders. si daelden inden graue mit hem neder ē in den banden heeft hien niet ghelaten tot si hem brochten die crone des rijcs ē mogentheyt teghen die hem bedructen. bewijsde logenachtich die hem beulecten. ē hi gaf hem die ewighe claerheyt onse here god.

Euangelium des seluen daghes ē opter apostelen auont. ē vanden heylighen. Jo. xv

IN den tiden seyde ihesus sine iongherē Jck bin die wynstoc ghi zijt die telghen die bliuet in mi ē ic in hem. dese brenct veel vruchten. want sonder mi en moechdi niet doen. Wie niet in mi en blyft sal vut ghewozpen werden als een telge. ē sal verdorren ē int vuer ghewozpen werden ē bernen. ist dat ghi in mi bliuet ē myn woerdē in v bliuē wat ghi wilt suldi bidden ē tsal v geschien Jndien is myn vader v̄claert dat ghi veel vruchten brenct. ē myn iongher wozt. als mi die vader beminde so beminne ic v blijft in myn liefte. Houdi myn ghebodē soe suldi in mijn liefte bliuen als ic mijns vaders geboden bewaert heb. op dat mijn vroude in v si. Eñ v vroude veruult werde.

Op sinte marcus dach. Ad thymotheum

LIeue sone ghetughe in gode Soect nae tghetal cc. xxxij.

Euangeliū opten seluen dach. Lu. x.

IN den tiden teykende die heer. lxxij. andˀ ionghere. eñ sende twe eñ twe te gader voer syn ansicht in alle stedē daer hi tocomende was eñ hi seyde hem. Des bous is veel eñ luttel wercludē bidt daer om dē heer des bous dat hi wercklude sen det in sinen bou. Siet ic sende v als lammer onder die woluē. daer om wilt gheen sack draghen noch scharp noch schoen. noch gruet nemāt biden wege In wat huus ghi gaet segt ierste. vrede si dezē huse. Eñ is daer een kint des vreden. v vrede sal daer op rusten. ist niet hi sal weder tot v keren. blift in den huse etende eñ drinct dat si hebben. Want een wercman is zijn loen weerdich.

Op sinte vitalis dach epistel — Sapiētie

HI ist dat die gerechtighe vandˀ doot be grepē wort hi sal inden loue syn. want die outheit is eer saemlic. niet daghelix noch mitten ghetal der iaerē gherekent. die sinne des menschen is grijs. eñ dye outheit syns ouderdoms Een onbeulect leuē gode behagende is hi liefghewordē alleen onder die zun ders is hi ouergheuoert. hi is ontruct op dat de boesheyt syn vˀstandenisse niet wandelē en soude. eñ die gheueinsthept niet bedrieghen. Hi heeft in corter tijt veel dinghen volbracht. want syn siele behage de gode daer om haeste hien wt te leyden vāt midˀ del dˀ boesheyt. want die ghenade gods is in sinen

heylighen zijn opgheschichte in zijn vercoren.

Euāgelium opten seluen dach. Jo. xiiij.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Jck bin die wynstoc Soect na tghetal cc. xxxvi.

Op sinte philips eñ iacobs dach epist. Sapiē.

Die gerechtighe sullen in grote volstandicheyt teghen die hem ghedronghen hebben eñ arbeyt ghenomen. si sullen sien en vstoert werdē van anxteliker vreese. eñ sullen verwonderen in zijn hylicheyt eñ ongehoepte salicheyt. suchtende vā bangicheyt des geestes eñ sullen hem seluen seggen penitencie doende. Dit zijnse die wi voertijts bespotten eñ lachterden. Wi onghesinde luden meenden dat hoer leuen quaet waer eñ hoer eynde sonō ere Hoe zijn si daer om aldus ghereckent onder die kinder gods eñ hoer loen is onder den hilighen.

Euangelium des seluen daechs Jo. xiiij

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. laet v herte niet vsaghen noch veruert zijn Ghelouet in mijns vaders huse zijn veel woninghen.. Waert anders ic hadt v ghesept want ic gae v die stede te bereyden: ic come wedē eñ sal v to mi nemē. op dat ghi oec daer zijt. Doe sede thomas heer wi en weten niet waer du gaetste. hoe moghen wi dē wech weten? Jhesus seyde hem Jck bin die wech der waerheyt eñ dat leuen. niemant en comt tottē

vader den ouermits mi waert dat ghi mi bekende ghi hadt trouwen den vader bekent. voertmeer so sulstu hem kennen. eñ ghi hebt hem ghesien.. Doe seyde philippus Heer toent ons den vader eñ ons ghenoeghet Jhesus seyde hem Aldus veel tijts bin ic mit v eñ ghi en hebt mi niet bekent? Philippe die mi siet siet oec den vader. Jc bin inden vader ende die vader is in mi. Die woerde die ic spreke en spre ke ic niet van mi seluen. die vader dye in mi bliuẽde is hi doet die wercken. En gheloefdi niet dat ic in den vader bin. eñ die vader in mi is? Al en waert niet ghelouet omder wercken wil. Vorwaer voer waer seg ic v die in mi ghelouet die wercken dye ic doe sal hi oec doen. eñ meerre werken dan dese sal hi doen. want ic gae tottẽ vader. eñ watstu bidste in minen naem dat sal ic v doen. op dat die vad̃ in den soen verclaert wort. Wat ghi bidt den vader in minen naem dat sal hi v gheuen

Epistel vanden heylighen cruce. inden meye. Ad gal. i. ca..

Broeders ic betrou in v daer om inden here. dat ghi niet anders smaken en sult dan ic v gheleert heb. Die v verstoert sal dat oerdel draghẽ soe wie hi is. Broeders of ick nu die besnidenisse predicte waer om lide ic noch veruolghinghe daer omme is die scande des cruces wtghedeylt Glo sa. Want die apostel seyde datmen die settinghe

der ewen niet gerechtuerdicht en worde. Mer in den cruce. dat was den ioden in schande vergaue god dat si afghesneden wordē die verstoren. broeders ghi zijt in vriheyt gheroepen alleen dat ghi de vriheyt niet en gheuet in die oersake des vleys mer dient malcander ouermits liefte. want al dye ewe wort in een woert vuult. Hebt lief dijn naestē als di seluē. Ist dat ghi bijt eñ eet siet dat ghi van malcander niet vteert en werdt.

Euangelium des seluen daghes

In den tidē was een mensche vanden phariseen een prince v̄ ioden die nycodemus hiet Dese quam des nachtes to ihesum eñ seyde. Meyster wi wetē datstu van gode comen biste. wāt nemant en mach dese teykenen doen die du doeste tē si dat god mit hem waer. Ihesus antwoerde hem Voerwaer voerwaer seg ic v ten si dat een yeghelic nye gheboren werde hi en mach dat rike gods niet sien. Doe seyde nycodemus Hoe mach een mensce gheboren werden als hi out is Mach hi anderwerf in zijns moeders lichaem gaen eñ werden geborē. Ihesus antwoerde. het en si vanden heyligē geest hi en mach int rike gods niet gaen. Dat vant vleysche gheboren is. is vleys. Eñ dat vten geest geboren is dat is geeste. Verwondert v niet dat ic v seyde ghi moet anderwerf gheboren werden. Die geest daer hi geesten wil. eñ du hoerste zijn stemme.

mer du en wetes niet wã hi comt of waer hi gaet So is elck die vten geest gheboren is Doe antwoorde nycodemus Hoe moghen dese dinghen gescien? Jhesus seyde hem. Bistu een meyster in israhel. eñ weetstu des niet? Voerwaer voerwaer seg ic v dat wi weten spreken wi eñ dat wi ghesien hebbẽ tughen wi. eñ ons ghetuuch en ontfancstu nyet. Of ic v eertsche dinghen ghesept heb eñ du nyet en ghelouester. of ic v hemelsce dinghen seyde hoe sou dise ghelouen? Niemant en climt totten hemel dan die vandẽ hemel gheclommen is die soene des menschen die inden hemel is. Als moyses tserpent indẽ woestinen ṽhief. also moet des menschen soen verheuen werden. op dat elc die in hem ghelouet niet ṽloren en werde. mer dz ewige leuẽ hebbe

Op sinte ians dach voer die latijnsche poerte.

Die gode ontsiet Soect na tghetal. cc xxiij.
Ende dat selue euangelium soect oec
Op sinte gordianus eñ epymachus dach Epistel.
Die sielen der gherechtigher zijn in dye hant
Soect na tghetal. cc. xxxv.
Euangelium opten seluen dach.
In dien tiden seyde ihesus sine iongerẽ.. Wanneer ghi Soect na tghetal. cc xxv.

Op sinte pancraes dach mit sinen ghesellen. Epis

Int boec der wijsheyt.

Die gerechtige sullen in ewichz leuē eñ hoer loen is biden here. hoer gedachte zijn biden alre ouersten. daer om sullē si dat rike der cierheyt eñ die ewe der suuerheyt vand̄ hant gods ontfanghen. Mit zijn rechterhant sal hise bedecken eñ beschermen. Hi sullen die wapen zijnre liefte ontfāghen. eñ totten wake der vianden sal hi die creaturen wapenen. Hi sullen die gherechtichept antrecken voer die borst plate. eñ voerden helm sullen zij dat seker vonnisse ontfanghen. si sullen gelijchept den onuerwinliken schilt nemen. Die gerechtighe beloeften sullen gaen. eñ hi salse leyden in seker stede onse here god

Euangelium opten seluen dach. Ma. v.

In den tiden doe ihesus die scare sach clam hi op in den berch. Eñ doe hi was ghesetē quamen zijne iongheren tot hem. Hi dede op zijn mont eñ leerde se eñ seyde. Salich zijn die arme van geeste wāt dz rijc der hemelen is hoer. salich zijn die sachtmodige want si sullen die eerde besitten. Salich zijn si dye wenen want si sullen ghetroest werden. salich sijn si die hongheren nader gerechtichept want si sullē ghezadet werden. Salich zijn die ontfermhertighe wāt si sullen ontfermhertichept vinden. salich sijn si die reyn vā geeste zijn want si sullē gode sien. salich zijn die vreedsamē want si sullen kinder godes

heyten. Salich zijn die gerechtighe want dat rike der hemelen is hoer. salich sidi als v die menschen vermaledien en̄ vuolghen en̄ segghen quaet van di liegende om mi. v̄blijdt v want v loen is oueruloe dich inden hemel

Epistel op sinte seruaes dach

Siet enen groten priester. Soect na tghetal cc.xxxiij Euangelium des seluē daghes

Inden tiden seyde ihesus sine iongheren. Jck bin. Soect.cc.xxxvi. Op sinte marcellus en̄ petrus dach epistel. Sapiencie

God salt loen vandē arbeyde zijnre heylygen weder gheuen en̄ leydense inden wonderliken weghe. en̄ hi was hem een decsel des daghes en̄ een licht der steernen des nachtes hi brochse doore dat rode meer en̄ voerdese ouer dat grote water Mer hoer viande verdranc hi. Vter diepheyt d' hellen heft hijse ghelept. daer omme namen si die ghe rechtighe die rouen der boser. en̄ besonghen dē heyligen naem heer. en̄ loueden te gader v verwinnende hant onse here god.

Euangelium opten seluen dach.

Inden tiden doe ihesus die scare sach clam hy op Soect voer na tghetal cc.xxviij.

Op sinte bonifacius dach epistel

Broeders die heylighen hebben ouermits Soect na tghetal cc.xxviij

Euangelium opten seluen dach.

[I]nden tiden seyde ihesus sinen iongeren. Wā neer. Soecket voer na tghetal. cc. xxv
Op sinte barnabas dach apostel. Epistel.

Broeders daer en sidi nu gheen vreemde gastē mer ghi zijt borghers der heylighen. eñ ghe sinde gods bouen ghetimmert opt fundament der apostelen eñ ꝓpheten daer dye ouerste hoeck steen xp̄s ihesus af is In welcker alle ghesette timmerin ghe af wast in enen heylighen tempel indē here. in welke cristo ghi oec mede ghetimmert zijt ind̄ wō stat gods inden heylighen geest.

Euangelium opten seluen dach. Jo. xv.

In den tiden seyde ihesus sinen iongherē. Dits mijn ghebot dat ghi lief hebt als ic v lief gehat heb Meerre liefte en heeft niemant dan dat hi zijn siele voer zijn vrient sette. Ghi zijt mijn vrienden ist dat ghi doet dat ic v ghebiede. Te hans en sal ic v niet heyten knechten wāt die knecht en weet niet wat zijn here doet Jc heb v vrienden geheten wāt ic ma ke v kundich al dat ic van minen vad̄ gehoert heb. Ghi en hebt mi niet vtuercoren. mer ic heb v ūco- ren eñ v gheset dat ghi vrucht brenct eñ v vrucht bli ue. Eñ watstu minen vader bidste in minen naem sal hi v gheuen.

Epistel op sinte odulphus dach Sapiencie

Salich is die man die inder wijsheyt woēt eñ inder gerechticheyt dencken sal. eñ dye

onmenschept gods dencken sal indē sin god sal hē spisen mitten brode des leuens eñ verstandenis eñ sal hem drincken gheuē vanden water der saliger wijscheypt. eñ sal in hem gheuestichet werdē eñ niet bughen. hi sallen onthouden eñ sal niet ghescepnt werden. Hi sallen ōheffen bi sinen naesten eñ sallē eruen sinen ewighen naem ons heer god

Euangelium opten seluen dach

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Leet v. Soeckt nae tghetal cc. xxiij

Op sinte vitis eñ modestis dach epistel. Ad hebreos. x. ca..

BRoeders denct der voerleden daghen daer v druc in quam daer ghi verlicht wert ende grote tijt der passyen ledet. eñ in sommighen delen zijt ghi een wonder te schouwen ghewordē indē lachter eñ in tribulacien. eñ in sommighen deylen sidi ghesellen ghewordē. int medelidē der geenre die also wanderen. want ghi hebt mitten gheuanghen medeliden ende den roef mit ghewelde. uwe goeden hebt ghi mit vruchten ontfanghen als eene gaue gods bekennēde dat ghi hebt een beter eñ blyuende goet inden hemel Aldus en wilt niet vast be trouwen eñ verliesen dat grote loen. wāt lijdsaem heyt is v noot op dat ghi die wil gods doet eñ we der moghet brenghen datter dicke belouet is. dat is dat ewighe leuen. want noch een luttel tijt des die toecomende is sal comen. ende hi en sal oec niet

merrē. die gerechtighe leuen van tghelone
Euangelium opten seluen dach.

In den tiden doe ihesus die scare sach.
Soect voer na tghetal cc.xl

Op sinte alexius dach epistel. Sapiencie.

Die ghererchtighe sullen inder. Soecket
voer na tghetal. cc.xxxviij

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden doe ihesus die schare sach clam hi
Soect voer nae tghetal cc.xl.

Op sinte geruasius eñ prothasius dach epistel. int
boec der wijsheyt

Die ghererechtighe sullen inder ewicheyt leuē
Soect voer nae tghetal cc.xxxviij.

Euangelium opten seluen dach.

In den diden doe ihesus die sca. Soect ghetal.
cc.xl. Op sinte iohans baptisten auont.
epistel. Iheremias die propheet.

In den daghe ghesciede dat woert des heren
to mi eñ seyde. Eer ic v inden lichaem sciep
bekende ic di. eñ eer du vten buke ginghes hilichde
ic di. Ick gaf di tot een propheet onder den volcke
Eñ ic seyde. Ha ha ha. heer god ic en can niet spre-
ken want ic bin een kint. Eñ die heer sede mi. En
wilt niet segghen ic bin een kint. want to alle din-
ghen daer ic di toe seynde sulstu gaen. eñ du sulste
spreken al dat ic di ghebieden sal En vreest niet vā
horen ansichte. want ick bin mit di seyt die here.

en die heer sende zijn hant en̄ roerde mijn mont. en̄
seyde. sich ic heb mijn woerden in dijn mont gege
geuen. Ick heb di gheset ouer dat volc en̄ ouer dat
rike op datstu wtplucste en̄ verscheydeste seyt dye
almachtighe heer.

Euangelium des seluen daechs. Lu. i

IN coninc herodes daghen was een priester
en̄ hiet zacharias Dese was in abyas stede
en̄ zijn wyf van aarons dochter hiet elizabeth. Sy
waren beyde gherechtich voer gode in alle zijn ghe
boden voertgaende sonder claghe in alre rechtuer-
dicheyt des heren. en̄ en hadden gheen kinderen.
want elizabeth was onuruchtbaer. Si warē bey
de in horen daghen. Het ghesciede doe hi priesterly
ken dienst doen soude in die ordinancie zijnre ston
de voer gode nader ghewoente d̄ priesterscap. ginc
hi mitten lote dat hi vter offerhande setten soude.
dat hi inden tempel des heren ghinc. En̄ als de me
nichte des volckes buten beden. in die vre des ont-
stekens openbaerde hem die enghel des heren tot d̄
luchter siden des outaers daermen die offerhande
op plach te bernen. En̄ zacharias sacht en̄ was v̄-
ueert en̄ versaghet mit vresen. Die enghel sprac Za
charias en ontsiet v niet. want dijne bedinghe is
ghehoert. en̄ elizabeth dijn wyf sal baren een kint
En̄ du sulste zijn name heyten iohannes. en̄ di sal
wesen vroude mit blyscappen. Veel salder in syure

zynre gheboerten verbliden want hi sal groet syn voerden here. Wijn en̄ al dat droncken mach maeken en sal hi niet drincken. vanden heylighen geest sal hi veruult werden in synre moeder buyc. en̄ vele kinder van israhel sal hi bekeren tot gode. en̄ hy sal voertgaen voer hem in helyas geest en̄ mogentheyt. op dat hi bekeer die herten der vaderen en̄ die ongheloue totter wysheyt d̄ gherechtigher den here een volmaect werc te bereydē.

Op sinte iohans baptisten dach. in die yerste misse Ysayas die ppheet

Dit seyt god die heer. siet ic bin die ierste tot sion en̄ ic sal iherusalem eer geuen. siet mijn knechte. ic sal ontfanghen mijn wtuercoren. mijn siel behaghet in hem Jc heb minen geest op hem ghegheuen. hi sal dat oerdel inder waerheyt wt leydē en̄ hi en sal niet droeuich wesen noch verstoert tot hi dat oerdel inder eerden setten sal. en̄ die eylandē sullen zijn ewe verwachten. Jc scheppe den hemel en̄ reckese wt. ic bin die eerde vastmakende en̄ die dinghen die daer van groyen. ic gheue ademtocht alden volcke dat opter eerden is en̄ den gheest den ghenen die de arke betreden. Jc die here heb in die gherechticheyt gheopent en̄ dyn rechterhant begrepen. en̄ ic heb di behouden en̄ ghegeuen in die voerwaerde des volkes en̄ dat licht der heydenen. Sy syn veruult en̄ te gader ghewreuen. het behoert is

cobs huus. eñ al die achterghelaten des huus van israhel die van minen lichaem ghedraghen wordt eñ van minen buke ghedraghen zijt. Ick salse selue totter outheyt eñ grauwen haer toedraghē. ic heb se ghemaect en salse draghen eñ behouden. Wien hebdi mi ghelijc ghemaect seyt ons verlosser die almachtighe heer

In die anderde misse Ysayas die propheet

Dit seyt die heer. hoert ghi eylande eñ merct ghi lude van veers Die heer heeft my uten buyc mynre moeder lichaem gheroepen eñ heft my nen name bedocht. Hi heeft mijn mont gheset als een scarp zweert onder die schieme zijnre hant heft hi mi bescheremt eñ gheset een wtuercoren schut in sinen coker heeft hi mi verborghen. eñ hi seyde my Israhel du bist mijn knecht. in di sal ic mi ōbliden Eñ nu spreect dit die here. eñ formeert mi utē buyck. hem to enen knecht. ic heb di ghegeuen inden licht der heyden op datstu mi salicheyt biste totten vtersten der eerden. Die coninghē sullen sien eñ de princen sullen te gader opstaen eñ anbeden di heer god eñ den heylighen naem israhel die di wtuercorē ghe hadt heuet.

Euangelium des seluen daghes. Lu. xv. capittel

In den tiden is elizabeths tijt veruult omme te baren eñ si wan een kint. eñ hoer gebue.

ren eñ maghẽ hoerden dat god bermherticheit mit
hoer dede eñ si waren blide. En het ghescshiede op
ten achten dach quamen si omt kint te besnyden.
Eñ hietent na sinen vader zacharias Eñ die moedẽ
antwoerde. Alsoe ymmer niet. het sal iohan hey-
ten. Doe seyde hi. in v ghestachte is nyemant dye
also heyt. Eñ si teykendet sinẽ vader hoe hyen hey
ten wolde. Doe eyste hi een griffie eñ screef eñ sey-
de. Johannes is zijn name. Eñ si verwonderden
hem alle. Te hantes is syn mont opgheloken eñ si
ne tonghe. eñ hi sprac benediende god. Daer is vre
se worden ouer al hoer gheburte eñ ouer al die ge
berchte van iudeen worden al dese woerden open-
baer. Si settent al in hoer herten die dit hoerden.
eñ seyden. Hoedanich meynstu sal dit kint werdẽ
want die hant des herẽ is in hem.. Eñ zacharyas
zijn vader is veruult mitten heylighen geest eñ pro
pheteerde eñ seyde. Ghebenedijt si god die heer vã
israhel want hi zijn volc gheuisitiert heeft

Op sinte lebuinus dach Epistel.

Die ghrechtyghe sullen inder ewichheyt leuẽ
Soect voer na tghetal cc. xl.

Euangelium des seluen daeghes

In den tiden seyde ihesus sine iongherẽ. laet v len.
Soect na tghetal cc. xxiij

Op sinte peter eñ pauwels auont. Jnt werc
der apostelen. i. capittel.

In den tiden clommen petrus eñ iohan indē tempel ter neghender uren ỏ bedinghe. Eñ een man die in zijns moeders lichaem crepel was die si daghelix setten voer die poerte des tempels. die geheyten is die gulden poerte dat hi vanden ghenen die inden tempel ginghen aelmissen biddē souden. Doe dese petrum eñ iohannem sach dat si in den tempel begonden te gaen bad hi dat hi een aelmisse ontfinghe. Petrus sach hem aen mit iohan. eñ seyde. sich in ons. eñ hi sach op hem. Mer peter seyde. mi en is gout noch siluer. dat ic heb dat gheue ic v inden name ihesu xpi. stant op eñ wander. Eñ hi nam hem bider hant eñ boerde hem op ende rechteuoert zijn sine aderen in die starckheyt zijnre voeten ghemaect. Eñ hi spranc op eñ stont eñ wanderde eñ ghinc mit hem inden tempel wanderende eñ springhende eñ god louende. Die sinte peter op halp mit woerden dien sterckte hi mitter hant. wāt des leerres woert int herte des hoerres en vordert niet veel wordet mitten exempel der wercken niet ghestedicht. Alt volc wanderde eñ louede gode eñ kenden dat hi selue waer die ter aelmissen sat voer die schone poerte. Eñ si verwonderden hem inden dat die crepel ghelciet was.

¶ Euangelium opten seluen dach Johannes in xx. cap.

In den tiden sede ihesus to simonpeter iohā

nes soen. hebstu mi lief? Hi seyde. heer du weetste dat ic di liefheb. Jhesus seyde hem. hoet mijn lam meren. eñ seyde anderwerf. Simon ians soen heb stu mi lief? Hi seyde. heer du weetste dat ick di lief heb. Jhesus seyde hem. hoet mijn lammeren. Hij seyde hem derdewerf. Simon ians soen hebstu mi lief? Petrus waert bedroeft. want hi seyde derde werf hebstu mi lief. Hi seyde. heer du kenste aldinc du weetste dat ic di liefheb. Jhesus seyde hẽ. hoet mijn scapen. Voerwaer voerwaer seg ic v doe du iongher waerste gordestu di seluen. mer alstu out werdeste salstu dijn handen vutrecken een anđ sal di gorden eñ leyden di daer du niet en wilste. Dit seyde hi beteykende mit wat dode gode hi soude ṽ claren.

Op sinte peter eñ pauwels dach epistel. Int werc der apostelen

IN den daghe sende coninc herodes mogẽt heyt vut op dat hi sommighe vander kerkẽ soude doden. Eñ hi versloech iacob zebedeus broe der mitten sweerde. Doe hij sach dat den ioden be haghede dochte hi dat hi petrum soude vanghen. Het warẽ paesdaghen datmen dat ongheheuẽ bro de at. Doe hien venc dede hi hem inden kerker. eñ leuerde hem ouer te bewaren vier ridders die elcke vier ridders onder hem hadden eñ wolden hem dz volke voerebrenghen na paeschen. eñ peter waert ghebonden inden kerker. Doe ghesciede tot gode

voer hem bedinghe sonder ophout vander kercken Doe hem herodes voertbrenghen soude inde seluer nacht was petrus slapende tusschen twe ridders. mit twe kethene ghebonden . en die wachters hoe den die doze des kerkers Die enghel des herē stont bi petrum en licht scheen inder woninghe. En hi sloech an petrus side en wecte hem en seyde . stant op haestelic . die kethen vielen van zijn handen En die engel seyde hem . omgorde di en scoede di. Petrus had syn rymen ontlost om dat hi zijn rock om die voeten sloech omder couden dye inden kercker was . to een exempel als dye mensche mit enighen last verladen wort dat hi dan wel dye opsette der strengicheyt laten moet. En hi dede so . en de engel seyde hem . Doet om v cleder en volghe mi. Al wt ghaende volchde hi hem . en wist niet dattet waer was dat ouermits den engel ghesciede . hi meynde een visioen ghesien te hebben . Doe ghinghē si doer die ierste en ander wake. en quamen totter yseren poerten die totter stat leidet die hem opghedaen is En al wtgaende ghinghen si doer een streghe en to hant sceyde die enghel van hem. Peter quam wed to hem seluen en seyde. Nu weet ic waerlic dat die heer sinen enghel ghesent heeft die mi vloste wt herodes handen en vander wachtinghe des volcs d ioden. Glo. tis een yseren poerte die totten he melscer iherusalem gaet mer mitter heyligher voet

stappen is si ons ghetredē worden mit hoer eygen bloet hebben si die viande ōwonnen

Euangelium opten seluen dach. Ma. vi. ca.

In den tiden quam ihesus inden lande cesarie. Soect voer nae tghetal. cc. xxiij.

Des dagheS daer na van sinte paulus epistel. Ad gal. int i. ca.

Broeders ic make v kundich dat euangeliū dat van mi ghepredict is. Ten is nadē vleysche niet noch ic en heb oec dat naden mensche niet ontfangē. noch gheleert mer ouermits dē ondeckinghe ihesu xpi. ghi hebt mijn wanderinghe voertijdes inder ioedschap wel gehoert dat ick die kercke gods bouen mate veruolchde en̄ ic vachter teghen. En̄ ick vorderde inder ioedschap bouen allen mijn euen ouden in mijn geslachte die ewe te behoedē en̄ te beschermen. en̄ was meer dan ander luden een nauolgher mijnre vadē settinghe mer doet hem behaghede die mi ghefundeert heuet. Dat is vander synagogen daer ic nader settinghe der pharizeen leefde ende ouermits zijnre ghenaden gheroepen. also dat hi sinen soen in mi openbaerde dat icken prediken soude onder die heyden. Rechteuoert en henck ic den vleysche en̄ den bloede niet an noch en quam te iherusalem niet totten apostelen mijn voerghanghers mer ic ghinck in arbeyt prediken daer gheen apostel en was. En̄ anderwerf bin ick weder ghe

keert to damascen. Drie daghē daer na quā ic we
der om petrum te sien eñ ic bleef xv. daghen bi hem
mer gheen d̄ apostelen heb ic anders gesien dan ia
cob den broeder ons heren. Dat ick scriue is voer
gode want ic en lieghe v niet

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden antwoerde petrus eñ seyde tot ihe
sum. sich wi hebben aldinc ghelaten eñ zijn di nae
geuolcht wat sal ons daer om werdē? Jhesus āt
woerde hem. ic seg v voerwaer dat ghi die mi nae
geuolcht zijt in die and̄ geboerte als die soē des mē
scen sitten sal opten stoel zijnre mogentheyt sulstu
oec sitten op die xij stoelen eñ oerdelen die xij geslech
ten van israhel. Eñ wie achterlaet huys of broed̄
of suster of vader of moeder oft wyf of kind̄ oft ac
ker in minen naem die sal hondertfout weder ont
fanghen eñ dat ewighe leuen besittē

Op sinte martijns dach translatio epistel.

Siet enen groten priester die in zijn daghen god
behaechde eñ is gerechtich gheuonden eñ inder tyt
der gramscap is hi een v̄soninghe worden zyns ge
lijc en is niet gheuonden die de ewe des ouerstē hil
de. al zwerende heften daer om die heer doen wa
sen in syn volck. hi gaf hem die benedixie van alre
luden. ende syn testament heeft hi op syn hoeft ge
uesticht. Hi kende hem in syn benedixie. hi behielt
hem syn ontfermhertichheyt eñ hi vant genade voer
die oghen des heren. hi maecten groet inder conin

ghen ansichte. hi gaffen die crone ꝺ͛ glorien hi settē
een ewich testamente hi ghaffen een grote priester
scap te ghebruken eñ gaffen een weerde offerhāde
te offeren inden roke ꝺ͛ soeticheyt.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden seyde ihesus sinen iongheren laet
Soect voer na tghetal cc.xxiiij

Op sinte margariten dach epistel

BRoeders vanden maechden heb ic des herē
ghebot. niet van ghebots weghē maecht te
bliuen of man te nemen. mer ic gheue raet als my
vandē hilighen geest ghegeuen is een apostel te sin
vanden here ontfanghen heb dat ic ghetrou moet
zijn in rade wāt ic mene dat mi is in reynicheyt te
bliuen. niet alleen op hope des toecomende leuēs.
mer omden teghenwoerdighen last. Want tis dē
mensche alſo goet te wesen. nochtans bistu gebō
den an een wijf begheer niet ghelost te werden eñ
bistu ontlost vanden wiue so begheertse niet. heb
stu oeck een ghenomen du en hebste niet ghezundi
ghet. Al ist dat een maecht trouwen sal si en heeft
niet ghezundicht. nochtans sullen si aldustanighē
perikel des vleysches liden om menichuoudige an
derheyt die inder echte vallen. Ic spreke v broed's
die tijt is cort dan moet ghi doen die wiuē hebben
dat si zijn of sise niet en hadden. eñ die wenē recht
si niet en weenden. eñ die blide zijn recht of si niet
blide en waren Eñ die daer copen recht of si geene

besitters en waren. eñ de deser werlt ghebruyken oft sise niet en ghebruycken Die schoenheyt deser werlt gaet voerbi Ic wil dat ghi onsorchuoudich zijt der weerliker dinghen. die sonder wyf is dye neme der dinghen waer die den here toehoren hoe hi gode behaghen mach. mer die mit enen wyf is sorchuoudich om die dinghen die der werlt behorē hoe dat hi sinē wiue behage dye is ghedeylt eñ een wyf die onghetrouwe is Een maecht dent om die dinghen die den here toe horen op dat si reyne si in den lichaem eñ inden geest.

Euangelium opten seluen dach Jo. xiij

In den tiden seyde ihesus sinen iongheren Dan soect voer na tghetal. cc. xxiij.

Die verscheydinghe der apostelen epistel int werc der apostelen. v. ca.

In den daghen stont die prince der priesteren op. eñ die mit hem waren diet ongheloue vā saduceen hilden syn mit nidichheyt veruult. eñ sloeghen handē andē apostelen eñ settense in openbaer vangenisse Mer des herē enghel dede des nachs die doer des kerkers op eñ leydense wt eñ seyde. Ghaet eñ p̄di ket den volc al staende inden tempel dye woerden des leuens Doe zijt hoerden ghinghen si des morghens vroe inden tempel eñ leerden. Doe quam de prince der priesteren eñ die mit hem waren eñ reyē te gader al die ouden der kinderen van israhel. eñ

eñ sendese totten kerker datmense tot hem brocht
Eñ doe die dienres quamen eñ den kerker op dedē
en vonden sise niet. Si keerden weder eñ seyden.
Wi vonden den kerker mit neersticheyt ghesloten
eñ die wachters voer die doer staende wi dedē op
eñ vonden daer niemant in. Doe die meisters des
tempels eñ die princen die woerde hoerden twiuel
de si wat van hem luden werdē soude. Doe quam
een eñ boetscapte hem. Siet die mans die indē ker
ker ghelept waren syn inden tempel eñ lerent volc
Doe ghinc de priesterscap mitten knechten eñ hael
dense sonder ghewelt wāt si vreesdent volc dz si nz
ghesteent en worden. Doe sise hadden setten sise
inden raet eñ die prince der priesteren vraechde hē.
Wi verboden v dat ghi in desen name niet leren en
soudet. siet ghi hebet iherusalem mit leringhe ver-
uult eñ wilt des menschen bloet op ons brenghen
Peter eñ die apostelen antwordē. het behoert bet
god gehoersaem te zyn dan den menschen:

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden openbaerde ihesus den eluen
Soect voer nae tghetal. c.xlvi.

Op sinte maria magdalenen dach epistel

Cristus heeft hoer zunden ghezuuert. eñ horē
horne in ewicheyt verheuen. De wyshz sal
hoer siel louen. in gode sal si gheeert werden. Eñ
inden tēpel hoers volcs salse glorieren. indē kerken

des ouerste sal hi horen mont opdoen. int ansichte der doechden sal si verbliden eñ int middel des volkes eñ in veelheyt der helighen geloefde wercken In der hepligher volheyt salse lof hebben eñ onder die ghebenedide ghebenedijt werden

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden een vanden phari. Soect voer na tghetal cc

Op sinte iacobs dach epistel Sapiencie.

Des heren benedixie Soect na tghetal. cc. xx

Euangelium des seluē daghes. Ma. xx. ca..

IN den tiden quam zebedeus kinder moeder mitten kinderen eñ grueten ihesum eñ badt wat van hem Hi seyde wat wilstu? Si seyde. dat mijn twe kyn deren sitten die een to dijne rechterhant eñ dander luchterhant in dijn rike. Ihesus antworde hoer. Ghi en weet niet wat ghi bidt. moechstu den kelc drincken die ic drincken sal? Hi seyden. iae wi moghen. Hi seyde minen kelck suldi drincken mer tot mijn rechterhant of to mijn luchterhant te sittē en is mi niet v te gheuen. mer den ghenen diet bereyt is van minen vader

Op sinte peters dach ad vincula

Petrus apostel Soecket ghetal. cc. xxxiij.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden quam ihesus inden lande Soeket voer nae tghetal cc. xxxiij

Op sinte steuens dach epistel.

In den daghe stephanus Soect. cc. xx
Euangelium opten seluen dach
In den tiden seyde ihesus den scaren der ioden
Soecket voer na tghetal cc. xxiij
Op sinte sixtus dach epistel.
Lieue sone ic ghe Soect tghetal cc. xxxiij
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sine iongheren. So wie
Soect voer na dat ghetal cc. xxxij
Op sinte laurencius dach epistel
Broeders ic seg die spaerlike sayet die sal spaerli ke mayen. En̄ die in benedijnghe sayet sal in bene dijnghe mayen. yeghelic so veel als hi begrepen he uet in zijn herte. niet wt bedructheyt noch van be dwanc want god begheert den vrolicken gheuer. God is machtich alle graci in v te doen ouerulopē de dat ghi altoes in allen dingen v nootdruft hebt Die alleen nootdrufte v̄coren heeft mach werkē in den werken gods en̄ ouerulopt in alle goede werc ken als ghescreuē is hi gaf den armen. zijne recht ueerdicheyt bliuet in ewicheyt. die den sayer tsaet doet die sal hi broot gheuen teten en̄ sal en̄ sal v̄me nichuoudighen v saet. en̄ vermeren die wasdom v̄ vruchten uwer gerechticheyt.
Euangelium opten seluen dach. Jo. xij.
In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Vorwaer
Soect voer na tghetal. cc. xxix.
Epistel op sinte tyburcius dach.

Heer coninc Soect na tghetal cc.xxviij.
Op sinte ypolitus dach epistel
Broeders ghedenct Soect na tghetal. cc
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden doe iheesus die schare sach..
Soect nae tghetal cc.xl
Op onser vrouwen hemeluaerts auont Epistel
Wijsheit sal de siel louen eñ inden here geeert werden: eñ salt middel zijns volkes õblidẽ. In die kerke des ouersten sal hi hoer mont op doẽ eñ int ansicht zijnre dochteren sal si gheeert werdẽ Jnt middel zijns volkes sal si õheuen werden. In veelheyt der vercorenre sal si lof hebben eñ ouer die ghebenedide ghebenedijt werden seggende Jc bin uten monde des alre ouersten voertghegaen. ierst gheboren voer alle creaturen. Jc heb mijn wonin ghe doen wasemen als die onbesneden libaen. als cherubin boem heb ic mijn telghen wtgherect mijn tacken horen der ghenaden toe.

Euangelium des seluen daghes lu.x.
In den tidẽ ghesciede doe hi dz seide dat eẽ wijf vander scaren hoer stem ophief eñ sede to ihesum. Salich is die buyc die di droech eñ die borsten dye du sokest. Eñ hi sede tis also. salich zijnse diet wo ert gods horen eñ dat bewaren.

Epistel op onser vrouwen hemeluaerts dach. int boec der wijscheyt.

IN allen dinc heb ic rust gesocht en inder erfnis des heren sal ic wonen. Doe ghebort en seyde mi die scepper alre dinghen. en die mi sciep ruste in mijn tabernakel en seyde mi. Wone in mi en wert gheuoet in israhel. hi sende die wortel in mi vercoren. Also bin ic in syon ghestichtet. en in die heylighe stat heb ic des gelijc gherust. in iherusalem is mijn won stat. En ic bin ghewortelt in dat gheeerde volc. en in mijn dele is mijn erue. en in die volheyt der heylighen is mijn onthoudinghe Ic bin verheuen als die cederboem in libano. en als die cypresse inden berch syon. Ic bin verheuen als die palmboem in cades. en die plantinghe der rose in iherico. Als die scone olyue boem inden campen. en als die esdron boem bin ic verheuen. Als caneel en welrukende balsem heb ic roke ghegeuen. als vutuercozen myrre heb ic soeten roke ghegeuen.

Euangelium opten seluen dach Lu. x.

IN den tiden ghinc ihesus in een casteel Een wyf de martha hiet ontfinck hem in hoer huus. En dese had een suster die maria hiet. die oec sittende was voer die voeten des heren en hoerde zijn woert. mer martha was sorchuoudich omden ghewoenliken dienst. Si stont en seyde. here en acht ghi niet dat mijn suster mi alleen laet dienen. segt daer omme dat si mi helpe. Die heer antwoorde hoer en sede. Martha martha du biste sorchuoudich en wert verstoert in veeldinghen. mer een is noot maria heuet beste

deel vercoren dat niet afghenomen en sal werden.
Op sinte bernardus dach epistel.
Dit is van gode Soecket getal. cc xxxiiij
Euāgelium opten seluen dach. Ma. xvi.
In den tiden seyde ihesus sinen iongheren. Nie mant. Soect voer nae dat ghetal. cc. xxxv..
Op sinte bartholomeus auont epistel
Salich is die man Soect ghetal. cc. xxv
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Jck bin dye wynstoc Soecket voer nae tghetal. cc. xxxvi.
Op sinte bartholomeus dach epistel.
Broeders daer om Soect na tghetal. cc. xli
Euangelium opten seluen dach. luce. xvi. ca.
In den tiden ghesciede dat ihesus wtghinck beden inden weghe eñ int beden verwachte hi Doet dach was riep hi zijn iongheren eñ vcoer der. xij. wt die hi apostelen noemde. simonpetrꝰ eñ andreas zijn broeder. iacob eñ iohannes philip pum bartholomeum matheū thomam iacobum al pheum eñ simon die zelotes hiet. iudā iacobi eñ die iudam die een verrader was

Op sinte augustinus dach epistel
Siet enen gro. Soect na tghetal. cc xxiij
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sinen iongherē. laet u lenden ghegordt zijn Soect na tgetal. cc xxiiij

Op sinte ians dach onthoefdinghe Int boeck der wijsheyt..

Dat ōbeyden der gerechter is blijscap. Mer hope deser werlt sal te niet gaen. De wech des heren is eenuoudighe starcheyt. eñ vreese is dē ghenen die quaet doen. Die gerechtighe en sullē in der ewicheyt niet beweghet werden. Die bosen en sullen inder eerden niet eruen. De mont des gerechtighen baert wijscheyt. die tonghe der boser sal ō gaen. die lippen der gerechtigher werken behaghelike dinghen. die mont der boser ōkeerde dinghen Die eenuoudicheyt der gerechtigher salse leydē eñ die scalcheyt der verkeerder salse vertroesten. ō ghe rechtigher gerechticheyt salse verlossen. die onghe rechtighe sullē in horen laghen gheuangen werdē. Die gerechtighe is vter bangicheyt verlost eñ dye bosen sullen hem ouergheleuert werden. die veynser bedrieghet sinen vrient mitten monde. mer dye gerechtighe sullen verlost werden inder wetēheyt Int goede der gerechticheyt sal die stat werden ō heuen eñ in die verderuinghe der boser sal loninge wesen. die stat sal ōheuen werden in die benedixie der gerechtigher

Euangelium opten seluen dach.

Inden tidē sende herodes eñ venc iohannem eñ leyden inden kercker om herodias zijns broeders wyf philippi. wāt hise ghenomen hadde Johannes seyde tot herodem. Tē is di niet gheor

loft dijns broeder wijf te hebbē. Herodias leyde hē laghen omme te doden mer si en mocht niet. Hero des ontsach iohannem want hi kende hem een ge rechtich heylich man eñ nam hem waer eñ als hy veel dinghen gehoert had sach hien gheerne. Doe een bequaem dach nakede maecte herodes den pri cen den richters eñ den ierstgheboren van galileen een auontmael zijnre gheboerten. Doe herodias dochter ghinc eñ ghesprongen had dat behagede herodes eñ al die daer saten. Doe seyde die coninc der maghet. Bid van mi wattu wilste ic salt di ge uen. eñ hi swoer hoer wattu bidste sal ic v gheuen al waert oec half mijn rike. Dese ghinc wt eñ sede hoer moeder. wat sal ic bidden? Doe seyde si. Io hannes baptisten hoeft. Doe ghinc si rechteuoert mit haest totten coninc eñ bad eñ seyde Ic wil dat du mi bereyt gheues iohannes baptisten hoeft in eē schottel. Die coninc is bedroeuet omden gheswo ren eet. eñ om die ghene die daer saten en woude hijse niet bedroeuen. mer hi sende enen man die de luden plach te verdoen. eñ gheboet datmen syn ho uet in een schottel brochte. Eñ hi onthoefde hem in den kerker eñ brochtet hoeft in een schottel. eñ gaft der maghet. eñ die maghet gaft der moeder. Doe dat zijn iongheren hoerden quamen si eñ namē si ne lichaem eñ leyden t int graft.

Op sinte felix dach epistel int boecke der wijs heyt

D Je tonghe der wijsheyt vtiert dye wetēhz der dwaser die ghechept wt die oghen des heren die goede beschouwent eñ die quade in elker stede. Die ghesate tonghe is een hout des levens. Die onghemate sal die geest verdrucken. Dz huus der gerechtigher is een grote sterchept. inder vruch te des bosen sal verstoringhe zijn. Die lippen d wi ser sullen wijsheyt sayen. der dwaser herte sal on ghelijc zijn. Die offerhande der boser zijn den here onmenschelic. Dye gheloeften der gerechtiger zijn behaghelic. Die gerechtichept volghet sal vanden heer ghemint werden.

I Euangeliū des seluē dages..

In den tiden seyde ihesus sine iongerē Wan neer ghi. Soect voer na tghetal cc.xxv

Op sinte gelis dach epistel

Hi is van gode Soect nae tghetal. cc xxxiiij

Euangelium des seluen daghes

In den tiden seyde ihesus sinen iongeren. Niemāt Soect voer nae dat ghetal. cc.xxxv.

Op onser vrouwen gheboerte epistel

Als die wynstoc Soect nae tghetal. cc xxiij

Euangelium opten seluen dach.

Dit ist boec der. Soecket ghetal. cc.xxiij

Op des heylighen cruus dach epistel Ad phil

B Roeders ihesus heeft hē seluen voetmoedy ghet gehoersaem gheworde ter doot. nyet

ghemeynte doot mer ter doot des cruces . Daer ō heeften god ōheuen eñ een naem ghegeuē die bouē allen namen is op dat in dē name ihesu alle knyen bughen der hemelscher dē eertscher eñ ō helscher. Alle tonghen belyen dat die here ihesus xp̄s inder glorien des vaders is

Euangelium opten seluen dach

In Den tiden was een mensche vanden phari. Soect voer na tghetal cc. xxxix.

Op sinte lambertus dach epistel Ad hebre. v.

Broeders want elc biscop vten mensche ghe comen is voerden mensce gheset in die din gen die tot gode zijn dat hi offer gaue eñ of ferhande voer die zunden. die van ghewoenlijcker goethept medeliden mochten den ghenen die nyet en kennen eñ dwalen Wāt hi selue mit cranchept omuanghen is Eñ daer om also hi sculdich is voer hem seluen te offeren voer die zunden. Eñ niemāt en neme hem seluen die eer an mer die van gode ge roepen is als aaron. also en heeft xp̄s hem seluen niet vertoent dat hi biscop worde. mer dien ōclaer den die tot hem sprac. Du bist mijn kint ick hebbe di huden ghebaert. Also hi oec in een ander stede. sept. Du bist een priester inder ewichept na die or dinancie melchisedech. Van melchisedech en vindē wi beghinne noch eynde in zijnre gheboerten ende wan hi was Dese offerde eens wijn eñ broot doe abraham vanden striden quam daer die vijf conin

ghen inden stride vslaghen waren nader ordinan
cien. en dit dede xps

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihesus sinen iongeren. Hoe
wie. Hoert voer nae tghetal cc. xxxij.

Op sinte matheus auont epistel Apo. v.

Ic sach een boec binnen en buten ghescreuē
in die rechterhant des sitters opten throne
ghetekent mit seuen seghelen. Dit visioen beteikēt
die verborgenheyt der scriften die ouermits ō men
scheyt ons heren ihesu xpi gheopenbaert is En ick
sach enen sterrken enghel roepende mit luder stem
men. Wie is weerdich dit boeck op te doen en zijn
teyken tontbinden: en niemant inden hemel noch
inder en mocht dat boec opdoen noch anscouwen
Glo. dat inder godliker ewe verborghen is
en machs niemant gronderen noch wtspreken.
Dat schijntsel der gracien xpi en mach gheen oghe
volschouwen int nye testamente. also en mochten
die kinder van israhel moyses ansichte niet siē doe
hi mit gode ghesproken hadde. En ic weende seer
wanter niemant gheuonden en was vā hem wer
dich dat boec op te doen noch te sien. dat is te ver-
staen dat daer in was En een vanden ouden sede
mi. Weent niet. siet die leeuwe vanden ghesllechte
iuda dauids wortel heuet verwonnen dit boec op
te doen en zijn seuen segelen te besien. Dese leeu is

xp̄s van dauids geslachte die den viant ōwan mit
sine menschept. eñ dat ond̄ die seuen seghelen v̄bor
ghen was openbaerde hi

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden sach ihesus leui alpheus soen sittē
in die tolle eñ seyde hem. Volghe mi. Hy stont
op eñ volchde hem. Eñ tghesciede doe hi was ghe
seten int huus dat veel publicanen eñ zunders mit
ihesu eñ sinen iongeren ghinghen siteen eten wāt
daer waster veel die hem volchden. Doe die schry
ben eñ phariseen saghen dat hi mitten zunderen at
seyden si tot sinen iongheren. Waer omme etet v
meyster mitten publicanen eñ zundaren? Dit hoer
de ihesus eñ seyde tot hem. Die ghesonden en heb
ben den meyster gheen noot mer die siecken. Ic en
bin niet ghecomen om die gerechtighen te roepen.
mer die zundaren.

Op sinte matheus dach epistel Ad hebre. iiij.

BRoeders een yeghelic onser is gracie ghege-
uen nader maten der gheuinghe xp̄i. Daer
omme seyt die propheet. Hi clam op int hoghe. hi
leyde die vanghenisse ghevanghen. hi gaf den mē-
schen gauen na zijnre godheyt. ende hi en clam op
noch en clam neder. want nader sielen so clam hy
neder. ende naeder sielen ende naeden lichame soe
clam hi op. Dat hi opclam wat was dat dan dz
hi yersten neder clam in dye nederste delen der eer-
den. het is die selue die neder clam. Ende die oeck

opclam bouen den hemel op dat hi aldinc vuulde. Eñ hi hefter sommighe ghegeuen tot apostelen. sõ mighe tot pphetē. sommighe euangelisten: sulck ander tot herden eñ te leren tot volepndinghe der heylighen int werc der dieninghe. In stichtinghe des lichaems xpi hent wi tsamen lopen in eenheit des ghelooues eñ kennisse gods volmaect in die ma te der volheyt cristi

Euangelium opten seluen dach. Ma. ix.

In den tiden sach ihesus een mensche inden tol huus sitten die matheus hiet eñ hi seyde hem. Vol ghe mi. Hi stont op eñ volghede hem. Het gescie de doe hi sat inden huse quamen daer veel publicanen eñ zunderen mit ihesu eñ sine iongheren. Dit sagē die pharizeen eñ seyden tot sine iongheren. Waer om eet v meyster mitten publicanen eñ zundaren? Jhesus hoerdent eñ seyde Den ghesonden is geen meyster noot mer den siecken. gaet eñ leert wat dz is Jc wil ontfermhertichept eñ niet offerhande Jc en bin niet ghecomen die gerechtighe te roepē. mer die zunderen tot penitencien

Op sinte mauricius dach epistel

Die gerechtighe Soect nae tgetal. cc. xxxviij

Euangelium opten seluen dach. Ma. v.

In den tiden seyde ihesus den scharen

Soect voer nae tghetal cc. xxiij.

Op sinte cosmas eñ damianus dach epistel

Die gode ontsiet Soect tghetal cc.xxiij.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden seyde ihesus sine iongherẽ. Wan-neer. Soecket voer na tghetal cc.xxv

Op sinte michiels dach epistel

IN den tiden waert een stryt michael eñ zijn en-gelen streden mitten drake dat is mitten viant De drake vacht eñ zijn enghelen: niet alleen die van na-turen zijn enghelen zijn mer alle menschen die myt sinen stryt ghestrict zijn. Ende si en hadden gheen macht eñ hoer stede en inden hemel niet geuonden dat is inder kercken onder den goeden. Eñ dz gro-te oude serpent is verworpen dat dye duuel heyt. Eñ sathanas die al die werlt bedriecht is nederge-worpen inder eerden eñ sine enghelen zijn mit hem gheseynt. Eñ ic hoerde een grote stemme seggẽde inden hemel. dat is inden hemelschen sielen Nu is ghesciet salicheyt eñ cracht eñ dat rijc ons herẽ go-des eñ der mogentheyt xpi. Dats al dese heeft hij ouermits xp̃m ghewrocht. want die wroegher on-se broeder is wtghe worpen diese nacht ende dach wroechde voer dat ansichte ons heren eñ si ỏwon-nen ouermits den bloede des lams. eñ dat woert zijns ghetughes eñ si en minden hoer seluen nyet. al totter doot toe. Tis also eñ en voedent vleysch niet dat si hoer sielen bederfden daer om ỏblijt ghi

hemelen eñ die daer in wonen
Euangelium opten seluen dach Ma. xviij

In den tiden quamen dye iongheren to ihm eñ seyden. Wie meenstu dat dye meeste is inden hemel? Doe riep ihesus een cleyn kint tot hē eñ settent int middel van hem eñ seyde Jck segge v voerwaer ten si dat ghi bekeert wert als een kinde kijn ghi en sult niet gaen int rike der hemelen Soe wie hem veroetmoedicht als dit kint die is de mee ste int rike der hemelen. Eñ so wie sulcken kint ōt fanct in minen naem die ontfanghet mi. Soe wie een scandalizeert van desen cleynen de in mi ghelo uet. Het waer hem beter datmen enen molensteen aenden hals hinc eñ verdronken int diepste vā der zee. Wee der werlt van scande. het is noot datter scande come. mer wee den mensche ouermits wiē si comt. Ist dat dijn hant of dijn voet di schanda lizeert snyt hem af eñ werpten van di. tis dij beter datstu crepel eñ cranck gaetstu in dat ewighe leuē dan twe handen eñ twe voeten te hebben ende ge worpen te werden in dat ewighe vuer. Ende ist dat dijn oghe di scandalizeert eñ besmet. steket wt eñ werpet van di tis di beter mit enen oghen int le uen te gaen dan twee oghen te hebben eñ ghewor pen te werden int helsche vuer. Hoede v dat ghy niet en versmaet een van desen cleynen ic seg v dat hoer engelē altijt schouwen mijns vaders ansicht

die inden hemel is.

Op sinte iheronimus dach epistel

Salich is die man Soect tgetal cc.xxv.

Euangelium opten seluen dach

In dien tiden seyde ihesus sine iongerē. laet v.

Soect voer na tghetal. cc.xxiiij.

Op sinte remigius eñ bauo dach epistel Sapiētie.

Dit zijn mannen d barmherticheyt. welc ghe rechticheyt ontfanghen hebben. Die goede dinghen in horen sade eñ hoer erfenisse eñ hoer saet stont inden testamente. eñ hoer kinder bliuen om horen wil inder ewicheyt. Hoer ghestachte eñ glo rie en sal niet ghelaten werden Hoer lichamen zijn in vrede begrauen: hoer namen leuen in ewicheyt. Alle luden moeten hoer wijsheyt v̄tellen. de kerke der heylighen sal hoer lof boetscappen

Euangelium opten seluen dach.

In dien tiden seyde ihesus sinen iongheren. Hier om

Soect voer na tgetal cc.xxvij

Op sinte victoers dach epistel. Apo.vij.

Een vanden ouden antwoerde mi eñ seyde Wie sijn dese die mit witten stolen omuan ghen zijn: wan zijnse ghecomen: Doe seide ic hem mijn here du weetstet. eñ hi seyde mi Dit sinse die wt groter droefheyt ghecomen zijn. want door ve le druckes moetmen gaen int rijcke gods ende heb

den hoer stolen ghewasschen eñ wit ghemaect indẽ bloede des lams. Dit en sept hi niet alleen vanden martelaers. want al die kercke wort inden bloede xp̄i wit ghemaect daer om zijn si voerden trone go des eñ dienen hem dach eñ nacht in sinen tempel. die zijn weerdich in sinen dienste te staen de hier in den drucke helpers zijns namen hebben gheweest. Eñ die inden throne sit woent op hem. die heiligẽ zijn die throne gods daer hi op woent in ewichept Hem en sal voertaen hongheren noch dorstẽ. wãt si totten brode des leuens comen zijn dat allen hon gher eñ dorst verdrijft. Op hem en sal zon noch eni ghe hepte vallen. want tlam salse regeren dat int middel des throens is eñ salse wtlepdẽ totten fon tepnen d̄ wateren des leuens dats tottẽ bescouwẽ gods daer die schatten der wijshept eñ dye leuẽde hemelsche leringhen in v̄borghen zijn eñ vlopen in den ghenen die ontfanclic zijn. Eñ god sal alle tra nen af wasschen van horẽ oghen

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden doe ihesus die schare sach Soect voer na tghetal. cc.xl.

Op sinte lucas dach epistel Ad chorin. viij.

BRoeders ist dat die wille na dien dat hy he uet berept is hi ontfanghen niet vandẽ dat hi niet en heeft datten anderen v̄lichtinghe si npet dat ander in ledicheden van uwen leuen eñ ghi vã ghebreke belast zijt mer dat van ghelpchepde u we

ghebreke belast zijt. mer dat van ghelijchept v ouer
vloedichept hoer armoede aldinc ghelaten hebben.
in deser tijt. Eñ op dat hoer volhept die arm zijn.
van gode rijc ghemaect moeten werden. op dattet
een ghelijchept werde als gheschreuen is. Die veel
heuet en ouerulopde niet. eñ die luttel heuet en had
niet te min. Ghelijcke wil heuet ghelijc loen alsmē
die wercken niet becomen mach. Ic dank gode dē
heer die die selue sorchuoudichept voer v ghegeuen
heeft. want hi ontfinc ons vermaninghe doe hien
vermaende tot v te varen. mer doe hi sorchuoudy
gher was is hi oec mit sinen wil to v gheuarē. Wi
senden v oec mit hem enen broeder wes lof is indē
euangelien in alle kerken. dat was sinte lucas
Niet alleen en was in hem dat lof. mer hi was ge
ordineert vander kercken een gheselle te zijn onder
pelgrimaedsie inder gracien die totter glorië gods
tot onsen troest berept wort. Hi verhoerde dat ōs
niemant en berispede in deser volhept die van ons
ghedient wort. Want wi voersien dat ons goede
werken niet alleen en zijn voer gode. mer oec voer
den menschen Glo. ons zijn twe dinghen noot
dats conscienci ende een ghoeden name ons euen
menschen. die zijn conscienci also betrouwet dat
hi zijn name versumet die is wreet.

Euangelium opten seluen dach.

IN den tiden teykende ihesus die. lxxij. ander.

Soect voer na tghetal cc.xxxvij.
Opter.xi.dusent maechden dach epistel.
Broeders vanden magheden heb ick.
Soect voer nae tghetal cc.xlvij.
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Dat rike
Soect voer nae tghetal. cc.xxiij.
Op sinte simon eñ iuda auont epistel
In den daghe Soecket ghetal.cc.xlviij.
Euangelium opten seluen dach.
In den tiden seyde ihesus sine iongheren. Ick
Soeket voer nae tghetal cc.xxxvi
Epistel op sinte simon eñ iuda dach.

Broeders wi wetē dat den ghenen die gode liefhebbē aldinc int goede ghewrocht wort die nader ordinancie gods heylich gheroepen zijn. Want die hi kende eñ bereyt maecte medeformde te werden den beelde syns soens op dat hi selue is die ierstgheboren in veel broeders eñ die ghene dien hi te voren bereyde heuet hi gheroepen. eñ die hi riepe rechtueerdichde hi. eñ die hi rechtueerdichde heuet hi groet ghemaect.. Wat sullen wi hier omme daer toe segghen? Is god voer ons wie is teghen ons Die sinen enighen soen niet ghespaert en heft mer hi heuet hem voer ons allen ghegeuen. Waer om en heeft hi ons oec mit hem alle verstandelheit niet ghegeuen. oft ons oeck mit hem alle dinghen

niet ghegeuen Wie sal wroeghen teghen gods wt uercozen. god is die gerechtich maket. Wie is dye verdoemt xp̄s die ghestozuen is voer hem. eñ oeck ymmer opghestaen is. Die to des vaders rechter side is die oec mede voer ons bidt. Wie sal ō̃s dan schepden vander liefte gods. bedzucthept of bang gichept of veruolginghe of hongher of naecthept. of vzese vander doot of sweert. als ghescreuen is want omme di steruen wi alden dach. Wi zijn ge rekent als scapen die der doot toe hozen die niet en dochten dan v̄slaghen. In allen desen gaen wi bo uen om die ghene die ons bemint heuet. Des min res liefte wozt te vuerigher eñ te meer v̄wect. wan neermen hem v̄bepden wil te minnen den ghenen wies liefte hi belouet heeft. Ick bin seker dat noch doot noch leuen noch enghelen noch principaten. noch virtuten. dat zijn die enghelen vanden neder sten choer noch vandē middelsten noch vādē ouer sten noch teghenwoerdighe dinghen noch hoechz noch diephept noch anders enighe creaturē sal ō̃s schepden moghen vander liefte gods. die in onsen here ihesu cristo is.

Euangelium des seluē dagheß. Johanes int vijftiende capittel.

In den tiden sepde ihesus sine iongherē Dat gebiede ic v dat ghi liefte hebt te gadē Is dat

v die werlt haet dat si mi eer ghehaet heuet dan v.
hadstu vand werlt gheweest si had liefghehat dat
hoer was. Mer wantu vand werlt niet en biste en
ic v uter werlt vcoren heb daer om haet v de werlt
Ghedenc mijn woerde die ic v ghesept heb die kna
pe en is niet meerre dan zijn heer. hebben si mi ver
uolghet si sullē v oec veruolghen. hebben si mijn le
ringhe onthoudē si sullen die v oec houden. mer al
dit sullē si v doen om minē naem want si en kendē
hem niet die mi ghesent heeft. Waer ic niet ghecó
men en en had hem niet ghesept si en haddē gheen
zunde. mer nu en hebben si vander zunde gheen on
schout. Die mi haet die haet minen vad. had ic die
werken niet ghedaen in hem. die niemant gedaen
en heuet si en haddē gheen zunde. mer nu hebben si
se ghesien en mi en minen vader gehaet. Mer op dz
veruult worde dat in hoer ewe ghescreuen is. Te
vergheues hebben si mi gehaet.

Op alre heylighen auont epistel. Apocalipsis. v.

Ick sach als hi mi seyde. En int middel des
throens vier dieren. en int middel d ouderen
een lam staende recht oft vslaghen waer. vij. hoer
nen hebbende en. vij. oghen dat zijn seuen gheesten
gods ghesent in alt lant. Cristus was een onnose
le lam int steruen. mer een leeuwe int opuerstaen
en inden doot te vwinnen. Die geest gods is indē
hoerne ghelijc om die wtschinende sterchept. ende
die om die wtlichtinghe der gracien. En dat laem

quam en nam tbroot vter hant die optē throne sat Eñ want hijt boec oploec. so vielen die vier dieren eñ. xxiiij. ouden neder voert lam Glo. dat is si beuoelden cleyne dinghen van hem seluen. eñ set ten hem neder voert lam. eñ hadden alle herpen eñ vedelen vol goeder roken dat zijn heylighe ghebedē Biden herpen daer die snaren an waren verstaet men dadinghe der ghebreken. biden vedelē die bin nen op zijn verstaetmen die opten herten der liestē tot vrienden eñ vianden ontfanclick zijn. Ende si songhen enen nyen sanck eñ seyden. Heer god du biste weerdich dat boec te nemen. eñ v seuen segelē op te doen wantu bist verslaghen. du hebste ons v lost in dinen bloede van alle ghe slachten du hebste ons reyn ghemaect. gheestelic regnerende in pries terlic ons seluen te offeren. Wi sullen regneren op ter eerden. dats ouer alle eertsche dinghen. Eñ ic sach eñ hoerde een stemme van veel enghelen indē ommeganc des throens der dieren eñ der ouderen eñ hoer ghetal was dusentich dusent eñ riepē myt grote stemmen. dat is een grote stemme daer xp̄s in ghelouet eñ ghebenedijt waert. Dat lam datter verslaghen is. is weerdich tontfanghen mogent heyt eñ godheyt eñ wijsheyt eñ sterrheyt eer eñ glo rie in benedijnghe.

Euangeliū opten seluen dach. lu. vi.

In dien tiden seyde ihesus sine ionghere Salich sidi armen want dat rike godes is v. salich sidi de

hongghert want ghi sult ghezadet werden. salich
suldi zijn als v die lude lachteren en̄ verscepden. en̄
v naem wech werpen recht als quaet om dye sone
des menschen. Verblijt v in dien daghe wāt siet v
loen is groet inden hemel

Epistel op alre heylighen dach. Apo. vij.

Ic sach enen anderen enghel opclimmende
vander zonnen wtghanc diet teyken des le
uende gods hadde. En̄ hi riep mit luder stemmen
den vier enghelen die ghegeuen is te schaden d̄ eer-
den en̄ der zee en̄ seyde. Wilt die eerde noch dye zee
noch die bomē niet derren ten wi ons gods knech
ten inder vrouden ghetepkent hebben. Glo

Dese enghel was xp̄us. die dat teyken des cruces
droech en̄ sinen knechten hier mede teykende seggē
de aldus Doet penitencie en̄ dat rijc der hemelē sal
v naken. En̄ ic hoerdent ghetal der gheenre die ge
teykent zijn. c. en̄ xl. m. van elcken gheslachte der
kinder van israhel. Si dit ghetal ist ghetal van al
len heylighen beteykent. wan si ghecomen zijn wt
ioden of heyden. want wie xp̄s toehoert die is int
ghelooue van abrahams gheslachte. Van iuda ghe
slachte ister xij. m. ghetepkent. Vant geslachte gad
ister xij. m. ghetekent. Van rubes geslachte isser xij
m. ghetekent. Van gads geslachte ister xij. m. ghe
tekent. Van azares geslachte ister xij. m. ghetekent
Van neptalims geslachte ister xij. m. ghetekent Vā
manasses geslachte ister xij. m. ghetekent. Van si

meons geslachte ister xij. m. getekent. Vā achars geslachte ister xij. m. ghetekent. Van zabulons ge slachte ister xij. m. ghetekent. Van beniamins ge slachte ister xij. m. ghetekent ¶ Daer nae sach ic een grote scare die niemant tellen en mochte wt al len heyden geslachte. eñ songhen staende voerden den throne inder teghenwoerdichept des lammes ghecleet mit witten stolen Glo. dats indē doopsel ghewassen. eñ palmen in hoer handē. dat is dat si ouermits den cruce die werlt in xp̄o hebbē verwonnen. Eñ si riepen mit luder stemmen Glo. dats mit groter deuocien eñ onzyn-deliken loue belyende dat die vader eñ die soen mit den heylighē geest regneren inden throne. wāt tis ewich leuen die drieuoudichept te kennen. Si sedē heyl si onse god die inden throne sit. Dat lam eñ al dye enghelen stonden inden omrinc des troens eñ der oudeten eñ der vier dieren. eñ vielen op hören ansichte voerden throne eñ anbeden god eñ seyden Benedijnghe eñ claerheyt eñ wysheyt. eer eñ do ghede eñ starchept si god tot ewen.

Euangelium opten seluen dach. Ma. v.

IN den tiden doe ihesus die schare sach Soect na tghetal cc. xl

Op alre sielen dach epistel Ad tessal. int vierde ca.

BRoeders wi willē niet dat ghi onwetende

zijt vanden doden op dat ghi v niet en bedroeft als die gheen hope en hebben ind verrisenisse. Geloue wi dat ihesus ghestoruen is en verresen so sal god die ghene die ghestoruen zijn ouermits ihesum mit hem brenghen dat si hem ontfanclic zijn in die ewi ghe salicheyt. Dit segghen wi indē woorden des heren wi die leuen die noch ouerbleuen zijn ind toe comste ons heren en sullen die ghene niet voergan die gestoruen zijn. want die heer sal in die stemme des ouersten enghels en inder basunen gods van den hemel nederclimmen. en die doden dye in xp̄o zijn sullen yerst v̄rijsen. daer na die leuen die ghebleuen zijn Glo. van dien die nu leuen tot antkerst comt sullen te gader ghegrepen werden indē wolken den heer te ghemoete inder lucht. en soe sullen wi altoes mitten here wesen.. Troest aldus malcander in dese woerden

Euangelium des seluen daghes. Ma. xv.

In Den tiden seyde ihesus sinen iongeren. Wā neer ghi Soect voer na tghetal cc. xxv

Op sinte wilbrordus dach int boec der wijsheyt ghescreuen

Die gherechtighe sal zijn herte geuen vroe to smaken totten heer die hem maecten en int ansicht des alre ouerstē sal hi beden. hi sal opdoen zijn mont inder bedinghe. en sal voer dien zunden bidden. want ist dat die grote here wil hi sal hem mitten geest der v̄standelheyt veruullen. En hi sal

die wtsprekinghe zijnre wijsheyt seynden als die douwe. Ander bedinghe sal hi den heer helpen. eñ hi sal sinen raet stueren. zijn castijnghe in sinē heymelicken dinghen sal hi raden. veel luden sullen te gader die wijsheyt des gerechtigē prisen eñ en sal niet verdeluwet werden in ewicheyt. zijn gedenckenisse sal niet hen gaen. zijn name sal võsocht werden van ghestachte in ghestachte

Euangelium des seluen daeghes

In den tiden seyde ihesus sinen iongheren. laet v lenden Soect na tgetal. cc. xxiiij

Op sinte mathijs auont epistel.

Die gherechtighe sal. Soect na tghetal. cc. lx

Euangelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihesus sinen iongherē. Hier om waket Soect voer na tghetal. cc xxvij

Op sinte martijns dach epistel.

Siet enen groten priester de in sinen Soeket voer na tghetal cc. xxiiij

Euãgelium opten seluen dach..

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. laet Soect voer na tghetal cc. xxiiij

Op sinte lebuinus dach epistel.

Die heer leydet die gherechtighen. Soeket voer nae tghetal cc. xxiiij. xxxvi

Euangelium des seluen daeches.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Ghi syt dat sout Soect nae tghetal. cc. xxvi

Op sinte elizabeths dach epistel.

Die sal een starc wyf vinden vā verre vandē vtersten eynde is hoer scat. hoers mās her te betrout in haer. hi en sal der rouen: nyet behoevē hi sal hem goet vergelden eñ gheen quaet in hoer leuen. si sochte wol eñ vlas eñ wrocht mittē raede hoerre handen. si is gewordē als een scip des coep mans die van verre zijn broot brenct. des nachtes stont hi op eñ gaf den roef horen huus ghenoten. eñ hoer deerne spise. si mercte den acker eñ coften. si plante den wyngaert vand' vrucht hoerre handē Hi gorde hoer lenden sterc eñ maecte crachtich horen arm. Hi sach dat hoer neringhe goet is. hoer lanterne en sal inder ewicheit niet wtgedaen werden. Hi seynde hoer handen tot starcke dinghen. hoer handen grepen den haspel: si loec hoer hant tē behoeuighen op. hoer palmen recte si totten armē Hi en sal horen huse niet vresen nander condē des snees. want alle hoer huusghenoten zijn mit dubbelen ghecleet. si maecte horen roc mit menigerhāde varwen cleyn subtijl linnen. ende purpur is hore cledinghe. hoer man is edel inden poerten. als hi sitten sal mitten senatoers des ghemeyne lants Hi makede een hoeft cleet ende vercoft dae. eñ gaf den cananeesschen een gordel. Starcheyden ende clare scoenheyt is hoer cleet ende inden laetsten daghe sal hi lachen. Tot wysheyt loeck si hoer mon

op die ewe der gerechticheyt is in hoer tonghe. Si
mercte die toepade hoers huus eñ si en at dz broot
niet ledich. hoer dochteren stonden op eñ predictē
se alre salichte eñ hoer man salse louen. veel dochte
ren hebben rijcdomme vergadert. du biste hem al
len bouen ghegaen. scoenheyt is een bedrieghelike
gracie eñ ydel. Een wyf die gode ontsiet si sal ghe
louet werden

Euangeliū des seluē dages.

In dien tiden seyde ihesus sine iongheren. Dese
ghelikenisse Soect nae tghetal cc. xxvij.

Op sinte cecilien dach epistel

Broeders vandē maechdē Soect. cc xlvij

Euangelium des seluen daghes

In dien tiden seyde ihesus sine iongerē. Dan sal
Soect voer na tghetal cc. xxiij

Op sinte clemens dach epistel. Ad phil.

Aldus mijn alre liefste eñ alre begeerlicste bro
ders mijn vroude mijn crone mijn alre lief
ste staet aldus inden here. Euchodiam ende sinte
cem bidde ick dat selue te smaken inden here. Dat
waren twe vrouwen eñ plaghen die predicaer der
euangelien te herberghen eñ daer om vermaenden
hijse dat si van ghenen valschen leerraers bedrogē
en worden. Ende oeck bidde ick di vermaen mijn
trouwe hulpe. helpt die vrouwen sterken die myt
mi ghearbeyt hebben inder euangelien mit clemen

ten eñ mit mijn ander medehulpers welke namen int boec des leuens zijn.

Euāgelium opten seluen dach.

In den tiden seyde ihesus sine iongerē. Voer waer Soect na tghetal . cc. xxx.

Op sinte katherinen dach epistel

Heer coninc Soect na tghetal. cc. xxviij.

Euangelium des seluen daechs..

In den tiden seyde ihesus sine ionghere. Dan salt rike Soect na tghetal cc. xxiij

Op kermis dach epistel. Apocal. xxi

Ic iohannes sach die heilige stat dat nye ihe rusalem nederdalen vanden hemel bereydt van gode als een bruyt horen man. Eñ ick hoerde die stemme vanden hemel segghende. Sich de taber nakel gods is mitten menschen eñ die heilige geest sal mit hoer wonen eñ hi sal hoer god wesen. Eñ si sullen vrolick syn. eñ god sal hoer god wesen. Eñ god sal die tranen vanden heilighen afwassen eñ gheen doot en salder voertmeer wesen. Noch weninghe noch rouwe noch roepinghe en saldaer meer zyn die int yerste hen ghegaen zijn. Die indē throne sat seyde mi. siet ic make aldinc nye

Epistel opten seluen dach. Jo. ix.

Ende hi seyde mi. scriuet si zijn salich die tot ten auontmael der brulost des lams gheroe

pen zijn. hi seyde mi dese woerde zijn waer. eñ ick viel neder to sinen voeten dat icken soude anbeden Eñ hi seyde mi. siet datstuut niet en doeste. want ic bin dijn medeknecht eñ broeder diet ghetuuch ihesu hebben. anbedet gode

Euangelium des seluen daghes lu. xix

In den tiden wanderde ihesus doer iherico. Eñ siet een man hiet zacheus. eñ dit was een prince d' publicanen eñ was seer rijc hi begeerde ihesum te sien wie hi ware. eñ en mocht niet vander scare want inder lanchept was hi cleyne. Doe liep hi voer. eñ clam op een moerboem op dat hien saghe want hi was daer voerbi gaende. Doe hi quam ter steden sach hem ihesus eñ seyde. Zachee clim haestelic neder want ic moet huden in dyn huus bliuē. Eñ hi clam haestelic af eñ ontfencken blidelic. Doe si dat saghen murmureerde si eñ seyden dat hien tot enē mensche die een zunder was keerde. Doe stont zacheus eñ seyde totten here. Sich half myn goet geue ic den armen. eñ heb ic yemant bedroghē dat geue ic vieruout weder Ihesus seyde. Desen huse is huden salichept ghesciet. want hi abrahams kynt is want des menscen soen is ghecomen te soecken eñ te behouden dat verloren was

Sermo.

Hodie salus domui huic facta est. lu. xix

Hudē begaen wi die feste d' hilligher kercken als dat si gewyet waert. hier om leestmen dit euā

gelium. hoe ihesus quam in zacheus huus en̄ sede huden is desen huse salichept ghesciet. ¶ Bi desen huse verstaetmen die heylighe kerke daer veel salic hept in ghesciet ¶ Ten iersten want god ons ge bet daer lieuer hoert dan op ander steden. Hier af sept god doerden propheet. De mi anroept in dese stat god sal hem horen en̄ hi sal salich zijn in ewich hept. Hier om en sullen wi inder kercken niet clap- pen als veel menscen doen. mer ghenade roepen. Want hi sept selue mijn huus is een bede huus

¶ Die ander salichept ist woert gods dat gepre- dict wort. en̄ dat lichaem ihesu datter in gheconsa creet wort. Hier om sullen wi dit huus eren. ende gheen comenscap of zunde daer in doen. want do xp̄s quam in iherusalem werp hi die copers en̄ ver copers daer wt ¶ Die derde salichept is dat god in dit huus den mensche zijn zunden vergheuet Hier af hebben wi exempel inder vader boeck. dat sinte pauwels die yerste heremijt sat op een tijt vo er die dore vander kercken. en̄ sach dat inder kerkē een mensche quam die zwart was En̄ die duuelen liepen ter kercken mit kethenen ghebonden en̄ wa ren seer blide. en̄ die engel gods quam na al bedroe uet. Doe die dienst gods ghedaen was. docht sin te pauwels dese mensche is te mael wit en̄ schoen. en̄ die enghel gods is mit hem. en̄ die duuels qua men achter nae van verre Doe riep hi dien mensce tot hem en̄ vraechde hem na zijn leuen. Doe sepde

hi dat hi een zundaer ghewee[st] hadde. en hoe hi in der kercken hoerde prediken vand̄ barmherticheyt gods. En̄ hoe hem god berou hadde ghegheuē als dat hi schreyde voer zijn zunden. Hier om laet ōs dicwyl te kercken gaen op dat wi comen na dit leuen in dat ewighe leuen. Dat ons verleen die vad̄ die soen en̄ die heylighe geest. Amen.

Hier eynden die Epistelen en̄ euangelien mittē sonnendaechschen sermonen vanden gehelen iare en̄ vanden heylighen. En̄ zijn gheprent te zwolle. bi mi Peter van os. Int iaer ons heren. M. cccc lxxxviij.

Op sinte martijns auont

Hier beghint die tafel van desen teghenwoer-
dighen boeck.

Des vridaechs eu
Opten xiiij zonda
des woensdaechs
des vridaechs eua
Opten xv zondacl
des woensdaechs
des vridaechs eue
Opten xvi zondac
des woensdaechs
des vridaechs eua
Opten xvij zonda
Des woensdaech
ende euangelium
des vridaechs que
des saterdaechs q
die derde de vierde
Opten xviij zonde
des woensdaeche
des vridaechs epi
Opten xix zondac
des woensdaeche
des vridaechs eue
Opten xx zondacl
des woensdaeche
des vridaechs eue
Opten xxi zondac
des woensdaech
des vridaechs eu